

BIBLIOTECA NAZIONALE
VITTORIO EMANUELE
6
20 MC
22

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΚΑΘ' ΥΣΜΙΝΙΑΝ ΚΑΙ
ΥΣΜΙΝΗΝ ΔΡΑΜΑ.

EVSTATHII
DE ISMENIÆ ET
ISMENES AMORIBVS,
LIBRI XI.

GILBERTVS GAVLMINVS
Molinensis primus Græcè edidit,
& Latinè vertit.

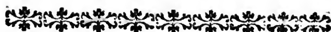

LVTETIÆ PARISIORVM.
Sumptibus HIERONYMI DROVART,
via Iacobæa, sub scuto Solari.

M. DCXVII.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΚΑΘ' ΥΣΜΙΝΙΑΝ ΚΑΙ ΥΣΜΙΝΗΝ ΔΡΑΜΑ.

EVSTATHII
DE ISMENIÆ ET ISMENES AMORIBVS,

LIBRI XI.

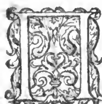

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΚΑΘ' ΥΣΜΙΝΙΑΝ ΚΑΙ Ὑσμίνην δρᾶμα.

ΒΙΒΛΙΟΝ α'.

Ο'ΛΙΣ Εὐρύκωμις τὸ δρᾶμα μὲν ἀγαθή· ὅτι καὶ θαλάσσῃ στεφανοῦται, καὶ ποταμοῖς καταῤῥεῖται, καὶ λειμῶσι κομᾷ, καὶ τρυφαῖς ἐκθηλύνεται παντοδαπαῖς. τὰ δὲ εἰς θεοὺς εὐσεβής, καὶ ὑπὲρ τὰς χρυσᾶς Ἀθήνας, ὅλη βωμὸς, ὅλη θῦμα θεοῖς, καὶ ἀνάθημα. προκηρύσσει τὰς ἑορτὰς, πανηγύρεις ἄγει, θύει τὰ πρόσφορα τῷ Διῒ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς. παρὰ δὴ ταύτῃ τῇ Εὐρυκώμιδι, καιρὸς Διασίων καὶ κλῆρος ἐπὶ τοὺς κήρυκας. καὶ τοῦτο γὰρ ἔθος τῇ πόλει καὶ νόμος ἄγραφος, ἀλλ'

EVSTATHII DE ISMENIÆ ET ISMENES AMORIBVS,

LIB. I.

VRBS Eurycomis nobilis est, quia mari cingitur, fluuijs alluitur, pratorum amœnitate commendatur, ac delitijs omnibus affluit. Cæterùm pietate & illustres Athenas superat; tota in aris, sacrificijs ac donarijs occupatissima: dies sacros edicit, solennia festorum celebrat, Ioui aliísque numinibus rite rem facit. In hac ciuitate Diasiorum tempore præcones sortiri mos est: hæc enim cõsuetudo scriptâ pariter lege rata est;

cœlibes vrbis præcipuos sortiri: ille autem cui sors obtigerit, lauro coronatus mittitur. Cecidit super me, confestimque coronatus & Aulycomidem iturus præco declaratus sum. Itaque templo egressum sacra veste calceóque ac lauri corona inlustrem excepit populus; cymbalísque, lampadibus, tædis, & cantibus prosequutus abeunti sacrum velut comitatum instruxit. Erecta igitur vrbs, & ex omni circa me illius frequentia hic salutat, hic amplectitur, alius saltationem explicat, & quo quisque potest honore colit. Videbar vndosi fluminis circumitione vallari. Vna vox eadémque totius vrbis sonat; Ismeniam præconem non exiguam aliquam ciuitatem, sed Aulycomidem ire; quam tandem perueni. Ea porro quæ medio tempore acciderunt, remetiri opus non est. Aulycomidem ingressus, non vt

καιρὸς πανηγύρεως ἱερᾶς, κλῆρος ἐπὶ τοὺς ἀζύγας τῶν ἀρχόντων τῆς πόλεως· καὶ πρὸς ὃν κλῆρος ἐμπέσοι, κῆρυξ στέλλεται τῇ λαχούσῃ, πρότερον ἐστεφανωμένος τῇ δάφνῃ. κλῆρος οὖν ἐπ' ἐμέ. καὶ στεφανίτης ἐγὼ κάλλιστά μοι Χαρίδημε, καὶ κῆρυξ ἱερὸς ἐς Αὐλίκωμιν. πρόειμι τοῦ ἱεροῦ περιεστεμμένος δαφνίνῳ στεφάνῳ, ἱερῷ χιτῶνι, ἀρβύλῃ σεμνῇ. δέχεταί με τὸ προεστώς, προπομπῇ ποικίλῃ λαμπάδων, κυμβάλων, δᾴδων, προπεμπτηρίων ᾠδῶν ὅλης ἱερᾶς προπομπῆς. ὀρθὴ γοῦν ἡ πόλις, καὶ πᾶν τὸ ταύτης περὶ ἐμέ· ὁ μὲν ἀσπάζεται, ὁ δὲ περιπτύσσεται· ἄλλος ὀρχεῖταί μου πρὸ ποδῶν. καὶ κατ' ἄλλον ἄλλος τὸν θρίαμβον ἐξυφαίνει μοι. εἴποις ἰδὼν ποταμὸν ἐριβρύχην καὶ πολύρρουν περιρρεῖν με τὸν κήρυκα. ἓν στόμα πάσῃ τῇ πόλει, κῆρυξ Ὑσμινίας· καὶ κῆρυξ οὐκ ἐς τυχοῦσαν, ἀλλ' ἐς Αὐλίκωμιν. ἥκω τοίνυν ἐπ' αὐτήν. τί γὰρ δεῖ τἀν μέσῳ φιλοσοφεῖν; ὦ 'γαθέ, ἥκω κῆρυξ, καὶ δέχομαι παρ' αὐτῆς οὐχ ὡς

κῆρυξ, ἀλλ' ὡς θεός. συντρέχει τὸ πλῆθος· κοσμοῦσι τὰς ἀγυιάς, μυῤῥίναις τὴν ὁδόν μοι καταπάττουσιν. ὀδμαῖς τὸν ἀέρα θολοῦσι. καταβρέχουσι τὸ πρόσωπον ῥόδων σταλαγμοῖς. ἐμὲ δὲ περιΐστασι, καὶ λαμπρὸν ἦρα χορὸν τοῦτον θιασοῦσιν, οἷς καὶ Σωκράτην οἱ ζηλωταὶ περιεστήκεισαν. ἐφθέγγονταί με πάντες πρὸς ἑαυτούς, εὐτυχίαν ἡγούμενοι πρὸς ὃν καταλύσαιμι, ὡς ὑπὸ μεγάλων ἐκ μεγάλης στελλόμενον κήρυκα. νικᾷ Σωσθένης, καὶ ἅρμα φέρων, ἄγει με περὶ τὴν οἰκίαν, καὶ φιλοφρονεῖταί με μάλα φιλοτίμως. εἰσάγει με περὶ τὸν κῆπον. ὁ δὲ μεστὸς χαρίτων, καὶ ἡδονῆς· πλήρης φυτῶν, ἄλσος ἀνθέων. αἱ κυπάριττοι στοιχηδὸν, αἱ μυῤῥίναι κατὰ στέγην συνηρεφεῖς. αἱ ἄμπελοι βοτρυχοῦνται τοῖς βότρυσι. τὸ ἴον προπηδᾷ τῶν φύλλων καὶ μετ' ὀδμῆς ὡραΐζει τὴν ὄψιν. τῶν ῥόδων τὸ μὲν προκύπτει τῆς κάλυκος, τὸ δ' ἐγκυμονεῖται· ἄλλο προεκκέκυφεν· ἔστι δ' ὃ καὶ πεπονθὲν κατὰ γῆν ἐῤῥύη. τὸ

præco, ſed vt numen exceptus ſum. accurrit multitudo quæ vicos ornat, myrtis ſolum ſternit, vnguentis aëra inficit, roſis floribúſque omnes purpurat. Me ſplendida ciuium corona cingit, qualis diſcipulorum Socratem: omnes ſcilicet enixè ad ſe trahunt; felicem illum exiſtimant apud quem diuerterem, magnæ vrbis legatus, magnarum ergô rerum miſſus. Vicit tandem Soſthenes, currúque ad ædes ductum, honorificè ac comiter habuit: hortum demum ſuccedere voluit. Ille autem gratiarum voluptatíſque locus erat: nam arborum copia refertus florum varietate abundabat: hinc cupreſſorum ordines & myrti, quarum rami atque frondes mutuo complexu ita ſe nectebant vt vſum tecti præſtarent; hinc & racemis crinitæ vites; ac erumpentes folijs violæ præter odoris fragrantiam aſpectum recreabant: etiam roſæ, quarum illa è calyculo iam tum prominebat, illa folia nondum expanſa non parturiuerat, illius iam decidua marcebant: Ibidem

intersita lilia odoratum recreant, spectantem morantur, dubiúmque manet cui victoria cedat. Hæc omnia oculis arbitratus, Alcinoi hortum inspicere mihi videbar, & quæcumque de Elysio poëtarum carminibus magnificè celebrantur, pro fabulis habenda non duxi. Lauri enim, myrti, cupressi, vites præter maximam plantarum diuersitatem quibus ornatur hortus, aut potius quas hortus habet, ramis veluti manibus expansis hortum tamquam choro instituto florida concameratione tegunt: tantum autem solis radios admittunt, quantum leniter flans zephyrus contextas frondes concutiendo dimouet. Hoc aspectu defixus non potui non exclamare, O Sosthenes, vt verè aurea me catena ligasti. Fons quatuor aut circiter cubitos altus in fundæ figuram assurgit: in medio tubus columnæ forma centri rationem ad putei ambitum seruat. Lapideus est tubus ex

κρῖνον κοσμεῖ τὸν κῆπον, ἡδὺ μὲν τὴν ὄσφρησιν· τὴν θέαν ἐφέλκεται, καὶ πρὸς τὸ ῥόδον ἐρίζει. σὺ δ' ἂν εἰ δικαστὴς καθίσης αὐτοῖν, οὐκ οἶδ' ᾧ τὴν νικῶσαν ἀποχαρίσῃ. Ταῦτ' ἰδὼν, τὸν Ἀλκινόου κῆπον ἐδόκουν ὁρᾶν· καὶ μῦθοι οὐκ εἶχον τὸ τοῖς ποιηταῖς σεμνολογούμενον πεδίον ἠλύσιον. δάφνη γὰρ καὶ μυῤῥίνη, καὶ κυπάριττος καὶ ἄμπελοι, καὶ τἄλλα τῶν φυτῶν ὅσα τὸν κῆπον ἐκόσμει, ἢ μᾶλλον ὁ Σωσθένους ἔφερε κῆπος, ἐφαπλοῦσι τοὺς κλάδους ὡς χεῖρας, καὶ ὥσπερ χορὸν συστησάμενα κατορχοῦσι τὸν κῆπον. ἐς τοσοῦτον δὲ τῷ ἡλίῳ παραχωροῦσι προσκύψαι τὴν γῆν, ἐς ὅσον ὁ ζέφυρος πνεύσας τὰ φύλλα διέστησεν. ἐγὼ δ' εἶπον ἰδὼν, χρυσίαν ἐπλέξω μοι τὴν σφαῖραν, Σώσθενες. φρέαρ ὡς εἰς πήχεις ὀρώρυκτο τέσσαρας. σφενδόνη τὸ σχῆμα τοῦ φρέατος. κιονοειδὴς αὐλὸς περὶ τὸ μεσαίτατον κέντρου λόγον ἐπέχων πρὸς τὸ τοῦ φρέατος κύκλωμα. λίθος μὲν ὁ αὐλὸς, καὶ λίθος ἑκατοντάχροις οὐκ

Θετταλῆς λίθου. φιάλη περὶ τὴν κορυφὴν τοῦ αὐλοῦ· καὶ ἐπὶ ταύτῃ κατάχρυσος ἀετὸς ὕδωρ ἀποπτύων τοῦ στόματος. ἡ φιάλη δὲ ὕδωρ ἐδέχετο. ὁ ἀετὸς ἐξέτεινε τὸ πτερὸν, ὡς δοκεῖν ἐθέλειν λελοῦσθαι. ἀρτιτόκος αἶξ τοῖς ἐμπροσθίοις ὀκλάσασα τῶν ποδῶν πίνει τοῦ ὕδατος. αἰπόλος τῇ θηλῇ παρακάθηται· ψαύει τῶν οὐθάτων. καὶ ἡ μὲν πίνει τοῦ ὕδατος· ὁ δ᾽ ἀμέλγει γάλα λευκόν. καὶ ὅσον αὕτη προσεκένωσε τοῦ ποτοῦ, ὁ αἰπόλος οὐκ ἀναβάλλει τῆς ἀμολγῆς. τὸ δ᾽ ὑπὸ τὴν θηλὴν ποιμενικὸν κισσύβιον οὐκ ἀσφαλῶς ὀχυρωθὲν τὴν περὶ τὸν πυθμένα ὀπὴν, οὐκ ἐπέχει τὴν ἐκ τῆς θηλῆς ἐκροήν. καὶ λαγωὸς τοῦ κύκλου συνεφιζάνει, καὶ τοῦ δεξιοῦ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν ἀνορύττων ὥσπερ τὸ στόμα πηγὴν ὕδατος, ἐκεῖθεν ἀνάστομοῖ, καὶ ὅλην καταβρέχει τὴν γῆν. συνεπεκάθητο δὲ τῷ φρέατι περὶ δὲ στεφάνωμα, καὶ χελιδὼν, καὶ ταὼς, καὶ περιστερὰ, καὶ ἀλεκτρυὼν, ἃ πάντα Ἥφαιστος ἐχαλκούργησε, καὶ Δαιδάλου χεὶρ

lapide Theſſalico & multicolore; cuius in vertice phiala: inaurata inſidet aquila quæ expanſis alis lauare viſa ore lymphas eiaculatur. Proxima eſt recens à partu capra, quæ anterioribus inclinatis pedibus ex aqua bibit, quantúmque aquis inhiet, ideo ab mulgendo caprarius non ceſſat: verùm ſuppoſito vaſe perforato lac excidit. Ibidem & lepus dextro anteriorum pedum ſibi fontem ſecundum magnitudinem oris fodit, totas ex potu maxillas madidus. Videas & hirundinem, pauonem & columbam cum turture & gallo gallinaceo: quæ ſingula partim fabricatus erat Vulcanus, partim Dædalus

perfecerat. Quæ ab horum labijs aqua cadit, mox cum strepitu fluens vocem auibus tribuit. Arborum folia vento trepidantia dulci sibilo strident: ita volucres suauiter existimes modulari. Aqua perspicua lapidum colores admittit: fundum insularis ornat lapis nigricantibus maculis distinctus (picturam nigredo imitatur) illícque
Vibrata in lenes fluctus circumstrepit vnda.
Ambitus Chio marmore, Laconico, Thessalico, ac alio multicolore alternatim & per vices mutuò coniunctis splendet: ita iucundum oculorum spectaculum fuit fons tam eleganti variáque perfectus arte: euomentes aquam volucres, Thessalica phiala, cum aurata aue quę fontem ore ferebat. Lecti in circuitu ordine positi, non lignei, aut

ἐπεχορήγησεν. ὕδωρ ἐξεχεῖτο τῶν χειλέων αὐτῶν, ὃ μετὰ ψόφου ῥέον φωνὴν τοῖς ὄρνισιν ἐχαρίζετο. ἐψιθύριζε δὲ τὰ πέταλα τῶν δένδρων πρὸς ζεφύρῳ ἀνακρουόμενα. εἶπες ἂν ἀκούσας, ἡδὺ μελίζεσθαι τὰ πτηνά. τὸ δέ γε καταρρέον ὕδωρ διειδὲς ὂν πρὸς τὰς τῶν λίθων χροιὰς μετεβάλλετο. τὸν τοῦ φρέατος πυθμένα, ὑποστάτης ἐκόσμει λίθος· λευκὸς μὲν, ἀλλ' ὑπεμελαίνετο κατὰ μέρη· καὶ τὸ μελαίωμα τέχνην ἀπεμιμεῖτο ζωγράφου. ὡς ἐντεῦθεν δοκεῖν τὸ ὕδωρ κινεῖσθαι διηνεκῶς, καὶ κατακυματοῦσθαι, καὶ εἶναι ἀνακυρτοῦσθαι. τὰ κύκλωθεν ἐκόσμει τοῦ φρέατος, λίθος χῖος, ὁ ἐκ λακαίνης, καὶ θετταλὸς ἑτέρωθεν, καὶ μέσον πολύχροος τις, καὶ οἱ ἑκατοντάχροοι, ἐναλλὰξ ἀλλήλοις προσαρμοζόμενοι. καὶ ἦν θέαμα καινὸν καὶ ὅλον χάριτος, καὶ φρέαρ οὕτω ποικίλον, καὶ πλευρὰ τὸ ὕδωρ ἐκπλύοντα. καὶ θετταλὴ φιάλη καὶ κατάχρυσος ἀετὸς πηγὴν φέρων ἐν στόματι. κλῖναι ῥίζωθεν στοιχηδὸν, οὐκ ἀπὸ ξύλων, οὐκ ἐξ ἐλέφαν-

τος, ἀλλ' ἐκ λίθων λαμπρῶν. θετταλαὶ τὴν βάσιν, ταῖς πλευραῖς χαλκίτιδι λίθῳ περικοσμούμεναι. ἡμισφαίρεια περὶ τὰς κλίνας ὑπερέκειτο. ἃ πολύθ' ὁ τεχνίτης ἐκ Πεντέλης ἐξάξουσιν εἰς πόδας ἀνάπαυλαν. ταῖς κλίναις μυρρῖναι πάντοθεν περιέσκεπον εὐφυῶς ἀναπεπταμέναι, πρὸς ἀλλήλας συνδούμεναι, καὶ πρὸς ὄροφον οἷον ἀπευθυνόμεναι. ταῦτα δὴ ταῦτα καὶ διορῶν, ὅλην τὴν ὄψιν ἀπεθέμην τοῖς θεάμασι, μικροῦ δεῖν καὶ ἄφωνος εἰσῄειν. ὁ δὲ Σωσθένης, πρός με φησίν· ἀπόθου τὸν πρεσβευτήν, ἀπόθου τὸν κήρυκα. σὺν ἡμῖν ἀνακλίθητι. ἀποθέμενος οὖν τὸν στέφανον, καὶ τὸν κηρύκειον χιτῶνα, καὶ τὸ ἱερὸν πέδιλον, ἀνακέκλιμαι. συνανακέκλιται δέ μοι καὶ Κρατισθένης ἀδελφιδοῦς ἐμός, ἄλλος αὐτός, (οὕτω γὰρ ἐγὼ τὸν φίλον ὁρίζομαι) ἐξ Εὐρυκώμιδος συνεκπλεύσας μοι. ἀνακεκλίμεθα τοίνυν ἐγώ τε, καὶ Κρατισθένης, καὶ Σωσθένης, καὶ Πανθία γυνή. τὰ δὲ περὶ τροφὰς καὶ τρυφὰς τί δεῖ κατὰ μέρος φιλο-

eburnei, ſed lapidei fuere. Theſſalico marmore baſis, Chalcidico latera ornantur. ſemicirculi ex Pentelico lectis ad pedum quietem paratis proximant: myrti copioſæ, connexæque & in tectum directæ illos operiunt. Hoc aſpectu defixus, penè obmutueram, cùm me Soſthenes depoſitis legationis inſignibus menſæ accumbere iuſſit. Quod vbi exequutus ſum, accubuit & Cratiſthenes qui mecum nauigarat, mihi chariſſimus, adeóque alius Iſmenias, ſic enim amicitiam definio. Eduliorum variorum copioſa fercula numerare nihil at-

tinet. Iſmenem filiam virginem Soſthenes vinum præbere iuſſit. Illa veſtem cincta, manus ad cubitum nuda, linteum tenui funiculo ceruici alligauit, columbæque propinqua manus lauit, volucris ore ad hanc rem vſa. Mox argenteum vas ſublatum aquilæ roſtro ſuppoſuit, totúmque vnica decidentis aquæ bulla repleuit, tanto cum impetu affluebat? poſtquam proxima vaſi pocula ſtatuit, aqua abluit, ad miniſterium parata conſtitit. Primus Soſthenes bibit, nec enim vt biberem perſuadere potuit. Subſequuta eſt Panthia. Mihi tertium poculum virgo præbuit; audientíq; ac tacito, Saluus eſto, leniter inſuſurrauit. Ego maxima cum voluptate bibi, quoniam poculo,

χριϛῦν.

κρινεῖ; Ὑσμίνη τῇ παρθένῳ θυγατρὶ Σωσθέ-
νης οἰνοχοεῖν ἐδικέλευσε). ἡ δ' αὖ ἐζώσατο
τὸν χιτῶνα. ἐγύμνωσε τὼ χεῖρε μέχρις
ἀγκῶνος, τὴν περὶ ταύταις ὀθόνην μη-
ρίνθῳ λεπτῇ περὶ τὸν τράχηλον ἀναδή-
σασα, καὶ παρακαθίσασα τῇ περιστερᾷ τὰς
χεῖρας ἐνίπτετο· τοῦ σώματος τοῦ πτηνοῦ
καθυπουργοῦντος τῷ λειτουργήματι. εἶτα
τὸ σκεῦος ἀργύρεον ἀναλαβομένη, παρὰ
τὸ ῥάμφος ἄγει τοῦ ἀετοῦ, καὶ περὶ μόνην
ῥοπὴν ἐπλήρωσεν ὕδατος· οὕτω κατὰ κρουνὸν
τὸ ὕδωρ καταρρέει. παρὰ τὸ σκεῦος ἐκ-
τίθησι τὰ ἐκπώματα, καὶ καταπλυνάσα
ταῦτα λίαν ἐπιμελῶς τε καὶ φιλοκάλως,
ἦν πρὸς τῷ λειτουργήματι. ἔπιε μὲν οὖν
ὁ Σωσθένης. οὐκ ἔπειθέ με γὰρ αὐτοῦ
προπιεῖν. εἶτα καὶ ἡ Πανθία συνέπιεν.
ἐμὲ δὲ τρίτον εἶχεν ἡ πόσις. ἧκεν οὖν ἡ
παρθένος· καὶ παρατιθεμένη μοι τὸ ποτή-
ριον, χαίροις, ὑπεψιθύρισεν. ἐγὼ δ'
ἀκούσας οὐδὲν εἶπον· ἀλλ' ἔπιον μεθ'
ἡδονῆς ὅσης, ὅτι καὶ τὸ ἔκπωμα μάλα περ-

πνόν· καὶ τὸ πόμα γλυκὺ, καὶ τὸ ὕδωρ διειδὲς καὶ μάλα ψυχρόν· ὧν οὐκ ἄν τι γένοιτ' ἂν ἡδύτερον ἀνδρὶ διψῶντι καὶ καυματουμένῳ καὶ ζέοντι· καὶ μετ' ἐμὲ Κρατισθένης πίνει τοῦ νέκταρος· οὕτω γὰρ ἐγὼ τὸν ἐξ Αὐλικώμιδος οἶνον καλῶ. μικρὸν προσομιλήσαμεν ταῖς τρυφαῖς πυκναῖς οὔσαις καὶ πολυτελέσι τὰ μάλιστα· καὶ πάλιν ἐπίνομεν. ἧκεν οὖν ἡ παρθένος, καὶ ἐπ' ἐμὲ, καὶ μάλα βραχεία φωνῇ, ἔχεις, φησὶν, ἐξ ὁμωνύμου παρθένου τὴν κύλικα. καὶ τὸν πόδα ταύτης ἐπὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτίθηκε· καὶ προσεπέθλιβεν ἐφ' ὅσον ἐγὼ τοῦ πόματος ἔπινον. ἐγὼ δὴ ἠρυθρίων νὴ τοὺς θεοὺς, καὶ τάχ' ἂν καὶ ἀπέσκωψα πρὸς αὐτὴν, εἰ μὴ τύχῃ γενέσθαι τὸ πρᾶγμα νενόμικα· πάλιν οὖν ἐτρεφόμεθα, καὶ πάλιν ἐπίνομεν. ἧκεν ἡ κόρη κιρνῶσα, μοι προὔτεινετο τὸ ποτήριον. ἐγὼ δ' ἐξέτεινα τὴν χεῖρα λαβεῖν. καὶ τῆς μὲν κύλικος ἐλαβόμην. ἡ δ' οὐκ ἀπεσπᾶτο τῶν τῆς παρθένου χειρῶν. ἡ γάρ μοι παρθένος καὶ παρετίθετο τὸ ποτήριον, καὶ

frigida ac perſpicua aqua & ſuauiſſimi vini hauſtu eximiè delectabar: quibus dulcius nihil accidat ſitienti homini & ardore ſuccenſo ac æſtuanti. Cratiſthenes vltimus nectar bibit: ſic enim Aulicomidis vinum appello. Vt ſatis opiparè detruncauimus cibos, rurſus excepere pocula. Ad me Iſmene venit, tenuíque & admodum deminuta voce inſit, Habes ab eiuſdem nominis puella poculum: & cum dicto pedem meum ſuo impoſito tandiu preſſit, quamdiu ego bibi. Erubui per Deos, dictóq; penè inſectatus ſum: ſed tota res fortuitò accidiſſe viſa. Iterum poſt cibos ingeſti calices, tertióque Iſmene acceſſit; ſed oblatum, quod protenſa manu arripui proculum,

suis auelli manibus non sinebat: nam gestus quidem præbentis fuit, reuera autem non dimittebat. Ortum est inter nos certamen, vicítque puella præconem. Puduit me superatum; virginémque præconis lingua, libera voce, casto animo, cur poculum præbere recusaret, aut quid vellet, interrogaui. Illa confestim pauida, genis plus solito rubentibus, demissísque in terram oculis manum à poculo abstinuit. Ita verecundo vultum suffusa rubore veluti graui tonitru procellá-que sideris tacta stetit. Panthia defixis in puellam luminibus, ira, indignatione, sanguine suffusis, caput, manus, pedes, ceruicem intuita, totam denique percurrens, illi succensebat & irascebatur. Erubuit primò totis genis, ita vt ruborem iracundia indubiè pareret: mox palluit, ita vt

παρακατεῖχεν αὐτό. καὶ τῷ μὲν σχήματι παρετίθετο, τῇ δ᾽ ἀληθείᾳ κατεῖχεν. ἔρις οὖν ἐν χερσί, καὶ χεὶρ παρθένου κόρης νικᾷ χεῖρα κήρυκος ἀνδρὸς παρθένου. ἐγὼ δὲ αἰσχυνθεὶς τὴν ἧτταν, εἶπον πρὸς τὴν παρθένον, γλώσσῃ κήρυκος, ἐλευθέρᾳ φωνῇ, παρθένῳ ψυχῇ, οὐ βούλει μοι δοῦναι; τί δὲ ἄρα βούλει; ἡ δὲ συναρπάζει τῷ λόγῳ τὴν χεῖρα τῆς κύλικος. ὅλη δ᾽ ἔνθερμος ἐγεγόνει, καὶ τὴν παρειὰν ὑπὲρ τὴν φύσιν ἠρύθρωτο. τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅλους ἀφῆκε τῇ γῇ· καὶ ἦν ὡς ἐκ κεραυνοῦ βληθεῖσά τινος, καὶ ὅλην ἐπὶ τοῦ προσώπου φέρουσα τὴν αἰδῶ. Πανθία πρὸς τὴν κόρην ἄγει τοὺς ὀφθαλμούς, ὅλους θυμοῦ, ὅλους ζήλου, καὶ πλήρεις αἵματος. εἰσβάλλει τούτους ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς παιδός, ἐπὶ τὰς χεῖρας, ἐπὶ τοὺς πόδας, ἐπὶ τὸν τράχηλον. ὅλην ἔχει τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν κόρην, καθ᾽ ὅλης θυμοῦται, καθ᾽ ὅλης ὀργίζεται. ἐρυθαίνεται τὴν παρειάν· ὃ καὶ παράδοξόν μοι δοκεῖ, θυμοῦ τικτόμενον ἔρευθος. ὠχριᾷ πάλιν ὡς τῷ

παρόντος ἐρυθήματος καθ' ὅλου τοῦ τῆς
Ὑσμίνης προσώπου καταῤῥυέντος. ὁ δέ γε
Σωσθένης δριμὺ πρὸς παρθένον ἰδὼν καὶ
αὐτὸς, καὶ κινήσας τὴν κεφαλὴν, ἐκεῖθεν
εὐθὺς ἀφαρπάζει τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ φησί·
Διασίων καιρὸς, κατατρυφήσωμεν τὰ
Διάσια. ὅλοι γινώμεθα τῆς ἑορτῆς, ὅλοι τῆς
πανηγύρεως· Ζεὺς περὶ τῇ τραπέζῃ, καὶ
Διὸς τράπεζα. ὅτι καὶ κῆρυξ οὗτος Διός, τῇ
χειρί με παραδεικνύς. καὶ ὁ Κρατισθένης,
ἐγγύς μου παρακαθήμενος πλήττει με σιγῇ
τῇ χειρί· τῷ ποδὶ τὸν πόδα προσεπιθλίβει
μου, καὶ, σίγα, φησί μοι τῷ ψιθυρίσματι.
ἐγὼ δὲ τίς γινοίμην οὐκ εἶχον· ἠρυθρίων,
ὠχρίων, ἐσίγων, ἐδειλίων, ὑπέτρεμον.
ᾐτιώμην ἐμαυτὸν, τὸν Σωσθένην, τὸν
Πανθίαν, τὴν κόρην, τοὺς παρεστῶτας, καὶ
τὸν ἐμὸν Κρατισθένην. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ
τὴν τράπεζαν ἐπεπήγειν, ἀπαλλαγῆναι
ταύτης ηὐχόμην. ἡ κόρη καὶ πάλιν ἐκεῖνα
τῷ πατρὶ κελευσθεῖσα, καὶ μετὰ πατέρα Σω-
σθένην. καὶ μετὰ μητέρα Πανθίαν ἧκε πρὸς

omnis ille rubor in virginis faciem tranſcurriſſe videretur. At Softhenes acri virginem obtutu defigens, & caput quaſſans, oculis inde ſtatim auerſis, hæc addidit: Diaſiorum tempus eſt quę iucundè nobis peragenda; hoc vnum agamus: vrget præſentia Iouis, qui his epulis adeſt, quoniam eius hoc conuiuium & præco, me digito monſtrans. Cratiſthenes interim mihi proximus, pedem ſuum meo imponens, manúque tacitè pulſans, ſilere iubet. Ego quis aut vnde eſſem neſciebam; ita tacentem rubor, pallor, timor, pudórque occupauerant: pudor propter Softhenem, Panthiam, Iſmenem, meum etiam Cratiſthenem. Itaque deſtinato contuitu menſam intuebar, ab illa diſcedere cupidus. Virgo iuſſa patri vinum præbuit, mox Panthiæ mihíque;

tum verò Sosthenes, Ismenia, festi Iouísque poculum hoc est: tu modò inter epulas & pocula hilaris esto. Et tu quoque, mi Sosthenes, subieci, qui nos adeò splendidè amantérque excepisti. Dúmque poculum inuado quod præbebat Ismene acri me obtutu defigens, illa tenuem imo de pectore suspiritum ducens, digitum meum pressit. Ego Cratistheni obsequutus tacui, finémque hunc conuiuium habuit. Sosthenes ac Panthia nobis cubiculo redditis vale facto discesserunt: sola remansit Ismene tribus ancillis comitata, quarum altera haustam ex fonte aquam, altera sublatum in humeros argenteum vas, tertia linteum candidissimum adtulit. Ego & Cratisthenes

με τὸν κήρυκα. ὁ δὲ Σωσθένης φησίν, Ὑσμινία κῆρυξ, πόμα σοι τοῦτο τῆς ἑορτῆς, καὶ πίθι τὸν Δία τιμῶν, καὶ χαῖρε. χαῖρε τρυφῶν, χαῖρε πίνων, χαῖρε κηρύττων Διάσια. ἐγὼ δ', ἀντίχαιρε Σώσθενες, εἶπον, οὕτω ποικίλως ἡμᾶς φιλοφρονούμενος καὶ πολυτελῶς. ἡ δὲ κόρη παρίσταται· τῇ μὲν χειρί μοι παραδίδωσι τὸ ἔκπωμα, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ὅλους τοῖς ὀφθαλμοῖς μου συμπλέκουσα. προτείνω τὴν χεῖρα λαβεῖν. ἡ δὲ τὸν δάκτυλον ἐπιθλίβει μου, καὶ θλίβουσα στένει, καὶ φύσημα λεπτὸν ὡς ἐκ καρδίας φυσᾷ. ἐγὼ δ' ἐσίγων τῷ Κρατισθένει πειθόμενος· καὶ οὕτω κατελύετο τὸ συμπόσιον. ἦγον οὖν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ δωμάτιον Σωσθένης, Πανθία, παρθένος Ὑσμίνη, καὶ θεράπαιναι τρεῖς. ἡ μὲν ἐκ τοῦ φρέατος ὕδωρ ἔφερεν· ἡ δὲ τὸ σκεῦος ἀργύρεον ἐπ' ὤμων ἀνῆγεν· ἡ δὲ τρίτη, λίνον κατὰ χιόνα λευκόν. ἐπέβημεν τοῦ δωματίου· καὶ Σωσθένης μοι, χαίροις, εἰπὼν, σὺν τῇ Πανθίᾳ ᾤχετο. ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης

ἀνεκεκλίμεθα περὶ κλίνας ὅτι λαμπρῶς ἐςαλμένας καὶ μαλακῶς. ὑπέθηκε δὲ σκεῦος περὶ τὸν σκίμποδα κλίνης ἐμῆς ἡ τοῦτο κατέχουσα. ἡ ἑτέρα δὲ ὕδωρ ἐπέβαλεν· ἡ δὲ παρθένος Ὑσμίνη ὀκλάσασα τὼ πόδε καὶ λαβομένη μου τῶν ποδῶν ἐκπλύνει τῷ ὕδατι. καὶ τοῦτο γὰρ τοῖς κήρυξιν ἀφωσίωται. συνέχει τούτους, κατέχει, περιπλέκεται, θλίβει, ἀφοφητὶ φιλεῖ, καὶ ὑποκλέπτει δὲ φίλημα· καὶ τέλος ἀμύττουσα τοῖς ὄνυξι γαργαλίζει με. ἐγὼ δὲ τἄλλα σιγῶν καὶ φέρων ἄκων, ἀνεκάγχασα. ἀνένευσεν ἡ κόρη, καὶ ἀτενῶς ἰδοῦσά με, μικρὸν ἐμειδίασε, καὶ πάλιν κατένευσε. κἀν ἐγὼ τοῖς ἔρωσιν οὐκ ἐπένευον. ἀπομάσσεταί μου τοὺς πόδας τῷ μάκτρῳ, ἐκ τῆς τῆς θεραπαινίδος ἀνελομένη χειρῶν· καὶ, χαίροις, εἰποῦσά μοι, κῆρυξ, ᾤχετο. ἐγὼ δὲ περὶ τὸν ὕπνον ἐτραπόμην εὐθύς, καρηβαρήσας καὶ τροφῇ καὶ πόσει καὶ πόνοις τοῖς τοῦ κηρύγματος. περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ὁ καλὸς Κρατισθένης

mollibus collocati lectulis decubuimus, donec vaſe propter lectum poſito, iniectáque in pedes meos aqua Iſmene de geniculis illos lauit (nam hoc præconibus religionis ergô tribuitur) longúmque conſtringens detinuit. Amplexus & oſcula crebrò ac furtim ingeſſit, leuicula denique vnguium titillatione corraſit. Ego ad alia tacitus omniúmque patiens, inuitus tamen in riſum erupi. Reſpexit ad riſum Iſmene, intentíſque in me defixa oculis, mox illos dimiſit, intuita tot amoris indicijs me nuſquam adlubeſcere : ſtatímque accepto ex ancillæ manibus linteo pedes nitidat, ac ſalutem precata cubiculo exterminatur. Ego cibo potúque ac nocte grauatus in profundam quietem ſepultus ſum. Cratiſthenes circa tertiam vigiliam noctis

me somno excussit, hoc increpans versu:

Non oportet præconem totam noctem dormire.

Ego pudore & amicitia, licet difficulter euigilo; cibi enim potúsque satias somnos inuitant. Atque ille quidem ea quæ in conuiuio acciderant risúsque causam quærens, nimiam loquendi petulantiam arguebat, hoc dicto;

Linguæ parcæ inter homines thesaurus optimus est,
Multáque gratia illius modestè loquentis.

Cætera, inquam, non ignoras, quia vnà nobiscum fuisti: de puella te docebo. Primum poculum cùm præbuit, Saluus sis, præco, leni susurro infit: mox ab eiusdem nominis virgine secundum habere iussit, adeò deminuta voce vt auditum falleret; tamdiúque pedem meum suo imposito pressit quamdiu bibi. Tertiò poculum quidem præbere videbatur,

ἐξυπνίζει με λέγων· οὐ χρὴ παννύχιον
εὕδειν ἄνδρα κήρυκα. ἐγὼ δ᾽ ἀποσπώ-
μενος τῶν ὕπνων, αἰδοῖ καὶ φιλίᾳ πειθόμενος.
οἱ δ᾽ οὐκ ἀπεσπῶντό μου τῶν βλεφάρων.
ἐφεῖται γὰρ καὶ πότος καὶ κόπος, ὕπνου πη-
γή. τί δὲ φῄς, ὦ Κρατίσθενες, εἶπον, τί μου
τῶν βλεφάρων τὸν γλυκὺν ἀποσπᾷς ὕπνον;
ὁ δὲ τὰ περὶ τὴν τράπεζαν ἐζήτει μα-
θεῖν, καὶ πῶς ἀνεκώχασα, καὶ τὴν ἐμὴν
ἐλοιδόρει γλῶτταν· γλώσσης τοι, λέγων,
φειδωλῆς θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος,
πλείστη δέ τε χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης. ἐγὼ
δὲ πρὸς αὐτόν, τἄλλα μὲν τοῦ δείπνου Κρατί-
σθενες οἶσθα, καὶ σὺ συνανακλινόμενος ἡμῖν
καὶ πίνων τοῦ νέκταρος. τὰ δὲ περὶ τὴν
κόρην τοιαῦτα. πρῶτόν μοι φέρουσα πό-
μα, χαίροις, ὑπεψιθύρισε. δεύτερον, ἐξ
ὁμωνύμου χειρὸς, δέχου, φησί, τὸ ποτή-
ριον. ἠρέμα δὲ καὶ τοῦτο, καὶ τὴν ἀκοὴν
ὑποκλέπτουσα. ἐς ὅσον δ᾽ ἐγὼ ἔπινον,
αὕτη τῷ ποδὶ τὸν πόδα μου κατεπέλθλι-
βε. τρίτον ἔφερέ μοι πόμα, καὶ διδοῦσα

πάλιν ἐπέχει· ἐγὼ δ' ὅσαπερ ἀκήκοας εἴρηκα. τὰ δ' ἐφεξῆς, οἶδας, τὸν τῆς καρδίας θυμόν, τὴν ὀργὴν τοῦ πατρός, τὴν τῆς κεφαλῆς κίνησιν, τὴν αἰδῶ τῆς παρθένου, τὴν σιγήν, τὴν ἔκπληξιν, τὸ ἐρύθημα, καὶ τἆλλα πάνθ' ὁπόσα πέπονθεν, ὡς ἐκ κεραυνοῦ βληθεῖσα τινός. τρεῖς ἂν δὴ πάντα, νὴ τὸ σεμνὸν τοῦτο κηρύκειον, ἠχανόμην αὐτῆς, καὶ μᾶλλον τὴν σὴν ἐπιτίμησιν, ἥτις με παιδιὰν σιγᾶν. τέταρτον ἐπίνομεν τῷ σωτῆρι Διΐ, καὶ πάλιν Ὑσμίνη τὸν ἐμὸν ἐπέθλιβε δάκτυλον. ταῦτα τὰ τῆς τραπέζης· τὰ δὲ τῆς κλίνης ὁποῖα; νύττει μου τοὺς πόδας, περιπλέκεται, θλίβει τοὺς δακτύλους φιλεῖ, καὶ φιλοῦσα κλέπτει τὸ φίλημα, καὶ τέλος ἀμύττει μου τὸ πέλμα τοῦ ποδός· ὅθεν ὡς ἤκουσας ἀνεκραύγασα. καὶ ὁ Κρατισθένης, τῆς εὐτυχίας, ἀνακέκραγε· παρθένος ἐρᾷ σου, καὶ παρθένος οὕτω καλή, σὺ δ' οὐκ ἀντερᾷς. ἐγὼ δέ, καὶ τί τοῦτο τὸ ἀντερᾶν, εἴρηκα. ὁ δὲ καὶ πάλιν ὁ Κρατισθένης μέγα ἀνακέκραγεν, Ἡράκλεις

ſed tamen retinebat; itaque illa quæ audiuiſti, mihi exciderunt. Reliqua tu noſti, Panthiæ Soſtheníſque iram, capitis motum, puellæ pudorem, ſilentium, conſternationem, ruborem, & ſingula quæ Diali velut fulmine tacta perpeſſa eſt. quorum omnium & maximè obiurgationis tuæ quæ ſilentium imperauit, teſtor præconium, me pudebat. Atque hæc ſunt quæ in conuiuio euenerunt: quæ verò circa lectulum; Iſmene pedes meos lauit, preſſit, furtiuíſque ingeſtis oſculis tandem pedum ſolum vnguibus leniter carpere auſa, in riſum coëgit. O te felicem, exclamauit Cratiſthenes; amat te pulcherrima puella: tu non redamas! Quidnam verò eſt redamare? ſubieci. Hercules,

respondit ille, quis similem væcordiam vel fando audiuit? at tibi Amor Venúsq; mater & omnes Cupidinum illecebræ faueant. Ego iterum nescius quis illorum mihi magister futurus esset, quæsiui: at Cratisthenes, Animantia, inquit, ea quæ ab natura illis insita sunt ab vllo non docentur: confestimque his dictis oculos iterum in quietem flexit.

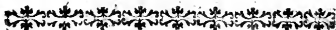

LIBER SECVNDVS.

SEQVENTI die rursus hortum ingressi, oculis eius amœnitatem maxima cum animi voluptate arbitrati sumus: erat enim veluti bonorum omnium locus, deorum sedes, gratijs voluptatéq. affluens; oculorum, cordis, membrorum, corporis denique totius voluptas, solatium, recreatio, requies. Cingebat illũ mirabilis murorum corona, tantæ altitudinis,

τῆς ἀτοπίας, τῆς ἠλιθιότητος· ἀλλ᾽ ἵλεως σοι Ἔρως, Ἀφροδίτη τε μήτηρ, καὶ ἴυγγες ἐρωτικαί. ἐγὼ δὲ, τίνες οὗτοι, πρὸς τὸν Κρατισθένην φημὶ, τίς δέ μοι τούτων διδάσκαλος; ὁ δέ μοι, φύσεις ζώων ἀδίδακτοι. πάλιν οὖν ἐπὶ τὸν ὕπνον ἐτραπόμην.

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ.

Τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ πάλιν ἐπὶ τὸν κῆπον ἀγόμενοι, τοὺς ὀφθαλμοὺς ταῖς χάρισιν ἐτρεφόμεθα, τὴν ἡδονὴν μεθέλκοντες ἐπὶ τὰς ψυχάς. ἦν γὰρ ἀγαθῶν χωρίον ὁ κῆπος, καὶ θεῶν δάπεδον, καὶ ὅλος χάρις καὶ ἡδονὴ, τέρψις ὀφθαλμῶν, καρδίας παραψυχὴ, παραμυθία ψυχῆς, μόχθων λύσις, ἀνάπαυλα σώματος. τὰ μὲν οὖν περὶ τὸν κῆπον, ὅσα καὶ οἷα. ὃ δέ τι θρίγγιον, δύο περάσιον, τοσοῦτον ὕψος αἰρό-

μένον, ὅσον ἀνεπίβατα τὰ τοῦ κήπου τηρεῖν καὶ ὀφθαλμοῖς καὶ ποσί, πάντοθεν κατεχαρίτουτο χειρὶ ζωγράφου σοφῇ. παρθένοι τέτταρες ἐγεγράφατο στοιχηδόν. ἡ πρώτη λαμπρῶς τὴν κεφαλὴν ἐστεφάνωτο· λίθοι περὶ τὸν στέφανον μάλα τηλαυγεῖς, πῦρ ἀναστράπτοντες, καὶ φῶς ἀπαυγάζοντες, ὑδάτων μεστοί. εἴποις ἰδὼν μεμίχθαι τὰ ἄμικτα, ὕδωρ καὶ πῦρ ἐν λίθῳ, καὶ ἄμφω τερπνὰ καὶ ἄμφω χαρίεντα. τὸ μὲν κυματοῦται τῷ ἐρυθήματι, τὸ δ' ἀπαστράπτει. οὕτως ὁ τεχνίτης ἀκριβῶς τὴν φύσιν τῶν λίθων ἀπεμιμήσατο. μάργαροι περικυκλοῦσι τοὺς λίθους, κατὰ χιόνα λευκοί, σφαιροειδεῖς τὸ σχῆμα, τὸ μῆκος ὑπὲρ τὰς φύσεις αὐτῶν. οἷς ἐγὼ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅλους ἀποδούς, εἶπον μετὰ θάμβους καὶ ἡδονῆς, χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός. ὁ δὲ Κρατισθένης (παρῆν γὰρ καὶ αὐτὸς) ἀνεκάγχασέ μου τῇ παραχρήσει τοῦ ῥήματος. ὁ πλόκαμος εὐφυῶς περὶ τοὺς ὤμους ἥπλωται τῆς παρθένου, καὶ βοστρυχοῦται μὲν ὡς εἰκός. ὑποχρυσίζει δὲ

quantæ sufficeret ad oculos gressúsque arcendum ab omnibus quæ in horto erant: præcipua picturæ elegantia fuit: inter cætera virgines quatuor ordine sequentes obtutibus se meis obiecere.

Prima coronato capite visa est: corona gemmis radiat, quæ igneum coruscantes, humidum tamen fulgorem iaculātur. Affirmes mixta esse quæ misceri nequeunt, aquam scilicet ignémque in eadem gemma; sed perbellè ac lepidè; namque vt ille rubore natiuo fluctuat, sic alius luce propria fulgurat. Ita lapidum naturæ pictor æmulos colores explicuit. Coronam vniones candidissimi, & rotundi magnitudinis insolitæ cingunt. Steti defixis in hoc spectaculum oculis, reíque miraculo ac voluptate perculsus grandinem igníſque carbones coniunctos exclamaui. Cratisthenes (aderat enim) vocabuli nouitate in risum erupit. Crines virginis leniter emissi & ceruice dependuli atque in cincinnos distincti, subflaui auri colorem

referunt. Collum marmoreum torquis argentea coronat, quam auri maculis distinctam hyacinthina fibula subnectit. Manus candidissimæ ac verè puellares, expansa dextera minimúmque curuata caput pendentémque fronte carbunculum tractat; læua globulum elegantem gestat. Dextrum pedem sine calceo porrigit, alterum vestis occulit. Illepida ac ruris plena tunica: nam pictor omnem ornatum in virginis caput impenderat, reliquas corporis partes obuijs coloribus pinxit.

Secundæ quæ sequebatur militare schema fuit, si vultum excipias: nam oculi vltrà quàm virginem decet ferociores: rutila galea caput ornat, pectus scuto tegitur, militari cingulo ilia, & squammea tunica dorsum, palma manus ac reliquum corpus

τὸ βοστρύχωμα. ὁρμίσκος περὶ τὸν τράχηλον ἐξ ἀργυρίου μετὰ στιγμάτων χρυσίου· ὑακίνθινος ὁ πόρπαξ αὐτοῦ, χεῖρες τῆς παρθένου λευκαὶ καὶ ὄντως παρθενικαί. ἡ δεξιὰ ταθεῖσα καὶ εὖ κυρτωθεῖσα, τῆς κεφαλῆς ἥψατο τῷ δακτύλῳ, καὶ τοῦ περὶ τὸ μέτωπον διαδράκος· ἡ δὲ λαιὰ σφαιρείδιόν τι κατεῖχε περιτερπές. ὁ δεξιὸς ποὺς ἀσάνδαλος τῇ παρθένῳ· τὸν γάρ τοι λαιὸν ἐπεκάλυπτε τὸ χιτώνιον. ὅλος ὁ χιτὼν ἀκαλλὴς καὶ οἷον ἀγροικικώτερος· τὸν γὰρ πάντα κόσμον περὶ τὴν κεφαλὴν τῆς κόρης ὁ τεχνίτης ἐκένωσε. τὰ δ' ἄλλ' ὡς ἔτυχε κατεπέχρωσεν.

Η μετ' αὐτὴν παρθένος καὶ τῇ τάξει δευτέρα, ὅλη στρατιῶτις, πλὴν τοῦ προσώπου, εἰ μὴ δή ὅτι καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγριωτέρους ἢ κατὰ παρθένον ἰδεῖν. κόρυς περιαστράπτει τὴν κεφαλὴν, καὶ ταύτην κατακοσμεῖ. θυρεὸς τὸ στέρνον, φολιδωτὸς χιτὼν τὸ μετάφρενον, μίτρα τὴν ζώνην, τὸν ταρσὸν, τὰς χεῖρας καὶ τἄλλα τῶν μελῶν

στρατιωτικῶς κατεπέφρακτο, ἡ χεὶρ κατὰ δρυῶν παχεῖα. οἱ δέ γε δάκτυλοι πρὸς τὸ παρθενικὸν ἐγεγράφατο. ἐν ὅσοις τῶν μελῶν ἐγυμνοῦτο, ὅλη παρθένος ἦν ἡ στρατιῶτις· ἐν ὅσοις δὲ κατεπέφρακτο, ὅλην στρατιῶτιν τὴν παρθένον ὁρᾷς. ἀσπὶς τῇ λαιᾷ τῇ παρθένῳ, εἰ δέ γε βούλει, τῇ στρατιώτιδι· τῇ δ' αὖ ἑτέρᾳ δολιχὸν ἔγχος γραφικὸν Ἄρεος.

Η μετ' αὐτὴν ὅλη παρθένος, ὅλη σεμνὴ τὴν ὄψιν, τὸ σχῆμα, τὸν χιτῶνα, τὸ πέδιλον, ἐστεφανωμένη τὴν κεφαλὴν, οὐκ ἐκ λίθων κατὰ τὴν προτέραν, οὐκ ἐκ μαργάρων κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ὅλοις φύλλοις, ἀλλ' ὅλοις ἄνθεσι. ῥόδον οὐκ εἶχεν ὁ στέφανος, ἢ λαθομένου τοῦ τεχνίτου, ἢ φεισαμένου, ἢ τῶν χρωμάτων ἡττωμένων τῆς τοῦ ῥόδου βαφῆς. ὁ πλόκαμος τῇ κόρῃ κατεχεῖτο μικρὸν, καὶ αὖ περὶ τὸν στέφανον ἀνεδέδετο. λευκὴ καλύπτρα τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ περὶ τὸ μέτωπον κατεκάλυπτεν. ἀραχνώδης ὁ χιτὼν τῇ παρθένῳ,

armata, manus præcipuè quamuis durissimæ, digiti molles erant: denique illa membra intuitus quæ nuda pictor exhibuit, virginem militari ornatu dicas: ea verò quæ armis instructa, militem ipse affirmes. Atque hæc virgo, vel, si placet, miles, læua clypeum sustinet, dextra longissimam hastam Martis stylum.

Tertiæ virginea facies ac venerabilis, habitus similiter, tunica, calceúsque, caput foliorum florúmque coronamine inlustre, non gemmarum aut vnionum. Rosa tamen nulla visa est, siue illius non meminit pictor, siue ille color quo rosa purpurat à reliquis victus est. Crinem tantisper vagum coronæ nodus adstrinxerat: album capitis tegmen frontis partem tegit: tenuissima puellæ vestis,

candida & talaris: dextra pectori imposita cognominem papillam, digiti læuam vti custodes operiunt; ipsa pænè sine nutricibus exstat: sinistra vestem circa femora coërcet: etenim aduersus Boreas maximam partem circa calcaneum effusam perflat. Ita virginis venerationem, venti audaciam, laciniæ subtilitatem pictor expressit. Non ideo tamen per virginis corpus flabat sereni auctor Boreas. Pes melior læuo implicitus impositúsque, & femori femur, ne tenuitate nimia vestis corpus admissa luce patefieret. Nigras illam soleas pictor induit, optimas quidem, sed virgini minus conuenientes.

Quarta ex nube, quam paulò antè disruptam suspicari licet, decidua est; nam adhuc ex cœlo velut

τὸ χρῶμα λευκὸς, ποδήρης τὸ σχῆμα, καὶ ὅλος πλατύς. ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν δεξιῶς ἐπικειμένη τῷ στήθει, τὸν ὁμώνυμον κατακαλύπτει μαζόν. οἱ δάκτυλοι τὸν λαιὸν ὅλον περικαλύπτουσι κατεπικείμενοι, καὶ φυλάσσοντες. ἄμαστον εἴποις ἰδὼν γεγράφθαι τὴν κόρην. ἡ δ᾽ ἑτέρα χεὶρ τὸ χιτώνιον ἀνέχει περὶ τῶν μηρῶν. ὁ γὰρ Βορρᾶς ἐδόκει πνεῖν κατὰ μέτωπον, καὶ τὸ πολὺ τοῦ χιτῶνος περὶ τὴν πτέρναν ἐξέχυσεν. οὕτως ἡ κόρη σεμνή· καὶ τὸ πνεῦμα θρασὺ, καὶ λεπτὸν τὸ χιτώνιον. διὰ γάρ τοι παρθενικῆς ἁπαλόχροος οὐ διαγίνησιν αἰθρηγενέτης Βορρᾶς. ὁ δεξιὸς τῶν ποδῶν περὶ θάτερον στρέφεται, καὶ κατεπίκειται, καὶ συμπλέκεται, μηρὸς ἐν μηρῷ, καὶ ὅλος ποὺς ἐν ποδί· ἵνα μὴ τῷ λεπτῷ τοῦ χιτῶνος τὸ σῶμα διαφωτίζηται. μέλαν τὸ πέδιλον τοῖν ποδοῖν, καὶ ἀσφαλῶς ἐσκευασμένον, καὶ μὴ κατὰ παρθένον ἠμφιεσμένον.

Η τετάρτη καὶ τελευταία ἐξ ἄρτι ῥαγέντος νέφους ἀπορρυῆναι δοκεῖ, καὶ ὡς

ἐξ οὐρανοῦ διαφανὴς. καὶ ὅλη αἰθέριος, τὸ σχῆμα σεμνὴ, χαρίεσσά μοι τὸ πρόσωπον. ἐρυθρὸς ὁ χιτὼν, ἀλλ' ἔχει τι καὶ λευκότητος. εἰ δὲ τοῦ σώματός ἐστι τὸ λευκὸν, καὶ διαφαίνει τὸν χιτῶνα, ὁ τεχνίτης οὐκ ἀφῆκεν ὁρᾶν. θρὶξ πᾶσα τῆς κόρης εὐφυῶς συνῆκται πρὸς τὸ μετάφρενον. τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅλους ἔχει πρὸς οὐρανόν. σάθμη καὶ φλὸξ ταῖν χεροῖν, ἡ δ' ἐπὶ δεξιᾷ, ἡ δ' ἐπ' ἀριστερᾷ. τὼ πόδε μέχρι καὶ κνημῶν ἐξέφυγεν ὁ χιτών.

Οὕτω μὲν οὖν εἶχον αἱ γυναῖκες. τὸ δὲ περὶ ταύτας δρᾶμα καὶ τίνες αὗται, μαθεῖν ἐζητοῦμεν φιλοπονώτερον. γράμματα τοίνυν ὁρῶμεν παρὰ τὰς κεφαλὰς τῶν παρθένων, ἃ πάντα ἦσαν ἰαμβεῖον ἓν εἰς τέτταρα τετμημένον, καὶ ταῖς παρθένοις τὰς κλήσεις ἀφοσιούμενον· τὸ δ' εἶχεν οὕτως·

Φρόνησις, ἰσχὺς, σωφροσύνη, καὶ θέμις.

ἐντεῦθεν ἐφιλοσοφοῦμεν περὶ τὰ τῶν γυναικῶν σχήματα, καὶ τὰ μέχρι τούτου δὴ ἡμῖν καταλαμβανόμενα ἀκατάληπτα, τὸν λαμ-

despicit. Itaque tota cœlestis habitu oris ac gestu venerabili vultúque formoso, rubram vestem induitur; quæ tamen subalbescit, an corporis candor vestem irradiat; id verò pictor videri noluit. Coma humeris immissa collectáque in tergo pendet: stat obtutum in cœlos conuersa. Pedes tibiarum tenus veste nudati: stateram flammámque ambabus gestat.

Is virginum habitus fuit: cuius explicationem scire accuratiùs cupientes, litteræ super illarum capita exaratæ docuerunt: Iambus nempe qui in quatuor diuisus singulis nomen suum tribuebat:

Prudentia, fortitudo, temperantia, iustitia.

Tum verò collato de illis inter nos sermone, eorum quæ antea nobis ignota fuerant, rationem assequuti sumus.

Coronæ scilicet, gemmarúmque, ac vnionum, argentei monilis aureis distincti maculis, & hyacinthinæ fibulæ, dexteræ nutus omnes capite diuitias suas gestare indicat: læuæ globus vniuersi dominam, sine ornatu vestis omnem ornatum præter capitis Prudentiam respuere significat. Secundæ militare schema in milite virginem, in virgine militem ostẽdit: etenim Fortitudo naturâ miles, appellatione virgo est. itaque quà sine armis est, puellam nomine ac specie refert: cùm fortitudinem exhibet, militis habitu inspiciendam se præbet: ita cum natura pictor nomen seruauit & cum nomine naturam expressit. Tertia quæ ex floribus

τὸ περὶ στέφανον τῆς πρώτης παρθένου, τοὺς περὶ τὸν στέφανον λίθους, τοὺς μαργάρους, τὸν περὶ τῇ δέρῃ χρυσὸν, τὸν ἄργυρον, τὸν ὑάκινθον, τὸ σχῆμα τῆς κόρης, τὸ σχῆμα τῆς δεξιᾶς, μονονοῦ λεγούσης ὡς ἐνταῦθα τὸν ὄλβον ἔχω περὶ τὴν κεφαλήν. τὸ περὶ τῇ λαιᾷ σφαιρίδιον ὡς συνέχει τὸ πᾶν, καὶ τὸ τοῦ χιτῶνος ἀπερικόσμητον, ὡς πάντα πλὴν τῆς κεφαλῆς ἀκοσμήτως ἡ φρόνησις ἔσταλται. τὸ στρατιωτικὸν σχῆμα τῆς μετ' αὐτὴν, τῆς ἐν στρατιώτιδι παρθένον, καὶ αὖ τοὐναντίον τὴν ὅλην στρατιῶτιν, τὴν ὅλην παρθένον. ἀνδρεία γὰρ ὡς τῇ φύσει στρατιῶτις καὶ τῇ κλήσει παρθένος. ὅθεν ἐν οἷς μὴ περιφαίνοιτο στρατιωτικῶς, ὅλη παρθένος ἐστὶ καὶ κλήσει καὶ σώματι. ἐν οἷς δὲ τὴν ἰσχὺν ὑπεμφαίνοιτο, ὅλη στρατιῶτις ἡ παρθένος ἐστί. καὶ ὡς ἐν τῇ φύσει τὴν κλῆσιν ὁ ζωγράφος παρεφυλάξατο, οὕτω κἀν τῇ κλήσει τὴν φύσιν ὅλην ὑπεχρωμάτισε. τῆς ἑτέρας καὶ τρίτης τὸν ἐξ ἀνθέων στέφανον, τὸν ἐξ

ἀμαράντων φυτῶν, τὴν συστολὴν τοῦ πλοκάμου, τὴν καλύπτραν τῆς κεφαλῆς, τὴν περιστολὴν τῶν στέρνων, τὴν φυλακὴν τῶν μαστῶν, τὸν ἐπὶ τοῦ μηρῷ μηρὸν, τὴν καὶ μέχρι πτώματος σωφροσύνην, καὶ τἄλλα πολλὰ ὁπόσα πολυφυῶς ὁ τεχνίτης τῇ φίλη μου παρθένῳ προσήρμοσε. περιπτύσσομαί σου τὴν χεῖρα γραφοῦ· ἀσπάζομαι τὴν γραφίδα· χάριν ὁμολογῶ σοι πρός γε τοῖς ἄλλοις, ὅτι μὴ τοῦ στεφάνῳ τῆς ὄντως παρθένου τὸ ῥόδον συνέπλεξας· οὐδὲν κοινὸν σωφροσύνη καὶ ῥόδῳ αἵματι βαφέντι, κἀκ τῆς αἰδοῦς ἐρυθριονομοῦντι τὸ πρόσωπον. τῆς τετάρτης τὸ διακύπτον ἐξ οὐρανοῦ, τὸ αἰθέριον, τὸ ἀπερικάλυπτον, τὸ λαμπρὸν τοῦ προσώπου, τὰ τῆς δίκης ζυγὰ, καὶ τἄλλ᾽ ὁπόσα προσφόρως ὁ τεχνίτης τῇ Θέμιδι προσεφήρμοσε. δικαιοσύνη γὰρ ἐξ οὐρανοῦ διακύπτει, καὶ ταλαντεύει τὰς κρίσεις, καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀπευθύνει τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ οὐδὲν ἀνθρώπινον ἔχει. μετάγομαι τοὺς ὀφθαλμοὺς

perpetuóque virentibus folijs coronam gerit, Castitas est. Vides eius ornatum; contractas ne vagæ fluitent comas, caput pectúsque opertum, papillarum custodiam, implicitum femori femur, & contra ipsius venti impetum, castitatem, ac cætera quæ carissimæ virgini aptissimè pictor tribuit. Amplector manum tuam, exosculor penicillum gratiámque plurimam habeo tum multorum ergô, sed præcipuè quia virginis coronæ rosam nullam adtexuisti: nihil enim commune isti virtuti cum rosa quæ Veneris sanguine tincta præ pudore etiamnum rubet. Quarta quæ de cœlo prospicit, cœlestis, intecta, cuius vultus radiat, quæ iusti & æqui stateram cæteráque gestat, quæ Themidi pictor optimè tribuit, indubiè Iustitia est. Illa syderibus oculos conciliat. nihílque mortalis fæcis retinet. His inspectis obtutu

reliqua placuit arbitrari. Currus qualis aut diuitis Crœsi aut Agamemnonis visus est, excelsus ac verè regius: quo puer toto corpore nudus vehitur. Mihi illum verecundè intuenti veriuerbium succurrit:

Desipere maximum sine dolore malum est.

Arcum, ignémque manibus sustinet, dependent lateri pharetræ, & anceps gladius: pedes non vt vulgi hominum, sed alarum remigio instructi: totius capitis eximia forma puerorum virginúmque omnium longè superat, nempe Deorum simulachrum, Iouis imago, Veneris cæstus, Gratiarum campus, adeóque ipsissima Voluptas erat. Prolectante studio pulcherrimæ visionis depictas Thetidis nuptias inspeximus. Aderant Iuno, Minerua, Venúsque, quibus comes factus est iste puer. Conuiuium Discordia turbat, fictúmque pomum pulchriorem

ἐπὶ τὴν μετὰ τὰς παρθένους γραφὴν, καὶ δίφρον ὁρῶμεν ὑψηλὸν καὶ λαμπρὸν καὶ ὄντως βασιλικόν. Κρείσσω δίφρος ἐκεῖνος ἢ πολυχρύσου Μυκήνης τυράννου τινός. τῷ δ' ἐπεκάθητο μειράκιον τερατῶδες, γύμνωσιν παντελῆ καθ' ὅλου φέρον τοῦ σώματος· πρὸς ὃ βλέπων ἠσχυνόμην αὐτὸς, καὶ τοῦ ἔπους ἐμνήσθην, ὡς τὸ μὴ φρονεῖν κάρτ' ἀνώδυνον κακόν. τόξον καὶ πῦρ περὶ τὼ χεῖρε τοῦ μειρακίου, φαρέτρα περὶ τὴν ὀσφὺν καὶ σπάθη ἀμφίκοπος. τὼ πόδε μὴ κατ' ἄνθρωπον ἦν τῷ μειρακίῳ, ἀλλ' ὅλον πτερόν. τὰ δέ γε περὶ τὴν κεφαλὴν, οὕτω τερπνὸν τὸ μειράκιον, ὑπὲρ μειράκιον πᾶν, ὑπὲρ πᾶσαν παρθένον, θεῶν ἄγαλμα, εἴδωλον Διὸς, ὅλος κεστὸς Ἀφροδίτης, ὅλος χαρίτων λειμὼν, ὅλον ἡδονή. ἂν Θέτιδος γάμος, ἂν Ἥρα περὶ τὸν γάμον, ἂν Ἀφροδίτη, ἂν Ἀθηνᾶ, αἳ καὶ τοῦτο τὸ μειράκιον, ἂν Ἔρις κυκᾷ τὸ συμπόσιον, ἂν μῆλον πλάττῃ, αἳ τὸ μῆλον ζητεῖ λαβεῖν τὴν καλὴν, ἂν Πάρις κριτὴς,

ἀλλὰ τὸ μῆλον ἆθλον τοῦ κάλλους, ἔχεις δὲ μειράκιον τοῦτο. καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην εἶπον· ὡς ἄρα χεὶρ ζωγράφου καινόν τι χρῆμα, τὰ ὑπὲρ τὴν φύσιν τερατουργεῖ, καὶ πλάττει τῷ λογισμῷ, καὶ τὰ πλάσματα τεχνουργεῖ. Εἰ δέ τι βούλει φιλοσοφήσωμεν. τὸ μειράκιον ἀντίθυρον ταῖς ἀρεταῖς. αἱ κακίαι καὶ ταύταις παραπεπήγασι. πρὸς τοῦτο δὴ γνωμάτευμα τὸ μειράκιον ἀναπέπλασται, καὶ τέχνη δὲ πλάσμα πρὸς φύσιν μετήγαγεν. ἔχω σου τεχνῖτα τὸ αἴνιγμα, ἔχω σου τὸ δρᾶμα· εἰς αὐτὸν σου βάπτω τὸν νοῦν. κἂν Σφὶγξ γένῃ, Οἰδίπους ἐγώ· κἂν ὡς ἐκ πυθικῆς ἐσχάρας ἢ τρίποδος αἰνιγματωδῶς ἀποφοιβάζεις λοξά, πρόπολος ἐγώ σοι, καὶ διασαφῶ τὰ αἰνίγματα. τὰ δ' ἐφεξῆς ὁποῖα; ὅλος στρατὸς περιεστήκει τῷ μειρακίῳ, ὅλαι πόλεις, χορὸς σύμμικτος, ἀνδρῶν, γυναικῶν, πρεσβυτῶν, μειρακίων, παρθένων, γραῶν, βασιλεῖς, τύραννοι, δυνάσται, κρατοῦντες γῆς, ὡς δοῦλοι πα-

accipere iubet formæ præmium ab Paride iudice, non sine eodem Cupidine. Attonitus hoc spectaculo Cratisthenem sic alloquutus sum: Mira prorsus res est ars pictoris, qui multa supra rerum naturas prodigiosa, quæ animo fingit, postmodum coloribus exprimit: verùm si permittis, explicabo pueri picturam. Proxima virtutibus vitia sunt ac pænè iuncta: hoc sapientissimum dictum puer ille depictus indicat, resque veritatem naturæ pictura aptauit. Intelligo ænigma tuum, mi pictor; fabulam teneo, animi sensa assequor: si Sphinx es, OEdipus sum: si flexa velut ex tripode autumas, ego sacerdos scrupos tuos euoluam. Maximæ acies puerum vrbésque cingebant; mulieres, senes,

Et grege permixto pueri innuptæq; puellæ.

Reges, Tyranni, Dynastæ ad infimitatem obsequiorum veniebant, non vt regi, sed vti Deo seruitium deferentes.

Adstant mulieres manibus inter se connexis, magnitudinis insolitæ, ætatis ante Iapeti tempora. Insolens vtriusque habitus, color, & facies dissimili confecta senio. Prima solaribus radijs splendet: candidi crines, oculi, vestis, facies, manus, pedes, totúmque corpus. Secunda tincta colore noctis: nigri capilli, facies, manus pedésque, ac tunica. Ambarum eadem ætas, idem senium; dissimilis color & patria. Primæ Achaia esse potuit, quæ formosis mulieribus abundat; secundæ torridum Æthiopiæ solum. Iuxtà

Famulantur omne Nerei simum pecus;

auiúmque sæcula, facta inde auolandi libera potestate. Leo ferarũ dominus simile obsequiũ præstat. Ego ad Cratisthenem conuersus: cur, inquã, relicto

εἴσανται, οὐκ ἴσα τῷ βασιλεῖ, ἀλλ' ἴσα θεῷ. καὶ γυναῖκες δὲ ταῖς χερσὶν ἀλλήλαις συνδούμεναι, τὸ μῆκος ὑπὲρ γυναῖκας, ὑπὲρ τὸν Ἰαπετὸν τὸν χρόνον, κοινὴ τὴν ὄψιν, κοινὴ τὴν ῥυτίδα, κοινὴ τὸ σχῆμα, κοινὴ τὴν χροιάν· ἡ μὲν ἡλιοειδὴς καὶ ὅλη λευκή· λευκὴ τὴν τρίχα, λευκὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς, λευκὴ τὸ χιτώνιον, τὸ πρόσωπον, τὼ χεῖρε, τὼ πόδε, τὰ πάντα λευκή. ἡ δ' ἑτέρα τὰ πάντα μέλαινα, καὶ τρίχα, καὶ κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπον, χεῖρας καὶ πόδας, καὶ τὸ χιτώνιον· ἴσαι τὴν ἡλικίαν, διαφέρουσι τὴν χροιάν. ἴσαι τὴν ῥυτίδα, τὸ γένος διαφέρουσι. ἡ μὲν γὰρ ὡς ἐξ Ἀχαΐδος καλλιγυναίκος, ἡ δ' ὡς ἐκ κεκαυμένης Αἰθιοπίας. παρίσταται καὶ πλῆθος πλείστων, καὶ φέρουσιν ἡδύτερον τὸ φέρετρον, ὡς δοῦλοι παρίστανται. ὅλον γένος Ἀμφιτρίτης νεπόδων δουλογραφεῖται τῷ μειρακίῳ· καὶ θὴρ βασιλεὺς θηρίων μετὰ πάντας θεοὺς, ὁμόδουλος παρίσταται. ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· πῶς οὐ πτερύσ-

φέρεται τὸ τηλικὸν ἀνέτῳ πτερῷ, ἀλλὰ δου-
λαγωγεῖται καινῶς οὕτω καὶ παρὰ τὴν
φύσιν· θὴρ λέων ὠμηστὴς, βασιλεὺς θηρίων,
δοῦλος τοῦ μειρακίου καὶ ταῦτα γυμνοῦ,
ἐν φρίσσει δὲ θὴρ καὶ οἷος ὁπλίτης. ὄνυξ δὲ
ποῦ, καὶ βλοσυρὸν ὄμμα καὶ λάσιον στέρνον,
καὶ παρὰ πάντων τὸ φρικτὸν καὶ ἄγριον
βρύχημα; φρικτὸν γένος. περιΐσταται γὰρ
καὶ τοῦτο, ὃ πᾶς βασιλεὺς, πᾶς δυνάστης,
πᾶς τύραννος, οὐκ ἀρκεῖ πρὸς μόνον
μειράκιον ὅλον γυμνόν· ἰχθὺς ἢ πᾶς θα-
λάσσιος θὴρ, τί μοι φρίσσει τοῦ μειρα-
κίου τὸ πῦρ; ἀλλὰ πάλιν ὅλας ἔχει θα-
λάσσας, ὅλον βυθὸν, πολέμιον πυρὸς, τὸ
τόξον, τὸ πτερόν. εἶτ' οὐκ ἀμβλύνεται
τοῦ βυθοῦ· βαβαί μοι τῶν γυναικῶν,
βαβαί μοι τοῦ θαύματος, βαβαὶ τῆς ἡλικίας,
βαβαὶ τῶν ῥυτίδων, βαβαὶ τοῦ σχήμα-
τος, τῆς δουλοπρεπείας. ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ,
ὡς ἀληθῶς τέρας ἡ γραφὴ, νοῦ πλάσμα,
καὶ χειρὸς ζωγράφου τεχνούργημα. ἀλλ'
ἴδωμεν εἰ δοκεῖ καὶ τὰ παρὰ τὴν τοῦ μει-

libero volatu inde volucres celeri pennarum plausu non se eximunt? Leonem quamuis immanissimum omniúmque animantium fortissimum, talem tantúmque nudi infantis metus incessit: vbi vngues, truculentæ luminum acies, villosum pectus & terribilis feróxque rugitus; quibus omnibus plurimùm valet? Etiam Reges, Principes, Tyranni nudo puero non sufficiunt: ciuitates, maria, ipsum pelagus igni tamen suo infestum possidet: scilicet arcus, pennarúmque vis vndis non minuitur? Papæ quæ mulieres, quod miraculum, quæ senectus, quanta rugarum asperitas, quis habitus, quod obsequium! ô Iupiter, diíque omnes, prorsus miraculo non caret hæc pictura: nam quod prudenti animo pictor adinuenit, solerti manu expressit. Verùm inspiciamus, si lu-

bet, capiti superscriptos iambos:

Amor puer arma, ignem ferens,
Arcum, alas, nuditatem, piscium telum.

Tum Cratisthenes in verba fidentior: Non amplius, inquit, apud te testimonijs sermones mei indigebunt. Tu me quid sit Amor & quis sit interrogasti; viden? vtinam experto tibi faueat. Subieci ego: Mi Cratisthenes, ea modò quæ his versibus & pictura significantur, explica. Tum ille: Amor nudus, armis, sagittis, pennis, igne instructus est: armis homines, igne mulieres, arcu feras, pennis volucres, nuditate pisces superat; illique ea quæ cernis omnia perpetem famulatus curam præstant: nam hæ mulieres, quarum aspectu defixus obstupescis, dies nóxque sunt. Adhuc loquentem hoc dicto excepi: Nec verò illum vnquam nouerim. Dum hæc altercamur, Sosthenes venit: nos prandio accubuimus. Stetit ad ministeriũ parata virgo;

ἐπὶ κεφαλὴν γεγραμμένα ἰαμβεῖα οὕτως ἔχοντα,

Ἔρως τὸ μειράκιον ὅπλα, πῦρ φέρον,
Τόξον, πτερὸν, γύμνωσιν, ἰχθύων βέλος.

καὶ ὁ Κρατισθένης· οὐκ ἔτι σοι τὰ τῆς ἐμῆς ἀμάρτυρα λόγων· ὡς Ἔρως ἠρώτας; ἰδού μοι, βλέπεις αὐτόν· ἀλλ' εὐμαθής σοι τὰ εἰς πεῖραν ἥκοιτο. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν, σύ μοι τὰ περὶ τὴν γραφὴν φιλοσόφει, καὶ τῇ γραφῇ προσαρμόστε τὸ ἐπίγραμμα. ὁ δὲ Κρατισθένης· ὁ Ἔρως γυμνὸς, ὁπλοφόρος, πυρφόρος, τοξότης, πτερωτός. ὅπλα φέρει κατ' ἀνδρῶν, πῦρ κατὰ γυναικῶν, τόξα κατὰ θηρῶν, κατὰ πτηνῶν δὲ πτερὸν, τὴν γύμνωσιν κατὰ τὴν ἐν θαλάσσῃ. καὶ καθ' ὅλης αὐτῆς, ἡμέρα καὶ νὺξ, ὡς ὁρᾷς, δουλεύει τῷ Ἔρωτι. αὗται γὰρ αἱ γυναῖκες ἃς σὺ θαυμάζεις ὁρῶν. ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· μηδὲ γινώσκοιτό μοι. ἧκεν ὁ Σωσθένης· περὶ δὲ δεῖπνον ἀνακεκλίμεθα. καὶ πάλιν ἡ παρθένος ἐπὶ τῷ λειτουργήματι· καὶ πάλιν

τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' ἐμέ, καὶ κατὰ μέτωπον στᾶσά μου, καὶ τὸν τράχηλον ἠρέμα μικρὸν ὑποκλίνασα, καθυποκλέπτει μοι τὸ προσκύνημα· καὶ τοὺς δακτύλους ἐπιθεῖσα τοῖς χείλεσι, σιγᾶν ἐπιτρέπεται. ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· ὁρᾷς; τί ταῦτα; ὁ δέ γε, σίγα, φησίν. ἧκεν ἡ κόρη κιρνῶσα· καὶ, χαίρεις συνωνυμεῖ μοι κῆρυξ, ὑπεψιθύρισε· καὶ μετ' ἐμὲ τῷ Κρατισθένη κιρνῶσα φησίν, εἴτι δεῖ φωνὴν ἐκ δυο καλεῖν τὸ ψιθύρισμα· ὀφείλω σοι χάριτας. τρυφαὶ δὲ καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν τράπεζαν, οὐκ ἐξ ἀγρῶν, οὐκ ἐκ θαλάσσης ἁπλῶς, ὡς εἶδε τρυφᾶν ἠπειρώτης ἀνὴρ καὶ παράλιος, ἀλλ' ὅσας χεὶρ καὶ τέχνη μαγείρων ἐσκεύασεν· ὡς ἰχθὺς ἐξ ἀγροῦ, καὶ ὡς ἐκ θαλάσσης ζῶον. οὕτω πολυτελὲς ἡμῖν τὸ δεῖπνον, οὕτω λαμπρὸν, οὕτω χαρίεν, ὡς ἡδύνειν καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ λαιμόν. καὶ πάλιν ἐπίνομεν. τροφὴ γὰρ πολυτελεστέρα ζητεῖ καὶ πόσιν ἀνάλογον. καὶ πάλιν ἡ κόρη κιρνῶσα προσεκροφᾷ

Dúmque à fronte mihi aduersa pertinaci contuitu me vsurpat, summissa leuiter ceruice furtim me salutauit, adpositísque ori digitis silentium imperauit. Ego Cratisthenem vt singula inspiceret monui. Ille iterum tacere me iussit. Confestim puella vinum præbuit, ac, Saluus esto eiusdem mecũ nominis præco, insusurrauit. Mox Cratisthenem adijt, gratiásque tenui voce egit, si modò vox fuit. Epulis interea non solùm terra maríque quæsitis excipimur, quibus etiam vulgus continentis affluit; verùm omnibus gulæ artificum iritamentis, vt piscis ex terra, ex mari pauo petitus videretur: adeò multiplici dape constructa est mensa ad oculorum gulæque fastidium. Inuitauimus igitur nos largè poculis, & benignè pro ciborũ copia. Ismene vinum præbuit, prælibatúmq;

tradens solita voce infit; Idem nomen fortuna tribuit; idem poculum amor tribuet. Diu estur bibitúrque, donec post varia condimenta & multiplices quas interfecimus placentas, Sosthenes somno, & nocte fruendum pronuntiauit, statímque vale facto, cum Panthia discessit. Ismene quæ offensum pedem simulauit, paulúmque morata ac felicem precata noctem, patri morem gerere iussit. Ego & Cratisthenes lectulo redditi de his quæ in conuiuio acciderant sermonem agitauimus: vt furtim me salutauit; vt adpositis ori digitis silentium imperauit; vt poculum præbens eiusdem nominis præconi leui susurro salutem optauit; vt secundi tantillum

μου τοῦ ποτηρίου, καὶ διδοῦσα πάλιν φησὶ τῇ συνήθει φωνῇ· ὡς τὴν κλῆσιν ἐκ τύχης, οὕτως ἐξ ἔρωτος τὴν πόσιν κοινοῦμαί σοι. ἱκανῶς οὖν τῆς τραπέζης κατατρυφήσαντες, καὶ τροφαῖς ποικίλαις καὶ παντοδαποῖς καρυκεύμασι, καὶ πόσει, καὶ πολυειδέσι ποτηρίοις, λύομεν τὸ συμπόσιον. καὶ ὁ Σωσθένης φησὶν, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πείθεσθαι. καὶ τὰ πρόσφορα τῇ νυκτὶ χαρισώμεθα. καὶ, χαίροις, εἰπών μοι, σὺν τῇ Πανθίᾳ ᾤχετο. ἡ γοῦν Ὑσμίνη προσκύψασα τὸν πόδα ὑποκριθεῖσα, καὶ Σωσθένους πατρὸς καὶ μητρὸς Πανθίας μικρὸν ὕστερον οὖσα δευτέρα, χαίροις, εἰποῦσα, καὶ πείθητι τῷ πατρὶ, ᾤχετο καὶ αὐτή. ἐγὼ δ' οὖν καὶ Κρατισθένης ἀνακλιθέντες τὰ περὶ τὸ δεῖπνον καὶ τὴν κόρην ἀνεκοινούμεθα· ὡς προσκύνει με κλέπτουσα τὸ προσκυνήμα· ὡς ἐπιτίθησι τοὺς δακτύλους τῷ στόματι, σιγᾶν ἐπιτρέπουσα· ὡς διδοῦσά μοι τὸ ποτήριον, χαίροις συνώνυμε κῆρυξ, ὑποψιθυρίσειεν· ὡς κιρνῶσα

περιεξερρόφησεν· ὡς εἶπε πάλιν ἐπὶ τῷ δευτέρῳ μοι πόματι· καὶ τὴν πόσιν ἐξ ἔρωτος, ὡς καὶ τὴν κλῆσιν ἐκ τύχης κοινοῦμαί σοι. καὶ τέλος τὸ περὶ τὸν πόδα πλάσμα, καὶ τὸ, πείσθητι τῷ πατρί. καὶ ὁ Κρατισθένης· Ερως ὅλην σοι τὴν παρθένον ἐξέκαυσεν. Ερως ἐξετυράννησεν. ἐρώσης ταύτης ψυχῆς καὶ γλώσσης τερπωλουμένης ἐξ ἔρωτος. σὺ δὲ μέλλεις πότε λιποταξίου κριθήσῃ τῷ Ερωτι; ποῦ γὰρ καὶ φύγῃς αὐτόν; εἰς οὐρανόν; ἀλλὰ φθάνει σε τῷ πτερῷ. Eἰς θάλασσαν; ἀποδύσῃ δὲ τὸν χιτῶνα; ὁ δέ σοι συναποδύσεται. κατὰ γῆν τῷ τόξῳ φθάνει. εἶδες τὸν ἔρωτα; εἶδες τὸ πῦρ; τὰ τόξα; τὴν γύμνωσιν; τὸ πτερόν; εἶτα σὺ μόνος ἐλεύθερος ἔρωτος; σὺ μόνος; ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην, ἔα με σωφρονεῖν, ὦ 'γαθέ. τοὺς γὰρ σώφρονας θεοὶ φιλοῦσι, καὶ συγχέουσι τοὺς κακούς. καὶ σιγήσαντες περὶ τὸν ὕπνον ἐτράπημεν.

labellis minuens, commune poculum ambobus Amorem feciſſe dixit æquè ac nomen fortuna fecerat: vt denique offenſum pedem ſimulans, Soſtheni morem gerere imperauit. Tum Cratiſthenes, Ni te, inquit, perditè amat Iſmene: victa eſt indubiè. Imò hæc omnia ſauciam amore mentem, linguámque produnt. Tu verò vſque diu Cupidinis deſertor inſimulaberis? quem in locum, in quæ terrarum ſola illum fugies? in cœlos? at anteuertet,

Præpetibus pennis auſus ſe credere cœlo.

In profundum? tunicam exuet, iámque tua cauſſa exuit: in terram? arcu te conſequitur: vidiſtin nudum Amorem, igne, telis, pēnis inſtructum? Ten ſolum liberum, ten ſolum hanc libertatem indeptum ſperas? Ad hæc ego, Permitte, inquam, mihi bonam mentem: Caſtos enim dij amant, improbos odere. his dictis ſomno conceſſimus.

LIBER TERTIVS.

IRCA mediam noctem dormienti mihi inſomnium valde terribile apparuit: vidi enim cubiculum ingreſſam innumeram hominum, mulierum, adoleſcentum, ac virginum multitudinem. Singuli dextra tædas gerebant, læua pectori ſeruilem in modum appoſita. Omnium in medio Amor, qualis in horto depictus erat, aureo inſidens currui, graui contra me voce detonuit: Potentem, liberum, (his enim nominibus vocabat) teli mei intrepidum, pennarum ſecurum, igni etiam inſultantem, quem nuditatis meæ puduit, qui puerum ludibrio

ΒΙΒΛΙΟΝ γ'.

ΑΙ δή με περὶ μέσην νύκτα κατακοιμώμενον ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος μάλα φοβερός. ὁρῶ γὰρ περὶ τὸ δωμάτιον εἰσιὸν πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον, ὄχλον σύμμικτον, ἀνδρῶν, γυναικῶν, νεανίσκων, παρθένων. λαμπαδηφόροι πάντες τὴν δεξιάν, τὴν γάρ τοι λαιὰν περὶ τὸ στῆθος εἶχον δουλοπρεπῶς. καὶ μέσον τὸ περὶ τοῦ κήπου θριγκεῖον μειράκιον, τὸν γεγραμμένον Ἔρωτα, τὸν βασιλέα, τὸν φοβερὸν ἐκεῖνον ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ καὶ πάλιν δίφρου καθήμενον. ὡς ἐκ βροντῆς δέ μοι κατερράγη φωνὴ πρὸς ἡμᾶς, τὸν δυνάστην, τὸν ἐλεύθερον, τὸν μὴ φεισαντά μου τὸ βέλος, τὸν μὴ φοβούμενον τὸ πτερόν, τὸν λοιδοροῦντα τὸ πῦρ, τὸν αἰσχυνόμενόν μου γύμνωσιν, τὸν ὡς μειρακίου καταμωκώ-

μένον, τὸν ἀσπαζόμενον τὸν ζωγράφον εἰ τὸ ῥόδον βδελύξοιτο, τὸν τὴν ἐμὴν φίλην Ὑσμίνην αἰχμάσαντα, ὃν ὡς σώφρονα φιλοῦσι θεοί. ἐγὼ δ' εἱλκόμην διεφθαρκώς, ὅλος ἔντρομος, ὅλος ἄφωνος, ὅλος νεκρὸς, καὶ κατὰ γῆν κείμενος. Φεῖσαι βασιλεῦ, ἀκούω φωνῆς, καὶ μικρὸν πρὸς ἐμαυτῷ γεγονὼς, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνατείνας, ὁρῶ τὴν Ὑσμίνην ἐστεφανωμένην ῥόδῳ τὴν κεφαλὴν, ῥόδον τῇ δεξιᾷ φέρουσαν, τῇ λαιᾷ τῶν ποδῶν ἐχομένην τοῦ βασιλέως, καὶ, φεῖσαι, λέγουσαν, Ὑσμινίου, φεῖσαι βασιλεῦ δι' ἐμέ· ἐγώ σοι τοῦτον δουλογραφήσω. καὶ πρὸς τὴν παρθένον ὁ βασιλεὺς, διά σε καὶ ὠργίσθην, διά σε διαλλάττομαι. ἡ δ' εὐθὺς λαβομένη μου τῆς χειρὸς, ἐξανέστησε θαρρεῖν ἐπιτρέψασα. καλεῖ με τοίνυν ὁ βασιλεὺς τῇ χειρὶ καὶ στεφανοῖ μου ῥόδῳ τὴν κεφαλήν. τὸ δὲ παρεστὼς ἅπαν ἠλάλαζεν, ἐκροτάλιζεν, ὠρχεῖτο· ὁμόδουλος Ὑσμινίας, λέγων, ἡμῖν ὁ θρασὺς, ὁ παρθένος,

habuit, qui pictorem quia rosam auersatus est, laudauit, qui charissimam mihi Ismenem aspernatus est, quem dij vt castum diligunt. Ingens exinde me trepidatio corripuit; mutúmque ac mortuo similem humi ad plausum immissa manu traxere. sic tribunal eius astituor, dum audita vox est quæ regem vt mihi parceret deprecabatur. Itaque collecto aliquantum animo, Ismenem rosa caput coronatam inspexi: dextra Rosæ pariter gestamine insignis fuit; læua Dei pedes amplexa precibus editis veniam postulabat. Parce, rex, Ismeniæ, parce saltem mea causa, ingeminabat: Ego illum in numerum seruorum tuorum adscribam. Tunc virginem Amor sic adloquutus est: Propter te illi iratus, cum illo propter te in gratiam redeo. Illa confestim iacentem erexit, securóque animo esse iussit: rex verò dexteræ nutu vocatum rosa coronauit. Exclamauit quæ aderat turba, plausúque excitato saltauit iactabunda: Ismeniam audacem illum castúmque

qui formosam Ismenem spreuerat, Amori obsequi. Verùm Diones ille filius, postquam puellam amatore suo potiri iussit, in conspectum amplius non se dedit, ante tamen in ima præcordia delapsus. Hoc ipso temporis articulo quieti reuulsus, turbatúsque, imò extra mentis terminum positus, super lectulum sedi animo insomnium reuoluens. Saliebat crebrò trepidum cor: Dúmque maxima cum spirandi difficultate Cratisthenem tamen nomine ciere non desisto, exilijt ille lectulo; clamantísque perijsse grabatulum accedens nudis pedibus illud festinus insiluit; manu etiam prehensa, quid haberem interrogauit. Steti tacitus; sed Cratisthenes vrgebat quid caussarer, cur silerem? Perij, inquiebam, Ismene me perdidit, eadémque salutẽ præstitit. Amor inanem sagittarũ pharetrã reddidit crebris quæ in me iaculatus est missilibus desolatus; adeóque

ὁ τὴν καλὴν Ὑσμίνην αἰχμάσας. ὁ δὲ βασιλεὺς Ερως πρὸς τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην εἰπὼν, ἔχεις τὸν ἐραστὴν, ἀπέπτη μου τῶν ὀφθαλμῶν, ὅλος περὶ μέσην μου τὴν καρδίαν πεσών. Συναπέπτη δέ μου καὶ ὁ ὕπνος εὐθὺς, καὶ τεθορυβημένος ὅλος, ἀνεκάθησα τῆς στρωμνῆς, καὶ ἤμην ὅλος ἐξεστηκὼς, ὅλος ὅλον κατὰ νοῦν ἑλίττων τὸν ὄνειρον. πυκνὸν κατεπάλλετό μοι τὸ περικάρδιον, καὶ τὸ ἆσθμα ἐπείχετο, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἔλεγον· ὦ Κρατίσθενες, ὦ Κρατίσθενες. ὁ δ' ἀνεπήδησε τῆς στρωμνῆς. ἐγὼ δὲ πάλιν εἶπον, ὠλόλεν, Κρατίσθενες. ὁ δ' ἀσανδάλῳ ποδὶ πρὸς τὴν ἐμὴν ἐπεπήδησε κλίνην. καὶ τῆς δεξιᾶς με χειρὸς προσλαβόμενος, τί πάσχει ὁ καλὸς Ὑσμινίας, φησίν. ἐγὼ δὲ ἐσίγων. ὁ δέ μοι πάλιν δακρύσας πάλιν φησὶν, Ὑσμινία τί πάσχεις; Ὑσμινία σιγᾷς. ἐγὼ δ', ὠλώλεν, εἶπον, Κρατίσθενες. Ὑσμίνη μ' ἀπόλλεσιν, Ὑσμίνη με σώζει. ὅλην φαρέτραν Ερως ἐξεκένωσέ μου κατὰ ψυχῆς. ὅλην μου

τὴν καρδίαν ἐνέπρησεν. εἰ γὰρ παρθένον ἰδεῖν, εἶδες αὐτὸν σὺν αὐτοῖς ὅπλοις, σὺν αὐτῇ φαρέτρᾳ, σὺν ὅλῳ πυρὶ τὴν ἐμὴν εἰσδύντα ψυχήν. οὐκ ἔτι Διασίων κήρυξ ἐγώ, οὐκ ἔτι θεράπων Διός, οὐκ ἔτι παρθένος. πόλεμος περὶ τὴν ἐμὴν ἐρράγη καρδίαν ἐξ Ἔρωτος καὶ Διός. ὁ μὲν δὴ Ζεὺς ἐξ οὐρανοῦ μεγάλου βροντᾷ, ὁ δ᾽ ὡς ἀπὸ γῆς ὅλης ἐπολέμει, κινεῖ καὶ κατασείει μου τὴν ἀκρόπολιν. ὁ μὲν ὡς ἐκ νεφῶν ἀστραβολεῖ, ὁ δ᾽ ὅλους κρατῆρας πυρὸς ὡς ἀπὸ γῆς ὑπανάπλει μοι. πόλις ἐγώ, καὶ πόλις Διός· ἀλλ᾽ Ἔρως πολιορκεῖ, καὶ πρὸς ἑαυτὸν ὅλην μεθέλκεται. Διός ἐγὼ πηγή, μεστὴ χαρίτων παρθενικῶν· ἀλλ᾽ Ἔρως πρὸς πηγὴν Ἀφροδίτης μετοχετεύει με. Διασίων κήρυξ ἧκον ἐξ Εὐρυκώμιδος· καὶ νῦν Ἀφροδισίων ἐξ Αὐλικώμιδος. οὐκ δάφνης τότε, καὶ νῦν ἐκ ῥόδων στεφανοῦμαι τὴν κεφαλήν. ὡς οὖν οὕτω θρασὺς τὴν ψυχήν, στερρὸς τὴν καρδίαν, καὶ τὸ στέρνον σιδήρεος, ὡς καὶ

pectus meum cæco igne aduffit. Tu pharetra, tædífque & armis inſtructum ſuis animam inlabi meam videre potuiſti. Non amplius Diaſiorum præco, non Iouis famulus, non caſtus ferar. Iouis & Cupidinis bellum in corde meo exoritur. Iupiter tonitru cœlum omne ciet, Amor quibus poteſt machinis arcem meam quatit.

Ille vagis rapidum iaculatur nubibus ignem.

Ille vaſta incendia contra me ab terræ viſceribus excitat. Ego Iouis vrbs ſum quam Cupido expugnat, totámque ſibi vindicat. Ego Dialis fons virgineis irriguus gratiis, quem Amor in Veneris traductum deriuauit. Diaſiorum præco laureatus veni, Cupidinum roſæ coronamine inluſtris reuertar. Quis adeò forti pectore, firmóque ac intrepido animo præditus, qui

pugnantibus dijs resistere audeat, oppugnantésque ac irruentes sustinere? Mihi certè tantum virium non est. Non possum non te mirari, subiecit Cratisthenes, qui nuper pudicitia & castitate insignis, ipsiúsque Iouis præco, modò solum Amorem spiras, à te ipso eius numinis sacris initiatus. Prorsus non ita est, inquam, Amor ipsemet me initiauit, pristinam mentem mutauit, meúmque hoc caput coronauit. Et cum dicto somnij visa porrò remetiri ordior; multiplicem Dei comitatum, gestatas manibus tædas, insidentem currui Amorem, conceptam aduersus me iram, terribilem velut ab cœlo vocem, raptationem meam, & quæcumque passus eram, Ismenes verba, preces, exoratámque numinis pacem & impositam capiti meo coronam. Nihil accidit tibi noui, respondit Cratisthenes; nec solus, sed cum mortalium pluribus amas; etiam in amore tuo fe-

πρὸς μάχλω ἀντέχειν θεῶν, καὶ ὅλους φέρειν αὐτοὺς πολιορκοῦντας καὶ πλήσσοντας; οὐκ ἔχω ἀδελφὲ Κρατίσθενες. ὁ δὲ, πῶς οὕτω, φησὶν, ἐξ ὅλου παρθένου τὸ κήρυκος Διὸς καὶ ὅλου σώφρονος ὅλον ἀνάπνευς μοι τὸν Ερωτα, μύστης αὐτόματος γεγονὼς καὶ ὅλος διδάσκαλος; ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην, Ερως αὐτὸς με μυσταγωγεῖ, Ερως αὐτὸς μεταπλάττει με. χεὶρ Ερωτος τὴν ἐμὴν ταύτην κεφαλὴν ἐστεφάνωσε, καὶ μετεστεφάνωσε. καὶ τὰ περὶ τὸν ὕπνον ἐξηγούμενος αὐτῷ, τὴν προπομπὴν τοῦ θεοῦ, τὸ ποικίλον τῆς προπομπῆς, τὰς ἐν χερσὶ λαμπάδας, τὸν ἐπὶ δίφρου θεὸν, τὸν ἐπ' ἐμὲ θυμὸν, τὴν ὡς ἐξ οὐρανοῦ καταρραγεῖσαν φωνὴν, τὸν ἐμὸν λυγμὸν, τὴν ἐμὴν πάθησιν, τὸ τῆς Υσμίνης φωνὴν, τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ πρεσβείαν, τὴν τοῦ θεοῦ συγγνώμην, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν στέφανον· ὁ δ', οὐδὲν καινὸν, φησι, πέπονθας. ἐρᾷς οὐ μόνος, ἀλλὰ σὺν πολλοῖς βροτῶν· καὶ τὰ πρὸς ἔρωτας εὐτυ-

χεῖς, ἐρωμένην ἔχων οὕτω καλήν, καὶ ὅλην ἐρασθεὶς, καὶ ὑπηρέτην τοῦ Ἔρωτος. καλὸν δέ σοι καὶ ὕπνου τυχεῖν. ὀφθαλμοὶ γὰρ ἔρωτος ἀγρυπνίας ἐλέγχει ψυχὴν ἐρασθεῖσαν. καὶ ὥσπερ γλῶσσα φιλοκέρτομος οὐκ οἶδε κρύπτειν μυστήριον, οὕτως ὀφθαλμὸς ὕπνου στερηθεὶς, φαυλίζει τὸν ἔρωτα. καὶ ὁ μὲν Κρατισθένης οὕτως ὑπνώττων διέρεγχεν. ἐμοῦ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ ὕπνος ἐξέφυγε. καὶ ἐδόκουν νὴ τοὺς θεοὺς, ὅλας ὀρύττεσθαι τὰς πλευράς. καὶ νὴ τὸν Ἔρωτα τὴν στρωμνὴν ἀκάνθινον εἶχον· καὶ ὡς ἐπὶ πυρᾶς ὀπτώμενος πυκνὰ στρεφόμενος ἦν, ὥσπερ τι θῦμα καινὸν ἐξωσιούμενος τῷ Ἔρωτι, τὴν ἡμέραν ἐπιθυμῶν ἰδεῖν. ἀνεπόλουν τὴν τράπεζαν καὶ τὴν Ὑσμίνην κιρνῶσαν, ἂν θλίψω, λέγων, τὸν δάκτυλον, ἀντιθλιβήσεται γυναικότερον. ἀλλ' ἔθλιψε χθές· καὶ θλιβείτω καὶ πάλιν. ἂν θλίψω, ἀντιθλιβήσεται. εἰ δ' οὐδὲ θλίψει, θλιβήσεται. ἂν τὸν πόδα ταύτης ἐπιθήσει μου τῷ ποδὶ, τοῖν ποδοῖν ἐγὼ προσεπιθήσω τὸν

lix dominam adeò formosam mutuóque amantem nactus; imò ipsum Cupidinem propitium. Expedit tamen & somno frui: nam vigiles oculi amantem animum produnt: vtque garrulus mysteriorum tenax esse non potest, ita perpetem noctem vigilans amorem non asseruat, sed aspernatur. His dictis prementis exordio somni implicitus, Cratisthenes quieti concessit: verùm ab oculis meis recedebat somnus; vel ideò quia amantes odit. Deos omnes testor, stratum densissimis obsitum spinis incubare videbar, quarum aculeis effossa latera paterent. Itaque tanquam rogum superassarer, creberrimè toro reuolutus insolens Veneri victima ardebam. Iámque solem manare cupiens, animo conuiuium fingebam; ac Ismenem quæ vinum præberet: Si digitum, inquiebam, presserit, fortiùs premam. Verùm heri pressit: esto, sed iterum premat: mihi certum est, siue presserit, siue non, tamen premere: si pedem suũ meo imposuerit, ambos ego illius

imponam: si saluere semel iusserit, centies illam saluere iubebo: si clam salutauerit, palam ego salutabo: si poculum prælibarit, vno perducam haustu; puellámque ipsam sorbillabo: si illud non permiserit, sed retineat, manum eius cum poculo trahere satius erit: quòd si pedes meos retinere, fouere, leuitérque constringere basijs, vt fecit, osculísque furtiuè ingestis pergat, hæc omnia redhostire mihi statutum est; nisi quòd suauium non surripiam. Si pedem meum lepida vnguium titillatione corrraserit, idem prorsus experietur, præ voluptate ac amore in risum effusa. Si post cænam pedem doluerit, si exterminati cubiculo meo Sosthenes ac Panthia terga verterint, ipsa relicta accipiam offensum pedem, vulneríque post crebra oscula diligenter inspecto aptissima medicamenta imponam; adeóque ipsas vulneris notas, vt medicorum filij solent, adprimè fouere pergam, donec prorsus

τερον. ἂν χαίροις εἴποι, ἑκατοντάχαιρε ἀκούσῃ. ἂν τὸ προσκύνημα κλέψῃ, προσκυνηθήσεται φανερῶς. ἂν προσεκροφῇ μου τοῦ ποτηρίου, ὅλην ἐκροφήσω τὴν κόρην αὐτός. ἂν ἐπέχῃ τὴν κύλικα, καὶ τὴν χεῖρα τῆς κόρης τῷ ποτηρίῳ συνεφελκύσομαι. ἂν τοὺς πόδας συνέχῃ, καὶ συνέχουσα θλίβῃ, καὶ θλίβουσα φιλεῖ, καὶ φιλοῦσα κλέπτῃ τὸ φίλημα, συνέξω κἀγὼ, καὶ θλίψω, καὶ θλίβων φιλήσω· πλὴν οὐκ ἀποκλέψω τὸ φίλημα. ἂν γαργαλίσῃ μου τὸν πόδα, καταγαργαλίσω τὴν κόρην αὐτός, καὶ πείσω ταύτην ἐξ ἡδονῆς ἀνακαγχάσαι καὶ ἔρωτος. ἂν μετὰ τὸ δεῖπνον ἀλγήσῃ τὸν πόδα, ἂν δευτέρα τοῦ πατρὸς ἐξερχομένη μονωθῇ τῆς μητρὸς, ἐπιλάβομαι τοῦ πληγέντος ποδὸς, καταφιλήσω τὸ τραῦμα, τὴν πληγὴν πολυπραγμονήσω, ζητήσω τὰ πρόσφορα πάσματα, κατεπιθήσω ταῦτα, τὴν οὐλὴν καταμαλάξω, πᾶσαν ἰατρικῶς, ἐπιστημονικῶς, ἀνερευνήσω, καὶ ὅλην ἰα-

σομαι. οὐκέτι τὸν θυμὸν ὑφέξω τοῦ ἔρωτος. οὐκέτι κατονειδισθήσομαι τὴν παρθένον. οὐκέτι τὸν σώφρονα κατειρωνευθήσομαι, καὶ τἆλλ' ὁπόσα νὴ τὸν Ἔρωτα πέπονθα. ἀλλὰ τὰ πρόσφορα τῇ ψυχῇ ζητήσω, συγκοιμηθήσομαι τῇ παρθένῳ, καὶ νήδυμον τὸν ὕπνον ἀνακηρύξω ποιητικῶς. ἤδη δέ μοι τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀπεύδεται, καὶ ἤδη κοιμῶμαι. ἅμα γοῦν ἐγὼ περὶ τὸν ὕπνον καὶ ἡ κόρη περὶ ἐμέ· καὶ προσφθάνει τὴν ἡμέραν καὶ τὸ δεῖπνον ἡ νύξ. καὶ πάνθ' ὅσα ἐζήτουν παθεῖν καὶ δρᾶσαι, ταῦθ' ὡς ἐν κατόπτροις τοῖς ὀνείροις καὶ εἶδον καὶ ἔπαθον. οὐ γάρ με καὶ τὸ δρᾶσαι τὸ δαιμόνιον ἐχαρίσατο. ὅλον δεῖπνον ἀναπλάττει μοι τὸ ἐνύπνιον, καὶ συνήθως ἐδόκουν ἀνακεκλίσθαι, καὶ τὴν κόρην κιρνῶσαν ὁρᾶν. εἰ μὲν οὖν Σωσθένης καὶ Πανθία συνήθως προέπιον, ἀκριβῶς οὐκ οἶδα, νὴ τὸν ἐν ὕπνοις Ἔρωτα. πρὸς ἐμὲ δ' ἧκεν ἡ κόρη κιρνῶσα, καὶ ὅλην αὐτὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου κατέπινον, ὅλην ἐξερρόφουν, ὅλην

conualuerit. Non amplius maximi numinis iram experiri placet, non virginem aſpernari, non caſtitatem ridiculè ſingere. Sat iſtis datum eſt: ſi in integram noctis voluptatem conuenire voluerit, cum illa cubitũ concedam, dulcémque id temporis ſomnum poëtico more vocabo. Iam luminibus meis vigilia marcidis infunditur ſopor; intérque dormiendum circa puellam mens animi verſatur: ſicque diem ac diei cõuiuium nox præceſſit; etenim omnia quæ videre, pati, agere geſtiebam, ea per ſomnium tanquam in ſpeculo mecum antè peregi. Quandoquidem & ſolidam auferre voluptatem numinis inuidia non ſinit, omnem tamen conuiuij apparatum inſpicere mihi videbar, imò & accumbere, & virginem vinum præbere. Vtrum verò Soſthenes ac Panthia primi ex more biberunt, id verò (Amorem qui in ſomnis viſus eſt teſtor) non noui. Tandem accedentem ad me Iſmenẽ oculis ſorbillans, adeóque

in animam transferens, iubentem poculum accipere deſtinato contuitu inſpexi: protenſáque manu illud excipiens, digitum illius conſtrinxi, pedémque pede preſſi; puellæ vt ſalueret, tenui voce & quali ipſa fari ſolebat, inſuſurrans. Excubuit verecunda, & neque facto, neque dicto reſpondit. Interea multiplici dape menſæ conſtructæ ſunt. Ego ſomnium maximo honore proſequutus ſufficere exiſtimabam: etenim epularum, merique, oculorum præterea ac animæ locum obtinuit Iſmene: in quam inconniuo obtutu defixus hæſi. Commodum ſecundò poculum præbuit; egóque acceptum labellis tantillum minuens reddidi, vt ex eo biberet precatus. Hunc finem habuit cõuiuium, quod dormiẽti mihi sõnus amatorius, aut potius Amor in ſomnis parauit.

ὅτι

ἐπὶ τὴν ψυχὴν μετεβίβαζον. ἡ δέ μοι, λάβε, φησί, τὸ ποτήριον. ἐγὼ δὲ πάλιν ἀτενὲς ἑώρων αὐτήν. ἐκτείνω δ' ὅμως τὴν χεῖρα λαβεῖν, καὶ τῆς παρθένου θλίβω τὸν δάκτυλον, καὶ τὸν πόδα τῷ ποδί μου προσεπιθλίβω, χαρίεις, ὑποψιθυρίσας τῇ κόρῃ λεπτόν, καὶ ὅτι ἐκείνη προσεψιθύριζεν. ἡ δ' οὔτ' ἀντεῖπεν, οὔτ' αὖ ἀντέδρασεν· ἀλλ' ὡς ἐξ αἰδοῦς ἠρυθραίνετο. Ὀψαὶ ποικίλαι συνήθεις περὶ τὴν τράπεζαν. ἐγὼ δ' ὡς ἀληθῶς ἐτίμων τὸν ὄνειρον καὶ ὅλος κατ' ὄνειρον ἐτρεφόμην. Ὄψον δέ μοι καὶ πόσις καὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ψυχῆς Ὑσμίνη παρθένος, πρὸς ἣν καὶ μόνην ἀτενέστερον ἔβλεπον. ἧκε πάλιν ἡ κόρη προστεινομένη τὸ ἔκπωμα. πότου γὰρ ἐκάλει καιρός. ἐγὼ δὲ λαβὼν καὶ μικρὸν ἐκροφήσας, τὸ πλεῖον ἀντιδέδωκα πρὸς τὴν παρθένον εἰπών, κοινοῦμαί σοι τὸ ποτήριον. τέλος εἶχε τὸ δεῖπνον, ὅ μοι καθ' ὕπνους ὄνειρος ἐρωτικὸς ἡτοιμάσατο, ἢ μᾶλλον Ἔρως ἐν ὀνείροις ἐσκεύαζε. καὶ ἡμεῖς περὶ

τὸ δωμάτιον, καὶ Σωσθένης καὶ Πανθία συνήθως ἡμῶν ἀπηλλάττοντο. ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης ἀνακεκλίμεθα. καὶ δὴ τὴν Ὑσμίνην περὶ τὴν κλίνην ὁρῶ τὴν ἐμήν, ἣν μηδὲν αἰδεσθεὶς ὅλαις ἐφέλκομαι ταῖς χερσί, καὶ τῇ κλίνῃ παρακαθίζω. Ἔρως γὰρ ἀναιδείας πατήρ. ἡ δ' αἰδεῖται μέν, ὡς παρθένος, καὶ τὸ μὴ πειθομένην τὰ πρῶτα καθυποκρίνεται, νικᾶται δ' ὅμως ὡς παρθένος ἀνδρός· ὅτι καὶ περὶ τῆς ἐμῆς ταύτης χειρὸς ἐξ ἔρωτος ἥττηται. καὶ ἡ μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπαττάλευσεν· ἐγὼ δὲ τοὺς ἐμοὺς ὅλους ἐπὶ τὸ τῆς κόρης ἀνεσκολόπισα πρόσωπον· ἦν γὰρ πλῆρες φωτός, πλῆρες χάριτος, πλῆρες ἡδονῆς. ὀφρὺς μέλαινα, ἴτυς τὸ σχῆμα, ἡ κατὰ σελήνην μηνοειδής. ὄμμα μέλαν, γοργὸν καὶ μάλα φαιδρόν· ὁ κύκλος αὐτοῦ κατὰ μέρος ὠξυώετο. καὶ ἦν τὸ σχῆμα τοῖς ὀφθαλμοῖς κωνοειδές, ἢ μᾶλλον κυκλοειδές. ἡ περὶ τοῦ ἐπιβλεφαρίδα θρίξ, πολυτελῶς ἐμελαίνετο. καὶ ἦν ὁ τῆς κόρης ὀφθαλμός,

Sosthenes ac Panthia discesserunt: nos cubiculo redditi cubitum concessimus. Ego Ismenem, quam lectulo meo proximam offendi, ambabus trahens, acclinem collocaui, omni deuorato pudore; Amor enim impudentiæ pater est. Puduit illam vt virginem; primúmque se inuitam ac reluctantem cogi simulauit. Mox victa est à viro, vt decuit (ante me namque & illam Amor vicerat:) oculos itaque tellure morantes continuit, ego in illius pulcherrimum vultum defixos. Nigerrimus supercilij arcus erat:

Qualis cœlestis medijs in nubibus arcus,
Cùm trahit innumeros aduerso sole colores:
Aut qualis rutilo Phœbe micat aurea cœlo,
Ardua curuatæ cùm porgit cornua frontis.

Niger oculus, sed acer hilarísque iuxtà, ambitu in acutum partim desinẽte: vniuersa oculorum forma coni figura aut potius rotunda: nigri prorsus ciliorum pili, merúmque Cupidinis

ſpeculum totus oculus fuit. Candidæ genæ, qua parte puriſſimum candorem rubor nullus vitiat: nam meditullium rubore ſeparato, ac pænè dixerim ſparſo, æquiſſimè temperatum. Atque ille rubor non fucatus fictitiúſve, qui aut noctu marcet, aut aqua tollitur. Os moderatè patulum; purpurea labella quibus roſam preſſiſſe affirmes. Dentium candidiſſimorum aptiſſimus ordo ac labellis conuenietiſſimus, illorum velut ſepto tutus tectúſque. Denique tota facies circulus perfectiſſimus ac emendatiſſimus fuit; cuius centrum nares. Plura dicerem, niſi Amoris quem expertus ſum, metus prohiberet: ſed iſta tacitus omittam, ne iterum contra me ille ſuos tonitrus agat & ſua fulmina mittat. Acceptam tamen Iſmenes manum, labelliſque meis admotam, quamuis illam ſibi habere ac veſte operire pugnaret, victor

ὄντως ἔρωτος κάτοπτρον. παρειὰ λευκή· τὸ λευκὸν ἄκρατον, ἐς ὅσον οὐκ ἠρυθραίνετο. τὸ μέσον ἐρυθρόν, τὸ ἐρυθρὸν διεσπασμένον, καὶ οἷον διεσπαρμένον. οὐχ οἷον πλάττει χείρ, καὶ τέχνη βάπτει, καὶ νὺξ μαραίνει, καὶ ὕδωρ ἐκπλύνει· τὸ στόμα συμμέτρως διέρρηκται. τὸ πολὺ τῆς σαρκὸς τῶν χειλέων διέρριπται, καὶ ἄμφω τὰ χείλη φοινίσσεται. εἴποις ἰδὼν ῥόδον ἐκθλίψαι τὴν κόρην τοῖς χείλεσι. χορὸς ὀδόντων λευκός, συστοιχίαν φέρων εὐάρμοστον, καὶ πρὸς τὸ χεῖλος ἀνάλογον, ὡς παρθένοι τοῖς χείλεσιν οἰκουρούμενοι. ὅλον τὸ πρόσωπον κύκλος ἀνεπιστροφής. ἡ ῥίν, κέντρου λόγον ἐπέχει πρὸς ὅλον τὸ κύκλωμα. καὶ εἰ μὴ ἐδείσαμεν τὸν Ἔρωτα, καὶ μᾶλλον ἐκ τῆς πείρας αὐτῆς, εἶπον ἄν, ἀλλὰ σιγῇ τὸ ἑξῆς, ἵνα μὴ καὶ πάλιν καταβροντήσῃ με τὸ μειράκιον. ἅπτομαι τῆς χειρός. ἡ δὲ ἐπιχειρεῖ συνάγειν ταύτην καὶ περικαλύπτειν εἰς τὸ χιτώνιον. ἀλλ' ὅμως κἂν τούτῳ νικῶ. ἐφέλκομαι ταύτην περὶ τὸ

χεῖλος καταφιλῶ, καὶ καταδάκνω πυκνά. ἡ δ᾽ ἀντεφέλκεται, καὶ ὅλη συστέλλεται. περιπλύσσομαι καὶ τὸν τράχηλον, καὶ τὰ χείλη τοῖς χείλεσιν ἐπιτίθημι, καὶ φιλημάτων πληρῶ, καὶ καταστάζω τὸν ἔρωτα. ἡ δ᾽ ὑποπλαττομένη συνάγχειν αὐτά, δάκνει μου τὸ χεῖλος ἐρωτικῶς, καὶ ὑποκλέπτει τὸ φίλημα. τοὺς ὀφθαλμοὺς καταφίλησα, καὶ ὅλον εἰς τὴν ψυχὴν ἀνεμαξάμην τὸν ἔρωτα· ὀφθαλμὸς γὰρ ἔρωτος πηγή. γίνομαι καὶ περὶ τὸ στέρνον τῆς κόρης. ἡ δ᾽ ἀντέχεται μάλα γενναίως, καὶ ὅλη συστέλλεται. καὶ ὅλῳ σώματι περιτειχίζει τὸν μαζὸν, ὡς πόλιν ἀκρόπολις· καὶ χερσί, καὶ τραχήλῳ, καὶ πώγωνι καὶ γαστρὶ τοὺς μασθοὺς καταφράττει καὶ περιφράττει. καὶ κάτωθεν μὲν, ἀνέχει τὰ γόνατα· ὡς δὲ ἐξ ἀκροπόλεως δὲ τῆς κεφαλῆς ἀκροβολίζει τὸ δάκρυον. μονονοὺ λέγουσα, ἢ φιλῶν μαλάχθητί μοι τοῖς δάκρυσιν, ἢ μὴ φιλῶν ὀκνήσει τὸν πόλεμον. ἐγὼ δὲ μᾶλλον τὴν ἧτταν αἰδούμενος, ἀντέχομαι βιαιότερον,

basijs ac morsicationibus impleui. Illa reluctata curuatum, quanto potuit nisu, corpus contraxit. Dum ego ceruicem amplexus pressímque labijs inhærens oscula merum amorem stillantia libaui, illa labias comprimere simulauit, leniterque

Suauem animi florem dulci trahit improba furto,
Vdáque pugnaci dente labella tenet.

Ego crebra eius oculis basia ingerens, totáque mente animi cæcum ignem illum reuoluens, in virginis pectus effusus sum. Repugnabat illa quantum poterat, totum inflexa corpus; cuius obtentu vbera tutabatur, adhibitis etiam manibus, ceruice, mento, ventre; quibus omnibus illa propugnabat, vt ciuitatem arx solet: nam & pressa cohibuit genua, vbertímque promicantes lachrymas ab oculis velut ab arce effudit; hæc interea iactans: Aut amantem te his fletibus mitescere decet, aut non amantem segniùs hanc pugnam pugnare. Ego quem vinci pudebat magis vrgebam;

tandémque victor vltimùm victus sum. Etenim vt primùm tractata est Ismenes

Forma papillarum quæ fuit apta premi, cordis me deliquium excepit. Dolebam ambiguitate mentis subinde fluctuans, pauidúsque hebetes oculorum visus versans, animo penè concidi, sine viribus ignauo segníque corpore, saliente crebrò corde, inhibitóque flatu. Ita nescio quæ voluptas omnia membra peruasit, totúmque Ismeniam incognita vis amoris incubuit, quæ neque narrari nec explicari potest; adeóque aliquid passus sum quod aliâs nusquam: namque vt primùm manibus ab meis euasit Ismene, aut potius vt primùm illæ in segnitiem mollitiémque versæ ab puella exciderunt, ex oculis meis somnus euanuit. Cupidinem testor, non potui non dolere amisso tam pulchro insomnio: sícque à charissima Ismene auulsus oculos rursus in quietem flectere tentabam, tale quidpiam arbitrari cupidus, quale antea dormienti contigerat.

καὶ μόλις νικῶ, καὶ νικῶν ἡττῶμαι, καὶ ὅλος ἀμβλυώομαι. ἅμα γὰρ ἡ χεὶρ περὶ τὸν τῆς κόρης μαζὸν, καὶ χαυνότης ὅλη περὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν ἐπέρρευσεν, ἤλγουν, ἠθύμουν, καινόν τινα τρόμον ἔτρεμον, ἠμβλυωόμην τὴν ὄψιν, ἐμαλθακιζόμην τὴν ψυχὴν, τὴν ἰσχὺν ἐχαυνούμην, ἐνωθρευόμην τὸ σῶμα, ἐπείχετό μοι τὸ ἆσθμα, πυκνὸν κατεπάλλετό μοι τὸ περικάρδιον, καί τις ὀδύνη γλυκάζουσα κατεπέδραμέ μου τὰ μέλη, καὶ οἷον ὑπεργαργάλισε, καὶ ὅλον με κατέσχεν ἄρρητος ἔρως, ἀνεκλάλητος, ἄφραστος· καὶ τί πέπονθα, νὴ τὸν Ερωτα, οἷ οὐδέποτε πέπονθα. εὐθὺς οὖν ἐξέπτη μου τῶν χειρῶν ἡ κόρη, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν οἰκειότερον ἐκδναινωθρῶς οὕτω καὶ μαλακῶς τῆς κόρης ἐξέπεσον· ἐξέπτη δέ μου καὶ ὁ ὕπνος τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἠνιώμην νὴ τὸν Ερωτα, οὕτω καλὸν ἀπολέσας ὄνειρον, καὶ τῆς ἐμοῦ φίλης Υσμίνης ἀποσπασθείς. καὶ ἤθελον πάλιν ὑπνοῦν, καί τι παθεῖν ἐρωτικὸν, οἷον καθ' ὕπνους ἔπαθον.

ἐπεὶ δ᾽ οὐ συνεχωρούμην τῷ Κρατισθένει καὶ τῷ καιρῷ, γίνομαι πάλιν περὶ τὸν κῆπον· περὶ γὰρ τῆς θύρας ἦν τοῦ δωματίου. καὶ ἤμην ὅλος ἐσπασμένος τῇ κόρῃ, καὶ ψυχὴν, καὶ σῶμα, καὶ ὀφθαλμοὺς, καὶ ὅλος βεβακχευμένος ἐξ ἔρωτος. ἥκω τοίνυν περὶ τὸν ἐν τῷ κήπῳ θεὸν, τὸν γεγραμμένον Ἔρωτα. καὶ πρῶτα μὲν προσκυνῶ, τοῦτο δὴ τὸ δουλοπρεπές· εἶτα καὶ λοιδορῶ τὸν ζωγράφον, ὅτι μὴ τὴν Ὑσμίνην τῷ χορῷ τῶν δούλων παρθένων ἐγράψατο, παρθένον οὕτω καλὴν, οὕτως ὡραίαν, οὕτω πνέουσαν ἔρωτος· οὕτω φιλοῦσαν Ἔρωτα, καὶ φιλουμένην ἐξ Ἔρωτος. τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅλους τείνω πρὸς τὴν γραφὴν, καὶ φημὶ πρὸς τὸν Ἔρωτα· τῆς ἐξουσίας σου βασιλεῦ, οὐκέτι παλινοστήσω πρὸς Εὐρυκώμιδα· οὐκέτι πολίταις Διὸς συμπαρθήσομαι. ἔχει με πολίτην Αὐλίκωμις ἐξ ἐρωτικῶν βαφῶν πολιτογραφούμενον. καὶ ὁ Κρατισθένης· εἶτ᾽ οὐκ αἰδῇ τὸ κηρύκειον; οὐκ αἰδῇ τὰ Διάσια

Sed hoc per Cratisthenem tempúsque non licuit: itaque intra limen horti qui cubiculi nostri ianuæ proximus, me egi, confestímque virginis ad seruitutem & corpore & anima & oculis paratus, nimióque ad insaniam amore penè redactus, depictum Cupidinem accessi, illúmque vt obsequij seruilis infimitas postulat, veneratus, pictorem ideo iniurijs lacessiui, quòd Ismenem eleganti adeò scitáque forma præditam, ipsum etiam amorem spirantem, illique charissimam ac illum vicissim amantem, tamen puellarum amantium turbæ non accensuisset. Igitur obtutum in picturam conuersus, Amorem sic adoraui: Tui iuris facto, Regum maxime, certum est non amplius Eurycomidem redire; non Iouis ciuibus annumerari: habebit me ciuem suum Aulicomis in suas tabulas ex illis Amoris relatum. At tu, inquit Cratisthenes, præconis munus & Diasia

quorum nuntius venisti, Themisteúmque patrem, ac annorum multorum senio confectam matrem non reuereris? absit à te similis infelicissimi amoris euentus. Pulchra omnino Ismene est, imò pulcherrima: neque succensere quis posset,

Talem propter mulierem dolores plurimos pati:

Sed in capite tuo spes patris fluctuat, te vnum senectutis suæ baculum possidet: tu frigus illius calore foues, tu æstuantem leni Zephyrorum anima solaris. Præterea non te matris miseratió subit, quæ te vnum spirat, vnum loquitur, propter te lætissima ærumnarum malæ ætatis memoriam effundit? Hoc per deos, Ismenia, nunquam cogita. Per Iouem cuius præco venisti: Per Amorem cuius Aulicomide seruus factus es. Parce cano parentis capiti, matris fletibus, communi patriæ, æqualibus, inlustríque turbæ & conuentui, ac cantibus quibus te abeuntem omnes prosequuti sunt. Veniant in mentem patris fletus, matris lamenta,

ν κήρυξ ἥκες ἐπ' Αὐλικώμιδα; οὐκ ἰδῇ τὸν Θεμισθέα πατέρα τὸν σὸν, καὶ τὴν ῶν πολλῶν ἐτῶν κληρονόμον Διαύπειαν; ή μοι δύσερως εἴης. καλὴ μὲν Υσμίνη ὴ λίαν καλή. καὶ νέμεσις οὐδεμία τοιῇ ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα άσχειν. ἀλλ' ὁ πατὴρ ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας ελεύει. σὲ γήρως ἔχει βακτηρίαν, καὶ ύχεις θέρμην, καὶ καύματος ζέφυρον. τ' οὐκ οἶεις τὴν μητέρα, ἥτις σε πρὸς ῥὰ καλὰς, καὶ σοι γέγηθε, καὶ τὰ τοῦ γήρως ακῶν ἐπιλήθε); μὴ πρὸς θεῶν Υσμινία· ὴ πρὸς Διὸς οὗ κῆρυξ ἥκες ἐξ Εὐρυώμιδος· μὴ πρὸς Ερωτος οὗ δοῦλος ἐν Αὐλικώμιδι γέγονας. φεῖσαι πατρὸς πολιᾶς· φεῖσαι δακρύων μητρὸς· φεῖσαι πατρίδος ἡμῶν, ἡλικιωτῶν, φίλων· φεῖσαι ὶάσου λαμπροῦ· φεῖσαι λαμπρᾶς ἀγορᾶς· φεῖσαι προπεμπτηρίων ᾠδῶν ἃς ὁ πατήρ σοι καὶ πατρὶς συνεπλέξατο. ἀναλόγισαι τὸν πατέρα οἷον οἰμώζεται. ἀναλόγισαι τὴν μητέρα οἷον κόπτεται, οἷον

θρηνῶ· ὄντως ἐκεῖνον, ὄντως ἄγριον, καὶ οἷς τρυγὼν ἐπὶ νεοττοῖς ὀλλυμένοις. οὐ νέκταρ Ὑσμίνη σοι κατεκέρασεν, οὐκ ἐξ Εὐρυκώμιδος οἶνον· ἀλλ' οἷς Ἑλένης λαθικηδὲς φάρμακον. ἐπελάθου πατρὸς, μητρὸς, πατρίδος, ἡλικιωτῶν, ἑταίρων, οὕτω λαμπρᾶς ἀγορᾶς· καὶ τὸ δὴ μεῖζον, ἱεροῦ φιλίου Διός. ὦ πάντα κακαὶ γυναῖκες, καὶ κατὰ τὸν σοφὸν,

—ἐσθλ' ἀμηχανώταται,
κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφώταται.

εἶτ' Ὀδυσσεὺς ἐκεῖνος οὐ κῆρυξ ἦν, ἀλλὰ δοῦλος, ἀλλὰ ξένος, ἀλλὰ πλανώμενος. ὁ δὲ καπνὸν πατρίδος, οὐ μόνον ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ θεώσεως αὐτῆς τιμιώτερον ἔκρινε. σὺ δ' ἔρωτος πυρὶ καὶ δοῦλος γίνη· καὶ τὸ σὸν ἀπεμπολεῖς μοι κηρύκιον. κἀγὼ πρὸς τὸν Κρατισθένην, ἰδοὺ Σωσθένης, ἢ σίγα, μή μου θριαμβεύσῃς τὸν ἔρωτα. καὶ ὁ Σωσθένης· τὰ μὲν δὴ πρὸς τὴν ἑορτὴν εὖ διεθέμεθα. καιρὸς δὲ δείπνου καὶ περὶ τὸ δεῖπνον γινώμεθα. ἐπὶ τῇ συνήθει γοῦν ἢ

actúsque commiseratione digni: omnino turturis planctus imitabitur, cùm

Plangit & amissos inquirit stridula pullos.

Non tibi nectar Ismene, non patrium vinum præbuit, sed Helenæ Nepenthes, quod curarum obliuionem inducit. Obliuiscêre igitur patris, matris, patriæ, æqualium, sociorum, nobilissimæque concionis, imò & amicissimi Iouis? O verè secundum sapientis dictum,

Impetêtes aliquid boni perficere mulieres,
Malorum verò omnium artifices sapientissimæ.

At Vlysses non præco, sed seruus, hospes, erro erat; qui Ithacæ fumum libertati, etiam diuinitati præferendum censuit. Tu verò Amoris igne saucius victúsque præconio tuo cedis. Ego Sosthenem intuitus Cratisthenem silere iussi, ne amorem meum traduceret. Et Sosthenes quidem omnia quæ ad festi celebritatem pertinent, rectè disposita esse nuntiauit, cibíque sumendi horam. Igitur solito

loco discumbentes bibimus; vescendi namque cupido minima erat; neque tamen cibo potiorem potum ducebam, sed quia Ismene vinum, ipso nectare dulcior, præbebat. Ardebam interea maiore concepto incendio: aspectus enim amorem accendit, vt marcescentē in palea fœnoque ignem ventus. Rursus itaque delapsis in ima præcordia flammis hærentes in se pertinaci contuitu oculos Ismene detinuit. Ego iterum Amorem inspicere mihi videbar, eiúsque tela timere, ignémque ac arcum metuere & obsequium amplecti. Construuntur interea mensæ varijs dapibus, quas manibus dum tracto intentioréſque oculorum acies in Ismenem confero, Amor animo meo recursabat. Ita varias per curas diuisa corporis membra versabam, manus circa multiplices opiparéſque cibos occupatæ, labiæ circa poculum, oculi ménſque circa virginis formam & amorē; vtque veriùs loquar,

πάλιν τόπον ἀνακεκλίμεθα, καὶ πάλιν ἐπίνομεν. ὀλίγος γάρ μοι λόγος τροφῆς· οὐχ ὅτι πόσις μοι περιτιμοτέρα τροφῆς, ἀλλ' ὅτι μοι παρθένος οἰνοχοεῖ, καὶ παρθένος Ὑσμίνη γλυκυτέρα καὶ νέκταρος. καὶ πάλιν ἀνάπτω τὸν ἔρωτα. ὥσπερ γὰρ ἄνεμος ἐν καλάμοις καὶ χόρτοις ἀνάπτει πῦρ μαραινόμενον, οὕτως ὀφθαλμὸς ἐν ἐρῶσιν ἀνάπτει τὸν ἔρωτα. πάλιν Ὑσμίνη πυρπολεῖ με κατὰ ψυχῆς· πάλιν ὅλος εἰς ἑαυτὴν ἐφέλκεταί μου τοὺς ὀφθαλμούς· πάλιν τὸν Ἔρωτα βλέπω, τὰ βέλη φρίσσω, τὸ πῦρ φοβοῦμαι, δέδια τὸ τόξον, καὶ τὴν δούλωσιν κατασπάζομαι. ἡ τράπεζα ποικίλλεται ταῖς τρυφαῖς. ἡ χείρ μοι περὶ ταύτας, ὀφθαλμοὶ πρὸς Ὑσμίνην, καὶ νοῦς πρὸς ἔρωτα. οὕτω μοι τὰ μέλη διέσπασται, καὶ μέρη διέσπαρται. τὸ περὶ τὴν τράπεζαν ποικίλον τοὺς δακτύλους ἐφέλκεται, ἡ πόσις τὰ χείλη, τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κόρης τὸ χαρίεν, καὶ ὁ ἔρως τὸν νοῦν· ἢ τἀληθέστερον εἰπεῖν, πάντα ἡ κόρη,

καὶ χεῖρας, καὶ χεῖλη, καὶ ὀφθαλμούς, καὶ τὸν νοῦν. οὕτως ἐγὼ δουλογραφοῦμαι τῷ Ἔρωτι καινὴν τινὰ δούλωσιν, ἣν οὐδεὶς οὐδέπω δεδούλωται, οὐ μόνον σώματος, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς.

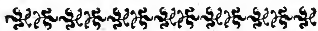

ΒΙΒΛΙΟΝ δ'.

ΙΡΚΑΙ μὲν οὖν ἡ κόρη συνήθως· ἐγὼ δ' ἀσυνήθως πίνω, καὶ πίνων οὐ πίνω, καὶ μὴ πίνων, πίνω τὸν ἔρωτα. πίνει μὲν οὖν Σωσθένης, καὶ τρίτος ἐγώ, ὅτι μου καὶ ἡ Πανθία προέπιε. καὶ πίνων τὸν πόδα θλίβω τῆς κόρης, πόδα κατεπιθεὶς τὸν ἐμόν. ἡ δὲ σιγῶσα τῇ γλώττῃ, τῷ σχήματι λαλεῖ, καὶ λαλοῦσα σιγᾷ. δάκνει δὲ χεῖλος, καὶ τὴν ἀλγοῦσαν καθυποκρίνεται. συνέχει τὴν ὀφρύν, συγνάζει δὲ πρόσωπον, καὶ οἷον ὑποστενάζει λεπτόν. ἐγὼ δ' ἀλγῶ τὴν ψυχὴν ἐκ μόνου τοῦ σχήματος· καὶ

manus, labias, oculos, mentémque & omnia denique sibi Ismene habebat. Ita Cupidini seruitium detuli quale numquam alius, non solùm animo, sed etiam corpore illi mancipatus.

LIBER QVARTVS.

INVM quo solebat ordine puella præbuit: ego tamen vt solebam non bibi; etenim bibens bibere mihi non videbar; cúmque non biberem, amorem tamen hauriebam. Primò Sostheni, mox Panthiæ, tertiò mihi poculum oblatum: quod leui haustu dum perducerem, virginis pedem meo clam imposito compressi: illa lingua tacuit, gestu loquuta est; sicque loquuta tamen siluit: etenim labellum leuiter admordens & supercilium contrahens, compositóque ad tristitiam vultu dolentem simulans, tenuem suspiritum duxit. Ego vel ex solo gestu animi anxius

pedem à puellæ pede rettuli, poculúmque reddidi. Cæterùm conuiuij opipares cibos Cratisthenes, aut si quis alius adfuit, edisserat: mihi namque mensæ, cibi potúsque ac omnium loco Ismene fuit; cuius iterum propinantis digitum pressi: illa suauissimo susurro, quíque meram voluptatem & amorem stillaret, doluisse significauit. Interim post multiplices epulas tertiúmque & quartum quod alternauimus poculum, conuiuium finem habuit. At Sosthenes, Ismenia, inquit, tertia dies agitur, postquam Aulicomidem venisti; totum verò istud triduum præconis ac præconij honori lex apud nos tribuit. Facesse modò cubitum cum formoso isto iuuene, (Callisthenem indicans) crastina Eurycomidem Ioui Patri sacrificaturi properabimus. Hæc

ν μὲν πόδα τοῦ ποδὸς ἀφαρπάζω τῆς
όρης· τῇ χειρὶ δ' ἀντιπαρέχω τὸ ἔκ-
πωμα. περὶ μὲν οὖν τὴν ἐν τῇ τραπέζῃ
τρυφὴν Κρατισθένης φιλοσοφείτω, καὶ εἴ
τις περὶ τὴν τράπεζαν ἕτερος. ἐμοὶ δὲ
καὶ τράπεζα, καὶ τροφή, καὶ πόσις, καὶ
τἄλλ' ὁπόσα περὶ τὰς τραπέζας, Ὑσμίνη
παρθένος. ὡς καὶ πάλιν κιρνώσης θλίβω
τὸν δάκτυλον· ἡ δ', ἀγνοῶ, καθυποψιθυ-
ρίζει λεπτόν. καὶ ἦν τὸ ψιθύρισμα μεστὸν
ἡδονῆς, καὶ στάζον ἐξ ἔρωτος. καὶ μετὰ τρί-
την πόσιν καὶ τετάρτην καὶ πολυτελεῖς
τὰς τρυφάς, ἐλύετο τὸ συμπόσιον. καὶ ὁ
Σωσθένης φησίν· Ὑσμινία κῆρυξ, πρὸς
ταύτας ἡμέρας ἄγεις· σήμερον εἰς τὴν
ἡμετέραν ἐξ Εὐρυκώμιδος, ὡς ὁ πατὴρ
ἡμῖν νόμος. εἰς φιλοφροσύνην καὶ σέβας
ἀφοσιοῦται κήρυκος καὶ κηρύγματος. συνή-
θως οὖν καὶ πάλιν σὺν τῷ καλῷ τούτῳ
παιδί, τὸν Κρατισθένην δεικνύς, ἀνακλί-
θητι· τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὴν ἐπ' Εὐρυκώμιδα
βαδιοῦμεν θύσοντες τῷ πατρὶ Διΐ. ταῦτα

Εἶπε, καὶ ἐκ μέσων ἀπηλλάγη τοὺς συνόντας χαίρειν εἰπών. ἐγὼ δ᾽ ἐδόκουν νὴ τοὺς θεοὺς εἰς ᾅδου μετακεκλῆσθαι· καὶ ἤδη χρυσέου, κατὰ τὴν ποίησιν, ἐγενόμην αΐδαο, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην εἶπον· τί μοι φησὶ Σωσθένης, Ὑσμίνη περὶ ταυτηνὶ τὴν Αὐλίκωμιν, ἐγὼ δ᾽ εἰς Εὐρύκωμιν; οὐ μὰ τὸν ἐν τῷ κήπῳ θεόν· σὺν Ὑσμίνῃ θανοῦμαι, σὺν Ὑσμίνῃ καὶ ζήσομαι. καὶ τὴν Ὑσμίνην περὶ τὸν κῆπον εἶδον ὅλην σεσοβημένην ἐξ ἔρωτος. εὐθὺς οὖν ὅλον τὸν κῆπον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου συναγαγὼν, ἢ μᾶλλον ὅλους περὶ τὸν κῆπον κατασκορπίσας αὐτοὺς, καὶ μόνην τὴν Ὑσμίνην ἰδὼν, ἐγγύς που ταύτης γενόμενος, καὶ χαίρειν, εἰπὼν, ἐφελκυσάμην τοῦ χιτωνίου. ἡ δ᾽ ἐσίγα τὰ πρῶτα, καὶ μόνον ἀντέτεινεν· ὡς δὲ καὶ χειρὸς ἡπτόμην, αἰδέσθητι, φησὶ, τὸ κηρύκειον. ὡς δὲ καὶ φιλεῖν ἤθελον, εἶτ᾽ οὐκ αἰδῇ τὸν ἐκ δάφνης στέφανον, εἶπε, καὶ τὸ ἱερὸν πέδιλον; ὡς δ᾽ οὐ κατεδυσωπούμην, ἀλλ᾽ ὅλος

quutus vale facto discessit. Illud hoc memini me iam in peculio Proserpinæ & Orci familia numeratum, atque vt poëticè loquar, frigidum Erebum gustaui. Quid, inquiebam, Sosthenes dixit, Ismene hîc manebit; ego Eurycomidem redibo? Nequaquam per Amorem; nam mihi indiuidua vitæ mortísque consuetudo cum illa erit. Vix ea fatus eram, cùm Ismenem in horto amoris œstro percitam inspexi. Statim itaque totum intuitu hortum lustrans, aut potius vagos oculorum orbes vndique spargens, ad Ismenem festinus accurri, salutatámque ac veste prehensam & cum silentio reluctantem retinui. Reuerere, inquiebat, præconium tuum. Vt verò osculum intentaui; At saltem, pergit illa, lauri coronã & sacrum calceamentum. Sed ego nihil reueritus, totúsque

in basium ruens, pertendebam. Quid demum tibi lucri ex suauio? infit Ismene. Subieci ego cum gaudio;

Est etiam in inanibus osculis dulcis voluptas.

Subrisit modestè puella, Heri, inquiens, tu virgineum pudorem fingebas, teque adeò pudicum simulabas. Ego tacitus lacrimánsque dexteram osculatus ingemui. Interrogatus quid caussaret, Quia, inquam, mellis gustum lingua tantùm percipio: tuus enim Sosthenes Eurycomidem ire iubet. Et me pariter, respondit Ismene: subreptáque manu celeriter aufugit. Ego perniciter lectulo redditus somnum fingebam; namque sonitus aures nostras pedum pulsu increpuit. Cratisthenes ex vmbrosa, propter quam sedebat, myrto surgens, ad me cum risu infit, pedem etiam meum premens: Quousque tam altum soporem flabis? Ismene in hor-

μην περὶ τὸ φίλημα, τί δέ σοι κέρδος, εἶπεν, ἐκ τοῦ φιλήματος; ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν κόρην μεθ' ἡδονῆς·

ἔστιν κἀν κενεοῖσι φιλάμασιν ἁδέα τέρψις.

ἡ δ' ὑποσεσηρυῖα μικρὸν, χθὲς τὸν παρθένον ἔπλαττες, φησίν, ὑποκρίνου τὸν σώφρονα, καὶ νῦν καταρρητορεύεις τὸν ἔρωτα. ἐγὼ δ' οὐδὲν εἰπὼν τὴν χεῖρα φιλῶ, καὶ φιλῶν στένω, καὶ στένων ἐδάκρυσα. ἡ δέ μοι φησίν, ὅτι τυγχάνεις θρηνεῖς, ἐγὼ δ' ὅτι γλώσσῃ μόνῃ τοῦ μέλιτος γεύομαι. σοὺς γάρ με Σωσθένης πατὴρ εἰς Εὐρυκώμιδα συνεφέλκεται. ἡ δ', ἀλλὰ κἀμέ, φησι· καὶ τὴν χεῖρα ἀφαρπάσασα, μακρὰν ἀπεπήδησεν. ἐγὼ δ' ὡς ἐν ὑποπτέρῳ ποδὶ περὶ τὴν κλίνην γενόμενος, ὑπεκχεομένην ὑπονοοῦν. ψόφος γὰρ ὡς ἐκ ποδὸς ἡμᾶς συνετάραξεν. ἧκεν οὖν ὁ Κρατισθένης τῆς συνηρεφοῦς ἀναστὰς μυρρίνης εἰς ἣν ἐπεκάθητο, καὶ τὸν πόδα μου θλίβων φησίν, ἕως πότε τὸν βαθὺν τοῦτον ὕπνον ὑπνοῖς; Ὑσμίνη περὶ σὲ

κῆπον, σὺ δὲ οὕτως διακεχλιδὼς ὑπνοῖς; καὶ λέγων ἐγγέλασε. ἐγὼ δὲ, τί γελᾷς; εἶπον. ὁ δὴ, ὅτι σε ψόφος θεραπαινίδος ποδὸς, χειρὸς ἐρωμένης δεσποίνης ἐστέρησε, καὶ θήρας οὕτω καλῆς ἀνεμώλιον φόβητρον. ἐγὼ δὲ κατεφίλησα τὸν Κρατισθένην, εἰπὼν, σύγχαιρέ μοι Κρατίσθενες· ζῶν ἡμῖν ἡ παρθένος εἰς Εὐρυκώμιδα. καὶ δὴ περὶ τὸν κῆπον γινόμενος, τὴν Ὑσμίνην ἐζήτουν καὶ πάλιν ἰδεῖν. ὡς δ᾽ οὐκ εἶχον ὁρᾶν, ᾤχετο γάρ, ἐνεκαρτέρουν τῷ κήπῳ, τὴν παρθένον ἐνοπτριζόμενος. ὁ δέ γε Κρατισθένης μετάγει μου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὰς ἐν τῷ κήπῳ γραφάς. καὶ μετὰ τὸν ἐμὸν Ἔρωτα τὸν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τοῦ δίφρου καθήμενον, ἄνδρας ὁρῶμεν ἀλλοφύλους, ἀλλογλώσσους ἀλλήλοις, ἀλλογενεῖς, ὅλους ἀλλοίους ἐξ ἄλλων καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ πολίτευμα. Ὁ μὲν στρατιώτης ἦν, στρατιώτης τὸ σχῆμα, στρατιώτης τὸ βλέμμα, στρατιώτης τὸ μέγεθος· ὅλος στρατιωτικῶς κατεπέφρακτο, τὴν κεφαλὴν, τὼ χεῖρε, καὶ τὸ μετάφρενον,

to ſpatiatur, tu ſupinus ſtertis. Quæſiui ab eo, cur rideret. Rideo, reſpondit ille, quia tibi chariſſimæ dominæ manum pulchrámque adeò prædam ſtepitus pedis ancillæ & inane terriculamentum abſtulit. Gaude mecum, Cratiſthenes, ſubieci, illi oſculum pangens, puella nobiſcum Eurycomidem veniet. Iterúmque intra hortum me agens Iſmenem oculis quærebam: cuius irritus ſpei, nam abſceſſerat, illum tamen animo inſpiciens in horto morabar: ſed Cratiſthenes inde auocans horti picturas oculis arbitrari iuſſit. Poſt Cupidinem excelſo, vt dictum eſt, currui inſidentem homines exteros, ex alia patria, prorſus habitu ac viuendi genere diuerſos inſpicimus.

I. Primus miles militari habitu: oculus & proceritas quæ militem decet; caput armatũ, manus, interſcapilium,

frons, pectus, lumbique ad pedes vsque: tam accuratè pictor ferrum in vestis formam aptauerat; aut potius, ferro, quo ad vngues vsque tegebatur, æmulos colores explicuerat. In ilibus pharetra & anceps gladius: longam hastam dextera, clypeum læua sustinet: pedes adeò scitè & eleganter efficti vt hominem intuitus prorsus illum moueri affirmasses.

II. Secundi rusticum schema ac omnino pastorale fuit: caput intectum, inornati capitis barbæque crines], manus ad cubitum vsque nudæ, vestis ad genua fluxa. Cætera minus operta: villosum homini pectus, & reliqua quæ coloribus vt veste tecta non erant; crus crassum ac virile. Ante pedes capella binos parturit: procerus

τὸ μέτωπον, τὸ στέρνον, τὴν ὀσφὺν καὶ μέχρι ποδῶν. οὕτως ὁ τεχνίτης τὸν σίδηρον εἰς πέπλον ἐξύφανεν, ἢ μᾶλλον ταῖς βαφαῖς τὸν σίδηρον ἐμιμήσατο. οὕτω καὶ μέχρις ὀνύχων αὐτὸν τὸν στρατιώτην κατέφραξε. φαρέτρα περὶ τὴν ὀσφὺν, καὶ σπάθη ἀμφίκοπος· δολιχὸν ἔγχος περὶ τὴν δεξιάν· ἀσπὶς ἐξήρτητο τῆς λαιᾶς. τῶν τε ποδῶν οὕτως εὐφυῶς εἶχε καὶ τεχνικῶς, ὡς εἴποις ἰδὼν κινεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. Ο μετ' αὐτὸν ὅλος τὴν ἀγροικικῶς ἐσταλμένος καὶ ὅλος ποιμήν· ἀπερικάλυπτον εἶχε τὴν κεφαλὴν, ἀκόσμητον τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος. τὼ χεῖρε μέχρις ἐπ' ἀγκῶνα γυμνώ· μέχρι γονάτων ὁ ζωγράφος τὸν χιτῶνα κατέχυσε. τὰ δ' ἐφεξῆς ἀφῆκεν ἀπερικάλυπτα. λάσιον τὸ στέρνον τἀνδρὶ καὶ ὅσα τὴν μηρὸν οὐκ ἐπεκαλύφθησαν ὡς ἐν χιτῶνι τοῖς χρώμασι. τὸ σκέλος παχὺ, καὶ ὄντως κατ' ἄνδρας ἁδρόν. διδυμοτόκος αἲξ περὶ τὼ ποδῶν τοῦ ποιμένος ὠδίνουσα γέγραπται. ὁ δὲ γίγας

οὗτος ποιμὴν μαιεύει τὴν αἶγα. ὁ δὲ τὸ μὲν πρωτότοκον ἔχει, ἤδη ὑποδέχεται. ὁ δὲ τὴν σύριγγα ποιμενικῶς ἁρμοσάμενος, ἐπιτόκιον οἶμαι ᾄδει, καὶ οἷον καταδυσωπεῖ τὸν Πᾶνα τὰς αἶγας πυκνῶς εὐτοκεῖν. Εἶτα λειμὼν κατάκομος ἄνθεσι, καί τις ἀνὴρ κατὰ μέτωπον ἐπὶ τοῖς ἄνθεσιν ἐμετάλλευεν. οὐ κατὰ φυτηκόμον ἐγέγραπτο· κατ᾽ ἄνδρα δὲ μᾶλλον πολυτελῆ καὶ πολύολβον, καὶ ὅλον βλάκα, καὶ ὅλον χαρίεντα. ἡ γάρ τοι περὶ τὸ πρόσωπον χάρις αὐτοῦ πρὸς τὸ τοῦ λειμῶνος κάλλος ἀντήριζεν. ἡ θρὶξ περὶ τοὺς ὤμους ἐξήπλωτο, φιλοτίμως καταβοστρυχουμένη, καὶ λίαν ἐπιμελῶς. ἄνθεσι τὴν κεφαλὴν ἐστεφάνωτο, καὶ ῥόδα κατεπεχεῖτο τῷ βοστρυχώματι. ποδήρης ὁ χιτὼν τούτῳ, καὶ οἷον κατάχρυσος, καὶ ὡς ἐξ ἀνθέων κατάστικτος, καὶ ὅλος ἠνέμωτο. πλήρεις εἶχε τὰς χεῖρας καὶ ῥόδων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν, ὅσα καθηδύνει τὴν ὄσφρησιν. ἐσανδαλοῦτο τοὺς πόδας· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο τὸ μέρος εἶχεν ἀπερικόσμη-

pastor illi obstetricatur. Iam primum exceperat, secundum excipit: dependet fistula collo, qua carmen quod parturientibus capellis occini solet, meditatur; Panémque frequentes ac felices caprarum partus orare videtur.

III. Tertio loco pratum floribus luxuriabat, in quo vir

Florigeris vt apes in saltibus, omnia libat.

Sed nec ille rusticus aut hortulanus pingitur, verùm beatus, diues, gratiosus ac luxu diffluens. Coma prolixa serie porrecta dorsum permanat, eáque diligente in cincinnos distributa coronatum floribus caput: sparsæ per crines rosæ: talaris vestis, quam auro, vt videbatur, floribúsque distinctam lasciuiens ventus reflabat: manus rosis floribúsque omnis generis plenæ: In pedibus (nec enim hanc corporis partem sine ornatu

habuit) calcei in quibus velut in ſpi-culo pratum emicuit. Ita pictor ad pedes vſque virum iucundiſſimè ornauerat.

IV. Quarto loco campum viridi herba vernantem pictor expanderat. Illius in medio vir ruſtico prorſus habitu ſtabat. Coronatum caput non roſis floribúſque, ſed lino textili. Arcum manu geſtat. Capillus nec ad humeros pendulus, nec totam ceruicem pererrans: veſtis, vt ruſticum decuit, illepida: pedes ad genua nudi. Ambabus falcem tenuit in fœno ſecando occupatiſſimus: opúſque, cui totus incumbit oculis, contuitu deſtinato defixus arbitratur.

V. Sequebatur Agricola in ſegetes

τρον. καὶ ἦν ὁ λειμὼν τοῖς ἐν ποσὶ σανδάλοις ὡς ἐν κατόπτροις παραδεικνύμενος. οὕτως ὁ ζωγράφος καὶ μέχρι ποδῶν καὶ πεδίλου τὸν ἄνδρα κατεχαρίτωσε. Πεδίον χλοηφόρον μετὰ τὸν κῆπον ὁ τεχνίτης ἐξήπλωσεν. ἄνδρα δ' ἐν μέσῳ κατεζωγράφησε, τὰ πάντα κατ' ἀγροίτην ἐσκευασμένον, ἐστεφανωμένον τὴν κεφαλὴν, οὐκ ἐκ ῥόδων, οὐκ ἐξ ἀνθέων, ἀλλ' ἐκ λίνου λεπτοῦ, ὃν χεὶρ ὑφαίνει, καὶ τέχνη πλέκει. καὶ τόξον ἀγροίτης ἔχει. τὸν βόστρυχον οὐδὲ μέχρις ὤμων ὁ τεχνίτης ἐφήπλωσεν, οὐδ' αὐτὸν ὅλον περικαλύπτειν ἀφῆκε τὸν τράχηλον. τὸ χιτώνιον ἀκάλλως κατ' ἀγροίτην ἐσκεύασε καὶ ὅλον ἀγροικικόν. τὼ πόδε κατ' ἄμφω μέχρι γονάτων ἐγύμνωσε καὶ ἄμφω τὼ χεῖρε πρὸς ἓν ἀφώρισε δρέπανον. χόρτον τίλλειν ὁ γεγραμμένος ἀγροίτης ἔργον εἶχεν ἐπιμελέστατον. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέπηγε τῷ χόρτῳ, καὶ ὅλος ἦν πρὸς τῷ λειτουργήματι. Γηπόνος ὁ μετ' αὐτὸν περὶ μέσους κεκυφὼς τοὺς

ἀστάχυας, δρέπανον ἔχει τῇ δεξιᾷ, τῇ δέ γε λαιᾷ συλλέγει τὰ δράγματα, ἀπέχει τὸν καρπὸν τῶν πόνων, θερίζει τὰς ἀμοιβὰς τῶν καμάτων, καὶ τῶν σπερμάτων τρυγᾷ τὰ γεώργια. ἐπικάλυμμα φέρει τῇ κεφαλῇ, πῖλον ἀσκητὸν καθ' Ἡσίοδον. οὐ γὰρ γυμνῇ ταύτῃ δοκεῖν τὴν θέρμην ἀνέχεσθαι. τὸν πολύτα χιτῶνα περὶ τὴν ὀσφὺν διεζώσατο, καὶ τὸ πολὺ τοῦ σώματος πλὴν τῆς αἰδοῦς ἐξεγύμνωσε. Ὁ μετ' αὐτὸν ἤδη λελουμένος ἐγέγραπτο. παρὰ τῶν πυλῶν εἰσήκει τοῦ βαλανείου, ὀθόνῃ τὴν αἰδῶ περιστέλλων, τὰ δ' ἄλλα φέρων ἀπερικάλυπτα πάνθ' ὡς ἐξ ἱδρῶτος καταρρεῖτο καὶ κατεβρέχετο. εἴποις ἰδὼν ἀσθμαίνειν τὸν ἄνθρωπον, καὶ οἷον ἐκλελύσθαι τῷ καύματι. οὕτως ὁ τεχνίτης καὶ τὰς φύσεις αὐτὰς ἀπεμιμεῖτο τοῖς χρώμασι. τῇ δεξιᾷ τῶν χειρῶν ἔκπωμά τι κατεῖχε κωνοειδές, ὃ τῷ στόματι φέρων τῆς ὀπῆς ἀνερρόφει τοῦ πόματος. τῇ δ' αὖ γε λαιᾷ τὴν ὀθόνην ἀνεῖχε περὶ τὸν ὀμφαλόν, μή πως ἐκρυεῖσα

pronus, falcem dextera ſuſtinet, læua manipulos colligit: hoc laborum præmium, hanc ærumnarum vicem, hos ſementis fructus percipit. Tectum pileo, vt Heſiodus loquitur, affabrefacto caput eſt; nec enim nudo capite æſtum tolerare poſſet: cincta in ilibus tunica; reliquæ corporis partes, pube excepta, nudæ.

VI. Sexto loco vir lotus ante balinei fores, ſabano id quo viri ſumus tegit; nudus cætera, quæ velut ſudore diffluentia madent. Hominem intuitus anhelare ac æſtu nimio diſſolui affirmes; tam eleganter pictor æmulos naturæ colores explicuit. Dextra poculum in coni figuram affabrefactum ori admouet, pérque foramen bibit; læua linteum circa pubem coercet, ne fortè decidens

corpus reliquum nudet.

VII. Septimus qui illum ex balineo æstuantem sequebatur, cinctam circa ilia tunicam habuit: nudi pedes, ante quos apertus vini fons: crines aptè per dorsum dispositi adstrictíque. Vitem imitatur læua, cuius ab digitis vua velut ab ramis pendet: dextra racemum carpit, quem ori admotum, mox dentibus premit, vt pedibus in prælo fieri amat. Ita vir ille vinea, vindemiator, prælúmque ac vini fons erat.

VIII. Iuuenis cuius nunc primùm opacat flora lanugo genas, tectum caput capillíque nebula, vt ita loquar, linea. Candida vestis manus retinet, illísque ad digitos vsque diffusa adhæret, arcta circa

τὸ πᾶν ἐκκαλύψῃ τοῦ σώματος. Μετὰ δὴ τοῦτον τὸν ἐκ βαλανείου, τὸν λελουμένον, τὸν καυματούμενον, ἀνήρ τις ἐγέγραπτο, ὅλον ἀνεζωσμένος περὶ τὴν ὀσφὺν τὸ χιτώνιον, ὅλω τὼ πόδε γυμνός, καὶ ὅλην οἴνου πηγὴν ἀνασομένην περὶ πόδων. τὴν τρίχα πᾶσαν εὐφυῶς συνῆκται πρὸς τὸ μετάφρενον, ἄμπελον ἡ λαιὰ τῶν χειρῶν ἐμιμεῖτο; καὶ βότρυν εἶχε τοῖς δακτύλοις ὡς κλάδοις ἀπαιωρούμενον. ἡ δεξιὰ τὸν βότρυν ἐτρύγα, καὶ τῷ στόματι κατὰ ληνὸν προσετίθετο, καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ὡς ποσὶν ἐναπέθλιβε. καὶ ἦν ὁ γεγραμμένος ἀνήρ, ἄμπελος καὶ τρυγητὴς καὶ ληνὸς καὶ οἴνου πηγή. Ὁ μετ' αὐτὸν νεανίσκος νῦν περιφόρτως ἤνθει τὸν ἴουλον, τὴν κεφαλὴν μὴ περιφέρων ἀπερικάλυπτον, ἀλλ' ἔκ τινος ἀραχνώδους λίνου περικαλύπτων καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν βόστρυχον. λευκὸν αὐτῷ τὸ χιτώνιον, ὃ τὰς χεῖρας συνέχει, καὶ ταύταις κεκόλληται. καὶ μέχρι δακτύλων ἐγκεχυμένων αὐτῶν, στενοῦται μὲν περὶ τὴν

ὀσφύν, τὸ δ' ἐφεξῆς τῷ νεανίσκῳ κα-
τεπεδήλωσεν. ὁ δ' οἰκίσκοις φέρει στρουθῶν.
πλάττει φυτόν, δόλον πλέκει κατὰ πτηνῶν,
καὶ περιεργάζεται τὸ πτερόν· ὅλον λειμῶνα
φυτεύει. στρουθοὺς τῷ λειμῶνι παραπε-
τάννυσι, λεπτῇ μηρίνθῳ τούτους ἀντικα-
θέλκων πυκνά. τὸν δόλον οὐ συνορᾷ τὸ
πτηνόν, τὴν μηχανὴν οὐκ οἶδε· βλέπει
τὸν λειμῶνα τερπνόν, τοὺς ἐν μηρίνθῳ
παραπεταμένους στρουθούς, τοὺς ἐν οἰκίσκοις
ἡδὺ μελιζομένους καὶ χαρίεν. ὅλον γὰρ πρὸς
τῷ λειμῶνι, πρὸς τοῖς στρουθοῖς, καὶ τῷ
δόλῳ συνέχεται. ὁ δὲ τὸν δόλον συσκευα-
σάμενος ἰξευτὴς συνέχει καὶ σφάττει,
καὶ τῆς εὐθηρίας καταγελᾷ. Μετὰ δὴ
τοῦτο ζεῦγος βοῶν ἄροτρον φέρον ἐπεγέγρα-
πτο, καί τις ἀνὴρ ἀροτρεύς, ᾧ φαῦλα μὲν
ὁ τεχνίτης ὑπέρραψε πέδιλα, φαῦλα
δὲ καὶ τἄλλα τὰ περὶ τὸ σῶμα κατεζω-
γράφησε, φαῦλον χιτῶνα, καὶ ὅλον
διερρωγότα· καὶ τοῦτο γὰρ ἐτεχνουργήθη τοῖς
χρώμασι· φαῦλον τὸ τῆς κεφαλῆς περι-

ilia pressulè: sicque membrorum venustatem graphicè laciniat, etiam pedum. Adolescens passerum caueas fert; dúmque defixis per totum campum viminibus dolum auibus diligenter instruit, passeres captos expandit, quos tenui fune ligatos frequenter retrahit. Nescia fraudis volucris, quæ amœnitatem prati, spatiantes in eo passeres, aliósque in caueis suauiter cantillantes inspicit, statim aduolat capitúrque: qui dolum concinnauit auceps, captos retinet, occidit, væcordiam irridet.

IX. Ecce coniuncti terrã proscindunt boues; quos arator moderatur, viles calceos indutus, vilia vestiméta, lacerámque tunicã quam pictor expressit: laneum capitis tegmen nullius pariter

pretij. Niger vultus, non vt Æthiopis, sed qualis torridis solibus colorari amat. Crines pileo aperti, retropenduli, pauci: barba demissa densáque: dextra aratrum quo sulcum ducit: læua boum stimulum gestat, qui aratoribus pro stylo est; atque ille boum sanguine tinctus terram cruore describit.

X. Sequentis simile schema fuit, similis vestis, calceus, pileus, omnísque ornatus; diuersum tamen corpus. Nigra facies, non quidem vt præcedentis; sed neque candida, vt illius qui in horto depictus est; verùm quantùm illo nigrior, tantùm illo candidior. Coma sine lege ad humeros fluenter vndabat: barbitium non prolixum, sed in vnum collectum adstrictúmque, genas inumbrat.

κάλυμμα, ἐξ ἐρίου τάχα συμπληθέν. μέλαν οὐ καὶ Αἰθίοπα κατεχρώσθη τὸ πρόσωπον, ἀλλ' οἷον ἥλιος μεταχρώννυσι. θρὶξ ὀλίγη πρὸς τὸ μετάφρενον. τὴν γὰρ πᾶσαν τὸ τῆς κεφαλῆς ἐπεκάλυπτε κάλυμμα. πώγων κατημελημένος καὶ ὅλος βαθύς. ἡ δεξιὰ τὴν χειρίδα ὅλη κατέχει, τὸ πρὸς γῆν ἐμβάλλει τὸ ἄροτρον· ἡ δέ γε λαιὰ σύμπληγα φέρει, γηπόνων ἀνδρῶν γραφεῖον· ὃ βάπτεται μὲν βοῶν αἵματι, καλλιγραφεῖ δὲ τῇ γῇ. Ὁ μετ' αὐτόν, κατ' αὐτὸν τὸ σχῆμα, τὸν χιτῶνα, τὸ πέδιλον, καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα, καὶ ὅσα περὶ τὸ σῶμα· τὸ γάρ τοι σῶμα διήλλακται. τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου μέλαν μὲν, ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἐκεῖνον, ὥσπερ οὐδὲ κατὰ τὸν ἐν τῷ κήπῳ γεγραμμένον λευκόν· ἀλλ' ὅσον ἐκείνου μελαίτερον, τοσοῦτον τούτου λευκότερον. ἡ θρὶξ ἀτάκτως πλὴν μέχρις ὤμων ἐξήπλωτο. ὁ πώγων μὴ κατ' ἐκεῖνον ἐκκεχυμένος, ἀλλὰ συνῆκται καὶ οἷον συνέσταλται. τῆς μὲν τῶν

χειρῶν τῆς λαιᾶς ἐξῆπται κλῶνον· ἡ δ' αὖ ἑτέρα τὸν ἐν τούτῳ σῖτον ἐξῆγε, καὶ περὶ τὴν γῆν κατεσκόρπιζεν. εἰ δὲ κεκρυμμένοι πένητες τοῖς περὶ τὴν γῆν ἐκάθηντο χάσμασι, καὶ τούτοις ἐσκόρπιζεν, ὁ τεχνίτης οὐκ ἀφῆκεν ὁρᾶν. Μετὰ δὴ τούτους νεανίσκος ἐγέγραπτο σφριγῶν τὸ σῶμα καὶ τὸ βλέμμα θρασύς· ὅλος περὶ θήρας ἐπτοημένος καὶ κυνηγέσια. ἡμαγμένος τὰς χεῖρας, καὶ οἷον θωΰσσων κυσί. χεὶρ γὰρ ζωγράφου καὶ τέχνη τἆλλα σοφή, φωνῆς ἡττᾶται, καὶ ταύτην οὐκ οἶδε μιμεῖσθαι τοῖς χρώμασι. τὴν πλοῦτα βόστρυχον περὶ ἓν συνῆγε καὶ συνεδέδετο. ὅλον τὸ χιτώνιον εὐφυῶς συγκεκόλληται τῇ σαρκί, καὶ οἷον ταύτῃ συνέρραπται· ὁ μέχρι γονάτων ὁ τεχνίτης ἐξέχυσε. τὸ δ' ἐφεξῆς μέχρι δακτύλων αὐτὴν διερρωγώς τις πέπλος συνέσφιγγε. καὶ μήρινθος κατὰ κιττὸν συνεπλέκετο. λαγωὸς τῆς λαιᾶς ἀπῃώρητο τῶν χειρῶν· τῇ γὰρ τοι δεξιᾷ τοὺς κύνας ὑπέσαινεν. οἱ δ' ὅλοι περὶ ποδῶν

Læua caniſtrum pendet, vnde triticum acceptum terræ credit: quod vtrum pauperibus, ſi modò hiantibus terræ rimis occuluntur, diſtribuat, pictor oculis arbitrari non permiſerat.
XI. Adoleſcens vndecimo loco florenti corpore cernitur; oculus audaciam ſpirare videtur. At ille venationi

Perditus incumbens eius pallebat amore.

Cruentis manibus, canes hortatur. Sed pictor aliâs ſapientiſſimus in voce victus eſt; neque enim illam coloribus exprimere potuit. Crines in vnum conglobatos nodus adſtrinxerat: Veſtis ad genua fluxa membris preſſulè adhæret, his velut adſuta; cætera lacero panno ad vſque digitos tecta, tortilique in modum hederæ fune adſtricta, læua leporem ſuſtinet, dextra canibus blanditur: at illi adoleſcentis propter pedes

volutati colludunt.

XII. Vltimo loco vastis mirus incendijs crater depingitur: at ille

Eructátque globos flammarum, & sydera lambit
Assiduus, ruptúsque cauis fornacibus ignis.

Dubium videtur quæ tã fortis caussa hoc incendium volvit; siue demissum cælitus in terras, siue ab terra in cælos fertur. Igni assidet vir senio confectus, rugarum asperitate & barbæ capillíque canitie venerandus. Pellis caput ad ilia vsque occupat; nudæ manus pedésque ac magna ventris pars, manibus tamen veluti flammam ad se trahere adeóque excitare videtur.

Horum aspectu in stuporem attoniti scire ardebamus quid illa connotarent: Cratisthenes præcipuè; nam me Ismenes amor totum habuit. Ac cætera quidem in horto placuerunt, antequam Ismenem vidissem, aut potius antequam nimiùm illam,

ἐκυλινδοῦντο τοῦ νεανίσκου, καὶ οἷον συνέπαιζον. Τοῖχος κρατῆρες πυρὸς ἐπεγράφατο, καὶ φλὸξ ὡς ἀπὸ πηγῆς, μέχρις ἐς αὐτὸν οὐρανὸν, ὡς μηδ' ἔχειν μαθεῖν, εἴτ' ἐξ αἰθέρος εἰς γῆν ἐκχεῖται τὸ πῦρ, εἴτ' ἀπὸ γῆς ἐξῆπται πρὸς οὐρανόν. καὶ τις ἀνὴρ ἑκατοντάπελος παρακάθηται τῇ φλογί· ὅλος ῥυτὶς, ὅλος πολιὰ καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα· διφθέραν ἐνδεδυμένος ἐκ κεφαλῆς ἐς ὀσφύν· τὰ δ' ἄλλα γυμνὸς, τὼ χεῖρε, τὼ πόδε, καὶ τὸ πολὺ τῆς γαστρός. ἐκπεταμένας εἶχε τὰς χεῖρας, καὶ οἷον ἐφεῖλκε τὴν φλόγα καὶ μετερρίπιζε, καὶ ὅλην μετῆγε πρὸς ἑαυτόν. Ταῦθ' ὁρῶμεν, καὶ τοῖς παραδόξοις πληττόμεθα, καὶ τί βούλεται τὰ γεγραμμένα καὶ σφόδρα μαθεῖν ἐβουλόμεθα, καὶ μᾶλλον ὁ Κρατισθένης. ἐμὲ γὰρ ὁ τῆς Ὑσμίνης ἔρως ὅλον ἐφεῖλκε πρὸς ἑαυτόν. τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ τὰ περὶ τὸν κῆπον τερπνὰ, τερπνά μοι πρὶν Ὑσμίνην ἰδεῖν, ἢ μᾶλλον πρὶν Ὑσμίνης ἐκκρεμάσθαι τοῦ

ἔρωτι. Τοίνυν ἐγὼ μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς μετάγω περὶ τὸν κῆπον, τὴν Ὑσμίνην ἐνοπτριζόμενος. ὁ δέ γε Κρατισθένης ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν γεγραμμένων ἀνδρῶν ἰαμβεῖον ἓν γεγραμμένον ὁρᾷ· τὸ δ' εἶχεν οὕτως·

Τοὺς ἄνδρας ἀθρῶν, τοῦ χρόνου βλέπεις ὅλον.

ἐντεῦθεν κατεφιλοσοφοῦμεν τὰ σχήματα τῶν γεγραμμένων ἀνδρῶν. Στρατιώτης ὁ πρῶτος τὸν καιρὸν τοῦ χρόνου παραδεικνὺς, ὅτι πᾶς ἐκστρατεύει στρατιώτης ἀνὴρ ὅπλοις ὅλοις καταφραξάμενος. Ὁ μετ' αὐτὸν αἰπόλος, αἶξ ἡ περὶ τοῖς ποσὶ τίκτουσα, καὶ σύριγξ οἷον αὐλοῦσα, τὸν καιρὸν ἐμφαίνει καθ' ὃν ποιμὴν ἐκ χειμῶνος ἐξάγει τὸ ποίμνιον, καὶ καθ' ὃν τίκτουσιν αἶγες, καὶ σύριγξ ἁρμόζεται. Ὁ γεγραμμένος λειμὼν, ὁ ῥόδοις κομῶν καὶ θάλλων τοῖς ἄνθεσιν, ὁ μέσον κατιωθισμένος ἀνὴρ, τὸν καιρὸν εἰκονίζει τοῦ ἔαρος. Τὸ χλοηφόρον γεγραμμένον πεδίον, ὁ τὸν χόρτον τίλλων ἀγρότης, τὸν καιρὸν παρίστησιν ἐμφανῶς καθ' ὃν ὁ

deperirem. Itaque circumlatis per hortum oculis eam velut in ſpeculo intuebar. Cratiſthenes interea inſcriptum capiti iſtorum hominum Iambum legit, qui ſic habuit,

Hos intuere, & omne tempus inſpicis.

Omnium itaque explicationem ſic exorſi ſumus.

MARTIVS. Primus militari habitu depictus, opportunum anni tempus deſignat, quo armati milites in expeditionem ducuntur.

APRILIS. Secundus opilio qui

Paſtorali carmen meditatur auena,

cuiúſque ante pedes parturiens capra pingitur; tempeſtatem eam connotat qua gregem hieme dilapſa paſtor educit, qua capellæ pariunt, qua fiſtula canere ſolet.

MAIVS. Campus tertio loco roſis, floribúſque omnis generis luxurians, ciúſque in medio vernanti veſte ætatíſque flore luculentus adoleſcens veris amœnitatem indicat.

IVNIVS. Viride pratum occupatúſque in ſecando fœno ruſticus, illius ſpatia menſis demonſtrat quo

maturum fœnum demeti poſtulat.

Ivlivs. Quintus inter ſegetes falcē geſtās, operæque meſſoriæ incumbēs, æſtiui ſideris interualla deſignat.

Avgvstvs. Sequens ex balineo nudus, bibénſque ac æſtuans, ortum Caniculæ, vrentémque aëris ſæuitiam oſtendit: quo præcipuè tempore arentia mortalium corpora exſiccari certum eſt.

September. Septimus vuas carpens, expriménſque, tempeſtiuæ vindemiæ maturitatem exhibet.

October. Auceps verò hoc anni tempus indicat quo volucres hyemis ergô fugam inſtruunt, & loca calidiora ſecedunt.

November. Aſpicis arantem ſedulò agricolam; tempeſtas illa eſt quam Pleiadum ab ortu arationi tribuit Heſiodus.

December. Decimus qui frumentum ſerit, ſationis tempus indicat.

Ianvarivs. Adoleſcens cum lepore venatoris habitu, inter canes quibus blanditur, venationis tempus exprimit, poſtquam ſcilicet

χόρτος

χόρτος περαίνεται, καὶ τὴν ἐκτομὴν
ἀπαιτεῖ. Ὁ μέσον ἀσταχύων ἀνὴρ, ὁ τὸ
δρέπανον ἔχων καὶ θερίζων τὸν ἄσταχυν,
τὸν καιρὸν τοῦ θέρους σοι καταζωγραφεῖ.
Ὁ λελουμένος ἀνὴρ, ὁ γυμνὸς, ὁ πίνων, ὁ
καυματούμενος, τὴν θέρμην ἐμφαίνει σοι
τοῦ καιροῦ, τὴν ἐπιπολὴν τοῦ κυνὸς, ὅθεν τὸ
σῶμα καταξηραίνεται. Ὁ τῶν βότρυων ἐκ-
θλίβων, ὁ τῶν βότρυων τρυγῶν, τὸν καιρὸν τῆς
τρύγης σοι παριστᾷ, καὶ τὸ πεπάνθαι τοὺς
βότρυας. Ὁ μετ' αὐτὸν ἰξευτὴς ὑπαινίττεταί
σοι τὸν χρόνον καθ' ὃν τὰ πτηνὰ τὸν χει-
μῶνα φρίσσει, καὶ μεταίρει πρὸς τὸ θερμό-
τερον. Ὁρᾷς τὸν γηπόνον ἐπάροτρον; οὗτος
ἐστὶν ὁ καιρὸς, ὃν καί τις σοφὸς ἐκ τῶν
πλειάδων εἰς ἄροτρον ἠκριβώσατο. Ὁ
μετ' αὐτὸν σκορπίζων τὸν σῖτον, σπορεύς
ἐστι, καὶ τὸν τοῦ σπόρου καιρὸν καθυπεμ-
φαίνει τῷ ζωγραφήματι. Ὁρᾷς τὸν ἐν
μέσῳ κυνῶν νεανίσκον τὸν τὸν λαγωὸν φέ-
ροντα, τὸν τοὺς κύνας καθυποσαίνοντα; τὸν
τῆς θήρας καιρόν σοι παρίστησιν. ἐπεὶ γὰρ

συνῆκται τοῖς ἀποθήκαις ὁ σῖτος, καὶ οἶνος, καὶ τἄλλ' ὁπόσα συναγαγεῖν ἀγαθόν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ περὶ τὸ μῆνον διετέθη, καὶ γεωργικῶς καὶ κηπονικῶς ἀνέσει καὶ θήραις καὶ κυνηγεσίοις καιρὸς ἀφωσίωται. Ὁ πολιὸς οὗτος ἀνὴρ, ἡ ῥυτὶς, ὁ τῇ ἑστίῃ ἐμπελαδὸν παρακαθήμενος, τὸ δριμὺ τοῦ χειμῶνος καθυπεμφαίνει. οὐχ ἧττον δὲ καὶ τοῦ γήρως ψυχρόν. ὁ γάρ τοι χειμὼν διὰ κόρης ἁπαλόχροος οὐ διάησι, τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησιν. οὕτω τοίνυν καταφιλοσοφήσαντες τὴν γραφὴν ἐπὶ τὸ δωμάτιον ἐχωροῦμεν· ὕπνου γὰρ ἐκάλει καιρός. καὶ ὁ μὲν Κρατισθένης περὶ τὴν κλίνην ἐγίνετο· ἐγὼ δ' ἀνεκαρτέρουν ἐν κήπῳ τὴν Ὑσμίνην ἐθέλων ἰδεῖν, καὶ ὅλους πρὸς τὴν πόλιν εἶχον τοὺς ὀφθαλμούς. νοῦς γὰρ ἔρωτι τραφεὶς, ὅλον καθ' αὐτὸν ἀναπλάττει τὸν ἔρωτα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς μετάγει περὶ τὸ πλάσμα, κἂν ὅλον ὁρᾶν δοκεῖ τὸ πλαττόμενον. οὕτω πῦρ ἔρωτος πεσὸν εἰς ψυχὴν, καὶ

reposita in horrea seges, vinúmque ac omnia quæ colligere expedit recondita sunt. Futuri etiam cura, quantum ad rem rusticam spectat, rectè habita, tum demum otio ac venationibus dicatum tempus vacat.

- FEBRVARIVS. Vltimus senex largissimæ flammæ proximus, hyemis asperitatem, ac senectutis frigiditatem ostendit: nam hiems

Per tenelli corporis virginem non perflat,
Sed incuruum senem efficit.

Ita his omnibus explicatis cubiculum contendimus: commodum enim dormiendi tempus erat. Iam se lectulo Cratisthenes collocauerat: ego nimio Ismenem videndi desiderio oculis in portam contuitu pertinaci intentis horto non excedebam; animus enim amore saucius, pérque varias mentis curas illum suum amorem versans reuoluénsque, si oculos præterea ad obiectum quod fingit conferat, prorsus rem fictam sibi cernere videtur: nempe cùm mentē cæca hæc flāma peruasit,

ipsas rerum naturas transformat adeóque transmutat. His occupatum Cratisthenes lecto surgens in cubiculum reluctantem inuitúmque traxit; Nox prouecta est, inquiens, nocti verò patêre decet. Mi Cratisthenes, subieci ego, ecce modò picturas illas omnes oculis arbitrati sumus; inspectas etiam inscriptiones illis adaptauimus, & hyemi quidem ac æstati veríque & cæteris anni tempestatibus definitum proprium tempus fuit. Amor verò cur neque pictus, neque illi tempus vllum hæc pictura tribuit? an quia omni tempore conuenit? Teneo te ex verbis tuis, respondit Cratisthenes, atque omnino secundum ea quæ proposuisti vinco. Ecce picturam, nec aspernandus pictor est, quia hyemi, æstati ac veri suum tempus dedit; Amori verò nullum: nam si vltra præscriptos fines progreditur, tyrannis est: quòd si nos sæpiusculè subegit, ex his quæ rarò aut aliquo casu accidere solent,

ταῖς φύσεσι αὐταῖς μεταπλάττει καὶ μεθαρμόζεται. καὶ ὁ Κρατισθένης τῆς κλίνης ἀναστὰς ἐφέλκεταί με περὶ τὸ δωμάτιον, νὺξ δ' ἤδη τελέθει, λέγων, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πείθεσθαι. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὸν, νῦν τὰς γραφὰς ὅλας ἀναμετροῦμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς. τὰς ἐπιγραφὰς ὁρῶμεν, καὶ ταύτας ταῖς γραφαῖς προσηρμόττομεν. καὶ θέρει μὲν, καὶ ψύχει, καὶ ἔαρι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἁπλῶς καιρὸς ἀφωσίωται· Ἔρως δ' οὐ παρεγγέγραπται τῇ γραφῇ. οὐ πρὸς καιρὸν τῇ τέχνῃ μετεχρωμάτισται· πάντως ὅτι παντὶ καιρῷ μεθαρμόζεται. ὁ δὲ Κρατισθένης, ἰσχυρῶς σε καταπαγιδεύω τοῖς χείλεσι, καὶ τοῖς σοῖς τὴν νικῶσαν ἔχω προβλήμασιν. ἐπεὶ γὰρ ἡ γραφὴ, καὶ ἀπαράγραπτος ὁ γραφεύς. θέρει γὰρ καὶ ψύχει καὶ ἔαρι, καιρὸς ἀφωσίωται κατά γε τὴν γραφὴν καὶ τὸν λόγον τὸν σὸν, ἔρωτι δ' οὐδαμῶς. ἀλλ' ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾷ, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα· ἀλλὰ καταδυναστεύσας πολλάκις ἐκράτησε περὶ ἡμῶν

οὐ νόμος τὸ παιδίον. ἡ γὰρ τοι τοῦ ζωγράφου γραφὶς Ἑρμοῦ μοι ἀκόντιον· ὅλη κατεστομωμένη τοῖς ἐκ τῶν γεγραμμένων περιβλήμασιν. ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· ἀλλ' αὐταῖς ταῖς τῶν χρωμάτων βαφαῖς ἐκθηλυνθήσεται τὸ ἀκόντιον. Ἔρως γὰρ περιγέγραπται βασιλεύς· καὶ πᾶσα φύσις ἀνδρῶν, ὡς δούλη παρίσταται. ἄνδρες δὲ πάντως καὶ οἷς ὁ γραφεὺς τοὺς καιροὺς ἐνηρμόσατο. εἰ γοῦν τὸ πᾶν καὶ καθόλου δουλοῦται τῷ Ἔρωτι, πῶς τὸ μερικὸν ἐκφύγῃ τὴν δούλωσιν; εἰ δὲ καὶ τὸ πᾶν πλῆμα καιροῦ καὶ διάστημα ἐξ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὡς ἐξ ὕλης τὴν σύστασιν ἔσχηκεν, αὗται δὲ δοῦλαι κατὰ τὴν γραφὴν καὶ τὸ σὸν μυσταγώγημα· εὔδηλον ὡς καὶ τὸ ἐκ τούτων καὶ δι' αὐτῶν καὶ ὅλον ἐν ὅλαις αὐταῖς οὐκ ἀποφύγῃ τὴν δούλωσιν, ἀλλ' ἄκων συνδουλαγωγηθήσεται. ταῦτ' εἶπον, καὶ τὸν Κρατισθένην εὐθὺς κατεφίλησα, νικῶ σε, λέγων, Κρατίσθενες. ὁ δή, ἔστω, νενίκηκας· γινώμεθα περὶ τὸ δωμάτιον. καὶ

iura non constituuntur. Mihi certè pictoris stylus Mercurij iaculum est: omnes ab illis quæ in hac pictura proposuit, vires suas ac auctoritatem habet: sed tamen, inquam, huius iaculi vim ijsdem ipsis picturis frangi minuíque posse certum est. Amor enim Rex pingitur, cuius ad obsequium omnes homines paratos esse conuenit: at illi quibus tempora & menses pictor adtribuit, homines sunt. Si igitur vniuersa Amori famulantur ac seruiunt, quomodo singula seruitutem illam effugient? Præterea si temporis lapsus & interualla in dies noctésque diuisa ex his tamquam ex materia componuntur; istæ verò mulieres, dies scilicet nóxque, secundum doctrinam tuam ac picturæ argumentum illi parent; prorsus liquidò patet, cætera omnia quæ ex illis per illas aut in illis sunt, ad infinitatem obsequij deuentura seruilis, etiam inuita. Hæc effatus Cratistheni osculum libaui: Vici te, mi Cratisthenes, inquam. Esto, infit ille, vicisti, sed in cubiculum pergamus:

statímque cubiculo & lectulo redditi sumus. Auditus interea strepitus in horto, strato me excussit: cúmque ad Ismenem quam fonti vicinam intuebar, aduolarem, Amoris pedum, quos præter hominum morem alatos habet, recordatus, pictoris industriam laudaui: nam & pedibus meis amor addidit alas; confestímque deuorato pudore ambabus puellam detinens suauiari occœpi. Illa pudore metúque ac admiratione defixa, O impudentiã præconis, exclamat. Ecquid caussaris? Nihil, inquam, præter dulcem & amarum Amoris morbum. Rursúsque petitis crebriter ingestis basiis leniter pressam & pectori admotam meo, velut animæ in parte & flore locaui. Nam & digitos stringens & clementer morsicans sorbillantibus illam suauijs haurire mihi videbar: mutuo præterea corporis ambitu, vt hedera cupressum, alligaui, ijsdem cum ea radicibus iungi cupidus, imò proprias naturæ vices communicare: adeò

γεγονότες ἀναxεκλίμεθα. καὶ ὡς ψόφος περὶ τὸν κῆπον γινόμενος, τῆς κλίνης με ἀνέσπασε· καὶ περὶ τὸ φρέαρ τὴν Υσμίνην ὁρῶ, πρὸς ἣν κατεπέτασα, καὶ τοὺς πόδας ἐμνήσθην τοῦ Ερωτος, ὅτι μὴ κατ' ἄνθρωπον ἦν, ἀλλ' ὅλον πτερόν· καὶ τὸν ζωγράφον τῆς γραφῆς ἐμακάρισα. Ερως γὰρ καὶ τοῖς ἐμοῖς τούτοις πόδας ἐπτέρωσε· καὶ μηδὲν αἰδεσθεὶς ὅλαις χερσὶ τὴν κόρην καταχὼν κατεφίλησα. ἡ δ' ἐξ αἰδοῦς καὶ θάμβους, τί πάσχεις; ἀνέκραξε. τῆς ἀναιδείας τοῦ κήρυκος. ἐγὼ δ', οὐδὲν, εἶπον, ἀλλ' ὃ πλὴν ἔρωτος τὴν πικρὰν ταύτην καὶ γλυκυτάτην μοι πάθησιν. καὶ πάλιν κατεφίλουν αὐτὴν, καὶ πάλιν συνέσφιγγον, καὶ ὅλην εἷλκον πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν μετεβίβαζον· καὶ τοῖς δακτύλοις κατέθλιβον, καὶ ὅλην κατέδακνον, ὅλην ἀνερρόφων τοῖς χείλεσι· καὶ ὅλος ὅλην, ὡς κιττὸς συμφύχοι κυπαρίττῳ· συνεπλεκόμην τῇ κόρῃ, συνερριζούμην αὐτῇ, καὶ τὴν φύσιν ἐζήτουν κοινῶσαι· καὶ ἤθελον

ὅλην καταφαγεῖν, καὶ ὅλην αὐτὴν κατερεύγεσθαι. ὅλην ἦγον παρὰ τὸ χεῖλος, καὶ ὡς ἐκ σίμβλου τοῦ χείλους τῆς κόρης μέλι γλυκάζον ἐτρύγων τοῖς χείλεσιν. ἡ δέ μοι θυομένη περὶ τὸ στόμα, δάκνει μου τὸ χεῖλος, καὶ τοὺς ὀδόντας αὐτῆς ὅλους τοῖς ἐμοῖς κατεφύτευσε χείλεσι. καί μοι περὶ τὴν ψυχὴν ἐβλάστησαν ἔρωτες, τῶν κηλμίτων παλαμναιότεροι. ἐγὼ δ' ἀλγήσας, συνέχον αὐτὰ, καὶ οἷ ἐστέναξα. ἡ δ', ἀλγεῖς τὰ χείλη, φησίν. ἀλλ' ἤλγησα κἀγὼ τὴν ψυχὴν, ὅτι μου τοῦ καὶ σὺ τὸν ἔρωτα περιπετῶς ἐπὶ τῆς τοῦ πατρὸς τραπέζης ἐξεφαύλισας. καὶ πρὸς τὴν κόρην ἐγὼ, ἰδού μοι τἄλλα τῶν μελῶν καὶ θλιβέσθωσαν· τὰ δέ μοι χείλη τιμάσθω καθυποδρηγοντά μοι τοῖς φιλήμασιν. εἰ δέ μοι κέντρον φέρεις, ὡς μέλιττα, καὶ φυλάττεις τὸ σίμβλον, καὶ πλήττεις τὸν τοῦ μέλιτος τρυγητὴν, ἐγκαρτερήσω τῷ σίμβλῳ, τὸν ἐκ τοῦ κέντρου πόνον ὑφέξω, καὶ τρυγήσω τοῦ μέλιτος· οὐ γάρ με στερήσει

totam in coitu osculi absorbere ardebam. Itaque labra labris conferens, inde tamquam ex aluecari mel collegi: sed illa ori meo pariter osculum conlabellauit, admorsísque labellis dẽtium vestigia impressit: quo facto plures Cupidines animo concepi, supra terrigenas ipsos pernitiosos. Indolui tamen ad illius morsus, & contractis labijs tenuem suspiritum duxi. Doluerunt, subiecit Ismene, tibi labella, sed & mihi animus; cùm amorem meum in conuiuio patris temerè aspernatus es. Ad hæc ego, Ecce, inquam, cætera membra premantur, dummodò illud in pretio sit quod osculis fauet. Nam quamuis, velut apis, alueare custodias, mellísque fures stimulo vulneres, insistam tamen & mellis ergô spiculi dolorem sustinebo; nec enim

à dulcedine mellis me labor arcet, vt nec à rosa spina deterret. Cum dicto iterum suauiatus vltimi amoris voto obsequi conabar. Sensit illa; &, Per Ismenem, infit, hoc tibi non succedet. Sed nec ego per Ismeniam remittam, vicissim inquiebam. Ita inter nos Amoris certamen ortum est & Castitatis, nisi pudorem vocare satius fuerit. Amor vastissima incendia velut ab intimis terræ visceribus accendebat. Castitas deciduo cœlis rore virginem spargebat. Ille flagrantis tædæ quam manibus quatiebat, ínque oculos intentabat, conceptam animo flammam largiorem excitauit: sed lachrumarum fontes ex oculis puellæ Castitas reclusit: neque tamen hæc pudoris vnda, Cupidinum ignes obruit; nam victor ferebar: iam Pudicitiam superabat Amor, cùm alicuius ad ianuam nos fefellit in obitum sonitus. Ille Ismenem quærebat.

πόνος γλυκύτατος μέλιτος, ὥσπερ οὐδὲ ἄκανθα ῥόδου, τοῦ ῥόδου κωλύσει με. καὶ πάλιν ἐφίλουν αὐτήν, καὶ πάλιν συνέθλιβον, καί τι δὲ περὶ ἐπεχείρουν ἐρωτικώτερον. ἡ δέ, ἀλλ' οὐκ ἔσται σοι τοῦτο νὴ τὴν Ὑσμίνην, φησίν. ἐγὼ δ' οὐκ αὐτὸς νὴ τὸν Ὑσμινίαν, ἀντέλεγον. καὶ ἦν ἔρις περὶ ἡμῖν σωφροσύνης καὶ ἔρωτος· εἰ μή τις αἰδῶ τὴν σωφροσύνην ἐκείνην ἐθέλοι καλεῖν. ὁ μὲν γάρ, ὡς ἀπὸ γῆς μοι κρατῆρας ἀνῆπτε πυρός, ἡ δ' ὡς ἐξ οὐρανοῦ τὴν κόρην ἐψέκαζεν. ὁ μὲν ὅλας ἐξεκένου φαρέτρας· ἡ δ' αἰδὼς τῇ παρθένῳ ἀσπὶς ἑπταβόϊος. ὁ μέντοι τὴν ἐν χερσὶ λαμπάδα κατ' ὀφθαλμῶν ἀνῆψεν ἐρωτικῶς, καὶ τὴν φλόγα πυρὸς τὴν ψυχὴν μετερρίπιζεν· ἡ δ' ὅλας πηγὰς δακρύων ἐκ τῶν τῆς κόρης ὀφθαλμῶν ἀνεστόμωσεν. ἀλλ' ὕδωρ αἰδοῦς ἔρωτος πῦρ οὐ κατέκλυσεν. ἀλλ' ἤδη στεφανίτης ἐγώ, καὶ σωφροσύνης ἔρως ἐκράτησεν ἄν, εἰ μή τις παρὰ τὴν πύλην γενόμενος, τῆς δυστυχίας, τὴν Ὑσμίνην ἐζήτει.

πρὸς ὃ καὶ σφόδρα καταθορυβηθέντες ἡμεῖς, ἀπ' ἀλλήλων ᾠχόμεθα. καὶ ἡ μὲν παρθένος (εἰρήσθω γὰρ καὶ πάλιν παρθένος· οὕτω γὰρ δοκεῖ σωφροσύνη καὶ δαίμοσιν) ἐπὶ τῷ φρέατι γέγονε· καὶ ἦν περὶ τοῖς περὶ τὸ στεφάνωμα παρακαθημένοις πλησίον, καὶ τούτοις προσπαίζουσα. ἐγὼ δὲ περὶ τὸ δωμάτιον γεγονὼς, ἀνακεκλίμην εὐθὺς, καὶ ὅλος τὸν ἐπανιοῦντα καθυπεκρινόμην σοφῶς, ἑαυτὸν μεταπλάττων ἐξ αἰδοῦς καὶ φόβου καὶ ἔρωτος. τὸ χρύσειον ἠσχυνόμην, τὸν ἐκ δάφνης στέφανον, τὸ ἱερὸν πέδιλον, τὸν σεμνὸν χιτῶνα, καὶ τὰ Διάσια. τὸν Σωσθένην ἐφοβούμην, τὴν Πανθίαν καὶ ὅλην Αὐλίκωμιν. καὶ μᾶλλον ἐμαυτοῦ τὴν Υσμίνην ἠλέουν ἐξ ἔρωτος. ὁ δὲ καλὸς Κρατισθένης τῆς κλίνης ἀναστὰς, καὶ περὶ τὸν κῆπον γενόμενος, καὶ μήτε τὴν Υσμίνην ἰδὼν, μήτε τινος περὶ τὴν οἰκίαν ἀκούσας φωνῆς· ἦν γὰρ πάνθ' ὁρῶν τὰ γινόμενα· πρός μ' ἧκε λέγων, μηδέν σε

Turbati hoc ſtrepitu ambo ab inuicem diſceſſimus. Virgo (ita enim vocetur, quando Caſtitati Diiſque ſic viſum eſt) fonti proxima ſedit cum volucribus colludens. Ego cubiculo redditus cubitum feſtinus conceſſi, dormientem probè mentitus, totúmque me diſſimulans præ metu, verecundia & amore. Pudebat me propter præconium, lauri coronam, ſacrum calceamentum, veſtémque ac Diaſia: Soſthenem verò, Panthiam, ac vniuerſam Aulicomidem timebam. Iſmenes præterea, (illam deperibam,) potius quàm mei ipſius miſeratio inceſſerat. Verùm formoſus Cratiſthenes in hortum regreſſus, cùm neque Iſmenem vidiſſet, nec cuiuſquam vocem intellexiſſet, (ſingula enim inſpexerat) ad me cum clamore venit: Fruſtra

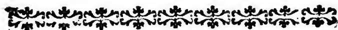
dissimulas. Surrexi pauidus; dúmque timorem meum increpat, toto rursus corpore trepidans Ismenem intueri ardebam, perijsse me affirmans. Cratisthenes silentium imperauit, somnóque frui, subiungens

Sapientis esse etiam in malis sapere quæ oportet.

Silui; sed oculos meos aut somnus oderat, aut reueritus fugiebat. Steti peruigilans, pérque varias curas animum versans. Non deinceps Ismene oscula libabo, non digitos premam; non hederaceos intimabo amplexus. Non vltrà nectaris poculũ, sed amaroris præbebitur. Nulla mellis posthac vindemia relinquitur, nulla gratissimi vulneris spes; sed nec osculis puellam sitienter sorbillabo: quas omnes nequitias seriò lusi. Hæc inquies animus reuoluebat, dum vberes lachrumæ

τοῦ πλάσματος. ἐγὼ δ' ὅλος ἀνέστην ὑπόθερμος. καὶ ὁ Κρατισθένης, τῆς δειλίας τοῦ κήρυκος. ἐγὼ δ' ὅλος καὶ πάλιν ἤμην ὑπόθερμος, καὶ τὴν Ὑσμίνην ἐζήτουν ἰδεῖν, λέγων, ὤλωλεν, Κρατίσθενες. καὶ ὁ Κρατισθένης, σίγα, φησί, καὶ περὶ τὸν ὕπνον γενώμεθα· σοφὸν γάρ τοι κἂν κακοῖς ἃ δεῖ φρονεῖν. ἐγὼ δ' ἐσίγων μέν· ἀλλά μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὁ ὕπνος ἐμίσησε, καὶ δυσωπούμενος ἔφυγε. καὶ ἤμην ὅλος ἄγρυπνος. ὅλος ὅλας ἀναπλάττω ὑποθέσεις τῶν λογισμῶν· καὶ τέλος ὡς οὐκέτι τὴν καλὴν Ὑσμίνην καταφιλήσω· οὐκέτι καταθλίψω τοὺς δακτύλους ἐρωτικῶς· οὐκέτι κατὰ κιττὸν συμπλακήσομαι· οὐκέτι νέκταρ, ἀλλὰ κόνδυ πικρίας κατακεράσομαι· οὐκέτι τρυγήσω τοῦ μέλιτος· οὐκέτι τῷ κέντρῳ πληγήσομαι· οὐκ ἐκφορήσω τὴν κόρην τοῖς χείλεσιν. ἃ πάντα σπουδάζων ἐρωτικῶς ἔπαιζον· ταῦτ' ἐπλαττόμην εἰς νοῦν, καὶ ὢ δάκρυον κατὰ ποταμοὺς τῶν

ὀφθαλμῶν ἐξεχεῖτό μοι. καὶ ὁμοῦ κατακλύσαν τοὺς λογισμοὺς ἐναπέπνιξε, καὶ καταμεθύσαν εἰς ὕπνον με ἀπήγαγεν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ἑ.

ΑΙ δή με κατακοιμώμενον ὅλος χορὸς ὀνείρων περιεστοίχισε· καί μοι συνέπαιζε, καὶ κατέπαιζεν ἴσα παίζουσιν ὄνειροι. ὁ μὲν μοι τὴν Ὑσμίνην ἀπεζωγράφησε συμπαίζουσαν· φιλουμένην, φιλοῦσαν· δακνομένην ἐρωτικῶς, ἀντιδάκνουσαν· ὅλην συμπλεκομένην μοι, καὶ καταπλεκομένην ἐξ ἔρωτος. ὁ δέ μοι καὶ συνανέκλινε ταύτῃ, καὶ στρωμνὴν ἐρωτικὴν χαρίτων ὑπέστρωσε, φιλημάτων, γαργαλισμάτων, θλίψεων, σαρκῶν συμπλοκῶν, χειλέων περιπλοκῶν, χειρῶν, ποδῶν ἐμπλοκῶν, καὶ τῶν ἄλλων μηδέν. ὁ δέ τις αὐτήν, ὅλον βαλανεῖον ἐδημιούργησε.

multiplices cogitationes obruunt, ebrióſque ambiguitate mentis oculos in quietem flectunt.

LIBER QVINTVS.

POSTQVAM ego quieti conceſſi,

Me circa paßim varias imitantia formas
Somnia cingebant.

Adeóque colludendi & illudendi, vt ſolent, finis nullus erat: etenim modò me Iſmenémque fingebant,

Ambo purpurea delibantes oſcula,
Clemente morſu roſea labella vellentes:

modò amplexus intimantes, iunctóſque mox eodem iacentes lecto, quem omnes Amorum lubentiæ cingebant; baſia, titillationes, mutuæ compreſſiones corporum, labiarum coniunctiones, pedum omniúmque membrorum connexiones. Sed & balineum in quo lauaret Iſmene, omnibus Cupidinum nequitijs inſtruebant.

Nam & puellæ amplexus admoui, eiúsque pectus osculo pressiore verberaui, crebráque morsicatione & labellis exsugens lotum exsorbere mihi videbar. Similes nequitias prona in ceruicem meam redhostibat Ismene: verùm illa dum ludit

Meras delitias, meros amores,

repente balineum incendit. Ego his artibus sitiens, virginis vbera, quæ suauissimo lacte scaturiebant, in somnis arripui, confestímque ori admouens frigidissimam voluptatem ipso nectare dulciorem hausi. Denique improbus somnus mutuo ambitu alligatos, ínque vlnis iacentes consopiuit. Nec mora cùm Ismenem geniali lecto magnificè parato nuptiali mundo decenter ornatam, splendidóque coronamine mecum fulgentem, gremio meo collocauit. Domus hymenæum perstrepit.

Largè multiplici constructa sunt dape mensa.

καί μοι τὴν Ὑσμίνην συνέλουσε, καὶ πάσας ἐρωτικὰς ἐξεκένωσε χάριτας. περὶ τὸ στῆθος τῆς κόρης ὅλον μου τὸ σῶμα συνέρραψε, τοῖς ὀδοῦσι δάκνων, τοῖς χείλεσιν ἐκμυζῶν, καὶ τῇ γλώσσῃ μεταβιβάζων εἰς τὴν ψυχὴν τὸν λωτόν. ἃ πολύθ᾽ ἡ κόρη περὶ τὸν ἐμὸν ἀντεστράτευε τράχηλον. καὶ θέλων παίζειν ἐρωτικῶς, τὸ λουτρὸν ἐξεπύρωσε. καί με καταδιψήσας, καὶ τεχνικῶς κατακαυματώσας, τοὺς μαστοὺς τῆς κόρης κρουνούς μοι προῆγε γλυκάζοντας· οὓς τῷ στόματι παραθέμενος, τῆς ψυχῆς μοι τὸ καῦμα κατέψυχε ψυχρὰν ἡδονὴν πηγάζων γλυκυτέραν καὶ νέκταρος· καὶ τέλος ταῖς ἀλλήλων ὠλέναις ἡμᾶς κατεκοίμησεν. αὖθις παστάδα κατέπηξε, νυμφοστολήσας ταύτην λαμπρῶς, καὶ φιλοτίμως νυμφαγωγήσας, καὶ συστεφανώσας μοι τὴν Ὑσμίνην μεγαλοπρεπῶς συνεκάθισε. καὶ τράπεζαν προετίθετο, καὶ τὸν ὑμέναιον ᾖδε, καὶ τοὺς ἔρωτας ἐστράτευε περὶ τὴν τράπεζαν

ὀρχουμένους καὶ παίζοντας, ὅσα παίζουσιν ἔρωτες. ὁ δέ μοι παρατείνει τὸν κῆπον παλαιμαιότερος ὄνειρος, καὶ τὴν Ὑσμίνην εἰσάγει, κἀμὲ τῆς κλίνης ἀνίστησι. περὶ τὴν κόρην ἐξάγει, καὶ καθυπουργεῖ μοι τὸν ἔρωτα· κἀγὼ τὴν παρθένον ἐφελκόμενος τὰ πρῶτα μὴ θέλουσαν. συνέχω, θλίβω, δάκνω, φιλῶ, περιπλέκομαι, καί τι δρᾶν ἐθέλων ἐρωτικώτερον, οὐ συγχωρούμενος τῇ κόρῃ. καὶ πρὸς ἔριν μετάγω τὸν ἔρωτα. ἐν μέσοις τούτοις ἡ τῆς κόρης μήτηρ ὑφίσταται· ἐκ τοῦ πλοκάμου λαβομένη τὴν κόρην, ὡς οὐκ λείας ἐφελκεται λάφυρον, λοιδορούσα τῇ γλώττῃ, καὶ πλήττουσα τῇ χειρί. ἐγὼ δ' ὥσπερ κατακεραυνωθεὶς, ὅλος ἤμην ἐμβρόντητος· ἀλλ' ὁ πάντων ὀνείρων ἀγελαιότατος ὄνειρος οὔτε μ' ἀφῆκεν ἀναισθητοῦν· καὶ τὴν τῆς Πανθίας γλῶτταν εἰς Τυρσηνικὴν μετεχάλκευσε σάλπιγγα, καταβαρυῳδοῦσαν τὰ κατ' ἐμὲ, καὶ καταλοιδοροῦσαν μοι τὸ κυρύκειον· βαβαὶ τῆς σκηνῆς, τῆς

Amores ſaltationem & conſuetos ludos explicant. Alius ſceleſtiſſimus hortum, in eóque viſam Iſmenem fingebat: méque lecto excitatum ad illam ducens amori meo ſedulam operam præſtitit. Ego virginem inuitam detinuï; póſtque crebros amplexus, morſicationes ac baſia, ſolidam demum auferre voluptatem conatus ſum: ſed quia per illam minus licuit, amorem illum in contentionem traduxi. Proximat interim puellæ mater, quæ crine prehenſam trahens, tamquam raptum ex præda ſpolium, probríſque incilans & ſermone indecorans turpi, vapulare iuſſit. Steti in ſtuporem attonitus, velut de cœlo tactus. Verùm ſæuiſſimus ille ſomnus, nec me ſenſus impotem animíque externatum manere permiſit; etenim Panthiæ linguam in Tyrrhenam vtique tubam mutauit, quæ fraudem meam manifeſtam faceret, & præconium turpi fama differret. Papæ, inquiebat illa, quæ ſcæna,

quæ dissimulatio! ô Iupiter diísque omnes, ecce illum castissimum præconem, qui à nobis veluti Deorum aliquis exceptus & habitus, mœchus, luxuriosus virginibus vim infert; altérque Paris Aulicomidem venit. Ille thesaurum meum rapit, diuitias prædatur. Sed teneo te latronem, parietum perfossorem, sceleratum opum mearum raptorem. Vos aduoco, matres omnes, quæcumque virginum filiarum custodiam peruigiles obitis: Aspicite insidiatorem, lauri corona, sacra veste, calceóque dissimulatum. En vt leoninam indutus histrioniam ágit. Sed dolum filiæ castitas arguit; iam occulta fraus nudatur; iam non præco, sed raptor, sed latro, sed tyrannus appellandus est, Agite, infelix lapidibus obrutus

ὑποκρίσεως, λέγουσα, Ζεῦ καὶ θεοί· ὁ κῆρυξ, ὁ παρθένος, ὁ τῆς δάφνης ἐστεφανωμένος, ὁ τὰ Διάσια φέρων εἰς Αὐλικώμιδα, ὁ παρ' ἡμῖν ἴσα καὶ θεῷ φιλοτίμως φιλοφρονούμενος, μοιχός, ἀκόλαστος, βιαστής, δεύτερος Πάρις ἐς Αὐλικώμιδα, κατασυλᾷ μου τὸν θησαυρόν, ἀπορύττει μου τὸ κειμήλιον. ἀλλ' ἔχω σε τὸν λῃστήν, τὸν τοιχωρύχον, τὸν ἀλιτήριον, τὸν ἀποσυλῶντα τὰ κάλλιστα. μητέρες ὅσαι παρθενικοὺς θησαυροὺς κατορύττεσθε, καὶ περὶ τὴν φυλακὴν ἀγρυπνεῖτε τοῦ θησαυροῦ, ἰδοὺ τὸν ἐπίβουλον ἔχω, τὸν τῆς δάφνης στεφάνῳ κατακοσμούμενον, τὸν σεμνῷ χιτῶνι, τῷ ἱερῷ πεδίλῳ, καὶ τῷ κηρύγματι· ὅλην ἐνδεδυμένον τὴν λεοντῆν, ὅλην ὑποπλαττόμενον τὴν σκηνήν. οἷς ὁ γλυκὺς ἀντιπνεύσας τῆς σωφροσύνης ζέφυρος, ἐλέγχει τὸν δόλον, ἀπογυμνοῖ τὸ κρυπτόμενον. καὶ νῦν οὐκέτι κῆρυξ ὁ κῆρυξ, ἀλλ' ἅρπαξ, ἀλλὰ λῃστής, ἀλλὰ τύραννος. λαΐνον τῷ τυράννῳ τὸν χιτῶνα γυναῖκες

ἐξυφανώμεθα· καταζωγραφήσωμεν τὴν σκηνήν· τὴν ὑπόκρισιν τεχνουργήσωμεν, καὶ στηλιτεύσωμεν τῷ χιτῶνι τὸν τύραννον· ἵν' ᾖ τοῦτο γυναιξὶ κόσμος, παρθένοις τεῖχος, καὶ στέφανος Αὐλικωμίδος.

τί δ' οὐ γυναῖκες εἷλον Αἰγύπτου τέκνα;
Πολυμήστωρ οὐκ ἐκ γυναικῶν ἐξεκέντη τοὺς ὀφθαλμούς; ταῦτ' εἶπε, καὶ στρατὸν καθώπλισε γυναικῶν, καὶ πολυτελῶς κατεβάλλευσε, καὶ κατ' ἐμῆς κεφαλῆς κατεστράτευσεν. ἐγὼ δ' ἐξεθαμβήθην ὁρῶν, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἔλεγον· ὠλώλειν, Κρατίσθενες. ὁ δέ μου τῇ γλώττῃ καταθορυβηθεὶς ἀνίσταται τῆς στρωμνῆς, πλήσσει με τῇ χειρὶ, καὶ τὸν μὲν ὄνειρον, τῆς ψυχῆς, τὸν δ' ὕπνον ἀποσοβεῖ μου τῶν ὀφθαλμῶν. ἐγὼ δ' ἐδόκουν νὴ τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὰς γυναῖκας ὁρᾶν, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἔλεγον· ἀπολώλαμεν, ἀπολώλαμεν. Παρθία στρατεύει, αἱ γυναῖκες τὸ στράτευμα. Ζεὺς ἢ τὸ πρὸ τοῦ κατεστρατήγησεν, οὗ τὸ κηρύκιον ἐψευσάμην.

tragœdiam verè impleat. Sic vtique opera nostra figmento suus meritúsque constabit finis; atque hoc supplicio truculentus prædo innotescet ad mulierum decus, virginum tutelam, & Aulicomidis perennem gloriam.

An non mulieres acciderunt Ægypti filios? & Polymnestori femina oculos eruit? His dictis furentium mulierum aciem instruere ac contra me ducere visa est. Ego repentinæ visionis stupore pauidus, Perij, Cratisthenes, exclamaui. Ille turbatus lecto exsiluit, méque tactu quieti reuulsum altissimo somnio excussit. Ego tamen per Deos ipsissimas mulieres intueri existimabam; iterúmque, Perij, dixi: Panthia feminarum exercitum aduersus me ducit: sed Iupiter cuius præconium mentitus sum, primus me superauit.

Tu quidem, inquit Cratisthenes, rursus dormire mihi videris. Reijcio somnium istud, subieci; statímque singula quæ dormienti acciderant narraui: vt me ludos fecerant, vt inani edulcauerant gaudio, & quæ cætera finxerunt; Ismenem in horto inuentam, eius castitatem, vim meam, rixam, vltimò Panthiæ aduentum, virginis raptationem; quibus machinis, iniurijs, impetu adorta, qua feminarum acie, cuius intuitu trepidus formosum Cratisthenem crebrò appellaueram: ideóque, Sollicitus sum, inquam,

Quò se se vertant tantæ sortes somniûm:

Fortean futura in somnis numen ostendere sæpius amat.

Nam quæ de luce vsurpant homines, cogitant, curant, vident,
Quæque agunt vigilantes agitántque, ea multùm in somno accidunt.

Hoc tibi euenit, ex quo te Ismenémq; auditus circa ianuam strepitus diuisit. Verùm ecce Sosthenes qui ad nos festi-

καὶ ὁ Κρατισθένης· ἔτι δοκεῖς ὀνειρώττειν μοι. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν, ἀποπέμπομαι ἔννυχον ὄψιν. καὶ τὰ παρὰ τοῖς ὕπνοις ἐξηγούμην αὐτῷ, ὅσα με κατέπαιζον ὄνειροι, ὅσα με κατεγλύκαινον, ὅσα μὲ πρὸς ἡδονὴν μετεπλάττοντο· καὶ τέλος τὸν κῆπον, τὴν Υσμίνην, τὴν σωφροσύνην αὐτῆς, τὴν ἐμὴν βίαν, τὴν ἔριν, καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις τῆς Πανθίας ἐπίθεσιν, τὸν ὀνειδισμὸν τῆς κόρης, τὴν κατ᾽ ἐμοῦ μηχανήν, τὴν καταδρομήν, τὴν ὕβριν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ τῶν γυναικῶν στράτευμα. πρὸς ὃ δὴ σφόδρα καταθορυβηθεὶς τὴν ψυχήν, σὲ τὸν καλὸν Κρατισθένην ἐπεκαλούμην πυκνά. καὶ δέδοικα μὴ τὸ μέλλον μοι τὸ δαιμόνιον ἐν ὕπνοις προεζωγράφησεν· εἴθισται γὰρ τούτῳ προκηρύσσειν ἐν ὀνείροις τὰ μέλλοντα. καὶ ὁ Κρατισθένης, μεθημερινὴ φροντὶς ἐστὶν ὄνειρος. ταῦτ᾽ οὖν καθυπέτρεχεν, ὅτε ὁ περὶ τὴν πύλην ψόφος ἡμᾶς ἀπ᾽ ἀλλήλων διέσπασεν. ἀλλ᾽ ἤδη Σωσθένην ὁρῶ πρὸς ἡμᾶς ἐρχόμενον

σπουδαιότερον. ἐγὼ δ', ὠλόλφν, ὑπερεφθύεισα. ἧκεν ὁ Σωσθένης, καὶ περὶ τὴν πύλην τοῦ δώματος γενόμενος, Υσμινία κῆρυξ, φησίν. ἰδού σοι πᾶσα πόλις Αὐλίκωμις περὶ πυλῶν. πάντες ζητοῦσι τὸν κήρυκα. τὴν κεφαλὴν στεφανῶσαι· τοῦ χιτῶνι καὶ τοῦ πεδίλῳ κατακοσμῆσαι. ὅλον περιδύσαι τὸ κηρύκιον. ἵνα σε καὶ Ποσειδῶν αἰδεσθῇ, καὶ πνεῦμα θύσῃ Διὶ μετάγον εἰς Εὐρυκώμιδα. ἐγὼ δ' ἀλλ' ἄγα κἂν ἐδεδοίκειν, κἂν ἔφειπον· κἂν χρωματισμὸν τὰ τοῦ Σωσθένους εἶχον, καὶ ὅλην σκευὴν ἐνεδυσάμην τὸν κήρυκα· καὶ περὶ τὸν κῆπον γενόμενος, χορὸν ὁρῶ παρθένων οὐκ εὐαρίθμητον. ὃν δὴ πάντα, καὶ χιτὼν κατεκόσμει περικαλλής, καὶ στέφανος ἐκ δάφνης τὴν παρθενίαν παρεδείκνυε. εἶδον οὖν, ναὶ μὴ τὸν τύραννον Ἔρωτα, τοῖς ἔργοις ὁρᾶν αὐτὸν ἐδόκουν τὸν ὄνειρον. καὶ μικροῦ δεῖν, καὶ αὐτὴν τὴν ψυχὴν ἀπεφύσησα· εἰ μὴ καὶ τὴν Υσμίνην εἶδον ἐν μέσῳ κατὰ σελήνην ἐν ἄστρασι. τἆλλα μὲν κα-

nus properat. Perij, inquam. Interea Sosthenes cubiculi ianuam proximat, Ismenia, exclamans, vniuersa Aulicomis limen tuum obsidet, te vnum quærit. Tu modò coronam, sacrum calceamentum, vestémque, ac cætera præconij ornamenta sume, vt tibi Neptunus felices ventorum animas Eurycomidem redeunti immittat. Ego exsternatus animi metuénsque, etsi Sosthenis orationem in speciem fictam suspicio esset, solennia tamen præconij indutus, horto me reddidi; statímque maximam puellarum multitudinem oculis arbitratus sum, omnes candido splendentes amicimine, & lauri coronamine insignes, ad castitatis indicium fulgebant. Vt vidi, vt somnia mea euentum suum consequuta putaui: itaque pænè depositus anima, vitáque sepultus steti, donec se meis oculis obtulit Ismene puellarum in medio, velut inter ignes Luna minores,

regio habitu, & laureata vt virginem decuit. Ego obtutum acerrimum in illam destituens inclinato leniter capite furtim salutaui. Illa vestem componere simulans & amatorium ridens, multo apertiùs me salutauit, eóque facto maxima voluptate animum & audacia impleuit. Accessi horti ianuam, totámque Aulicomidem in deducendo me occupatam offendi. Nam alij venusta carmina iterantes, alij cymbalis constrepentes, & cereis lucernísque luminosi, viam flosculis sternebant: alij tentorijs parandis laborantes hymnorum modulis & acclamationibus cæterísque honoribus prosequebãtur, qui non modò præconibus, sed sacro Deorum immortaliũ comitatui tribuuntur: quæ omnia ne gloriæ perquàm cupidus videar, porrò remetiri nolo. Relicta Aulicomide Ismenes patria, quæ formosis mulieribus nobilis est, Eurycomidem veni, tanquam paradoxus, aut quinquertio, vt omittam ea quæ interim gesta sunt.

κεκοσμημένην βασιλικῶς, τὴν δὲ κεφαλὴν ἐκ δάφνης ἐστεφανωμένην παρθενικῶς. ὅλην ταύτην ἀτενὲς τὴν κόρην ἰδών, καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας, ὑπέκλεψα τὸ προσκύνημα. ἡ δὲ καθυποκριθεῖσα τὸ τὸν χιτῶνα διακοσμεῖν, ἀντιπροσεκύνησε φανερώτερον, καὶ λίαν ἐρωτικὸν ἐμειδίασε· καί μου τὴν ψυχὴν ὅλην ἐπλήρωσεν ἡδονῆς ἀρρήτου καὶ χάριτος, καὶ θάρρους ἐνέπλησεν. ἥκω περὶ τὴν πύλην τοῦ κήπου, καὶ πᾶσαν ὁρῶ τὴν Αὐλίκωμιν, ποικίλην μοι τὴν προπομπὴν ἐξυφαίνουσαν, ᾠδαῖς, κυμβάλοις, λαμπάσι, παστάσι, ῥόδοις, ἄνθεσιν, ὕμνοις, ἀλαλαγαῖς, καὶ πᾶσιν ἄλλοις ὅσα μὴ κήρυξιν, ἀλλὰ θεοῖς ἀφοσιῶται. καὶ ἵνα μὴ δοκῶ σοι δοξομανεῖν καταμέρος καταρρητορεύων τῷ λόγῳ τὴν προπομπήν, οὕτω τὴν καλὴν ἐξῆλθον Αὐλίκωμιν, τὴν τῆς Ὑσμίνης πατρίδα, τὴν καλλιγύναικα, ὡς ὀλυμπιονίκης καὶ νικήσας τὸν πένταθλον. καὶ ἵνα ταῖν μέσῳ παρῶ, περὶ τὴν ἐμὴν

ἧκον Εὐρύκωμιν. καὶ πάλιν ἡ πόλις ὀρθὴ, καὶ πάλιν ὄχλος ἐπὶ τὸν κήρυκα, καὶ πάλιν ἔρεις ἐν πόλεσι. δοκεῖ γάρ μοι πόλις Εὐρύκωμις πατρὶς ἐμὴ πρὸς αὐτὴν ἐρίζειν Αὐλίκωμιν τὴν τῆς Ὑσμίνης πατρίδα, καὶ μὴ παραχωρεῖν τῶν πρωτείων τῆς προπομπῆς. οὕτω τοίνυν, οὕτω λαμπρῶς, οὕτω φιλοτίμως, οὕτω βασιλικῶς ἐπ' αὐτὸν ἧκω βωμὸν ξενίου Διός· καί μοι συνείπετο πλῆθος ὅσον συνεκπλεῦσαν ἐξ Αὐλικώμιδος. ἀλλ' ἐμὸς πατὴρ Θεμιστεὺς καὶ μήτηρ Διαίτεια ἐν μέσῳ λαμπρῷ θεάτρῳ καὶ μέσοις ὄχλοις περιχυθέντες με, περιπλύουσιν, καταπλέκοντες, συμπλέκοντες, τοῖς ἐξ ἡδονῆς με καταβρέχουσι δάκρυσι. καί με περὶ τὸν οἶκον μετάγουσιν. ἐγὼ δὲ, ἀλλὰ καὶ τὸν Σωσθένην, εἶπον, ὅτι με λαμπρῶς μάλα καὶ φιλοτίμως ἐς Αὐλίκωμιν ἐφιλοφρονήσατο. πείθεταί μοι τῷ λόγῳ πατὴρ Θεμιστεύς· καὶ πρὸς αὐτὸν γεγονὼς, χαίροις, Σώσθενες, εἶπε· καί σοι χάρις ξενίῳ Διῒ τῆς φιλοφροσύνης τοῦ κήρυκος.

Tum verò rursus arrecta ciuitas & populi frequentis turba præconem cingebat: etenim patria mea cum Aulicomide certabat, primas comitatus & pompæ cedere nescia. Ita gratantet & maximo cum honore ad Iouis hospitalis deductus sum, insequente omni quæ mecum nauigauerat turba. Themisteus pater & Diantea mater medio in theatro in amplexus & oscula effusi, promicantibus gaudio lachrymis domum deduxerunt. Ego inter alia quàm magnificè Sosthenes exceptum me Aulicomide habuisset, patri recitaui. Vix fidem feceram, cùm illum accedens pater, Saluus sis, inquit; nos tibi comitatis tuæ gratiam & Ioui hospitali habemus:

atque è vestigio larem nostrum succedere voluit vnà cum omnibus qui nobiscum nauigauerant.. Ingressis statim apposita est mensa. Themisteus ac Diantea egóque depositis præconij insignibus accubuimus, quà in hortum prospectus erat. Aduersi Sosthenes, Diantea ac Ismene. Laudaui ordinem conuiuij tacitus, faustíque ominis loco accipiens, in felicitatis parte posui, ab ipsa, vt vulgò dicitur, linea fauentiam amoris expertus. Bibendum erat; iámque Sosthenes ac Themisteus placidè contendebant, qua decet prudentia senes. Victus Sosthenes primus bibit,

καὶ τοῦτον σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν μετήγαγε, σὺν αὐτῇ Πανθίᾳ, σὺν Ὑσμίνῃ, καὶ σὺν, ὅσοι τοῦ Σωσθένους πρὸς Εὐρύκωμιν ἐξ Αὐλικώμιδος συμπεπλεύκασιν. ἥκομεν οὖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν· καὶ τράπεζα παρετίθετο· καὶ ἡμεῖς συνανεκλινόμεθα. ἐκ μὲν οὖν τοῦ τῆς περὶ τὸν κῆπον μέρους τῆς τραπέζης πλευρᾶς, πατὴρ ἐμὸς Θεμιστεὺς, μήτηρ Διάντεια, καὶ τρίτος ἐγὼ, ὅλον ἀποθέμενος τὸ κηρύκιον· ἐκ δὲ θατέρου Σωσθένης πατὴρ Ὑσμίνης, Πανθία μήτηρ. καὶ μετὰ δὴ τὴν μητέρα τὴν Ὑσμίνην ἡ τάξις ἐκάλεσεν. καὶ ἐγὼ γοῦν καθ' αὑτὸν τὴν τάξιν ἐπῄνεσα, ταύτης ἐμαυτὸν ἐμακάρισα, τὸ πρᾶγμα κρίνων οἰωνὸν αἰσιώτατον, καὶ ἐξ αὐτῆς, ὅ φασι, γραμμῆς εὐτυχῆ ἐδόκουν εἰς ἔρωτα. ποτοῦ γοῦν ἐκ διαχειρὸς, καὶ παρὰ Σωσθένει καὶ Θεμιστεῖ πατράσιν ἡμῶν μικρὸν ὑπέπαιζεν ἔρις, οὐχ ὡς παίζουσιν ἔριδες, ἀλλ' ὡς οἶδε παίζειν ἐν γέρουσι φρόνησις. περὶ πίνειν γοῦν Σωσθένης ἠτιά-

μῆνος, καὶ Θέμις δὲ νικᾷ μετ' αὐτόν. νικᾷ γὰρ παρ' αὐτοῖς, ὃ μὴ παρθένου μὴ φρονοῦσιν ἧττα λογίζεται. καὶ μετ' αὐτοὺς αἱ γυναῖκες τιμῶσαι σιγὴν, ὅτι ὁ κόσμος ταῖς γυναιξὶν ἡ σιγή. μετὰ γοῦν τὴν Πανθίαν καὶ τὴν ἐμὴν μητέρα Διαντείαν, ἧκε φέρων ἐπ' ἐμὲ Κρατισθένης τὸ ἔκπομα· τούτῳ γὰρ ὁ πατὴρ οἰνοχοεῖν ἐγκελεύεται. ἐγὼ δὲ λαβὼν, μικρὸν ἐξερρόφησα. εἶθ' ὡς ἐκ μεταμέλου πρὸς τὸν δόντα ἀντιδέδωκα, καταλοιδορήσας αὐτῷ τῆς ἀταξίας καὶ τῆς, τῆς εὐταξίας, συγχύσεως. ἡ γὰρ τάξις τῇ κατὰ μέτωπον μου παρθένῳ τὸ προπιεῖν ἐχαρίσατο· ὁ δὲ πεισθεὶς πρὸς αὐτὴν ἐκόμισε τὸ ποτήριον. ἡ δὴ ὅλαις χερσὶν ὑπεδέξατο, κἂν ὡς παρθένος ἄκροις δακτύλοις ἐδέξατο· καὶ τὸν νοῦν ὅλον καταλαβοῦσα τοῦ δράματος, εὐχαριστεῖ μοι τῷ σχήματι, μικρὸν τὴν κεφαλὴν ἐρωτικῶς ἀποκλίνασα, οἷς κυπάριττος ἀνεμουμένη μικρὸν ἐξ εὐκραοῦς ζεφύρου λεπτοῦ. καὶ ἦν τὸ σχῆμα χαρίτων μεστὸν καὶ εἴδωλον

ab illo Themisteus victor; vincere enim apud sapientes cedere est. Ab illis mulieres; sed cum silentio, quod illas maximè decet. Ad me tandem Callisthenes venit; illum enim pater vinum præbere iusserat. Ego poculi tantillum sorbillans, mox veluti pœnituisset, præbenti reddidi, etiam increpans quòd ordinem conuiuij imprudenter turbasset: etenim virgo quæ aduersa sedebat, prima bibere debuit. Persuasus Callisthenes puellæ calicem ingerit. Illa confestim ambabus suscipiens, mox summis digitis retinuit; subitóque rei gestæ cōsilium assequuta, gestu gratiā habuit, summisso paulùm capite, veluti cupressus, quæ leui zephyrorū flatu vagat. Tot gestus ille Veneres exhibuit; visúsq; mihi est merū

amoris exemplar. Ita communis poculi haustum mutuò amantes alternauimus. Labiæ præter solitum afficiebantur, dulces amorum succos exsugentes, totósq; nos mutuis obtutibus inuicem in animas admisimus. Estur interea potatúrque. Primò Sostheni Callisthenes vinum præbuit, mox Themisteo ac Panthiæ & Dianteæ matri: demum Ismene acceptum summis digitis poculum ori verecundè admouit, víxque degustatum plenum reddidit, solito virginum pudore ad dissimulationem vsa. Me verò cuius aspectus ménsque animi in vnam conferebantur, hoc non latuit; statímque poculum postulaui, sitim ex obiecto præconio caussatus. Callisthenes

Ἔρωτος. οὕτως ἐκοινούμεθα τὸ ποτήριον· καὶ ἦμεν ὅλοι συμπίνοντες, καὶ λίαν ἐρωτικῶς καταπίνοντες. οὕτω τὰ χείλη παραδόξως ἀνακεκεράμεθα, ὅλοι ἐρώτων ἐρατὸν ὀπὸν ἀμελγόμενοι, καὶ ὅλοις ἀλλήλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς μεθέλκοντες ἐπὶ τὰς ψυχάς. πότου καὶ πάλιν καιρός· καὶ πάλιν Κρατισθένης κιρνᾷ· καὶ πάλιν Σωσθένης προπίνει, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πατήρ. Πανθία συνήθως καὶ μήτηρ Διάντεια, καὶ μετ' αὐτὴν Ὑσμίνη παρθένος ἔρωτος πνέουσα. ἡ δὲ κατὰ παρθένον ἄκροις δακτύλοις δεξαμένη τὸ ἔκπομα, καὶ τοῖς χείλεσι παρθενικῶς προσεγγίσασα, καὶ μόνον γευσαμένη τοῦ πόματος, ὅλον ἀποδέδωκε τὸ ποτήριον, παρθενικῆς αἰδοῦς καθυπουργησάσης τῷ πλάσματι. καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἐγώ, οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμὲ τὸ πλάσμα διέλαθεν, ὅλην ἀτενῶς ὁρῶντα τὴν κόρην, ὅλην εἰκονίζοντα κατὰ νοῦν καὶ ὅλην ἀναπλαττόμενον. ἐμὲ δὴ ἐξεπύρωσε τὸ κηρύκιον, καὶ διψηλότατον ἔθηκε. καὶ

μοι παρ' ὀλίγου τὸ ἔκπωμα. ὁ δὲ, (ἀλλὰ τί γὰρ ἄλλο ποιεῖν ἔμελλε;) παρετίθετο. καὶ νὴ τὸν Ἔρωτα τὴν παρθένον ἐδόκουν πίνειν αὐτήν. τὰ χείλη ταύτης κατεφίλουν ἐρωτικῶς, καὶ φιλῶν ὑπέκλεπτον τὰ φιλήματα. ὑπηρέτην εἶχον τὸ ἔκπωμα τῆς ἐμῆς φίλης Ὑσμίνης τὰ χείλη μετακομίζον μοι. ἐξεῤῥόφουν τοῦ πόματος· καὶ νὴ τοὺς θεοὺς τοιοῦτον εἰς αὐτὴν κατέῤῥει μου τὴν ψυχὴν, οἷον ἐν ὀνείροις ἀπὸ μαστῶν ἐξεῤῥόφησα· καὶ περιεργότερον ὅλον ἐπέβλεπον τὸ ποτήριον, μή τι τοῦ χείλους τῆς κόρης τῷ χείλει τοῦ ποτηρίου κεκόλληται. ἡ δ' ὁρῶσά μου τε τὸ σχῆμα καὶ τὸ βλέμμα καὶ τὴν μεθ' ἡδονῆς τοῦ πόματος ἀναῤῥόφησιν, ἐρωτικῶς ἐμειδία, καὶ χάριτας ὅλας ὡς ἐν κατόπτροις ὑπεζωγράφησε τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ὅλον τὸν ἔρωτα. μετ' ὀλίγον δὴ πολυτελεῖς τὰς τροφὰς, αἷς μέχρι κόρου καὶ στόματος ἐνετρύφων· ὀφθαλμοὺς γάρ μοι, καὶ ὅσον αἰσθητικώτερον ἡ παρθένος ἐρωτικὸν ἐξω-

(quid enim egiſſet?) illud præbuit. Videbar ipſam ſorbillare virginem, eiúſque labella oſculo furtiuo baſiare, calicem nactus qui cariſſimæ Iſmenes labias deferret. Itaque bibentis animum ſimile quid per Deos affecit, vti cùm in ſomnis mammas eius exſugebam: uam & curioſiùs inquirebam, ſi qua poculi parte impreſſa labellorũ veſtigia exſtarẽt. Illa geſtum aſpectúmque & cum voluptate vini hauſtum contemplata ſubriſit, gratiáſque omnes ac ipſum Cupidinẽ oculis tamquã in ſpeculo exhibuit. Poſt ciborum cupedias quas ore manúque interfeci (oculos enim & cætera corporis mẽbra acutiori ſenſu prædita Amore velut empta

sibi habebat Ismene) iterum Callisthenes puellæ vinum præbuit. Illa minimùm labellis minuens, matri bibere nolle significauit, diminuta admodum voce, velut

Pinea brachia cùm trepidant stridentia flabris
Fauonij.

Itaque Callisthenem poculum accipere Panthia iussit: quod fecit, exceptúmque mihi tradidit. Ego esuriens accipere atque exsorbere rebar. Certè plenum basiorum poculum na-ctus ipsis suauiorum volis os adplicui. Nempe mihi vinum nectar erat, sed quale Venus miscere & Cupidines bibere amant. Poculum verò speculi loco fuit, quod puellam natiuo decore inlustrem in animam deferebat. Postquam exempta fames epulis, & bibendi compressus est amor, sumptuossimo conuiuio finis

ἐνήσατο· καὶ ταύτῃ δουλεύουσι. ὁ Καλλισθένης καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ λειτουργήματος καὶ μετὰ πατέρας καὶ μητέρας ἤδη ἐπὶ τὴν κόρην ἧκε κιρνῶν. ἡ δ' ἀλλὰ καὶ πάλιν μικρὸν ἐκροφήσασα, πρὸς τὴν μητέρα φησὶ παρθενικῇ φωνῇ, καὶ οἷαν ἐκ ζεφύρου πίτυς ὑποψιθύριζεν ἀλλ'· μῆτερ, οὐκ ἐθέλω πιεῖν. ἡ δὲ Πανθία πρὸς τὸν Καλλισθένην φησὶ, τέκνον, λαβοῦ τὸ ποτήριον. ὁ δ' ἐκ τῶν τῆς κόρης χειρῶν ἀνελόμενος, ταῖς ἐμαῖς παρατίθησιν. ἐγὼ δὲ πάλιν ὅλην ἐδόκουν τὴν κόρην λαβεῖν, καὶ ὅλην αὐτὴν ἐκροφᾶν. καὶ εἶχον τὸ ἔκπωμα φιλημάτων γέμον, καὶ διακομίζον φιλήματα. καὶ κατεφίλησα τὰ φιλήματα. καὶ ἦν μοι νέκταρ τὸ πόμα, οἷον Ἀφροδίτη κιρνᾷ, καὶ πίνουσιν ἔρωτες. τὸ δ' ἔκπωμα κατέπιον, ὅλην αὐτὴν κόρην σὺν αὐταῖς χάρισι, σὺν αὐταῖς ἡδοναῖς μεταβιβάζον μου πρὸς τὴν ψυχήν. καὶ μετὰ πολυτελεῖς τὰς τροφὰς, καὶ πότους, καὶ τἄλλ' ὁπόσα κοσμοῦσι συμπόσια, κατελύετο τὸ συμ-

πόσιον. καὶ πατὴρ ἐμὸς Θεμιστεὺς καὶ μήτηρ Διάντεια Σωσθένην καὶ Πανθίαν καὶ τὴν καλὴν Ὑσμίνην ἐπὶ τὸ δωμάτιον ἄγουσιν ὃ τούτοις ἀφώριστο. καὶ οὕτως ἀπ' ἀλλήλων ᾠχόμεθα. μητρὸς ἐμῆς Διαντείας περιπλακείσης τῇ κόρῃ, καὶ φιλημάτων πληρωσάσης τὸ πρόσωπον. ἐγὼ δ' ἀλλ' ἐφθόνουν τὴν μητέρα, καὶ τὴν φύσιν νὴ τοὺς θεοὺς ἐδόκουν ἀλλάξασθαι· ἐπεὶ δὲ τοῦτο μὴ παρῆν, τὰ χείλη τῆς μητρὸς κατεφίλησα καταφιλοῦντα τεχνικῶς τῆς κόρης τὸ πρόσωπον. καὶ εἶχον τὴν μητέρα καθυπουργοῦσαν εἰς ἔρωτα καὶ μετακομίζουσάν μοι φιλήματα. περὶ μὲν οὖν δὴ πατρὸς ἐμοῦ καὶ μητρὸς οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς πῶς περὶ τὴν παρθένον εἶχον, καὶ πῶς αὐτῆς ἀπηλλάττοντο. ἐγὼ δὲ μόνοις ἀπεχωρούμην ποσί· τὴν γάρ μου ψυχὴν καὶ ὀφθαλμὸν καὶ τὸν νοῦν ὡς παρακαταθήκην ἀφῆκα τῇ κόρῃ, καὶ οἷ ἐχέγγυον. καὶ περὶ τὴν κλίνην γενόμενος μυρίοις κατετυραννούμην τοῖς λογισμοῖς.

impositus est. Themisteus ac Diantea, Sosthene, Panthia ac formosa Ismene cubiculo redditis, discesserunt. Priùs tamen Diantea virgini

Et dedit amplexus, atque oscula dulcia fixit.

Inuidebam matri per Deos, adeóque muliebre secus præoptaui: sed cùm spes decolaret, matris labia suauiatus, sic puellæ vultum osculabar. Sic Amori meo mater inseruiebat, sic Ismenes basia deferebat. Cæterùm quo aduersus virginem animo pater matérque discesserint, certò non noui; nam solus inde pedibus abstractus, animi mente oculísque veluti depositi, aut idonei fideiussoris loco relictis, quieti recessi. Tunc anxio cogitationum salo fluctuantem ac

mentis incertum somnus fugiebat: Nam Aulicomidis summam erga hospites reuerentiam etiam ad pedes vsque mirabar. Apud nos, inquiebam, quibus & Iouis hospitalis ara & Diasia festum est, vix ad manus vsque. Cur enim puellæ pedes, vt illa meos, honoris ergô non lauabo? cur non osculabor vt osculata est? cur non leuiter premam? cur molliter, vt amantem decet, non fouebo? Ita grauem dominum Amorem expertus, magnam noctis partem perpeti vigilia consumpsi, his amatorijs cogitationibus occupatus: mihíque somnus ac voluptas vigilanti fuit de virgine cogitare. Oculos tamen laboris molestia in somnum trahebat: adeóque amoris ac somni certamen erat, oculis interim obsessæ ciuitatis ad instar in medio stantibus. Tandem velut ex machina sòmnum in oculos labor eiaculatus est: verùm amor ambiguis

tuo

τὴν ψυχὴν ἐπολιορκούμην, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡρπαζόμην πρὸς ὕπνον, ὡς λάφυρον. τὴν Αὐλίκωμιν τῆς φιλοξενίας ἐθαύμαζον, ἣ καὶ μέχρι ποδῶν ἐκτείνει τὸ ξένιον· παρ' ἡμῖν δὲ οὐδὲ μέχρι χειρῶν. οἷς βωμὸς ξενίου Διός, οἷς ἑορτὴ τὰ Διάσια. ἵνα τί γὰρ κἀγὼ μὴ τοὺς πόδας πλύνω τῆς κόρης, ὡς αὐτὴ φιλοτίμως τοὺς ἐμοὺς κατέπλυνεν; ἵνα κατ' ἐκείνην φιλήσω κἀγώ, καὶ θλίψω, καὶ καταμαλθακίσω ταύτην ἐρωτικῶς, ὅσα με τότε κατεμαλθάκισεν; οὕτω κατετυραννούμην ἐξ ἔρωτος, καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς λογισμοῖς παρεμετρούμην ἐρωτικοῖς. καὶ ὕπνον εἶχον καὶ ἡδονήν, τὸ περὶ τὴν κόρην ἀγρύπνως διασκοπεῖν. ἀλλ' ὁ κόπος εἰς ὕπνον ἀφεῖλκε τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ ἦν ἀγὼν περὶ ἐμοὶ καὶ κόπου καὶ ἔρωτος. οἱ δ' ὀφθαλμοί μου μέσον ὡς πόλις πολιορκούμενοι. ὁ μὲν οὖν βαρὺς κόπος τὸν ὕπνον ὡς ἐκ μηχανῆς τινὸς ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠκροβόλιζεν. ὁ δ' Ἔρως τοῖς ἀλλεπαλλήλοις

τὴν ἔννοιαν ὅλοις καταφραξάμενός μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, πρὸς τοὺς ἀκροβολισμοὺς ἀπεμάχετο· καὶ κόπου μετὰ πολὺ κονίστρας ἐκράτησε, καὶ τὴν νίκην ἀπέκλεψεν, ὡς δὲ ὀπῆς τινος ὕπνον λεπτὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐμβαλών. περὶ δὲ τὴν τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς πατὴρ ἐμὸς Θεμιστεὺς καὶ μήτηρ Διάντεια σὺν Σωσθένει καὶ Πανθίᾳ, καὶ ὅσοις τούτοις δὲ Αὐλικώμιδος εἵποντο, περὶ τὸν βωμὸν σὺν αὐτοῖς ἐγένοντο, θύμασι θύσοντες Σωτῆρι Διΐ, καὶ τὰ πρόσφορα λειτουργήσοντες. Ὑσμίνη δὲ μόνη περὶ τὸ δωμάτιον καταλέλειπται· ὅτι οὐ πρόσηκον παρθένοις ἀνδρῶν ἐναντίον χωρεῖν. ἐγὼ δὲ, οὐδὲ γὰρ ἠγνόησα τὸ γινόμενον, περὶ τὴν κλίνην ἐγενόμην τῆς κόρης εὐθύς. καὶ κοιμωμένην αὐτὴν κατεφίλησα. ἡ δὲ ἐκπλαγεῖσα τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος, τῆς στρωμνῆς ἀπεπήδησε, βαβαὶ τοῦ θαύματος, λέγουσα. κἀγὼ συνέχων εἰπὼν, μὴ δέδιθι δέσποινα· Ὑσμινίας ἐγώ. καὶ λέγων πάλιν

curarum motibus marcidis succurrens luminibus, velitationes istas cohibuit, donec labor post ingens certamen victor tenuem somni nebulam occultè iniecit. Circa tertiam fermè vigiliam noctis pater meus Themisteus ac Diantea mater cum Sosthene ac Panthia, singulísque qui Aulicomide venerant, ad Iouis profecti sunt, rem illi facturi, pacémque vt decet expôscere parati. Sola Ismene, quoniam virgines in conspectum hominum prodire indecorum est, in cubiculo relinquitur. Ego verò (neque enim hoc me fugiebat) statim ad virginis lectulum accurrens, decumbenti suauium impressi. Exsiluit attonita rei miraculo Ismene, Papæ! exclamans. Sed ego me Ismeniam esse significaui, monuíque ne trepidaret; cum dicto iterum

basium pangere ausus. Illa statim de patre ac matre vbinam essent quæsiuit. Sacrificaturi, inquiebam, ad Iouis hospitalis properant; nos Amori non sacrificabimus? Imò verò nos, pudorémque nostrum. Confestímque virginis in amplexum effusus supinatæ oscula conlabellaui: quibus adlubescebat verecunda, & quasi surpuisse visa. Ego pertinaciùs suauia ingerebam, crebrámque morsicationem instruens, suauissimum cibum sumpsi, qualem amatoribus Venus parat. Ingemuit tenue quid amatorium Ismene: leuísque suspiritus ille merum amorem stillans meraciorem animo voluptatem ingessit. Itaque virgini tamquam viti adhærens, immaturas vuas ore pressi; ambrosiam qualem Cupidines exprimunt labellis exsugens; digitis præter labias etiam vsus; vt verè animam meam in nectaris dolium cõpressam effusámq; crederẽ. Sic

ἐφίλησα· ἡ δ' ἀλλὰ ποῦ μοι πατὴρ καὶ μήτηρ ἐζήτει μαθεῖν. ἐγὼ δ' εἰς βωμὸν ξενίου Διὸς ὡς θύσωσιν, εἴρηκα. ἡμεῖς δ' οὐ θύσομεν Ἔρωτι; θύσομεν πάντως καὶ παρθενίαν αὐτήν, καὶ ὅλους αὐτούς. καὶ περιπλακεὶς τὴν κόρην, καὶ ταύτην καταφιλῶν, ἀνεκλίνην ἐρωτικῶς. ἡ δ' ἀντεφίλει μὲν, ἀλλ' ὡς παρθένος ἐξ αἰδοῦς ὑπέκλεπτε τὰ φιλήματα. ἐγὼ δ' ἐφίλουν ἐρωτικώτερον· καὶ τοῖς ὀδοῦσι δάκνων, τρυφὴν ἐτρεφόμην ἐρωτικὴν, οἵαν Ἀφροδίτη τοῖς ἐρασταῖς παρατίθεται. ἡ δ' ἀπεσκεύαζε λεπτὸν ἀφροδίσιον, καὶ τὸ λεπτὸν ἐρωτικὸν ἀποσκεύασμα, ὅλην ἡδονὴν ἐς αὐτήν μοι μέσην ἐστάλαξε τὴν ψυχήν. ὅλην ἀνεπλεκόμην τὴν κόρην, ὡς ἄμπελον· καὶ τοὺς ὀμφακίζοντας τῶν βοτρύων ἐκθλίβων τῷ στόματι, νέκταρ ἐξερρόφουν τοῖς χείλεσιν, οἷ ἀποθλίβουσιν ἔρωτες. καὶ τοῖς δακτύλοις ἀπέθλιβον, καὶ τοῖς χείλεσιν ἔπινον· ἵνα τὸ πᾶν ὡς εἰς πίθον ψυχὴν τὴν ἐμὴν ἐκθλίβῃ μοι τοῦ νέκταρος. οὕτως

ἀκόρεστος ἐγὼ τρυγητής. ἡ δ' ἀντεφίλει καὶ κατεφίλει με, καὶ κατὰ κιττὸν ἀντεπλέκετο. καὶ οὕτως ἡμᾶς μυρίαις περιεχόρευσαν χάριτες. μετὰ γοῦν δὴ συχνὰς περιπλοκὰς καὶ φιλήματα καὶ τἄλλ' ὁπόσα παίζειν διδάσκουσιν ἔρωτες, ὅλον ἐπεχείρουν καταῤῥοφῆσαι τὸν ἔρωτα, καὶ μηκέτι παίζειν, ἀλλὰ σπουδάζειν ἐρωτικῶς, καὶ μὴ ὡς κεραναι χρώζειν ἐν ἀντεπιξέστῳ τῷ δώματι. ἡ δ' ἀλλὰ καὶ λίαν ἀντέτεινε, καὶ χερσὶ καὶ ποσὶ καὶ γλώσσῃ καὶ δάκρυσιν· Ὑσμινία, λέγουσα, φεῖσαι παρθενίας ἐμῆς. μὴ πρὸ τοῦ θέρους ἐκτίλῃς τοὺς στάχυας· μὴ τὸ ῥόδον τρυγήσῃς πρὸ τοῦ προκύψαι τῆς κάλυκος· μὴ τὴν σταφυλὴν ὀμφακίζουσαν· μή πως ἀντὶ νέκταρος ὄξος ἐκθλίψῃς ἐξ ὄμφακος. σὺ θερίσεις τὸν ἄσταχυν, ἀλλ' ὅταν λευκανθῇ σοι τὸ λήϊον. σὺ τὴν ῥοδωνιὰν ἀπανθίσεις, ἀλλ' ὅταν τὸ ῥόδον πεπανθὲν προκύψῃ τῆς κάλυκος. σὺ τὴν σταφυλὴν τρυγήσεις, ἀλλ' ὅταν ἴδῃς τὸν βότρυν περκάσαντα. ἐγώ σοι φύλαξ ἀκοίμητος,

osculi vindemia, cuius satias nulla inter nos erat, innumero gratiarum choro stipatos. Regerebat suauia Ismene, alligatúmque ederaceo ambitu corpus iungens, amplexus edebat amabiles; donec post crebras basiationes, ac liberiores amoris nequitias solidam voluptatem seriò decerpere aggressus sum; ne si relinquerem, mali ominis loco esset. Verùm Ismene manibus pedibúsque quantum poterat, verbis etiam & lachrymis repugnabat, Ismenia, inquiens, parce virginitati meæ. Ne ante æstatem spicas velle: ne rosam, antequam è calyculo protuberauerit, aufer; ne immaturā vuam decerpe; ne pro mero acetū ex acerba referas. Tu grādia farra metes, tu maturam rosam auferes, tu vuas cùm nigrescere cœperint decerpes. Ego tibi peruigil custos,

securissima maceria, tutissimum sepimentum ero. Quid tãtum lucri accedet si pudicitiam meam imminueris? Ego Aulicomidem virgo reliqui: quid me interfectæ virginitatis redire vis? Amo te, nec amorem occulo: nam & animo saucia, vulnus fateor, & quam totis visceribus flammam concepi non abnego. Non ideò tamen pudicitiam, quæ mihi charissima est, prodam, sed diligenti custodia illam tibi seruabo.

Hæc effata, sinum lachrymis impleuit obortis;

quæ vbertim aquæ in modum fluebant. Ego verò, Tu, inquiebam, me Amoris sacris initiasti: tua causa relicto Ioue grauem herum Amorem expertus sum; tu me ex libero seruum fecisti; propter te patrem, patriam, matrem congestásque à parentibus opes, omnia denique parui feci. Tecum igitur moriar. Illámque amplexus basijs impleui. Fluebant loquentis ab oris lachrymæ, quibus inter mutuos complexus cadentibus irriga-

ἀπαραχείρητος αἱμασιά, καὶ φραγμὸς ἀνεπίβατος. τί σοι κέρδος ἀποσυλῆσαι μου τὸ σεμνόν; παρθένος ἧκον εἰς Εὐρυκώμιδα. τί σοι κέρδος ἀπάρθενον παλινοστῆσαί με εἰς Αὐλικώμιδα; ἐρῶ σου κῆρυξ· οὐχ ὑποκρύπτω τὸν ἔρωτα. βάλλομαι τὴν ψυχήν. τὸ βέλος ὁμολογῶ. πυρπολοῦμαι τὰ σπλάγχνα· καὶ τὸ πῦρ οὐκ ἀρνήσομαι. πλὴν οὐχὶ καὶ προδώσω τὰ κάλλιστα· τῆς παρθενίας φυλάξω, καί σοι ταύτην παραφυλάξομαι. ταῦτ' ἔλεγεν ἡ κόρη, καὶ κατὰ ποταμοὺς κατέχεεν τὸ δάκρυον. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν, ἐπὶ σῇ βίβλῳ κατεμνήθην τὸν Ἔρωτα. διά σε δοῦλος ἐξ ἐλευθέρου γεγένημαι. διά σε φιλίου Διὸς ἀντηλλαξάμην Ἔρωτα τύραννον. οὐδέν μοι πατρίς, οὐ πατήρ, οὐ μήτηρ, οὐ θησαυρός, ὃν μοι πολὺν ἀπεθησαύρισεν ὁ πατήρ, οὐδ' ἄλλο τῶν ὄντων οὐδέν. σὺ σοι φαίνομαι. καὶ περιπλακεὶς αὐτὴν κατεφίλησα. καί μου τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέρρει τὸ δάκρυον. καὶ περιπλακέντες τοῖς δάκρυσιν ἐβρεχό-

μῦθα. καὶ μεθ' ἐκεῖνον Υσμίνη μου τοὺς ὀφθαλμοὺς κατεφίλει, καὶ φιλοῦσα φησίν· Υσμινία, τοῦτο σοι λοίσθιον φίλημα· ἐγὼ γὰρ σὺν πατρὶ καὶ μητρὶ μετὰ τρίτην ἡμέραν παλινοστήσω πρὸς Αὐλικώμιδα· σὺ δ' ἔσῃ πρὸς Εὐρυκώμιδα τὴν σήν. καὶ σοι κόρην ἑτέραν ὁ πατὴρ εἰς γάμον ἀνάγεται. καὶ σὺ μὲν θύσεις τοῖς γάμοις, τῆς ἐμῆς ταύτης νῦν φίλης Υσμίνης λαθόμενος, καὶ φιλημάτων ἐρωτικῶν, καὶ τῶν ἄλλων τούτων περιπλοκῶν· ὧν πάντων εἰς κενὸν ὡς ἐν ὀνείροις κατετρυφήσαμεν. ἐγὼ δ' οὐδ' ἐν αἴδαο λήσομαι φιλίας τῆς σῆς, Υσμινία γλυκύτατε, καί σοι φυλάξω τὴν παρθενίαν ἀπαρεγχείρητον. οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ Διὸς φίλημα τοῖς σοῖς κατεπιθήσω φιλήμασιν. οὐ μὰ τὸν φοβερὸν Ἔρωτα, ὅς με ταῖς σαῖς ταύταις χερσὶν ὡς ὄρνιν παρέθετο. ταῦτ' εἶπε, καὶ παρὰ τὸ στέρνον τοῦτο τοὐμὸν ὅλον κατεπιθεῖσα τὸ πρόσωπον, κατέβρεχέ με τοῖς δάκρυσιν. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· Υσμίνη παρθένε, μὴ ἡμᾶς

bamur. Paululum quieuit Ismene; mox in oculos prona basium impressit, Ismenia, inquiens, vltimum hoc suauium tibi præbeo; etenim Aulicomidem post tertium diem reuertar. Tibi in hac vrbe Themisteus alterius puellæ nuptias conciliabit; cui in manum conuenies, charissimæ Ismenes oblitus, osculorúmque ac festiuæ illius nequitiæ, quæ nos velut in somnis lactans vanans protrahit. Egô ne quidem apud inferos tui immemor illibatam tibi virginitatem meam seruabo; adeóque Iouis ipsius oscula tuis non anteferam. Non per metuendum Cupidinem, qui me tibi veluti captam auem tradidit. Talia dicenti, pronóque in pectus meum vultu, & illud lachrymis riganti respondebam; Ismene, delitium

meum, lumen oculorum, fons merum mel stillans, Gratiarum imber; tu me exosculata vltimum hoc basium fore dixti. Sed ego & te perditè amo, atque amare porro

Omnes sum assiduè paratus annos.

Nam ex æquo tibi virginitatem custodiam. Non potestas patris, non persuasiones matris, ab illo proposito dimouebunt. Non per Iouem; non si ipsissimam Venerem votis nuptialibus mihi destinauerint. Aulicomidem præco iui, Eurycomidem amator tuus redij. Interea

Iam Phœbus albicassit, & recentatur:

Egóque puellam exosculatus è cubiculo illius exterminatus viam ad lectulum festinanti vestigio lucubraui; statímque in profundam quietem sepultus sum.

ἐμὸν, φῶς ἐμῶν ὀφθαλμῶν, πηγή μου στάζουσα μέλιτος, ὄμβρε χαρίτων. σὺ μὲν φιλοῦσα, λωΐαθιον λέγεις τὸ φίλημα. ἐγὼ δ' ὁ σὸς ἐραστὴς καὶ δοῦλος ἐξ ἔρωτος, σοὶ συνθανοῦμαι. οὐκ ἀποσυλήσω ταύτην. οὐκ ἐξουσία πατρὸς, οὐ μητρὸς πειθώ. οὐδ' εἰ τὴν Ἀφροδίτην ἀγάγωνται. οὐ μὰ Δία πατέρα πάντων θεῶν, οὗ κήρυξ ἧκον εἰς Αὐλικώμιδα πατρίδα τὴν σὴν, καὶ δοῦλος τῶν σῶν χαρίτων εἰς τὴν ἐμὴν ταύτην Εὐρύκωμιν ἀνθυπέστρεψα. καὶ δὴ τῆς ἡμέρας διαγελώσης καταφιλήσας τὴν κόρην ἐξῆλθον τοῦ δωματίου, καὶ περὶ τὴν ἐμὴν ἐγινόμην κλίνην, ὡς ἐν ὑποπτέρῳ ποδί· καὶ τοῖς ὕπνοις ἐκδοσάμην αὖθις, ὡς εἰ περὶ τὴν κλίνην ὄνειρα αὐλοῖς.

ΒΙΒΛΙΟΝ ϛ'.

ΜΕΝ οὖν πατὴρ ἐμὸς Θεμιστεὺς σὺν Σωσθένει καὶ μητράσιν ἡμῶν ἐπεδήμηκεν ἐκ τοῦ βωμοῦ Ξενίῳ Διὶ τὰ πρόσφορα θύσαντες. καί μοι Διάντεια μήτηρ παρὰ τὴν κλίνην γενομένη τὴν ἐμὴν, ἐξυπνίζει με, λέγουσα, τέκνον Ὑσμινία, καιρὸς ἀρίστου· σὺ δὲ οὐκέτι τὸν ὕπνον ἀπώσῃ τῶν ὀφθαλμῶν. ἀνάστηθι καὶ περὶ τὸ δεῖπνον γενώμεθα· σὸς γὰρ πατὴρ Θεμιστεὺς ἀνακέκλιται σὺν Σωσθένει, καὶ τοῖς ὅσοις τὸ δεῖπνον καλοῖς. σὺν αὐτῇ γοῦν μητρὶ περὶ τὴν τράπεζαν γεγονὼς συνήθως ἀνακεκλίμεθα. καὶ πάλιν Ὑσμίνη μοι κατὰ μέτωπον ὅλον τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀποστάζουσά μοι τὸν ἔρωτα. ἐγὼ γοῦν ἀτενὲς τὴν κόρην ἰδὼν, καὶ περὶ τὴν τράπεζαν κεκυφὼς αὐτὴν προσεκύνησα,

LIBER SEXTVS.

THEMISTEVS cum Soſthene poſtquam hoſpitali Ioui rite res facta, templo protinus exterminatus eſt: ſtatímque Diantea mater ad lectum accedens altiſſimo me ſomno excuſſit; Iſmenia, inquiens, ientaculi hora eſt, dum tu altiùs ſtertis. Surge modò, & commodùm nos mēſæ inferamus: iam enim pater tuus cum Soſthene ac cæteris conuiuis accubuit. Itaque ſomno emerſus & lectulo conſuetum locum reſedi. Collocata erat ex aduerſo Iſmene, cuius oculi per meos ad intima delapſi præcordia meis medullis acerrimum commouebant incendium. Illam ergo intentiore aſpiciens acie, curuatus in menſam,

furtiua salutatione, quam regessit, adoraui. Interim mensa dapibus largiter instructa, vinum Callisthenes præbebat. Primus Sosthenes, ab illo Themisteus bibit; nos deinde quo solebamus omnes ordine. Tum verò Sosthenes Themisteum sic interpellat: Tu quidem, Themisteu, comitatem istam qua nos excipis, nequaquam nobis, sed hospitali Ioui tribuis. Ille tibi gratiam referet lautissimæ mensæ tuæ, omnísque splendidi apparatus, in Elysio aut beatorum insulis accumbenti conuiuium instruens. Cæterùm abs te precibus obtinebimus, vt cum vxore tua & formoso isto præcone (me digito demonstrans) vrbem nostram succedas: etenim charissimæ Ismenes nuptias proximis Diasijs (id namque tempus constitutum est)

καθυποκλέπτων ἐρωτικῶς τὸ προσκύνημα. ἡ δ' ἀνθυπέκλεψεν, ὡς εἰκὸς, τὸν τράχηλον παρθενικῶς ἀποκλίνασα. τροφαῖς πολυτελέσιν ἡ τράπεζα συνήθως κατεκεκόσμητο. καὶ Κρατισθένης κιρνᾷ, Σωσθένης προπίνει, Θεμιστεὺς μετ' αὐτῶν, καὶ συνήθως ἡμεῖς. καὶ ὁ Σωσθένης φησί· σὺ μὲν ἡμᾶς φιλοφρονούμενος, Θεμιστεῦ, ξενίῳ Διῒ τὴν φιλοφροσύνην, οὐχ ἡμῖν ἀφωσίωσας. καί σε τῆς οὕτω λαμπρᾶς τραπέζης καὶ τῆς ἄλλης πολυτελοῦς δεξιώσεως, Ζεὺς πατὴρ ἀντιδεξιώσαιτο, φιλότιμόν σοι δεῖπνον ἑτοιμασάμενος ἐν ἠλυσίῳ πεδίῳ, καὶ μακάρων νήσῳ, συνανακεκλιμένῳ τοῖς ἥρωσιν. ἐγὼ δέ σε καταδυσωπῶ σὺν ἡμῖν γενέσθαι πρὸς τὴν ἡμετέραν Αὐλίκωμιν, σὺν αὐτῇ Διαντείᾳ, καὶ τῷ καλῷ τούτῳ κήρυκι, τῇ χρεὶ με παραδεδωκυί· Ὑσμίνης γὰρ ταύτης ἐμῆς φίλης παιδὸς θῦσαι τοὺς γάμους βουλόμεθα. καιρὸς δ' ἡμῖν τῆς τῶν γάμων τελετῆς ἀφωσίωται τὰ Διάσια, ἃ νῦν

θύοντες ἐπαναζεύξομεν εἰς Αὐλίκωμιν, εἰ δοκεῖ σωτῆρι Διΐ. παῖς δ' ᾧ τὰ τῆς ἐμῆς ταύτης Ὑσμίνης λέκτρα προσαφωσίωται, συμπατριώτης ἐξ Αὐλικώμιδος ὑπάρχει τὸν τῆς εὐδαιμονίας περιπλοῦν κράτιστα κεκερακώς. τὰς μὲν δὴ ψυχικὰς ἀρετὰς, ἀπαράμιλλος· τὰ δὲ περὶ τὸ σῶμα πρὸς τὴν ψυχὴν ἐρίζει καὶ φιλονεικεῖ μὴ δεύτερος φαίνεσθαι. τὰ δ' ἐκτὸς τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι συναναχεῖται, καὶ οἷον συγκέκραται. τοιοῦτον ἐγὼ τὸν γάμον τῇ φίλῃ μοι ταύτῃ παιδὶ καὶ Ζεὺς πρότερον ἀφωσίωσεν. εἰ δέ μοι καὶ σὺ συνεκπλεύσαις εἰς Αὐλικώμιδα σὺν Ὑσμίνῃ καὶ τῇ τούτου μητρὶ, εὐτυχεστέρους ἡγοῦμαι τοὺς γάμους. ὁ δ' ἐμὸς πατὴρ Θεμιστεὺς, νῦν Διὸς, φησὶ, τράπεζα, καὶ Διασίων καιρός. καὶ τῷ καιρῷ καὶ τῇ τραπέζῃ τὰ πρόσφορα θύσωμεν. τὰ δ' ἄλλα Διὸς ἐν γούνασι κεῖται. ταῦθ' ὁ Σωσθένης, ταῦθ' ὁ πατήρ. ἐγὼ δὲ νὴ τοὺς θεοὺς ὅλῳ τῷ νῷ αἴσθησιν συναφή-

sacrificare placet: statim verò domuitionem parabimus; quam bene vortat sospitator Iupiter. Cæterùm ille qui tori sanctæ caritatis affectione mutuò pignoratus est, eadem oriundus, vberrimum patrimonium incubat, omnibus animi dotibus instructissimus, quibuscum virtutes corporis contendere videntur cedere nesciæ. Ita omnia permixta & velut æquabili temperamento confusa sunt. Tam beato Ismenem meam ego primúsque Iupiter connubio beauit; quod tamen feliciùs, si mecum nauigaueris, abibit. Iouis hoc conuiuium est, respondit Themisteus, nósque Diasia agimus; vtrique debitum honorem præstare decet, cætera Dijs curæ erunt. Dum istum sermonem altercantur, ego per Deos sensibus deperditis, extra terminum mentis meæ

positus, inconniuo in virginis vultum obtutu fixus, in lapide steti gelidus, nihil secius quàm vna de multis statuis. Ismene verò plenis lachrymarum oculis, decoras palmula genas sustinens, & striatam acerbæ tristitiæ frontem gerens, cruciabilem imo de pectore suspiritum duxit: matrémque protinus alloquuta, caput dolere significauit. Illa cubiculo se redderet iussit: itaque perniciter mensa surgens, in illud rectà ire perrexit. Tum verò Diantea quid virginem fascinasset interrogauit. Lingua patris, respondit Panthia, quæ nuptiarum admonuit; quarum vt ne nomen quidem sciret ad hoc vsque temporis diligenter cauimus: virgo enim & signati floris est. Cætera quæ in conuiuio subsequuta sunt, non obseruaui: ita Sosthenis verbis tamquam sideris procella perfractum corruerat caput; imò ciborum vtrum aliquid contruncauerim, per timendam illam

ῥήμασι· καὶ ἤμην ὡς ἀνδριὰς ἐπὶ τῆς
τραπέζης καθήμενος, ὅλος ἀναίσθητος,
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀτενῶς ἐπὶ τὸ τῆς
κόρης βλέποντας πρόσωπον. ἡ δὲ παρ-
θένος δακρύων πληρωθεῖσα τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς, καὶ παρειὰν συλλαβοῦσα τῇ δεξιᾷ,
συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ πικρὸν ὑπεστέ-
ναξε. καὶ πρὸς τὴν Πανθίαν φησί· μῆ-
τερ, ἀλγέω τὴν κεφαλήν. ἡ δὲ πρὸς αὐτὴν,
γενοῦ περὶ τὸ δωμάτιον. εὐθὺς οὖν ἐξα-
νέστη τῆς τραπέζης, καὶ παρὰ τὸ δωμά-
τιον γέγονεν. ἡ γοῦν μοι μήτηρ πρὸς τὴν
Πανθίαν φησὶ, τίς τὴν καλὴν ταύτην
κόρην ἐβάσκηνεν; ἡ δ', ἡ γλῶσσα, φησὶ,
τοῦ παιδὸς, ὅτι γάμων ἐμνήσθη τῆς κόρης,
οὓς μέχρι καὶ δεῦρο μὴ μαθεῖν τὴν κόρην
ἐφυλαττόμεθα· παρθένος γάρ ἐστι καὶ σε-
μνή. τὰ δ' ἐφεξῆς τῆς τραπέζης ἀναι-
σθήτως εἶχον· ὡς γὰρ ἔκ τινος ἀστραπη-
βόλου σκηπτοῦ τῶν τοῦ Σωσθένους ῥημάτων,
ὅλην ἀπερράγην τὴν κεφαλήν. εἰ μὲν
οὖν ἔφαγον, ἢ τὴν φοβερὰν τοῦ Σωσθέ-

νους οὐκ οἶδα φωνήν. ὁ δὲ καλὸς Σωσθένης, ὁ πρὸ ἡμῶν κηρύσσων τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς, καὶ πάλιν, φησὶν, ἱκανῶς τῆς τραπέζης ἡμῖν, Θεμιστεῦ, ἅλις τοῦ πότου, καὶ τῶν περὶ τὴν τράπεζαν ποικίλων τρυφῶν. εἰ βούλει δὲ, καὶ περὶ τὸν ὕπνον γενώμεθα. ἡ γὰρ δὴ νὺξ καὶ πάλιν ἡμᾶς συγκαλεῖται περὶ τὸν βωμὸν καὶ τὰ θύματα. οὕτως οὖν κατελύετο τὸ συμπόσιον. κἀγὼ τῇ συνήθει μοι κλίνῃ συνήθως ἀνακλιθεὶς, ὅλοις εὐθὺς ἡρπαζόμην παρὰ τοῦ ὕπνου τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ἤμην ὑπνῶν τῷ παραδόξῳ τὴν ψυχὴν καταθορυβηθεὶς τοῦ ἀκούσματος, καὶ ὅλον τῇ θλίψει τὸν νοῦν καταβαπτισθεὶς. πλὴν οὖν ὁ συνήθης τῶν θυμάτων καιρός· καὶ πάλιν Θεμιστεύς μοι πατὴρ, καὶ μήτηρ Διαντεία σὺν Σωσθένει, καὶ Πανθία παρὰ τὸν βωμὸν διανυκτερεύουσι· καὶ πάλιν ἐγὼ κλίνης ἀναστὰς τῆς ἐμῆς, παρὰ τὴν κλίνην ἥκω τῆς κόρης, ἣν ὁ καλὸς Σωσθένης εἰς αὐτὴν Αὐλίκωμιν ἐνυμφεύσατο. καὶ πάλιν τὴν κόρην

vocem non noui. Verùm bonus Sosthenes qui nuptias quas obitura erat Ismene nos docuerat, Themisteu, inquit, iam vina perfunctos post tot opipares fastidiosósque cibos & pocula agminatim ingesta, nos demum cubitum concedere æquum est. Ruit cœlo nox, iterúmque ad sacrificia nos paratos esse oportet. Ita soluto conuiuio me solito lectulo reddens, marcentes oculos placida quiete composui. Verùm dormientis mens, rei quam audieram miraculo, animúsque tristitia & anxietudine diuexabatur. Themisteus ac Diantea hora consueta cum Sosthene ac Panthia Iouis ad aram peruigilium egerunt. Ego lectulo surgens, & ad virginem, quam Aulicomide bonus Sosthenes desponderat, perniciter euolans, illi,

dum vberibus lachrymis lectum rigat, osculа crebriter ingessi, inter basia quid caussaretur interrogans. Me patris,inquit,illa lingua perdidit. Excepi ego: Age verò, Ismene, aut matrimonium quod adeptum iri me spero inspice, aut aliam mihi nuptialibus votis puellam concilia; iam enim quas affatim lusimus lubentias oblita es. At ego incoram te, dulcissima mellitáque virgo, Deos testes aduocaueram, quòd amorem tuum, nequaquam mentitus, contemptui numquam habiturus te essem, nec indiuidua caritate quidquam potius existimaturus. Nunc verò Sosthenis patris tui consensu Aulicomide pacto iugali destinata es: iámque dicta dos, & tabulis etiam maritus nuncupatus ad nuptias, te domum deductam potietur. Mihi amatori tuo, cuius amoris non me pudet, apud

φιλῶ. ἡ δ᾽ ὅλην τὴν στρωμνὴν καταβρέχει τοῖς δάκρυσιν. ἐγὼ δὲ πάλιν λέγων φιλῶ, Ὑσμίνη, τί πάσχεις; ἡ δ᾽, ἡ γλῶσσα, φησὶν, τοῦ πατρός μ᾽ ἀπόλλυσιν. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· σὺ τὰ περὶ τὸν ἐμὸν ἐνοπλείζου γάμων, καὶ κόρην ἑτέραν καταμνηστεύου μοι. καὶ ἀναμνήσεις ἐκεινόμην σοι τῶν πολλῶν τούτων ἐρωτικῶν χαρίτων, ὧν ἀπαρχάς μοι κεκέρακας τὸ ποτήριον. ἐγὼ δ᾽, ἀλλ᾽ ὦ γλυκυτάτη παρθένε, γλυκυτέρα καὶ μέλιτος, θεούς σοι διεμαρτυραμένῳ αἰδοῖς, μὴ καταψεύσασθαί σου τὸν ἔρωτα, μὴ καταπροέσθαι σου τὴν φιλίαν, μηδ᾽ ὅτι οὖν τῶν ὄντων ἀγάπης τῆς σῆς ἀνταλλάξασθαι. ἀλλὰ νῦν σὸς πατὴρ ὁ σεμνὸς τὰ πάντα Σωσθένης, εἰς Αὐλίκωμιν ἐστήξατό σοι παστάδα, ἔδνα σοι πολλὰ προσαφώρισε, καὶ νυμφίον ἡτοίμασε. καί σε νυμφαγωγήσει λαμπρῶς, καὶ φιλοτίμως νυμφοστολήσει. ἐγὼ δ᾽ ὁ σὸς ἐραστής, οὐδὲ γὰρ αἰσχύνομαι σου τὸν ἔρωτα, παρθενικῷ στεφάνῳ τὴν κεφαλὴν

furtiua salutatione, quam regessit, adoraui. Interim mensa dapibus largiter instructa, vinum Callisthenes præbebat. Primus Sosthenes, ab illo Themisteus bibit; nos deinde quo solebamus omnes ordine. Tum verò Sosthenes Themisteum sic interpellat: Tu quidem, Themisteu, comitatem istam qua nos excipis, nequaquam nobis, sed hospitali Ioui tribuis. Ille tibi gratiam referet lautissimæ mensæ tuæ, omnísque splendidi apparatus, in Elysio aut beatorum insulis accumbenti conuiuium instruens. Cæterùm abs te precibus obtinebimus, vt cum vxore tua & formoso isto præcone (me digito demonstrans) vrbem nostram succedas: etenim charissimæ Ismenes nuptias proximis Diasijs (id namque tempus constitutum est)

καθυ-

καθυποκλέπτων ἐρωτικῶς τὸ περισκιώνημα. ἡ δ' ἀνθυπέκλεψεν, ὡς εἰκὸς, τὸν τράχηλον παρθενικῶς ὑποκλίνασα. Τροφαῖς πολυτελέσιν ἡ τράπεζα συνήθως κατεκεκόσμητο. καὶ Κρατισθένης κιρνᾷ, Σωσθένης προπίνει, Θεμιστεὺς μετ' αὐτὸν, καὶ συνήθως ἡμεῖς. καὶ ὁ Σωσθένης φησί· σὺ μὲν τιμαῖς φιλοφρονούμενος, Θεμιστεῦ, ξενίῳ Διῒ τῷ φιλοφροσύνῳ, οὐχ ἡμῖν ἀφωσίωσας. καί σε τῆς οὕτω λαμπρᾶς τραπέζης καὶ τῆς ἄλλης πολυτελοῦς δεξιώσεως, Ζεὺς πατὴρ ἀντιδεξιώσαιτο, φιλοτιμόν σοι δεῖπνον ἑτοιμασάμενος ἐν ἠλυσίῳ πεδίῳ, καὶ μακάρων νήσῳ, συνανακεκλιμένῳ τοῖς ἥρωσιν. ἐγὼ δέ σε καταδυσωπῶ σὺν ἡμῖν γενέσθαι πρὸς τὴν ἡμετέραν Αὐλίκωμιν, σὺν αὐτῇ Διαντείᾳ, καὶ τῷ καλῷ τούτῳ κήρυκι, τῇ χρεί με παραδέχνυς· Ὑσμίνης γὰρ ταύτης ἐμῆς φίλης παιδὸς θῦσαι τοῖς γάμοις βουλόμεθα. καιρὸς δ' ἡμῖν τῆς τῶν γάμων τελετῆς ἀφωσίωται τὰ Διάσια, ἃ νῦν

θύοντες ἐπλάζομεν εἰς Αὐλίκωμιν, εἰ δοκεῖ σωτῆρι Διΐ. παῖς δ' ᾧ τὰ τῆς ἐμῆς ταύτης Υσμίνης λέκτρα προσαφωσίωται, συμπατριώτης ἐξ Αὐλικώμιδος ὑπάρχει τὸν τῆς εὐδαιμονίας τελεπλοῦν κρατῆρα κεκερακώς. τὰς μὲν δὴ ψυχικὰς ἀρετὰς, ἀπαράμιλλος· τὰ δὲ περὶ τὸ σῶμα πρὸς τὴν ψυχὴν ἐρίζει καὶ φιλονεικεῖ μὴ δεύτερος φαίνεσθαι. τὰ δ' ἐκτὸς τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι συναναχεῖται, καὶ οἷς συγκέκραται. τοιοῦτον ἐγὼ τὸν γάμον τῇ φίλῃ μοι ταύτῃ παιδὶ καὶ Διὶ προτερον ἀφωσίωσεν. εἰ δέ μοι καὶ σὺ συνεκπλεύσαις εἰς Αὐλικώμιδα σὺν Υσμίνῃ καὶ τῇ τούτου μητρὶ, εὐτυχεστέρους ἡγοῦμαι τοὺς γάμους. ὁ δ' ἐμὸς πατὴρ Θεμιστεὺς, νὴ Διός, φησί, τράπεζα, καὶ Διασίων καιρός. ἢ τῷ καιρῷ καὶ τῇ τραπέζῃ τὰ προσφορα θύσωμεν. τὰ δ' ἄλλα Διὸς ἐν γούνασι κεῖται. ταῦτα ὁ Σωσθένης, ταῦθ' ὁ πατήρ. ἐγὼ δὲ τὴν τοὺς θεοὺς ὅλῳ τῷ νῷ αἴσθησιν συναφή-

sacrificare placet: statim verò domuitionem parabimus; quam bene vortat sospitator Iupiter. Cæterùm ille qui tori sanctæ caritatis affectione mutuò pignoratus est, eadem oriundus, vberrimum patrimonium incubat, omnibus animi dotibus instructissimus, quibuscum virtutes corporis contendere videntur cedere nesciæ. Ita omnia permixta & velut æquabili temperamento confusa sunt. Tam beato Ismenem meam ego primúsque Iupiter connubio beauit; quod tamen feliciùs, si mecum nauigaueris, abibit. Iouis hoc conuiuium est, respondit Themisteus, nósque Diasia agimus; vtrique debitum honorem præstare decet, cætera Dijs curæ erunt. Dum istum sermonem altercantur, ego per Deos sensibus deperditis, extra terminum mentis meæ

positus, inconniuo in virginis vultum obtutu fixus, in lapide steti gelidus, nihil secius quàm vna de multis statuis. Ismene verò plenis lachrymarum oculis, decoras palmula genas sustinens, & striatam acerbæ tristitie frontem gerens, cruciabilem imo de pectore suspiritum duxit: matrémque protinus alloquuta, caput dolere significauit. Illa cubiculo se redderet iussit: itaque perniciter mensa surgens, in illud rectà ire perrexit. Tum verò Diantea quid virginem fascinasset interrogauit. Lingua patris, respondit Panthia, quæ nuptiarum admonuit; quarum vt ne nomen quidem sciret ad hoc vsque temporis diligenter cauimus: virgo enim & signati floris est. Cætera quæ in conuiuio subsequuta sunt, non obseruaui: ita Sosthenis verbis tamquam sideris procella perfractum corruerat caput; imò ciborum vtrum aliquid contruncauerim, per timendam illam

ῥήμασι· καὶ ἐγὼ μὲν ὡς ἀνδριὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης καθήμενος, ὅλος ἀναίσθητος, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀτενεῖς ἐπὶ τὸ τῆς κόρης βλέποντας πρόσωπον. ἡ δὲ παρθένος δακρύων πληρωθεῖσα τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ παρειὰν συλλαβοῦσα τῇ δεξιᾷ, συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ πικρὸν ὑπεστέναξε. καὶ πρὸς τὴν Πανθίαν φησί· μῆτερ, ἀλγέω τὴν κεφαλήν. ἡ δὲ πρὸς αὐτήν, ἐλθοῦ περὶ τὸ δωμάτιον. εὐθὺς οὖν ἐξανέστη τῆς τραπέζης, καὶ παρὰ τὸ δωμάτιον γέγονεν. ἡ γοῦν μοι μήτηρ πρὸς τὴν Πανθίαν φησί, τίς τὴν καλὴν ταύτην κόρην ἐβάσκηνεν; ἡ δ', ἡ γλῶσσα, φησί, τοῦ παιδός, ὅτι γάμων ἐμνήσθη τῆς κόρης, οὓς μέχρι καὶ δεῦρο μὴ μαθεῖν τὴν κόρην ἐφυλαττόμεθα· παρθένος γάρ ἐστι καὶ σεμνή. τὰ δ' ἐφεξῆς τῆς τραπέζης ἀναισθήτως εἶχον· ὡς γὰρ ἔκ τινος ἀστραπηβόλου σκηπτοῦ τῶν τοῦ Σωσθένους ῥημάτων, ὅλην ἀπερράγην τὴν κεφαλήν. εἰ μὲν οὖν ἔφαγον, νὴ τὴν φοβερὰν τοῦ Σωσθέ-

νους οὐκ οἶδα φωνήν. ὁ δὲ καλὸς Σωσθένης, ὁ πρὸ ἡμῖν κηρύσσων τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς, καὶ πάλιν, φησὶν, ἰχθύας τῆς τραπέζης ἡμῖν, Θεμιστεῦ, ἀγρεῖς τοῦ πόντου, καὶ τὴν περὶ τὴν τράπεζαν ποικίλων τροφῶν. εἰ βούλει δὲ, καὶ περὶ τὸν ὕπνον γυμνώμεθα. ἡ γὰρ δὴ νὺξ καὶ πάλιν ἡμᾶς συγκαλεῖται περὶ τὸν βωμὸν καὶ τὰ θύματα. οὕτως οὖν κατελύετο τὸ συμπόσιον. κἀγὼ τῇ συνήθει μοι κλίνῃ συνήθως ἀνακλιθεὶς, ὅλους εὐθὺς ἡρπαζόμην παρὰ τοῦ ὕπνου τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ἤμην ὑπνῶν τὸν παράδοξον τὴν ψυχὴν καταθορυβηθεὶς τοῦ ἀκούσματος, καὶ ὅλον τῇ θλίψει τὸν νοῦν καταβαπτισθείς. πάλιν οὖν ὁ συνήθης τῶν θυμάτων καιρός· καὶ πάλιν Θεμιστεὺς μοι πατὴρ, καὶ μήτηρ Διαίτεια σὺν Σωσθένει, καὶ Πανθίᾳ παρὰ τὸν βωμὸν διανυκτερεύουσι· καὶ πάλιν ἐγὼ κλίνης ἀναστὰς τῆς ἐμῆς, παρὰ τὴν κλίνην ἥκω τῆς κόρης, ἣν ὁ καλὸς Σωσθένης εἰς αὐτὴν Αὐλίκωμιν ἐνυμφεύσατο. καὶ πάλιν τὴν κόρην

vocem non noui. Verùm bonus Softhenes qui nuptias quas obitura erat Ismene nos docuerat, Themisteu, inquit, iam vina perfunctos post tot opipares fastidiosósque cibos & pocula agminatim ingesta, nos demum cubitum concedere æquum est. Rúit cœlo nox, iterúmque ad sacrificia nos paratos esse oportet. Ita soluto conuiuio me solito lectulo reddens, marcentes oculos placida quiete composui. Verùm dormientis mens, rei quam audieram miraculo, animúsque tristitia & anxietudine diuexabatur. Themisteus ac Diantea hora consueta cum Softhene ac Panthia Iouis ad aram peruigilium egerunt. Ego lectulo surgens, & ad virginem, quam Aulicomide bonus Softhenes desponderat, perniciter euolans, illi,

dum vberibus lachrymis lectum rigat, oscula crebriter ingessi, inter basia quid caussaretur interrogans. Me patris, inquit, illa lingua perdidit. Excepi ego: Age verò, Ismene, aut matrimonium quod adeptum iri me spero inspice, aut aliam mihi nuptialibus votis puellam concilia; iam enim quas affatim lusimus lubentias oblita es. At ego incoram te, dulcissima mellitáque virgo, Deos testes aduocaueram, quòd amorem tuum, nequaquam mentitus, contemptui numquam habiturus te essem, nec indiuidua caritate quidquam potius existimaturus. Nunc verò Sosthenis patris tui consensu Aulicomide pacto iugali destinata es: iámque dicta dos, & tabulis etiam maritus nuncupatus ad nuptias, te domum deductam potietur. Mihi amatori tuo, cuius amoris non me pudet, apud

φιλεῖ. ἡ δ' ὅλην τὴν στρωμνὴν κατα-
βρέχει τοῖς δάκρυσιν. ἐγὼ δὲ πάλιν λέγων
φιλῶ, Ὑσμίνη, τί πάσχεις; ἡ δ', ἡ γλῶττα,
φησὶν, τοῦ πατρός με ἀπόλλεσιν. ἐγὼ δὲ
πρὸς αὐτήν· σὺ τὰ περὶ τῶν ἐμῶν ἐνο-
πλείζου γάμων, καὶ κόρην ἑτέραν κατα-
μνηστεύου μοι. καὶ ἀναμνησίας ἐκεινόμην
ἐπὶ τῶν πολλῶν τούτων ἐρωτικῶν χαρίτων,
ὧν ὑπερχειλές μοι κεκέρακας τὸ ποτή-
ριον. ἐγὼ δ', ἀλλ' ὦ γλυκυτάτη παρθένε,
γλυκυτέρα καὶ μέλιτος, θεούς σοι διεμαρ-
τυράμην αὐτοὺς, μὴ καταψεύσασθαί σου
τὸν ἔρωτα, μὴ καταπροέσθαι σου τὴν
φιλίαν, μηδ' ὅτι οὖν τῶν ὄντων ἀγάπης
τῆς σῆς ἀνταλλάξασθαι. ἀλλὰ νῦν σὸς
πατὴρ ὁ σεμνὸς τὰ πάντα Σωσθένης, εἰς
Αὐλίκωμιν ἐπήξατο ἐπὶ παστάδα, ἵνα
σοι πολλὰ προσαφώσειε, καὶ νυμφίον ἡ-
τοίμασε. καί σε νυμφαγωγήσει λαμπρῶς,
καὶ φιλοτίμως νυμφοστολήσει. ἐγὼ δ' ὁ
σὸς ἐραστὴς, οὐδὲ γὰρ αἰσχύνομαί σου τὸν
ἔρωτα, παρθενικῷ στεφάνῳ τὴν κεφαλὴν

ἀναδήσομαι· ἐπεὶ παρὰ Περσεφόνῃ καὶ τοῖς ἐν ᾅδου φιλοτίμως καὶ πολυτελῶς νυμφαγωγηθήσομαι, λαμπραί μοι παστάδα πηξαμένοις παρθενικήν. σὺ δ' ἀφιλίας ἐρωτικῆς κριθήσῃ, χάρισιν ἐρωτικοῖς κατηγορουμένη καὶ στίγμασι τούτοις, ἃ πρώτ' ἐξ ἐμῶν καὶ χειρῶν καὶ χειλέων καθ' ὅλου φέρεις τοῦ σώματος. καί σε μὲν πλοῦτος κατακοσμήσει πολυτελῶς, ἐμὲ δὲ Πλούτων νυμφαγωγήσει περιφανῶς. ἀλλ' ὦ φιλημάτων ἐκείνων, ὧν εἰς κενὸν ἐτρυφήσαμεν· ὦ θλίψεων ὅρκων, αἷς μάτην κατωδυνήθημεν· ὦ συμπλοκῶν καὶ περιπλοκῶν, αἷς ἀνωφελῶς ἐνεπλάκημεν. ὦ κακῶς ἰδόντες ὀφθαλμοί, καὶ παρὰ τοῦτο θρηνοῦντες ἀτέλεστα. αὕτη μοι χεὶρ ὑπηρέτησέ μοι πρὸς ἔρωτα, καὶ νῦν ὑπηρετήσει πρὸς φάσγανον, ὃ κατ' ἐμοῦ ταύτης ὠθήσω ψυχῆς. ταῦτ' εἶπον, καὶ τὴν κόρην περιπλακεὶς κατεφίλησα, ὄντως σοι τοῦτο, λέγων, λοίσθιον φίλημα. τέλος δέχῃ δὴ τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων.

Persephonen, Erebíque domos, vmbrásque silentes,

virgineam coronam redimito infelix feralium nuptiarum choragium ſtruitur. Te verò condemnatam iri certum eſt, vel teſtimonio notarum quas toto corpore ſigilla amoris impreſſa meis de labellis manibúſque geſtas. Ita tu diues matrimonium, ego letale obibo. O quæ fruſtra libauimus oſcula! O quos inutiles intimauimus amplexus, cùm hærentia preſſim Veneris glutino doluere membra! O ſcæuam oculorum ſortem, qui inacceſſæ formoſitatis admirationi obtutus ſuos admouerunt, perpetuo luctu ideo torquendi!

Hæc Veneri famulata manus famulabitur enſi,

quem per mediũ corpus tranſadiget. His dictis oſculum virgini pangens, Verè, inquam, ſupremũ iſtud oſculum, & nouiſſima apud te verba depono.

Tu Aulicomidem ad formosum coniugem, formosior sponsa venies. Tu inlustre adepta connubium es; mei feralis thalami solennia Orcus parat, ibi demum infortunij mei scenam remetiri incoram Orci regia parato. Tibi nuptiale carmen Sosthenes occinet: me lamentabili questu Themisteus producet. Tibi in manum mariti conuenienti lætissimos hymenæi cantus pater personabit; mihi exstincto lugubrem de vitæ exodio næniam substrepet. Ille suaui musicæ supparigressus in nuptiis tuis saltabit: infelicissimus alter lugubri planctu acerbum meum funus prosequetur. Hæc dicentis vberibus lachrymis perfusa virgo sic tamen respondit: Pol me perdidisti, dulcissime Ismenia. Tu mihi patria es, tu parentes, nuptiæ, sponsus, dominúsque. An loquentis vocem assiduo fletu interruptam non audis? sed nec patris mei dicta mentem meam exsoluere possunt; nec tot amo-

τε σὺ μὲν εἰς Αὐλικώμιδα πατρίδα τὴν σὴν ἐπὶ λαμπρῷ νυμφίῳ παλινοστήσεις νύμφη λαμπρά. καὶ σοὶ μὲν ὑμέναιον βασιλικῶς κατεπᾴσονται. ἐγὼ δὲ ἐς ᾅδου φοιτήσω· καὶ ὅλον χορὸν ἐριννύων συναγαγὼν, ὅλον κατατραγῳδήσω μου τὸ δυστύχημα. καὶ σοὶ μὲν καλὸς Σωσθένης ἐπιθαλάμιον ᾄσει· ἐμοὶ δὲ ὁ πατὴρ ἐπιτύμβιον. ὁ μὲν σὸς πατὴρ ἐπί σοι, γλυκεῖα νύμφη, γλυκὺ μελῳδήσει καὶ τὸ μελῴδημα· ὁ δὲ ἐμὸς ἐκεινὸς Θεμιστεὺς ἐπὶ νεκρῷ παιδὶ γοερὸν ἀνακρούσεται. ὁ μὲν ᾆσμα χορεύσει γαμήλιον· ὁ δὲ ἐμὸς ἀθλιώτατος πάντων πατὴρ ἐκεῖνον μονῳδήσει καὶ πικρὸν ἐξιτήριον. ταῦτ' ἔλεγον, καὶ τὴν κόρην ὅλην τοῖς δάκρυσιν ἔβρεχον. ἡ δὲ, ὤλεσάς με, φησὶν, Ὑσμινία γλυκύτατε· σύ μοι πατρὶς, καὶ πατὴρ, καὶ μήτηρ, καὶ παστὰς, καὶ νύμφιος, καὶ δεσπότης τοῦ ἔρωτος. ἀλλὰ τήνδε μου γλῶτταν ἐπέχει τὸ δάκρυον. μή σοι στόμα παιδὸς τὰς περὶ τὸ στόμα τοῦτο τοὐμὸν ὅλας ἐρω-

τῆχας καταδήσεται χάριτας, ἃς εἰς κενὸν ἡμεῖς ἐρωτικῶς ἀπεπαίζομεν. μή σοι τὸ μέχρι τρυγήσῃ τοῦ στόματος, ὃ μάτην ἡ φιλεργὸς ἐγώ σοι κατεπόνησα μέλιττα. μὴ οὔπω παμφάγον ἔσται σοι στόμα πατρὸς ἐμοῦ, ὡς τοσαῦτα καταφαγεῖν ἀφροδίσια ὅσα μάτην ἡμεῖς κατεπαίζομεν, ἢ μᾶλλον ἐν ἡμῖν κατέπαιζον ἔρωτες. Ὑσμινία, σὺ τὴν ἐμὴν ταύτην Ὑσμίνην ἐρωτικῶς κατεκήπευσας· σύ μοι καὶ φραγμὸν περίθου τῷ κήπῳ, μὴ χεὶρ ὁδοιπορῶντος τρυγήσῃ με. θανεῖν ἐθέλεις· ἀλλὰ συναποτίθημι τῷ λόγῳ καὶ τὴν ψυχήν. συνθανοῦμαί σοι, ὥσπερ καὶ ζῶντι συζήσομαι. καὶ δὴ συμπλέκομαί σοι καὶ περιπλέκομαι· καὶ τὸ ζώσιμον ὅλον κοινοῦμαί σοι, ὥσπερ καὶ τὸ θανάσιμον ζητῶ συμμερίσασθαι. καὶ λέγουσα συνεπλέκετο, καὶ συμπλεκομένη μοι πηγὰς δακρύων εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ὅλον με κατεπέκλυζεν. ἐγὼ δὲ, εἰ βούλει, φημὶ, καὶ τῆς ἐμῆς Εὐρυκώμιδος, καὶ τῆς σῆς

rum millia multa, quos frustra vanis lusimus osculis. Prorsus iniquum esset illum tibi subripere quas ego apis sedula

Excudi ceras, & mella tenacia fixi.

Non adeò insatiabilis pater est, vt tot vnà lubentias auferat,

Quas nobis casso saltem delectamine
Licuit potiri, nec illas Venus inuidit.

Ismenia, tu Ismenes tuæ hortum excoluisti: itaque te illius sepiendi, tutandíque curam suscipere oportet propter malas viantium manus. Nunc verò lucem auersaris: sed existima me pariter anima depositam, omnino indiuiduo vitæ mortísque contubernio. Tecum iungi mihi certum est; iam alligata mutuo ambitu corpora vtriusq; mixturam fecerunt. Ego te partiario tractabo, vitę quidquid inest tribuens, mortis acceptura. Hæc effatam, méque assiduis fletibus perfundentem excepi: Si placet, inquam, solum

vertamus, mutuis animis amare, amari, nec vnquam ab inuicem digredi parati. Amor patria, parentibus, fortunis, omníque beata ædium suppellectile carior est: ille omnium, adeóque cibi, potus, vestiúmque loco erit. Ismene confestim velut ad regias vocata nuptias, Tua sum, inquit; tecum morituram quò placet abducito: lectóque surgens sequebatur, imò trahens præibat, neque manum dimittebat, quamuis profectioni necessaria nondum parata affirmarem. Vix itaque Deos omnes testatus euasi; méque lectulo collocans, per varias curas rem illam versabam: quæ cùm somnum impedirent, statim grabatulo emersus, & splendidam vestem indutus ad

Αὐλικώμιδος ἐφ' ἑτέραν μετάρωμεν· καὶ παστάδας, καὶ τεκόντας, καὶ θησαυρούς, καὶ τἆλλα κατ' οἴκους λαμπρὰ φιλίας ἐρωτικῆς καὶ τοῦ συνοικεῖν ἀλλήλοις ἀνταλλαξώμεθα. Ἔρως δ' ἡμῖν ἔσται καὶ πατρὶς, καὶ τοκεῖς, καὶ τὰ κατ' οἴκους πολυτελῆ, καὶ τροφὴ, καὶ πόσις, καὶ ἔνδυμα. ἡ δ' ὡς εἰς παστάδα κατακεκλιμένη βασιλικὴν, ὑπολαβοῦσα φησίν· ἔχεις με τὴν σὴν Ὑσμίνην, καὶ μετακόμιζε· σὺν σοὶ θανοῦμαι. καὶ τῆς κλίνης ἀναστᾶσα συνείπετο· καὶ μᾶλλον ἐφείλκετό με προτρέπουσα. ἐγὼ δὲ, ἀλλὰ οὐκέτι, φημὶ, διακεκόσμηται τὰ τοῦ πράγματος. ἡ δ' ἀλλ' οὐκ ἤθελεν ἀποσπασθῆναί μου τῶν χειρῶν. μόλις οὖν ὅλους θεοὺς αὐτοὺς διαμαρτυράμενος, τῶν τῆς Ὑσμίνης ἀπεσπάσθην χειρῶν· καὶ παρὰ τὴν ἐμὴν ἐρχόμενος κλίνην, τὸ πρᾶγμα διασκοπῶν. ἐπεὶ δ' ὑπνοῦν οὐ συνεχωρούμην τοῖς πράγμασιν, ἀναστὰς τῆς κλίνης καὶ λαμπρῶς διακοσμησάμενος, εἰς ἱερὸν

ἀφικόμην ξενίου Διός· ὅπου καὶ Θεμιστεὺς μοι πατὴρ καὶ μήτηρ Διάντεια καὶ Σωσθένης καὶ Πανθία προσανέχον τοῖς θύμασι. μετὰ γοῦν πολλὰ τῶν θυμάτων, ἃ καὶ πατὴρ ἐμὸς καὶ Σωσθένης ἐσπείσαντο· Σωσθένης καὶ Πανθία ὅλας εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀράμενοι, καὶ θερμὰ τῶν ὀφθαλμῶν καταστάξαντες δάκρυα· Ζεῦ πάτερ, ἔλεγον, ἐπιθαλάμιόν σοι τοῦτο τὸ θῦμα ὑπὲρ ἡμετέρας Ὑσμίνης παιδὸς, ἧς ἤδη τοῖς γάμοις τελέσαι βουλόμεθα. ταῦτ' ἔλεγον, καὶ θύματα τῇ πυρᾷ κατετίθεντο. μέγας δ' ἀετὸς ἐκ νεφῶν ἀνακλάγξας καὶ μετὰ ῥοίζου καταχυθεὶς, ἥρπασέ τε τὸ θῦμα, καὶ τοὺς περὶ τὸν βωμὸν συνετάραξεν. ὁ μὲν οὖν δὴ Σωσθένης ὅλος ἦν ἐκπεπληγμένος ἑστώς. ἡ δέ γε Πανθία κατὰ γῆν πεσοῦσα καὶ τὰς πολιὰς ἀμφοτέραις τίλλουσα καὶ ψιλοῦσα τῆς κεφαλῆς, Ζεῦ πάτερ, φεῖσαι πολιᾶς ταύτης ἐμῆς, ἔλεγε· φεῖσαι νεότητος θυγατρός. αὕτη μοι παραμύθιον· αὕτη μοι παραψυχή· αὕτη μοι

Iouis hospitalis iui, vbi Sosthenes ac Panthia rem faciebant. Iam litatum, cùm vterque porrectis in preces manibus, vbere cum fletu in verba hæc erupit: Iupiter pater, hoc tibi pro Ismene nuptiale sacrificium esto. Dúmque porricerent,

Confestim horrifico celeríque per aëra lapsu
Armiger & magnis quatiens clangoribus alas
Extáque diripuit, turbatáque sacra reliquit.

At Sostheni

---subita gelidus formidine sanguis
Diriguit. Panthia verò humi prostrata, ambabus cinerosam canitiem trahens, lacerânsque clamabat; Iupiter pater, miserere ætatis meæ, & iuuentutis filiæ. Hoc vnicum solatium;

generis spes, gaudiúmque est; in quo omnium senectutis malorum obliuiscor. A mea igitur Ismene infelicissimum omen, Iupiter indigena, procul auerte. Nec te meos mihi eruere oculos decet, nec lumen meum exstinguere, nec vniuersæ familiæ exitio frui. O infelicem matrem propter sacrificia & dirum omen! Ego Aulicomidem, patriam meam, aureæ sobolis nutrimento beata reliqui; nunc verò ob eam ipsam sobolem misera sum. Ecce quam nuptiali mundo ornare parabam, nunc viuentem vti fato functam lugeo. Occidisti, lumen oculorum meorum; egóque lætos hymenæi tui cantus lugubri finiam vlulatu. Non tibi nuptiæ struuntur, sed Manibus tuis inferiæ dantur. Ita quod veriuerbio iactatur, carbones thesauri loco inueni. Hæc dicens Panthia luctu gemitúque locum impleuit; continuóque genas radens, ac laciniam

τοῦ γάμους ἐλπίς. ταύτῃ γέγηθα, καὶ τὴν τοῦ γήρως κακὴν ἐπιλήθομαι. ἀπ' ἐμῆς οἴκου, ἀπ' ἐμῆς ταύτης παιδὸς τὸν ἀπαίσιον τοῦτον ὄρνιν πέμψον. πάτερ Ζεῦ, μή μου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκόψῃς· μή μου τὸν λύχνον σβέσῃς· μή μου περιρρίζον τὸν στάχυν ἐκτίλλῃς· μή μου τοῖς γήροις παντὸς ἀποκείρῃς τὸν βόστρυχον. ὦ δειλαία μήτηρ ἐγώ, δειλαία τῶν θυμάτων, δειλαία τῶν οἰωνῶν. καλλίπαις ἧκον ἐξ Αὐλικώμιδος πατρίδος ἐμῆς· καὶ νῦν ἀθλιόπαις ἐν Εὐρυκώμιδι. ὡς παρθένον τὴν ἐμὴν ἐνυμφοστόλουν Ὑσμίνην· καὶ νῦν ὡς νεκρὰν ἀποδύρομαι, καὶ ζῶσαν θρηνῶ. Ὑσμίνη μοι, φῶς ἀπερρύης τῶν ὀφθαλμῶν. οὐκ ἐπιθαλάμιον, ἀλλ' ἐπιθανάτιον ᾄδω σοι· οὐκ ἐπιγαμηλίοις, ἀλλ' ἐπιτυμβίοις σπένδομαί σοι χοαῖς· καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν, ἄνθρακας εὑρίσκω τοὺς θησαυρούς. ταῦτ' ἔλεγε Παθία, καὶ τὸν βωμὸν ἐπλήρου θρήνων καὶ κωκυτῶν, τὴν παρειὰν αὐλακίζουσα, διαρρήσσουσα

τὴν ἐσθῆτα, λίθῳ πλήσσουσα τὸ στέρνον, καὶ
τὴν κεφαλὴν καταῤῥάσσουσα. τὸ μὲν οὖν
δὴ πολὺ πλῆθος (οὐδὲ γὰρ ἀπὸ δρυὸς,
οὐδ᾽ ἀπὸ πέτρας) τοῖς τῆς Πανθίας κα-
τεθρύπτετο καὶ θρήνοις καὶ στεναγμοῖς. τὸ
τῶν ἐξ ἀνδρῶν τε γυναικῶν σύμμικτος ἡ
βοή. αἱ μὲν γὰρ δὴ γυναῖκες τὴν Πανθίαν
συνεθρήνουν καὶ συνεκόπτοντο. οἱ δ᾽ ἄν-
δρες ἐξεπλήττοντό τε καὶ κατεπλήττοντο.
καὶ οἱ μὲν ἀπαίσιον κατεφιλοσόφουν τὸν
οἰωνὸν, οἱ δ᾽ αἰσιώτατον. ἦσαν δὲ παρ᾽ οἷς
καὶ τὸ πρᾶγμα τυχηρὸν ἐνομίζετο. οὕτω
μὲν οὖν τὸ πλῆθος ὡς καὶ τὴν γλῶτταν
καὶ τὴν γνώμην εἶχον σύμμικτον καὶ διά-
φορον. μήτηρ δέ μοι Διάντεια σὺν πατρὶ
Θεμιστεῖ τὴν Πανθίαν περιχυθέντες περὶ
τὴν ἡμετέραν μεθέλκον οἰκίαν, καὶ ταῦτα μὴ
θέλουσαν. ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης (παρῆν
γὰρ καὶ αὐτὸς) τὸν Σωσθένην μεθειλκόμην, καὶ
περὶ τὴν οἰκίαν γεγόναμεν, καὶ περὶ τὸν πυλῶνα
τὴν Ὑσμίνην δακρύουσαν εὕρομεν. προσδρα-
μοῦσα γάρ τις παιδίσκη, ταύτῃ τὸ πᾶν

ſcindens, & infeſto lapide pectus verberans, ſolo caput applauſit. Hoc Panthiæ luctu victa populi multitudo (nec enim ex quercu aut lapide fuit) confuſum clamorem ſuſtulit; mulieres cum Panthia lugere, homines attonitos perculſóſque ſtare; modò dirum omen, modò felix fauſtúmque arbitrari: nec deerant quibus & tota res fortuitò accidiſſe videbatur. Ita tantæ multitudinis vt varij ſermones, ſic diuerſa ſententia fuit. Themiſteus & Diantea Panthiam amplexi domum inuitam reluctantémque deduxerunt: ego verò Soſthenem Cratiſthenis qui aderat operâ. Verùm ædibus proximantes, Iſmenem ante ianuam lacrimantẽ offendimus: præcurrens enim ancilla rem totã, vt accidit,

edocuerat. Exinde luctu redintegrato prolixum mater eiulans, tamquam si ad plures isset Ismene, luctum excitauit. Puella verò parentis se luctu crucians illum imitabatur. Itaque Themisteus planctu, vt poterat, sedato illos cubiculo reddidit. Ego quoque meum festinus cum Callisthene irrupi. Ibi demum singula quæ post Aulicomidem relictam mihi euenerant recensuimus: Vt in conuiuio aduersa Ismene collocata fuit; vt acceptum poculum extremis labellis contingens Callistheni reddidi, Ismenem primam bibere debuisse dictitans; vt idem Callisthenes, (hic enim patris iussu vinum præbebat,) ad puellam detulerit; vt illa ambabus excipiens gestu nutúque gratiam habuerit; vt secundam potionem sibi à Callisthene postea traditam tantillùm minuens reddiderit; quam ego, sitibundum me

ἀντεδίδαξε. καὶ πάλιν θρῆνος ἦρτο καὶ κωκυτός. ἡ μὲν γὰρ δὴ μήτηρ ὡς ἐπὶ θυγατρὶ θανούσῃ τὸν θρῆνον ἐξῆρχεν· ἡ δέ γε θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ θρηνούσῃ πικρὸν ἀντωδύρετο. καί μοι πατὴρ Θεμιστεὺς καὶ μήτηρ Διαίτεια περὶ τὸ δωμάτιον τὰς γυναῖκας εἰσάγουσι, τὸν κοπετὸν κατευνάζοντες. ἐγὼ καὶ Κρατισθένης περὶ τοὐμὸν γεγονότες δωμάτιον, τὰ μετὰ τὴν Αὐλίκωμιν ἐκοινούμεθα, ὡς ἐπὶ τὸ δεῖπνον κατὰ μέτωπόν μου τὴν Ὑσμίνην ἡ τάξις ἐκάθισεν· ὡς ἔγωγε τὸ πόμα λαβὼν καὶ μόνον ἐγγίσας τοῖς χείλεσι, πρὸς τὸν δόντα ἀντιδέδωκα, τῇ Ὑσμίνῃ εἰπὼν ὀφείλειν μου προπιεῖν. καὶ ὁ Καντιαθένης (οὗτος γὰρ ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ πατρὸς ᾠνοχόει) πρὸς τὴν Ὑσμίνην ἐκόμισεν, ὡς ὅλαις ἡ κόρη τοῦτο χερσὶν ὑποδέξαιτο· ὡς εὐχαριστήσοι τῷ σχήματι· ὡς ἐπὶ δευτέρῳ πόματι Καντιαθένης τὴν κόρην μου προσκιρνᾷ· ὡς αὕτη μικρὸν ἐκροφήσασα, τὸ λοιπὸν ἀντιδέδωκε. κἀγὼ τὸν διψῶντα μετασχηματι-

σάνδρος, τὴν τοῦ Καλιαθένους μεθειλκυσάμην χερσὶν τὸ ποτήριον. καὶ τἆλλ' ὁπόσα συμπίνοντες ἐρωτικῶς κατεπαίζομεν· τὴν τῶν πατέρων καὶ μητέρων ἱκεσίαν πρὸς τὸν βωμὸν ἐπὶ θύμασιν ἀναχώρησιν, καὶ τὰ παρὰ τὴν κλίνην τῆς κόρης ἡμέτερα παίγνια· καὶ τὰς συνθήκας ὅσας ἐρωτικῶς συνεθέμεθα· τὴν ἐπὶ τῷ δευτέρῳ δείπνῳ τοῦ Σωσθένους γλῶτταν, ὡς θύσοι τοὺς γάμους τῇ θυγατρί· ὡς τὸν ἐμὸν πατέρα κἀμὲ πρὸς αὐτοὺς γάμους ἐπὶ τὴν Αὐλίκωμιν συγκαλέσοιτο· τὴν ἡμετέραν ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τοῦ ῥήματος ἔκπληξιν· καὶ τἆλλ' ὁπόσα περὶ τὴν τράπεζαν· τὴν ἐπὶ δευτέροις τούτοις θύμασι τοῦ Σωσθένους καὶ τῆς Πανθίας πρὸς τὸν βωμὸν ἐπαγρύπνησιν· τὴν μόνωσιν τῆς παρθένου· τὰ περὶ τὴν κλίνην ταύτης ἡμέτερα δάκρυα· καὶ τέλος τὰς συνθήκας ἃς συνεθέμεθα θεοὺς αὐτοὺς διαμαρτυράμενοι. καὶ ὁ Κρατισθένης, αἰσιώτατόν σοι τὸν οἰωνὸν προμαντεύομαι, τὴν δ' ἐπ' Αὐλίκωμιν τῆς

fingens, lepidè inuaſi:

Quóſque alios fingit Venus inter pocula nutus,

Quóſque alios luſus ludere nouit Amor.

Nec omiſimus parentum vt ſacrificarent abſceſſum; liberiores in lecto iocos, & in quæ amoris pacta conuenimus: Vt ſecundo conuiuio Soſthenes de nuptijs filiæ nos monuit, ad eáſque vocauit; quantum inopinato ſermone perculſi exhorruimus: mox ſecundum ſacrificium, peruigilium in templo, puellæ ſolitudinem, lachrymas noſtras ad eius lectulum, & quæ numinibus inuocatis pacti ſumus. Tum Cratiſthenes; Fauſtũ hoc auguriũ tibi vaticinor, ſed illi qui Aulicomide viuit

Iſmenes ſponſo ſcæuum. Iupiter raptum indicat, imò iubet. Quid moras nectis? quid times? Mi Cratiſthenes, reſpondi, in aduerſis, ſi Tragico credimus, probantur amici: itaque tibi negotij totius cura incumbit. Curabo, ſubiecit ille, operámque polliceor. Statímque vale dicto ad eius apparatum feſtinauit. Ego me cubiculo immiſi, in quo omnes reputabant ea quæ inter ſacrificandum acciderant. Iſmene demum tali matrem alloquio ſolata eſt: Sufficiunt ea quæ à Themiſteo & Diantea dicta ſunt, non ſolùm veriſimilia, ſed vera, ad ſedandos anxiæ mentis tuæ multiplices fluctus. Quid rurſus per has curas animum verſas? quid intempeſtiuo te luctu crucias? Iupiter hoc matrimonium nõ probat, illud obire me renuit:

Ὑσμίνης νυμφίῳ καὶ λίαν ἀπαισιώτατον. Εἰ γοῦν καὶ Ζεὺς αὐτὸς τὴν ἁρπαγὴν ὑπεραγωνίζεται, καὶ δὴ ταύτην κατεπισκήπτει σοι, τί μέλλεις; τί δ' ἀναδύῃ; ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὸν, ἐν συμφοραῖς, κατὰ τὴν τραγῳδίαν, φίλοι σαφέστατοι· καί μοι διασκέπτησον τὰ τοῦ πράγματος. καὶ ὁ Κρατισθένης· ἐγώ σοι καθυπηρετήσω τῷ δράματι. καὶ, χαίροις, εἰπών μοι, περὶ διασκευὴν τοῦ πράγματος ᾤχετο. κἀγὼ περὶ τὸ δωμάτιον γέγονα· ἔνθα μοι πατὴρ καὶ μήτηρ σὺν Σωσθένει, καὶ Πανθίᾳ, καὶ τῇ κόρῃ τὰ περὶ τὸν βωμὸν καὶ τὸ θῦμα διελογίζοντο. καὶ τῆς παρθένου πρὸς τὴν μητέρα λεγούσης ἀκήκοα· ἱκετεύω σοι, μῆτερ, κατευνάσαι τῆς ψυχῆς τὸ κλυδώνιον, τὰ περὶ Θεμιστέως καὶ Διαντείας εἰρημένα σοι, μὴ πιθανότητος ἀλλ' ἀληθείας ἐχόμενα. σὺ δ' ἵνα τί καὶ πάλιν οὕτως ὅλη γίνῃ τοῦ πράγματος, καὶ ὅλην ἑαυτὴν καταθρύπτεις τοῖς ὀδυρμοῖς; Ζεὺς ἀναδύεται τὸν γάμον· οὐ βούλεται νυμφαγωγηθῆναί

με. τοῦτο φὴς τὸν ἀετὸν ὑπαινίττεσθαι, τὸ τοῦ Διὸς προμηθείας, τῆς τούτου φιλανθρωπίας. σὺ δ᾽ οὐ δὴ βούλει νυμφεύσασθαι με, καί μοι τελεσθῆναι τὸν γάμον ἀπαίσιον. τί, μῆτερ, θρηνεῖς ἐφ᾽ οὕτω καλῷ Διὸς οἰωνῷ; καί μοι πατὴρ Θεμιστεὺς τὴν παρθένον ἐπῄνεσε λέγων· εὖ γε σοι τῆς συνέσεως, κόρη, καὶ τῆς γλώττης ὑπερεῦγε. καὶ πρὸς τὸν Σωσθένην φησίν· εἰ δοκεῖ, γινώμεθα καὶ περὶ τὴν τράπεζαν. Διασίων καιρός. σεβασθῶμεν τὴν ἑορτήν, ἵν᾽ ἡ καὶ Ζεὺς ἡμῖν εὐμενέστερος. μετάσχωμεν τρυφῆς· συμμετάσχωμεν ὕπνου. ἤδη καὶ νύξ. ἐγγὺς ὁ τῶν θυμάτων καιρός, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἡμᾶς συγκαλούμενος. ἡ δὲ Πανθία φησίν· ἐκεῖ περὶ τὸν βωμὸν γινώμεθα. οὐ θῦμα θύσω λαμπρὸν ὑψιπετοῦς ἀετοῦ. δίς μοι τῶν θυμάτων· δίς μοι τῶν θρήνων· κόρος μοι τῆς ἀπευκταίας ταύτης οἰωνοσκοπίας. κἂν ὁ θηριώδης ἐκεῖνος ἀετὸς καὶ ἀπαίσιος ἐκ ἐκορέσθη τοῖς θύμασιν· οὗτος ἀετὸς ἐκεῖνος ὃς Προμηθέως ὀρύττει

hoc enim Aquilam diuinæ prouidentiæ, ſuíque erga homines amoris indicium ſignificare dicis. Si cum Ioue ſentis, ſi illud pariter auerſaris, ſi infelicium nuptiarum ſolennia perfici recuſas; quid in tam pulchro Iouis augurio luges? Laudauit puellæ verba Themiſteus & prudentiam: Macta eſto prudentia, ô Iſmene; quin etiam ſi Soſtheni videtur, ad illum conuerſus, cœnam perplacet accumbere, atque hoc Diaſiorum tempore omni cultu feſtum proſequi; vt propitium magis numen faueat. Cibus ergo ſumendus; nam ingruit nox, & ſacrificiorum hora; mox cubitũ faceſſemus. Ad hæc Panthia; Nequaquam, inquit, ſupplicatum ibo; Non ſublimè aduolanti aquilæ ſacrificium præbebo. Satis mihi ſacrificiorum, ſatis luctuum: iam ſcæuæ iſtius aruſpicinæ ſatias eſt. An feroci diræque illi volucri non ſufficit? Certò ipſiſſima eſt quę Promethei

latus aduncis lacerans vnguibus,

Iecur opimum paſtu dilaniat fero.

Nam & ventris mei intima effodit,

Et noſtra morſu viſcera depaſta eſt diro.

Bona verba, reſpondit Soſthenes, & ore mala ac leuia dicta ſegrega; ne ſuccenſeat Iupiter. Pareamus modò Themiſteo, excepit Panthia.

Tu mitis eſto, néve pertinaciam,

Irámque mentis obÿce aſperam mihi:

nam totis viſceribus ardeo. Poſt multa vltrò citróque dicta, extemplò menſa eo in cubiculo poſita eſt. Certè fercula vinúmque ac omnia ſine apparatu minùs feſto conueniebant. Accubuit & nobiſcum formoſus Cratiſthenes ſuper ſplendidos lapides, quibus decenter ſtratum cubiculi ſolum erat. Tandem menſa prandiúmque, (ſi quidem illa his nominibus vocare licet) finem habuerunt. Tum rurſus Themiſteus Panthiam ſic compellat,

πλουσίαν, ὃς ὅλον ἧπαρ κατέφαγε, καὶ τὴν ἐμὴν ὅλην ταύτην γαστέρα παντελῶς κατορώρυχε, καὶ τὰ σπλάγχνα κατεδηδόκει μου. καὶ ὁ Σωσθένης, μὴ τὴν γλῶτταν παραπετῶς οὕτω παραπέμπης καὶ ἀναιδῶς, μή σοι Ζεὺς χολωθῇ. πειθώμεθα τῷ Θεμιστεῖ. καὶ πρὸς τὸν Σωσθένην ἡ Πανθία φησί, σὺ μαλακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθάδειαν ὀργῆς τε θρασύτητα μὴ 'πίπληστέ μοι. ὅλα γὰρ σπλάγχνα μου καταπίμπρασαμοι. μετὰ τοῦτο δὴ πολλὰ τῶν μέσῳ, τράπεζα παρ' ἡμῖν αὐτοσχέδιος εἰς τὸ δωμάτιον. τὰ δὲ περὶ τροφὰς καὶ πότους ἀφιλότιμα καὶ λίαν ἀνέορτα. παρὰ δὴ μέσην δὴ ταύτῃ τῇ τραπέζῃ, πάλιν ὁ καλὸς ἧκε Κρατισθένης· καὶ σὺν ἡμῖν κατεκλίθη κατὰ τὴν γῆν κατὰ τοὺς λίθους οἷς μάλα τηλαυγέσιν ἐκεκόσμητο τὸ δωμάτιον. καὶ τέλος τὰ περὶ τὴν τράπεζαν καὶ τὸ δεῖπνον λάμβανεν· εἴ γε δεῖ τράπεζαν καὶ δεῖπνον ἐκεῖνα καλεῖν. καὶ πάλιν ἐμὸς πατὴρ Θεμιστεὺς πρὸς τὴν παρθένον φησίν,

ὡς μήτηρ μέν εἰ, καὶ μήτηρ φιλόπαις, οὐχ ἧττον δὲ καὶ καλλίπαις. εἰρήσθω γὰρ τἀληθές, οὐκ ἀρνήσομαι. ὡς δὲ καὶ γυναιξὶ δεινὸν, κατὰ τὴν παροιμίαν, αἱ δι᾽ ὠδίνων γοναὶ, ὅλαι μητέρες συμμαρτυρήσουσιν· ὅτι δ᾽ ἁπλοῦς ὁ λόγος τῆς ἀληθείας ἔφυ, οἴδασι πάντες καὶ σύ. ἐπεὶ γοῦν σοι θυγατρὶ νυμφαγωγουμένῃ πάντα τὰ θύματα τέθυται, ἃ πάντως Διὸς ἀετὸς ἀνηρπάσατο. εἰ μὲν οὖν ἀπαίσιος ὁ ἀετὸς καὶ τὸ σημεῖον οὐκ ἀγαθὸν, οὐκ ἀκριβὴς οἰωνοσκόπος ἐγώ. εἰ δ᾽ ἀπαισιώτατόν εἰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ, καὶ ὄντως ἐστὶν ἀπαισιώτατον, τοῦτο μᾶλλον ἡμῖν αἰσιώτατον. εἰ μὲν γὰρ μετὰ νυμφαῖα τὸ θῦμα, καὶ Ζεὺς ἀναινεῖ τοὺς γάμους, καὶ τοῦ ἀετοῦ τὴν ἀναίνευσιν ὑπαινίττεται, οὐκ ἀκαιρόν σοι τὸ δάκρυον. τοῦ γάρ τοι Ἐπιμηθεῖ, τὸ μεταμέλειν ἀνωφελῶς ἀφωσίωται. εἰ δέ εἰ περὶ τοῦ γάμου τὸ θῦμα, καὶ ζητεῖς τὸ μέλλον μαθεῖν, καὶ Ζεὺς οὐκ ἐπιτρέπει τοὺς γάμους, καὶ λίαν εὐμενής σοι τῆς

Tu te matrem ostendisti filiæ amantissimam, & verò formosissimæ, si veritatem, quam negare piaculum sit, fateri placet. Præterea si prouerbio fidem habemus, omnes omnium matres testantur, quàm vniuersis feminis difficile sit pignora partu edere, ideóque nimium quantum amant. Tamen oratio veritatis simplex est, vt tecum omnes norunt: attende modò. Tu propter filiæ nuptias rem sacram fecisti; quam Iouis satelles diripuit. Si infausti quidpiam portendit, ego me pessimum augurem fateor. Etenim si pessimum augurium dedit, vt re vera dedit, tamen quantum ad te pertinet, optimum est. Certè si post obitum matrimonium, quod Iupiter minùs probare videtur, diuûm pacem sacrificio expostulasti; omnino non frustra lachrymis indulges; (nam Epimetheus inutiliter pœnitet.) Quòd si rerum euentus casúsque futuros rescire aues, ideóque ante connubium quod numen auersatur, sacrificasti, filiæ tuæ prosperè vortit, tibíque propitius

Iupiter fauet. Quid ergo tam felicis augurij sorte beata luctum & eiulatum excitas? Imò gratias agere oportuit, Deóque palam sacrificium liberationis filiæ tuæ debes. Certè eadem ratione eum qui te ab tempestate aut igne eripuisset, adeò iniustum voces, quòd vitam tibi largiatur. Vix istis sermonibus fidem habens, luctuúmque desinens Panthia, lectulo se tradere, rursúsque in templo peruigilium agere consensit. Ita discessum est. Cratisthenes cubiculo mecum redditus, Rumpe moras, inquit: Omnia Iupiter tibi rectè industria mea disposuit: nauis quæ mox in Syriam soluet, parata est. Ego quoque patrium hospitem Syrum habeo qui nos hospitio splendidè accipiet. Mi Cratisthenes, subieci ego, si amicitiam non fingis,

παραμυθίας θεὸς, καὶ περὶ τὸ θυγάτριον εὐτυχεῖς. τί γοῦν ἐφ' οὕτω καλῷ Διὸς οἰωνῷ θρῆνον ἐγείρεις καὶ κωκυτὸν, εὐχαριστήριόν τι μᾶλλον θῦμα περιφανὲς ὀφείλουσα σωτῆρι Διῒ, καὶ σῶστρα ταύτης τῆς σῆς θυγατρός; εἰ δ' οὖν καὶ τῷ ῥυσαμένῳ σοι καὶ κλύδωνος καὶ πυρὸς, ἀδικίαν ἐπεγκαλέσεις, ὅτι σοι τὸ ζῆν ἐχαρίσατο. μόλις οὖν τοῖς τοῦ παιδὸς τούτοις λόγοις πεισθεῖσα Πανθία, καὶ μικρὸν ἀνενεγκοῦσα τῆς οἰμωγῆς, ἀνακεκλίσθαι συνέθετο καὶ πάλιν ἐπαγρυπνῆσαι τοῖς θύμασι. καὶ οὕτως ἀπ' ἀλλήλων ᾠχόμεθα. ὁ γοῦν Κρατισθένης σὺν ἐμοὶ γενόμενος παρὰ τὸ δωμάτιον, πρός με φησὶν· οὐκέτι σοι καιρὸς ἀναβολῆς· πάντα γάρ σοι Ζεὺς σὺν ἡμῖν εὖ διέθετο. καὶ ναῦς ἡτοίμασται παρὰ Συρίαν ἀπαίρουσα. καί μοι ξένος πάτριος Σύριος, ὃς ἡμᾶς ξεναγωγήσει καὶ φιλοτίμως καθυποδέξεται. καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἐγώ· εἶτα σὺ κατέψευσας τὴν φιλίαν, καὶ τὸν σὸν

Ὑσμινίαν φίλοις, καὶ ἄλλον κρίνεις σαυτὸν, συνεκπλεύσεις ἡμῖν. ὁ δέ μοι φησίν· ἐμοὶ δ' οὔποτε γέγονε κατὰ νοῦν, μὴ συνεκπλεῦσαι, μὴ συμπονῆσαί σοι, μὴ συμπαθεῖν καὶ ὑπερπαθεῖν. χάρις δ' ἔστω μοι, ὃ μηκέτι πρὸς ἀναβολὰς χωρεῖν μοι τοῦ πράγματος. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· σὺ μὲν εἰ βούλει, γενοῦ μοι περὶ τὴν θάλατταν, καὶ τὰ περὶ τὴν ναῦν διακόσμησον. ἐγὼ δ' ἡνίκα θυμάτων καιρὸς, καὶ Σωσθένης καὶ Πανθία περὶ τὰ θύματα σὺν τοκεῦσιν ἐμοῖς, περὶ τὴν κόρην γινόμενος, ὃ πᾶν ἐκκαλύψω τοῦ δράματος. σὸν δ' ἔργον ἔστω διασκοπεῖν τὸν καιρὸν, καὶ ἡμᾶς περὶ τὸν λιμένα καὶ τὴν ναῦν συγκαλέσασθαι. ὁ μὲν οὖν δὴ Κρατισθένης ἐξῆλθε τοῦ δωματίου. ἐγὼ δ' ὅλος ἐπὶ τὴν κλίνην ἀνακλιθεὶς, ὅλας εἶχον λογισμῶν θαλάσσας ἐπικλυζούσας μου τὴν ψυχήν. καὶ ὡς ναῦς ἐν σάλῳ κατεκυματουμένην, καὶ κλύδωνι, ἠνιώμην, ἔχαιρον, ἐδειλίων, ἐθάρρουν, ὅλος ἤμην

si Ismeniam tuum ex animo amas, si alium te ipsum existimas, nobiscum nauigabis. Respondit ille; numquam aliter sibi visum, se eosdem labores exantlare, eadémque omnia pati paratum; gratiámque mihi habere, quòd illi in mora non essem. Accede igitur ad mare, si lubet, omniúmque curam habe. Ego vniuersis in sacrificando occupatis virginem conueniam, totiúsque rei scenam illuminabo. Memineris modò temporis momenta arbitrari, nósque opportunè ad portum ac nauem vocare. His dictis lectulo me commisi, multiplici curarum salo anxius: vt enim tempestate nauis agitatur, sic diuersæ mentis varijs iactabar discursibus; modò tristitia, gaudio, metu, cōfidentia inquies, & modò

voluptate ac timore plenus. Nam vti voti compos fieri me oblectabat; ita si potiri non liceret, terrebat. Dum hoc curarum æstu stringebar, tot cogitationum molibus sollicitus marcentes oculos in quietem flexi: Nec mora cùm innumera adolescentum virginúmque multitudo cubiculum meum fartim stipauerant, omnes mutuo manuum vinculo connexi, carmen in Veneris Cupidinísque laudem iterabant, hymenæi ad instar;

Quale canit Siculis proles Acheloïa ripis,
Aut quale ad thalamos festi modulantur Amores.

Ego amore perditus, imò totus amor, stabam, dum animum meum voluptate, leporéque plenum suo carmine alliciebant. Huius in medio turbæ

ἡδονῆς καὶ φόβου μεστός. τὸ γὰρ ἐπιτυχεῖν
σφόδρα μου κατέσεισε τὴν ψυχήν· τὸ
δ᾽ ἀποτυχεῖν καὶ λίαν κατέσεισεν. ἐν
μέσοις δὴ τούτοις τοῖς κύμασιν, ἐν ὅλαις
θαλάσσαις καὶ κλύδωνι, ὕπνος μου τοῖς
ὀφθαλμοῖς περικέχυται. καὶ πλῆθος οὐκ
εὐαριθμούμενον ὁρῶ παρὰ τὸ δωμάτιον,
νεανίσκων καὶ παρθένων ἐστεφανωμένων
ῥόδοις τὰς κεφαλάς, τὰς χεῖρας συνδουμένων ἀλλήλοις κατὰ στερὰν, καὶ μέλος
ᾀδόντων οἷον Σειρῆνες ᾄδουσι. καὶ τοῦτο τὸ
μέλος Ερωτος ὕμνος καὶ Αφροδίτης ἐγκώμια. τὸ δ᾽ ᾆσμα καθ᾽ ὑμέναιον ἤδετο·
τὸ δὲ ἐπὶ πᾶσιν ᾄδουσιν Ερωτες. τὸ μὲν
οὖν δὴ πλῆθος ἦδε τὸ μέλος. καί μοι τὴν
ψυχὴν ἡδονῆς ἐπλήρου καὶ χάριτος ἐρωτικῆς· καὶ τὴν ὅλην ὅλος ἔρως ὡς ἐκβεβακχευμένος ἐξ ἔρωτος. ἐν μέσῳ τούτῳ
τῷ συμμίκτῳ χορῷ τῷ λαμπρῷ, τῷ
χαρίεντι, ἐν μέσοις στεφάνοις, ἐν μέσαις
ᾠδαῖς, ἐν μέσοις ἐρωτικοῖς μελῳδήμασιν,
ὁρῶ καὶ πάλιν ἐκεῖνον τὸν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τοῦ

δίφρου καθήμενον Ἔρωτα, βασιλικῶς ἐσταλμένον, καὶ τὴν Ὑσμίνην τῆς χειρὸς μεθελκόμενον. ἐγὼ δ' ὅλος ἐξεθαμβήθην ἰδών. ὁ δέ μοι φησὶν, Ὑσμινία, ἰδοὺ τὴν Ὑσμίνην ἔχεις. καὶ τὴν χεῖρα ταύτης τῇ δεξιᾷ μου χειρὶ παραθεὶς, ἀπέπτη μου τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τοῖς ὕπνοις συμμεθελκόμενος.

ΒΙΒΛΙΟΝ ζ'.

ΟΥΤΩ μὲν δίδω μοι τὴν Ὑσμίνην Ἔρως προέθετο. καὶ μεθ' ὕπνους ὅλην ἐδόκουν ἔχειν αὐτὴν, καὶ ὅλον ἑώρων τὸν Ἔρωτα. ἐπεὶ δὲ ἐκ θυμάτων χειρὸς, καὶ πάλιν Σωσθένης καὶ Πανθία σὺν τῇ μητρί μου καὶ πατρὶ Θεμιστεῖ, τὴν παρὰ τὸ ἱερὸν ἐστέλλοντο· καὶ τὰ θύματα περὶ τὴν Ὑσμίνην. καὶ πάλιν ἐγὼ θύτην ὅλον αὐτὸν, ἢ θῦμα τὴν Ὑσμίνην ὅλην λαβεῖν.

Amor excelso insidens currui, regióque habitu Ismenem trahens, inter coronas & cantus se mihi videndum præbuit; mirantíque & oculorum acies in illum attentius conferenti, Ismenia, inquit, Ismenem habes: & cum dicto, illa in manum tradita,

In tenuem procul ex oculis euanuit auram.

LIBER SEPTIMVS.

MIHI in profundam quietem sepulto Ismenem sic Amor tradidit; quam somno recussus etiam habere, ipsúmque Amorem oculis arbitrari videbar. Vigebat interim sacrorum hora: rursúsque Sosthenes ac Panthia ad Apollinis, vt operarentur, profecti sunt: ego ad Ismenem, aut totum me sacrificaturus, aut illam victimam accepturus.

Statímque complexus edens amabiles,
Columbatímque labra conferens labris,
in verba fidentior hæc erupi: Amor te apud me deposuit, & Iupiter ipse raptum omine firmauit. Tibi verò, respondit illa, neque Dialis augurij, neque depositi amatorij vlla cura est. Vidisti sacrificium, & aquilæ prodigium; tu numen coram inspicere exoptas, & notas audire ac reddere voces. Prorsus ego, excepi, somno implicitus Amorem inspexi, qui te manu cùm teneret, in meam conuenire iussit. Prona in eam Ismene statim suauium impressit, quod regessi; diúque amplexibus Veneri litantes stetimus, vsque virgo his excitauit dictis: Mellita & Venere plena sunt quæ pangis basia, ô Ismenia: sed iam sacrorum finis erit, méque Aulicomidem redituram certum est. Tu Charitum illicium, merũ mel Cupidinum,

καὶ πάλιν φιλῶ συμπλεκόμενος· καὶ πάλιν αὖ τὴν φιλοῦμαι καταπλεκόμενος, καὶ πρὸς τὴν κόρην φημί· Ἔρως τῇ χειρί μου ταύτῃ σε παρατίθησι. καὶ Ζεὺς τὴν ἁρπαγὴν ὑπαινίττεται. ἡ δέ μοι φησί· σὺ δ' οὔτε Διὸς αἰνίγμασι πείθῃ· καὶ τὴν ἐξ Ἔρωτος παρακαταθήκην οὐκ ἐθέλεις τηρεῖν. εἶδες τὸ θῦμα, τὸν ἀετόν. σὺ δὲ τὸν Δία βούλει κατὰ μέτωπον εἶναί σοι, καὶ κατὰ στόμα λαλῆσαί σοι. καὶ πρὸς τὴν παρθένον ἐγώ· νῦν ἐν ὀνείροις εἶδον τὸν Ἔρωτα τῇ χειρί σε κατέχοντα, καὶ πρὸς τὴν ἐμὴν ταύτην παρατιθέμενον δεξιάν. ἡ δέ μου τὴν δεξιὰν κατεφίλησεν· ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἑτέραν αὐτῆς. καὶ ἦμεν πάλιν καταφιλοῦντες ἐρωτικῶς. ἡ δέ μοι κόρη φησί· καλά μοι, Ὑσμινία, καὶ τὰ φιλήματα, καὶ λίαν καλὰ καὶ γέμοντα χάριτος. ἀλλ' ἤδη πέρας ἔχει τὰ θύματα, καὶ πάλιν Ὑσμίνη πρὸς Αὐλικώμιδα. πρὸς δὲ ταύτην τὴν Εὐρύκωμιν, ὁ καλὸς Ὑσμινίας μοι, σὺ ὁ τῶν χαρίτων λειμών, τὸ τῶν ἐρώτων σύμβολον, ὁ τῆς ἐμῆς

Ὑσμίνης δεσπότης. ἀλλ᾽ ὦ φῶς ἐμῶν ὀφθαλμῶν, ὦ καρδίας παραψυχὴ καὶ ψυχῆς παραμύθιον· μή σε λήθης πόμα κεράσῃ, μὴ χρόνος, μὴ πραγμάτων μεταβολή· μὴ τοῦτο δὴ τὸ καὶ θανάτου πικρότερον, παρθένος ἐξ Εὐρυκώμιδος. καὶ πάλιν ἐφίλει, καὶ πάλιν ἐδάκρυεν. ἐγὼ δ᾽ ὅλην περιπλακεὶς τὴν κόρην καὶ ὅλην καταφιλήσας ἐρωτικῶς, τὸν Κρατισθένην, εἶπον, οὐκ ἀγνοεῖς τὸν συνεκπλεύσαντά μοι παρὰ πατρίδα τὴν σὴν τὴν Αὐλίκωμιν· ἔστι μοι συμπατριώτης, ἀδελφιδοῦς ἐμός, φίλος αὐτός. ἡ δέ μοι φησί· καὶ καθυπηρέτησα τούτῳ, καὶ τῇ χειρὶ ταύτῃ κεκέρακα. οὕτως δ᾽ ἐγὼ πρὸς αὐτήν· καὶ ναῦν ἡτοίμασε, καὶ τὰ περὶ τὴν ἡμετέραν φυγὴν διεκόσμησε, καὶ συνεκπλεύσει τούτοις ἡμῖν, καὶ ὅλῳ καθυπηρετήσει τῷ δράματι. καὶ ἡ κόρη τὸ στόμα μου κατεφίλησε λέγουσα· καταφιλῶ σου τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶτταν. ἀσπάζομαι τὴν καλὴν ταύτην ἀγγελίαν ἀγγέλλοντα.

columbulus & Adoneus Ismenes tuæ, hic manebis:

Tu quem plus oculis meis amaui,
In quo delitias libidinésque
Fecit pectoris ardor inquieti.

At tibi curæ esse oportet ne temporis lapsus, rerúmque versabiles motus, aut quod ipsa morte peius esset, virgo, immemorem te mei reddant.

Dixerat, atque genas lachrymis perfusa madentes,

in me prona basium impressit. Ego complexus statim edens, petulantibus suauijs vbique festinanter ingestis interrogaui, an Cratisthenem nouisset eadem oriundum patria, nepotem meum, & qui mihi quasi alius Ismenias mecum Aulicomidem nauigarat. Illa probè nosse, suáque manu vinum præbuisse respondit. Is, inquam, est qui de re nostra sollicitus & paratam nauem simul consceensurus omnia fugæ necessaria adornauit. Suauiata est loquentis os virgo; Osculor istud os, subijciens, & linguam quæ tam lepido me nuntio beauit.

Ad hæc ego; Frustra basium hoc libasti, Ismene: pridem est cùm Iupiter Amórque te in meam conuenire manum voluerunt. Quid igitur maturam suóque liuore pubescentem vuam decerpere, quid spicam vbertate incuruescentem demetere obstat? Et cum dicto solidam auferre voluptatem totis viribus conabar; iámque inter amplexus & basia audacior manus, dum Amoris iussa subiret, plenum quidpiam tentabat, nisi exclamasset Ismene, persuasam se non iri, quamuis persuaderem. Itaque spei irritus abscessi, cùm pertenderet nolle matrimonio quod Iupiter annuerat, fraudi esse. Hanc pugnam liberiori nequitia, imò seriò ludebamus, cùm me nomine vocatum Cratisthenes ad ianuam ciebat. Ego illum adesse puellæ statim significaui: (etenim occupata circa illum mēte aures meæ de eius voce pendebāt.) Itaq; inter gaudiū pudorémq;

καὶ πάλιν πρὸς τὴν παρθένον ἐγὼ, ἰδοὺ καὶ Ζεὺς καὶ μέγας Ἔρως αὐτὸς τῇ χειρί μου ταύτῃ σε παρατίθησι. τί γοῦν μὴ τὸν βότρυν τρυγῶ πεπανθέντα καὶ ὅλον ὑπερπερκάσμενα; τί μὴ τὸν στάχυν θερίζω κεκυφότα πρὸς γῆν; καὶ τί δρᾶν ἐπεχείρουν ἐρωτικώτερον, καὶ ὅλος ἤμην ἐπὶ τοῖς ἐγχειρήμασι. θλίβω φιλῶν, συμπλεκόμενος, θρασυτέραν ἔχων τὴν χεῖρα, καὶ τἄλλα πράττων ὅσα καθυπηρετοῦσι πρὸς ἔρωτα. ἡ δ' Ὑσμίνη οὐκ ἐπείθετο· οὐ πείσεις, οὐδ' ἂν πείσῃς με, λέγουσα. οὐδὲ γὰρ κλέψω τὸν γάμον ὅν μοι Ζεὺς ἐχαρίσατο. ταῦθ' ἡμεῖς ἐρωτικῶς ἐμαχόμεθα, καὶ παίζοντες ἐσπουδάζομεν. καὶ ὁ Κρατισθένης παρὰ τὴν πύλην γενόμενος, Ὑσμινία, φησίν. ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν κόρην, ὁ Κρατισθένης, φημί. τὴν γὰρ ἀκοὴν ὅλην εἶχον ἀπῃωρημένην τῆς τοῦ Κρατισθένους φωνῆς. καὶ ὀφθαλμοὶ μέν μοι καὶ χεῖρες πρὸς τὴν παρθένον· ὁ δέ γε νοῦς πρὸς αὐτόν. καὶ σὺν τῇ παρθένῳ

τῆς κλίνης ἀνέστημεν, ἐξ αἰδοῦς καὶ χαρᾶς. καὶ παρὰ τὴν πύλην γενόμενοι, χαίρειν, τῷ Κρατισθένει φαμέν. ὁ δὲ, οὐχ ἕδρας, φησὶ, καιρός. παρὰ τὸν λιμένα γενώμεθα· τῆς νεὼς ἐπιβῶμεν· ἀποβῶμεν τῆς Εὐρυκώμιδος. ταῦτ' εἶπε, καὶ κατήρχετο τῆς ὁδοῦ· καὶ ἡμεῖς συνεπόμεθα. ἐπεὶ δὴ παρὰ τὸν λιμένα γενόμενοι, καὶ τὰς χεῖρας ὅλας πρὸς αὐτὸν ἀνατεινάμενοι τὸν λαμπρὸν οὐρανὸν, Ζεῦ πάτερ, λέγομεν, οἱ ἐπὶ τοῖς σοῖς αἰνίγμασι καθυπείκοντες ταύτην στελλόμεθα. σὸς παῖς ἡμᾶς Ἔρως πολιορκεῖ, καὶ πατρίδων ἡμῶν ἐφέλκεται λάφυρον. σὺ δ' ὦ Πόσειδον, ἐκ μεταφρένου πνεῦσον, μὴ κατὰ μέτωπον. μὴ πρὸς πνεῦμα πολυβούλιον ἀντιπνεύσοις Διός· μὴ πρὸς Ἔρωτος ζέφυρον· οἷς ἡμεῖς εὐκραεῖς παρὰ τὸν λιμένα γεγόναμεν. ταῦτ' εἰπόντες καὶ τῆς νεὼς ἐπιβάντες, ἐξ οὐρίας ἐπλέομεν. ὁ γὰρ δὴ τὰ πρῶτα γλυκὺς Ποσειδῶν, ὅλος ἀπὸ πρύμνης ἐξέπνευσε. καὶ τὸ ἱστίον κατακυρτώσας,

lecto excussi illum saluere iussimus. Sedendi tempus minimè est, respondit Cratisthenes: properemus ad portum, statim conscensa naue Eurycomidem relicturi.

Hæc vbi dicta dedit, pausam fecit ore loquendi.

Nos præeuntem sequuti, festinanti vestigio viam ad portum lucubrauimus.

Tunc ibi quisque manus ad cæli cærula templa
Tendebat lachrimans, & blanda voce vocabat:

Iupiter pater, nos ominibus tuis victi hanc agitamus fugam. Ecce quos Veneris tuæ filius indignissimè patria protelatos tamquam spolium prædámque auertit. Te Neptune leni ventorum anima excipere nos decet, ne molles Iouis auras & Amorum Zephyros, quorum opera optatò potimur, repellere videaris. His dictis nauem conscendimus, quæ prosperum primò cursum tenuit: etenim suaue ventorũ murmur à puppe flans velum impleuit,

nauémque velut alarum remigio sub-
uehens cum voluptate nos ferebat.
Mihi lecti stragulæque loco virginis
genua erant, in quibus recumbentem

---somnus repentè
Mollissimus percutit acris.

Interea dum pro thalamo lectóque ac
stragula nauis est, Ismene

Componens oculósque oculis atque oribus ora,
Oscula furtiuis dátque refértque notis.

Ita cùm allapsus amor mentem velut
immutatam sibi subesse cogit, cætera omnia contemnere docet. Hæc de
nocte gesta sunt: verùm vbi sol manauit, inhorrescens æstu aduersóque spiritu feruebat mare: iámque plurimus vndam fluctus agens nauem aquis obruere certabat cum vectoribus, onere, sacróque Amorum aluearí, quod puro Cupidinum melle plenum

καὶ πτερώσας τὴν ναῦν, μεθ' ἡδονῆς ἡμᾶς μετεκόμιζεν. ἐγὼ δ' εἶχον κλίνην τὴν ναῦν, καὶ στρωμνὴν τῆς παρθένου τὰ γόνατα. καὶ ὅλος ἀνακλιθεὶς οὕτως ἡδέως ὕπνωττον, ὡς οὐδέ ποτε νὴ τὸν Ερωτα. ἡ δέ μοι παρθένος κατεπιθεῖσά μοι τὸ στόμα καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς χείλεσιν, ἀψοφητὶ κατεφίλει με. καὶ ἦν ἡ ναῦς παρ' ἡμῖν καὶ παστὰς καὶ κλίνη, καὶ στρωμνὴ καὶ δωμάτιον. οὕτως Ερως εἰς ψυχὴν ἐμπεσὼν καὶ ὅλην καταδουλώσας αὐτὴν, τῶν μὲν ἄλλων πάντων πείθει καταφρονεῖν, ὅλην δὲ πρὸς ἑαυτὸν μεθαρμόζεται. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ τῆς νυκτός. ἐπεὶ δ' ὑπὲρ γῆν ὁ ἥλιος γέγονε, καὶ νὺξ οὐδαμοῦ, πνεῖ καὶ Ποσειδῶν κατὰ μέτωπον, καὶ ὅλον ἐκ πρώρης ἡμῖν κατολυτιπνεῖ, καὶ ὅλην τὴν ναῦν φιλονεικεῖ καταδῦσαι τοῖς κύμασι, καὶ ὅλην εἰς βυθὸν ἀγαγεῖν σὺν αὐτοῖς πλωτῆρσι, σὺν αὐτῷ φόρτῳ, σὺν αὐτοῖς σίμβλοις Ερωτος, ἃ μεστὰ μέλιτος ἐρωτικοῦ, τὴν καλὴν εἶχεν Ὑσμίνην καὶ τὸν Ὑσμινίαν

ἐμέ· κἂν Ποσειδῶν αὐτὶ μέγιστος ἀψινθίου πληρεδὺν ἀπεμάχετο. ἀλλ' ὦ κλύδωνος ἐκείνου καὶ ναυαγίου διπλοῦ. ἡ μὲν ναῦς ταῖς τῶν πνευμάτων ἀντιπνοίαις κατερρίπιζετο, καὶ τοῖς κύμασιν ἐπεκλύζετο. καὶ ἡμεῖς πάντες καὶ περὶ τοῦ βυθοῦ τὴν ψυχὴν ἀπεφυσῶμεν τοῖς κύμασι, καὶ ἤδη ταύτην ἐπελίθεμεθα. ἡ δέ μοι παρθένος ὅλην ἑαυτὴν ἀπαιωρήσασα τῷ τραχήλῳ μου, ὀδυνηρότερον ἄλλο καὶ βιαιότερον ἐξήγειρέ μοι κλυδώνιον, ὅλας θαλάσσας δακρύων ἐκκενοῦσα τῶν ὀφθαλμῶν. καὶ ὅλον με κατακλυδωνίζουσα καὶ τῇ γλώσσῃ, καὶ τῇ περιπλοκῇ, καὶ τοῖς δάκρυσιν· Υσμινία, λέγουσα, σῶσον Υσμίνην τὴν σήν. πνεῦμα θρασὺ τῆς σῆς χειρὸς ἀφαρπάζει με· ἀπηνὲς πνεῦμα σήν με λαμπάδα ταύτην ἐρωτικὴν ἀποσβέννυσι. μέγα κῦμα θαλάσσης πῦρ ἐρωτικὸν ἐπικλύσαι φιλονεικεῖ. οὐ πατὴρ, οὐ μήτηρ, οὐ πατρὶς, οὐ τὰ κατ' οἶκον λαμπρὰ, σῆς με φιλίας ἐστέρησε. καὶ νῦν πνεῦμα καὶ κῦμα

(quamuis absinthio Neptunus implere satageret) nos strictim & ardenter amantes ferebat. Ita fœda tempestas duplicis naufragij periculum ostendebat. Nauem

Aspera terret hiems, omníque à parte feroces
Bella gerunt venti.

Nos, antequam gurgite mersos fato defungi oporteret, depositi anima vitáque sepulti iacebamus. Ismene prætera collo meo ambabus implexa alio violento magis molestóque æstu vexabat; etenim lachrimarum mare oculis fundens verba inter & amplexus suis me fletibus obruebat. Ismenia, clamabat, libera Ismenem tuam, quam sæuissimo audacissimi venti turbine raptam iri vides. Ille mutui amoris facem flammámque hac ingenti vndarum mole exstinguit; quæ patriam, parentes, fortunas contempsit, ne tua desolata viueret amicitia; illam modò pelagi furentis æstus

auferet. Amamus atque

Ex æquo captis ardemus mentibus ambo.

Iupiter ipse, dum res illi fieret, raptum annuit. Quid aquarum montes, Neptune, volvis? quid fratris augurio pugnas? quid amatoriæ seruitutis instrumentum deles? Patrem fugere potui; naufragium non potui. Matrem latêre facile fuit; Neptunum impossibile. O mater, verè certum harum lachrimarum augurium aquila præbuit. Infelici mihi sponsæ pro thalamo nauis, pro nuptijs vnda, pro solenni hymenæi acclamatione fluctuum sonitus est. O insolentem thalamum! ô amaras nuptias! prorsus fumum fugientes in ignem incidimus: à quo pessimè excepti demum fluctibus obruimur.

τῆς σῆς χειρὸς ἀφαρπάζει με. Ἔρως ἡμᾶς ἀλλήλοις ἐδουλογράφησε· καὶ Ζεὺς ἐν θύμασι τὴν ἁρπαγὴν ἐπηνίξατο. ὁ δέ γε θρασὺς καὶ ἄγριος Ποσειδῶν ὄρη κυμάτων ἐγείρει, καὶ πρὸς αἴνιγμα Διὸς ἀντιπνεῖ, καὶ ὅλον δουλογραφεῖον ἐρωτικὸν ἐκπλύνει τοῖς κύμασιν. ἔφυγον τὸν πατέρα· τὸ δὲ ναυάγιον οὐκ ἐξέφυγον. ἔλαθον τὴν μητέρα· σὲ δέ, Πόσειδον, οὐ διέλαθον. ἀλλ' ὦ μῆτερ, νῦν προσφορώτατόν σοι τὸ δάκρυον. παρθένος τῶν σῶν ἀπεσυλήθην χειρῶν· καὶ παρθένος εἰς ᾅδου μετακομίζομαι. τοῦτό σοι καὶ ὁ ἀετὸς ἐπηνίττετο. ναῦς μοι παστάς, καὶ κῦμα τάφος, καὶ πνεύματος ἦχος ὑμέναιος, καὶ ἡ νύμφη παρθένος ἐγώ. ἀλλ' ὢ καινῆς ταύτης παστάδος· ὢ γάμου πικροῦ· ὢ ψυχῆς ἀθλίας ἡμῶν. καπνὸν φεύγοντες εἰς πῦρ ἐμπεπλώκαμεν· καὶ πυρὶ τυραννούμενοι, θαλάσσαις κατακλυζόμεθα. ὢ τύχης ἡμῶν ἀπηνὲς πνεούσης καὶ ἄγριον, καὶ θανατούσης ἡμᾶς καὶ πυρὶ καὶ τοῖς ὕδασι.

ταῦτ᾽ ἔλεγεν ἡ κόρη. καὶ τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ τῆς θαλάσσης εἶχεν ἑλίζοντας κύματα, τὴν δὲ γλῶτταν πρὸς τὸν βιαιότερον ἦχον τοῦ πνεύματος· καὶ περὶ κλυδώνιον καὶ βυθοῦ θαλάσσης ὅλην μου κατεκλυδώνιζε τὴν ψυχήν. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· Ὑσμίνη μοι παρθένε· ταύτην γάρ σοι τὴν κλῆσιν ἐχαρίσατο τὸ δαιμόνιον· εἰς κενὸν ἡμῖν καὶ φυγὴ καὶ πάνθ᾽ ὁπόσα μάτην ἐμελετήσαμεν. ἐμὲ δ᾽ Ἔρως οὕτως κατέπαιξε· καὶ τοὺς ὀνείρους οὓς μοι κατέπλαττεν, ὄντως ὀνείρους ὁρῶ καὶ ὕπνους σαφεῖς· ὅλους γὰρ κρατῆρας πυρὸς, οὓς εἰς αὐτήν μοι μέσην καρδίαν ἐξέκαυσε, κῦμα θαλάσσης κατασβέσαι φιλονεικεῖ. ἀλλὰ κἂν ὅλας θαλάσσας ἐρεύξωμαι, οὐ κατασβέσω τὴν φλόγα, ἣν περὶ τὴν ἐμὴν ταύτην ψυχὴν Ἔρως ἐξ ὕλης Ὑσμίνης ταύτης ἀνέφλεξε· καὶ συμπλακήσομαί σοι παρθένε, καὶ τοῖς κύμασι συστεφανωθήσομαι, ὑγρὰν σοι παστάδα πηξάμενος. ἴσως καὶ Ποσειδῶν ζηλώσει τὴν συμπλοκήν.

Loquentis puellæ vocem ventorum flatus audiri non ſinebant: itaque viduæ mentis

Illa mari fixos oculos immota tenebat.

His omnibus ante tempeſtatem marîſque æſtus animus meus corruerat; Reſpondebã tamen, O virgo (nec enim hanc appellationem tibi Deus inuidit) decolauit ſpes fugæ, & quæcumque cogitauimus irrita cedunt. Amor nos ludos fecit; & ſomnia quæ finxit, nugæ prorſus ac vera ſomnia fuerunt.

Aſpice qua totis flammas ardere medullis
Pectora, quos ignes vrere iuſsit Amor.
Omnia commotis exſtinguere Nereus vndis
Certat, & immites conſcius armat aquas.
Antè tamẽ fluctúſq; omnes haurire iuuabit,
Antè bibam pelagi quidquid vbique iacet.
Nempe manet, ſempérque animis hæc flamma manebit,
Obruat immerſum dum licet vnda caput.
Triſtia prærepti referant ſolatia fati;
In ſimili venies tu mihi morte comes.
Naufraga ferali iungentur corpora lecto,
Humidus & nobis ſic hymenæus erit.
Forſitan aut diuos pietas, aut æquora tanget.
Cur non & pietas poſsit ineſſe mari?

Prorsus ista nauis aut silentum est, & quæ manes ad Orcum vehit; aut Veneris lectus, quæ nos in plagam suam traduxit; aut Proserpinæ thalamus & fabulis celebratæ Siredones. Omnino, respondit Ismene, hæc à matre contra nos excitata tempestas insurgit: infelicis eleuatæ in cælum manus nos in profundum æquor impellunt. Illa diris deuotos nos mergit; illa porrectis in preces palmis maria supplex perturbat; dum feruet illius animus ira, extemplo frigore noster soluitur: iam enim inter Orci cancros hęremus, frigidúmque, vt poëtæ loquūtur, Erebum gustamus. Cohibe linguā, mater, vt Neptunus tempestatem cohibeat: contine manus, vt fluctibus liberemur. Parce vitæ nostræ: vtque ab æstu, vndis, salo & iactatione eripias, lachrymas siste. Iam pacta nostra, inquit obtutum in me destituens, finem accipiunt; hócque saltem solatium mihi, quòd tecum moriar, erit; nempe quo cum viuere dulce fuit,

ὄντως ναῦς αὕτη νεκροπομπὸς εἰς ᾅδου με-
τάγουσα· ὄντως παστὰς Ἀφροδίτης καὶ
Περσεφόνης νυμφῶν· ὄντως μυθευομένη
Σειρώ. ἡ δέ μοι κόρη, φησὶ, παρὰ μη-
τρὸς κατεπεγείρει μοι τὸ κλυδώνιον. χεῖρες
μητρὸς εἰς οὐρανὸν αἰρόμεναι πρὸς βυθὸν
ὠθοῦσιν ἡμᾶς, καὶ ὅλους καταποντίζουσι.
ὦ γλῶσσα μητρὸς ἡμᾶς κατακλύζουσα·
ὦ χεῖρες ἐκείνης ὅλας θαλάσσας ταύ-
τας ταράττουσαι. ὦ ζέσις ψυχῆς ἐκείνης
τὰς ἡμετέρας ταύτας παντελῶς κατα-
ψύχουσα. ἤδη γὰρ ἀΐδαο, κατὰ τὴν ποίησιν,
γενόμεθα κρυεροῦ. ἀλλ' ὦ μῆτερ, ἐπίσχες
τὴν γλῶτταν, ἵνα καὶ Ποσειδῶν τὸ κλυ-
δώνιον· σύσχες τὰς χεῖρας, ἵνα τῶν κυμά-
των ἀπολυθῶμεν ἡμεῖς. φεῖσαι τῶν ἡμε-
τέρων ψυχῶν· στῆσον τὸ δάκρυον, ἵνα
ἐξάξῃς ἡμᾶς ἀπὸ ζάλης, ἀπὸ κυμάτων,
ἀπὸ σάλου καὶ κλύδωνος. καὶ πρός με
φησίν· ἰδού μοι τὰ τῶν συνθηκῶν πέρας
δέχεται. σὺν σοὶ θανοῦμαι. τοῦτό μοι πα-
ραμύθιον· οὕτω μοι καὶ τὸ ζῆν ποθητόν.

καὶ τὸ θανεῖν οὐκ ἀλέγεστον. οὕτω μὲν οὖν ἡμεῖς καὶ πρὸ τοῦ θανάτου συναποθνήσκομεν, καὶ τὰς ψυχὰς πρὸς ᾅδην μεταβιβάζομεν, καὶ παρθένους ἐφυσῶμεν αὐτάς· ἐλευθέρας ἐξ ἀρετῆς καὶ δούλας ἐξ ἔρωτος, καὶ δοχεῖα μεστὰ τοῦ ἐξ ἔρωτος. ὁ δέ γε κυβερνήτης φησίν· ἄνδρες συμπλωτῆρες, ἄνδρες συγκλυδωνιζόμενοι καὶ συναποθνήσκοντες, καὶ τὸ πνεῦμα θρασύ, καὶ τὸ κῦμα πυκνόν, καὶ μέχρι νεφῶν ἀνυψούμενον· τὸ ἱστίον διέῤῥηκται· τὸ σκάφος ὑδάτων θαλάσσης μεστόν. ἐμοὶ δὴ οὐκέτι σθένος ἀντέχειν πρὸς τοσοῦτον ὄγκον θαλάσσης καὶ βιαιότατα πνεύματα, καὶ πνευμάτων ἀντιπνοίαν. ἅλις μοι τῶν ναυμαχημάτων· ὅλος καθ' ἡμῶν Ποσειδῶν. τί μὴ κατὰ τὸν νηΐτην νόμον χοὰς ἱκετηρίους σπενδόμεθα; καὶ κλῆρος ὁ νόμος, καὶ τὸ θῦμα κληρούμεθα; ταῦθ' ὁ κυβερνήτης, καὶ λέγων ἐδάκρυεν. ἡμεῖς δὴ ἐπὶ τὸν κλῆρον, κακῶς τὸ κακὸν θεραπεύσοντες. καὶ κλῆρος ἐπὶ τὴν Ὑσμίνην

cum illo mori non iniucundum est. Ita mortem occupantes castissimas, animas virtute sua liberas solóque ab Amore quo plenissimæ erant domitas, piorum sedibus restituebamus. Interim gubernator vectatores sic adorat: Viri qui simul nauigatis, & iactamini morituri simul; incubuit mari violentior ventus; furit crebra procella & ad nubes vsque tollitur. Iam disrupto velo plena mari scapha mergitur. Tot aquarum moles, & aduersa ingruentium ventorum flàmina,

--- tantúmque potentius omni
Arte malum est. ---

Sat cum mari pugnatum; totum contra nos pelagus insurgit. Cur secundum nauticas leges solita supplicum libamina non fundimus? de sorte lex est; cur victimam non sortimur? Hæc illo lachrimis obortis dicente, nos omnes malum malo, quod dicitur, sanantes, sortem occœpimus. Cecidit illa super Ismenem;

ſtatimque inſolens ignis, nouus ſacerdos, ara tumultuaria, ex tempore omnia parata ſunt. Mare ignis fuit, fluctus ara, ſacerdos gubernator qui nauticam legem tuebatur; victima pectus erat, aut Iſmene potius quæ ab illo auelli non poterat: Sed illam ego mortalium infeliciſſimus amplexus, fundo me nauis credidi. Interea Cratiſthenes precibus omnes fatigabat, virginis ætati, formæque parcerent. Verùm ſoluta ſine imperio nautarum licentia igne (vt Tragicus dixit) fortior eſt. Itaque Cratiſthene pænè fluctibus mandato, illam manibus meis auulſam optimus gubernator in alienis calamitatibus philoſophatus, tamquam Deo plenus, ita diſſeruit; Chryſeis Agamemnoni regi erepta Apollinis iram placauit, ab exercitu peſtem propulſauit. Nos pariter hac victima numinis pacem exoraturi, illius naufragio nobis

θανάτῳ,

θανάτου, καὶ καινὸν πῦρ, καὶ ἱερεὺς καὶ βωμὸς αὐτοσχέδιοι. ἡ θάλασσα πῦρ, καὶ τὸ κῦμα βωμὸς, καὶ ἱερεὺς ὁ καλὸς κυβερνήτης, ὁ τὸν νηΐτην νόμον πληρῶν. θῦμα δὲ, (ἀλλὰ μή μοι καρδία ῥαγῇς,) Ὑσμίνη παρθένος· ἣν ὅλην συμπλακεὶς καὶ περιπλακεὶς ὁ πολύτλας ἐγὼ πρὸς τὸν τοῦ σκάφους κατέδυν πυθμένα. ὁ δέ γε Κρατισθένης κατεδυσώπει τὸ ναυτικὸν, φείσασθαι λέγων κάλλους παρθενικοῦ καὶ νεότητος. ἀλλ' ἦ, κατὰ τὴν τραγῳδίαν, καὶ πυρὸς κρείττων ἀνάγκη ναυτική, μικροῦ δεῖν καὶ τὸν Κρατισθένην παρεδίδου τοῖς κύμασι. καὶ τὴν Ὑσμίνην μὲν ἀπέσπασα μου τῶν χειρῶν. ὁ δέ γε κυβερνήτης ἐν ἀλλοτρίαις φιλοσοφῶν συμφοραῖς ἀπεφοίβαζε· καὶ Χρυσηῒς ἀπεσπᾶτο χειρῶν Ἀγαμέμνονος βασιλέως. ἀλλὰ καὶ μῆνις Ἀπόλλωνος ἐμαλάσσετο, καὶ λοιμοῦ στρατὸς ἀπηλλάσσετο. τοίνυν καὶ ταύτην ἡμεῖς τῷ ἡμετέρῳ θεῷ καταθύσωμεν, καὶ ὅλην τοῖς κύμασι καταδύσωμεν, καὶ ψυχαὶ

ἡμετέρας ἀπὸ κλύδωνος σώσωμεν. Ταῦθ' ὁ μεγαλίστωρ κυβερνήτης ἐφ' ὑψηλοῦ καθήμενος ἐρρητόρευεν. ἀλλ' οὐκ ἀπεσπάσατό μου τῶν χειρῶν ἡ παρθένος· ἢ τὴν, ἢ ἐπὶ τὴν, ἐν ἀσπίδι γνωματευομένου μου, κατὰ Λάκαιναν. καὶ τὸ ὅλος ἄρης ἡ ναῦς, καὶ κλύδων πολυειδής. ὁ μὲν δὴ τῆς θαλάσσης σάλος ἐφιλονείκει τὴν ναῦν εἰς βυθὸν καὶ πυθμένα θαλάσσης καταγαγεῖν· τὸ δέ γε ναυτικὸν ἐκ τοῦ πυθμένος τοῦ σκάφους καὶ χερσὶν τούτων ἐμπεσὸν τὴν κόρην μεθείλκετο. αἱ δέ μου χεῖρες κατὰ τὴν Αὐραδάτου τῇ κόρῃ συνείποντο. καὶ ὅλος ἐγὼ συμμεθελκομένην τοῖς ἕλκουσι· καὶ κατεδυσώπουν συμπαραδοῦναί με τῷ βυθῷ, καὶ συνδῦσαι τοῖς κύμασιν· οἱ δ' ἐξεοιῶντες ἐπείθοντο, ἢ μᾶλλον ἠλέουν μὴ πείθοντες. ἀλλ' ὁ τὰ πάντα σοφὸς κυβερνήτης καὶ πάλιν κατεφιλοσόφει, καὶ πάλιν κατερρητόρευε, Ποσειδῶν, λέγων, τὴν κόρην ζητεῖ. ἐπὶ ταύτην ὁ κλῆρος. αὕτη θῦμα καὶ λύτρον τῶν ἡμετέρων ψυχῶν. ἀποσπασθήτω

omnibus à periculo tempestatis securis consulemus. Hæc & similia multiscius

Ille gubernator puppi dicebat ab alta.

Virgo interea nequaquam eripiebatur mihi : nam aut illam redimere , aut cum illa occumbere fixum erat. Itaque tota nauis pugna ac multiplici tempestate iactari videbatur: inde feruens æstu pelagus gurgitis profundo demersam nauem absorbere certabat; inde nautarum turba Ismenem manibus meis nauísque fundo fidentem trahebat. Verùm ego virgini adhærens , tamquam Abradatas Panthiæ, trahentes sequebar; hoc saltem precatus , vt me pariter vndis committerent. Iámque illos mei misertos persuasos iri credebam; sed tantùm miserantes destinati obdurabant. Ipse gubernator iterum philosophatus nautas sic alloquutus est: Neptunus virginem petit: hæc forte designata animalis hostia, & vitæ nostræ redemptio est. Itaque

huius ab manibus brachiisque per vim auulsa fluctibus marique tradatur. Nec mora, cùm abrepta virgo vestem exuta & nuda gubernatori sistitur. Ille pontum oculis emensus, popa sacerdósque insolens, Hanc tibi, inquit, domine Neptune, meliorem animam pro morte nostra persoluimus: (tu modò anima ægra,

Ne curre ad labias mihi,
Rimata itineri transitus.)

Dixit, nec diu cunctatus puellam in mare præcipitem deiecit. Ego hærente voce, quasi cum puella depositus anima vitáque sepultus, nauem lachrymis obruere conabar; Ismenes nomen ingeminans, quæ interea tamquam epota omni aqua, absorptóque mari, ac velut reciproco æstu subsidente ventos inanimes expirare fecit, redditáque subita tranquillitate post fœdam tempestatem repẽtè flustrum fuit. Turbata mens animi

τὴν τούτου χειρῶν· διαῤῥαγήτω τὴν ὠλενῶν· παραδοθήτω τῷ βυθῷ καὶ τοῖς κύμασι. τοίνυν ἀποσπᾶται μου τῶν χειρῶν ἡ παρθένος. ἀποδύεται τὸν χιτῶνα, καὶ ταῖς τοῦ κυβερνήτου χερσὶ γυμνὴ παρατίθεται. ὁ δὲ τὰ πάντα σοφὸς καὶ κυβερνήτης καὶ ἱερεὺς καὶ θύτης καινὸς, τὴν κόρην λαβὼν, καὶ ὅλους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς κύμασιν ἐμβαλὼν, καὶ τοῦτό σοι θῦμα, δέσποτα Πόσειδον, καὶ λύτρον, εἰπὼν, (ἀλλὰ μή μοι τὸ τῶν ὀδόντων ἕρκος ἐκφύγῃς ψυχὴ) τῆς νεὼς τὴν κόρην ἐξεσφενδόνησε, καὶ ὅλην ἀφῆκε τοῖς κύμασιν. ἐγὼ δὲ ὅλην τὴν φωνὴν καὶ αὐτὴν τὴν ψυχὴν συναφῆκα τῇ κόρῃ. καὶ ὅλην τὴν ναῦν ἐφιλονείκουν κατακλύσαι τοῖς δάκρυσιν· Υσμίνη, λέγων, Υσμίνη. ἡ δὲ ὅλον ὥσπερ καταπιοῦσα τὸν κλύδωνα, καὶ ὅλας ἐξερευξαμένη θαλάσσας, καὶ ὥσπερ τις ἄμπωτις ὅλους ἀνέμους ἀναῤῥοφήσασα, νηνεμίαν τῇ θαλάσσῃ παρέσχε, καὶ γαλήνην ἐκ σάλου καὶ κλύδωνος· ἐμὴν δὲ ψυχὴν

ὅλην κατεκύκα, καὶ ὅλην ἐτάρατε. καὶ ὃ μὲν δὴ ναοτικὸν σκεῦ αὐτῷ κυβερνήτη γλωκάζον ἔαρ ἐδρέποντο, καὶ ἡδονῆς ποτήριον ἔπινον ἐξ οὕτω πικροτάτου χειμῶνος σάλου καὶ κλύδωνος. ἐγὼ δὲ κόνδυ πικρίας, καὶ ἀψινθίου θαλάσσας ὅλας ἐκπεπωκώς, καὶ ὅλας τοῦ σώματος ἐκκενῶν καὶ αὐτῶν ὀφθαλμῶν, ὅλην ἤμην κατακλυδωνίζων τὴν ναῦν, καὶ ὅλον σάλον ἐγείρων καὶ δεύτερον κλύδωνα. ὃν δὴ μὴ φέρων ὁ κυβερνήτης, ἀλλ' οἰωνὸν οὐκ ἀγαθὸν τὸν θρῆνον οἰόμενος, περὶ τῇ χέρσον ἀγχοῦ τὴν ναῦν, καί με τῆς νεὼς ἐξεφόρτωσεν. ἐγὼ δ' τῇ ψάμμῳ καὶ τῇ θαλάσσῃ παρακαθήμενος, ὅλην ἐξετραγώδουν τὴν συμφοράν, χοὰς ἐπιτυμβίους τῇ κόρῃ καταστενδόμενος· Ὑσμίνη, λέγων, Ὑσμίνη, φῶς ἀπορρυέν μου τῶν ὀφθαλμῶν, ὄρνις ἀποπτᾶσα μου τῶν χειρῶν. ὦ ναυαγίου πικροῦ καὶ κλύδωνος ξένου· ὦ γαλήνης μοι πικροτέρας καὶ κλύδωνος. σὺ μὲν ἀπήλλαξης τῷ σάλῳ καὶ τῷ ῥοθίῳ τοῦ

tanto malo fluctuabat, dum placidi ponti pellacia læti nautæ fruebantur, in tranquillum ex ſæuis tranſlati tempeſtatibus. Ego exhauſto amaritudinis ſcypho toto velut abſinthio mari, quod ore oculíſque poſtmodum redderem, nauem mundaturus, alios æſtus aliáſque aquarum moles excitabam. Non tulit hos luctus impatiens gubernator: ſed dirum obſcœnúmque ſibi & ſuis omen arbitratus, naui ad littus appulſa, me exonerauit. Tum verò in littore ſedens infortunium quod acciderat cruciabili voce repetens, ferales Iſmenes Manibus inferias libabam: Iſmene, inquiens, lumen oculorum meorum, euanuiſti; tamquam auis è manibus auolaſti. O naufragium acerbum! ô miſeram tempeſtatem! ô tranquillitatem ſæuiorem! tu furentium vndarũ impetu abrepta

perijsti, & animum luctu submersum obruisti. Tu castissimum spiritum vndis coronata exhalasti: mihi luctus, lachrymæ dolórque pro corona sunt. Tibi genialís lectus mare, idémque sepulchrum fuit: atque ego sponsus eram, qui neque nuptiale carmen his nuptijs lætior cecini; sed in arena tamquam inani in tumulo ferales nænias pertexens toti Nereidum inuocatæ turbæ infortunium meum narrabo. Ah sæuos maris fluctus, qui deperditos sensus luctus amarore cumularunt! Ah tempestatem quæ thalamum & nuptam simul aquis obruit! ah calamitatis casus aduersæque fortunæ! ô pharetram cuius omnia tela consumpsit Amor! ah cæcum ignem quem in ima præcordia delapsum sensimus! ô Rex Amor Deorum

κύματος. ἐμοῦ δὲ κατεβάπτισας τὴν ψυχὴν ὅλαις θαλάσσαις κακῶν περικλύζουσα. καὶ σὺ μὲν, ψυχὴν παρθένον ἐφύσησας, ὅλη στεφανωθεῖσα τοῖς ὕδασιν· ἐμοῦ δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ ψυχὴν ξενικῶς ἐστεφάνωσαν ὀδύναι καὶ γόοι καὶ δάκρυα. θάλαμός σοι καὶ τάφος ἡ θάλασσα, καὶ θαλαμηπόλος ἐγώ. ἀλλ' οὐκ ἐπιθαλάμιον ᾄσω σοι, οὐκ ἐπικροτήσω γαμήλιον· ἀλλ' ὡς ἐν κενηρίῳ τῇ ψάμμῳ, πικρὰς ἐπιθανατίους πλέξω σοι τὰς ᾠδάς· καὶ ὅλον χορὸν Νηρηΐδων συγκαλεσάμενος, ὅλον κατατραγῳδήσω μου τὸ δυστύχημα. ὦ κῦμα θαλάσσης ὅλην μου καταπικραῖνον τὴν αἴσθησιν. ὦ κλύδων ὅλον νυμφῶνα καὶ νύμφην αὐτὴν κατεπικλύσας τοῖς κύμασιν. ὦ δυστυχημάτων ἐμῶν. ὦ τύχης ὅλης ἀντιπνεούσης ἡμῖν. ὦ φαρέτρας ἐκείνης, ἣν μοι κατὰ καρδίας Ερως ἐκένωσε. φεῦ ἀφροδισίου πυρὸς, ὃ μοι κρατῆρας ὅλους Ερως ἀνῆψε κατὰ ψυχῆς. ἀλλ' ὦ βασιλεῦ Ερως πάντων θεῶν

βιαιότερε· ὦ ψυχὰς κατατυραννῶν· ὦ βέλος πέμπων, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς συμμεθελκόμενος τὰς ψυχάς. ὦ σπλάγχνα φλέγων, καὶ ὅλας καρδίας καταπιμπρῶν· ὦ βασιλεῦ ὀνείρων, εἰ δ᾽ οὐχὶ πάντων, ἀλλὰ μόνων ψευδῶν. σοῦ θρασὺς ἐλέγχει σε Ποσειδῶν. ὁπλίτην εἶδόν σε, καὶ τοῖς βέλεσι τέτρωμαι, πλὴν καὶ ὅλην τὴν ψυχὴν καταπέφλεγμαι. πτερωτὸν καὶ τὸ πτερὸν οὐκ ἐξέφυγον. ἀλλ᾽ ἤδη σοι καιρὸς καὶ τῇ γυμνώσει τοῦ σώματος χρήσασθαι καθ᾽ ὅλης Ἀμφιπείτης, καὶ Ποσειδῶνος αὐτοῦ. σοῦ τὴν παρακαταθήκην ἣν μοι παρέθου, βασιλεῦ, σεσύληκε· τὴν σὴν Ὑσμίνην, ἣν μοι παρέθου ταύτῃ τῇ δεξιᾷ, οὗτός μοι τὸν θησαυρὸν ἐλῄσατο. σὺ δ᾽ ἀλλ᾽ ἀπόθου τὸ πῦρ καὶ τὰ τόξα καὶ τὸ πτερόν. εἰ δέ μοι βούλει, ἀπόδυθι καὶ κατάδυθι πρὸς βυθόν, καί μοι τὴν Ὑσμίνην ἀνάγαγε· τὴν Ὑσμίνην ἧς μόνον ἐπιμνησθεὶς, ὅλα πυρπολοῦμαι τὰ σπλάγχνα, καὶ ὅλην ψυχὴν κατακαίο-

potentissime, qui animis imperas,

Et adducto qui flectis cornua neruo:

qui oculorum illicio mortalium mentes trahis, & adustis visceribus

Pectori, & arcanos instillas ossibus ignes.

O somniorum princeps, si non omnium, eorum saltem

Quæ falsò ludunt homines volitantibus vmbris.

Ita ergo Neptunus insultans te iocos fecit. Tu armatus mihi visus es, statímque telo tuo percussus sum. Tu facem gestabas; subitóque animæ flagrantia caluit. Tu volatilis, nec præpetis pinnæ remigium effugere potui. Iam nuditate tua contra Neptunum opus est. Ille depositum, quod fidei meæ commiseras, rapuit; Ille Ismenem tuam quam in manum conuenire iusseras, thesaurum meum, prædatus est. Tu igne, arcu, alísque depositis accurrens, cum illis, si placet, profundo te crede, illámque reducem mihi siste: illam ipsam Ismenem, ad cuius solum nomen redijt illa cura,

Quæ nunc me coquit & versat sub pectore fixa.

O iucunda, vt in somnis, oscula, amplexúsque, ac cætera liberioris nequitiæ somnia, quæ me Amori mancipa-runt. Verùm illa ridicula, omninóque somnia erant. O Iupiter deorum verissime, illa dira volucris tua hos futuros casus indicauit. Ecce puella Ismene manibus ab meis auulsa est. Ego pactam fidem violaui, qui eadem morte me periturum deos testes aduocaueram. Nunc illam malæ Orci tenebræ tegunt, postquam fluctibus mandatam fato defungi oportuit. Ego mortalium infelicissimus,

Hîc sedeo, & cæli duco spirabile lumen.

Tu Orchio tradita thesauro esse desiisti, me viuo & in terra videndo. Obmutuit clausum ostium Cupidinum melle plenissimum, dum ego tristissimum vitæ exodium repetam hianti deductóque ore, quod velut apis aculeo percussum calamitatibus intumescit. Interea

μαι. ἀλλ' ὢ τῶν ὡς ἐν ὀνείροις ἐκείνων τερπνῶν τῶν φιλημάτων, τῶν συμπλοκῶν, τῶν περιπλοκῶν, καὶ τῶν ἄλλων ἐρωτικῶν. βαβαὶ τῶν ὀνείρων οἷς ἠνδραπόδισμαι. ὄνειροι πρώτως καὶ ὕπνος, καὶ ὄντως κατάγελως. ὦ Ζεῦ θεῶν ἀληθέστατε, ὄντως σὸς οἰωνὸς ἐκεῖνος ἀπαισιώτατος ὅλον μοι τὸ μέλλον τοῦτο καθαρῶς αἰνιττόμενος. ἰδοὺ γὰρ Ὑσμίνη παρθένος ἐρεμνῶν μοι τούτων χειρῶν βιαίως ἀπέσπασται. ἀλλ' ὦ κόρη τῶν συνθηκῶν σοι κατέψευσμαι. σὺ σοὶ τεθνάναι θεοὺς αὐτοὺς διεμαρτυράμην σοι, καί σοι τοῦτο τὸ θανάσιμον συμμερίσασθαι. ὁρῶ δέ σε μὲν σκότος καλύπτει, καὶ κῦμα περιότερον ἐρεμνῶς κατεπέκλυσεν. ἐγὼ δὲ φῶς ὁρῶ καὶ τοῖς κύμασι παρακάθημαι. σὺ μὲν πρὸς ᾅδην, ἐγὼ δὲ πρὸς γῆν. μέμυκέ σου τὸ στόμα τὸ σίμβλον τοῦ μέλιτος· τὸ δ' ἐμὸν τοῦτο στόμα πλατυνθὲν ἐξ ὀδύνης, κατατραγῳδήσει σοι τὸ ἐξιτήριον· καὶ ὡς ἐκ κεντούσης μελίττης πληγῇ, φλεγμαίνει τοῖς πάθεσι. καὶ σὺ μὲν

ἀμνηστίας ἴσως ἐπεκαλέσῃς ἡμῖν· ἡμεῖς δέ σου τὴν μνήμην ὥσπερ συμψυχώσαντες ἑαυτοῖς, σὺν αὐτῇ ψυχῇ καὶ ταύτην φυσήσωμεν, ἢ μᾶλλον καὶ μέχρις ᾅδου συγκατάγωμεν, καὶ μέχρι τοῦ τῆς λήθης κρατῆρος αὐτοῦ θρηνοῦντες πικρὸν ξεῖνὸν δυσαπόνιπτον. ταῦτ' ἔλεγον· καί μου τῶν ὀφθαλμῶν ἀπέῤῥει τὸ δάκρυον, καὶ κατὰ θάλασσαν ἐξεχεῖτο, καὶ πυκνῶς κατεκυμάτοῦτο, καὶ ὅλον με κατεπέκλυζεν. ἐν μέσοις δὴ τούτοις ὕπνος λαθὼν ἐμπίπτει μου τοῖς ὀφθαλμοῖς, καί με πρὸς ἑαυτὸν ὅλον ἐφέλκεται. καὶ πάλιν Ερως ἐφίσταται διὰ νυκτὸς ὑπνοῦντι μοι. καὶ ἦν Ερως ὄντως ἐκεῖνος ὁ γεγραμμένος ἐν Αὐλικώμιδι, καί μοί φησιν, Υσμινία, χαίρεις. ἐγὼ δὲ, ἀλλ' οὐ χαρτὰ πάσχω. τὴν γάρ μου παρακαταθήκην ἣν ταῖς χερσί μου ταύταις παρέθου, τὴν σὴν Υσμίνην καὶ παρθένον ἐμὴν, σοῦ θρασὺς Ποσειδῶν ἐξαυτῶν τούτων ἐμῶν ἀγρίως ἀφαρπάζει χειρῶν, ὅλην κυκήσας θάλασσαν, ὅλον ἀνεγείρας

madidæ memoriæ Ismeniam tuum insimulabis, qui tui recordationem cum anima coniunctam ad inferos vsque, si licet, ac ipsa Lethes obliuia miserabili perpetuóque luctu conseruabit. Fluebant loquentis ab oculis lachrimæ, quæ tamquam aliud mare crebris me velut fluctibus inundabant. Interim tacitus adrepens somnus oculos placida quiete composuit; iterúmque dormientem Amor, qualis Aulicomide visus erat, me interpellans vt valerem interrogauit. Ego, inquam, minimum patior, à quo depositum tuum, quod mihi commiseras, excitata tempestate commotóque mari audax Neptunus

eripuit. Atqui species natantium singulas nuditatem tuam timentes inspexi: igitur puellam tam elegantis maturæque formæ, merum amorem spirantem, quæ tibi seruitium detulit, méque amantium numero adscripsit, pelagi profundo ereptam libera. Nos tuo saucij telo, patria protelati viuimus: Tuo ardentibus igne somno non vmbrantur pupulæ: tuis viribus freti, spreto vndarum periculo, mare conscendimus. Ah impotentem potentiam tuam, aut potius infortunium meum! Neptunus

Præ se vndas voluens, vortices vi suscitans,

nauem vndis obruere conatus, Ismenem cui parcere te decebat, per vim mihi viuentium infelicissimo eripuit. Itaque succurre, qui omnium dominaris. Nulla mora est

κλυδώνιον. ἀλλ' ὦ βασιλεῦ Ἔρως, ὅλον σοὶ γνοὺς Ἀμφιπεῖτης εἶδον δουλογραφούμενον, καὶ σοῦ φεῖδον τὴν γύμνωσιν. ὦ βασιλεῦ, ἐκ βυθοῦ καὶ θαλάσσης τὴν Ὑσμίνην ἀνάγαγε, παρθένον οὕτω καλὴν, οὕτως ὡραίαν, οὕτω πνέουσαν Ἔρωτος, καὶ σοι δουλογραφουμένην, καὶ με δουλογραφοῦσαν τὸν ἐραστήν. σοῖς τετρωμένοι βέλεσι, βασιλεῦ, πατρίδων ἡμῶν ἀπηλάσαι γεγόναμεν· σῷ πυρποληθέντες τὰ σπλάγχνα πυρὶ, βασιλεῦ, νύκτας ὅλας ἀύπνους ἰαύσαμεν. σῇ δυνάμει θαῤῥήσαντες, βασιλεῦ, θαλάσσης ἐπέβημεν, πελάγεσι κατετολμήσαμεν. ἀλλ' ὦ τῆς σῆς δυναστείας, εἶτ' οὖν ἐμῆς δυστυχίας, ὅλον Ποσειδῶν ἐγείρει κλυδώνιον, ὅλον θυμὸν κατὰ θαλάσσης κενοῖ· ὅλην τὴν ναῦν φιλονεικεῖ καταβαπτίσαι τοῖς κύμασι· καὶ τὴν Ὑσμίνην, ἧς φεῖσαι, βασιλεῦ Ἔρως, ὅλῃ θρασείᾳ χειρὶ, βαβαὶ, τούτων ἐμῶν ἀθλίων ἀφαρπάζει χειρῶν. ἀλλ' ὦ πάντων Ἔρως κρατῶν, ὅσῳ ἐπτερύξατο τοῖν

ποδοῖν· καὶ κατὰ μέσα πελάγη γινόμενος, ἐμπίπτει τοῖς κύμασι καὶ χωρεῖ πρὸς βυθόν. καὶ μετ' οὐ πολὺ μοι πάλιν ἐφίσταται, τὴν Ὑσμίνην ἀνέχων περὶ τὴν χεῖρα, καὶ ὡς ἐκ θαλάσσης ὑγρὰν καὶ λελυμένην ταῖς χερσί· καὶ ταῖς ἐμαῖς ταύταις χερσὶ παρατίθεται. ἐγὼ δ' ὡς τὴν Ὑσμίνην λαβὼν, ὑφ' ἡδονῆς ἐξανέστην τῶν ὕπνων. τὰ δ' ἦσαν πάντα, καὶ πάλιν ὄνειροι δουλεύοντες Ἔρωτι.

ΒΙΒΛΙΟΝ η'.

ΟΥΤΩ μὲν οὖν μεθ' ἡδονῆς καὶ χαρᾶς ἀνάστας τῶν ὕπνων, ὅλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐζήτουν τὴν Ὑσμίνην ἰδεῖν. ἡ δ' ἦν οὐδαμοῦ. πλῆθος δ' ὁρῶ παρὰ τῇ ψάμμῳ, καὶ πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον Αἰθιόπων, ἀγρίων ἀνδρῶν· οὓς ἰδὼν, νὴ τὴν τῶν ἐμῶν δυστυχημάτων θάλασσαν, ὅλος

cùm ille pernicibus alis medium mare occupans, præcipiti volatu vndarum profundo immersus est; statímque Ismenem innoxiam, sed adhuc madentem & quasi alteram Venerem Gratiarum balineo recreatam exposuit; iterúmque mihi tradidit. Ego excussa præ gaudio quiete euigilans somnum amatorium esse deprehendi.

LIBER OCTAVVS.

ITA cum gaudio & voluptate somnio emersus Ismenem acri obtutu quærebam:

--- verùm illa repentè recessit,

Nec se se dedit in conspectum corde cupita.

Tamen innumeram Æthiopum multitudinem (est autē crudele hoc hominum genus) oculis arbitratus sum. Attonitus repentinæ visionis stupore, per illa quæ me nimiū vexant infortunia,

vecors animi steti: vtinam hoc pariter somni terriculamentum fuisset, sed ipsissima veritas erat. Nam me conspectum crinibus trahentes immaniter, tamquam prædam nacti, in triremem, quæ sublimis clauis & molentibus pendebat, deductum, eiúsque fundo creditum ad remum collocarunt. Postquam rudentibus collectis à terra soluissent, statim remis, quantoscumque vlla triremis vmquam habuit, nauem accelerantes, illam in portum capacem & à vento tutum deduxerunt. Mox minimo cibo potúque recreati, pane scilicet & aqua, quieti temporiùs recesserunt, relictis qui insomnes essent ad puppem & proram custodibus. Circa tertiã vigiliam noctis, solutã nauem remis iterum vrgentes ad oppidulum silentio appulsi,

ἐξανέστην εὐθὺς, καὶ ἤθελον ὄναρ ὁρᾶν· τὸ δ' ὕπαρ ἦν. ὁρῶσι γάρ με καὶ μεθέλκουσι τῶν τειχῶν, καὶ περὶ τὴν τριήρη βαρβαρικῶς ὥσπερ τι θρέμμα φέρουσι. παρῆν γὰρ ὥσπερ ἀπῃωρημένη τῆς γῆς ἐν πασσάλοις καὶ πείσμασι· καὶ περὶ τὸν τῆς τριήρους καταγαγόντες πυθμένα, τῇ κώπῃ παρακαθίζουσιν. ἐπεὶ δ' ἀποβαίνουσι τῆς γῆς, ὅλα συναγαγόντες τὰ πείσματα, κώπαις πτεροῦσι τὴν ναῦν, ὅσας αἱ τριήρεις αὐχοῦσι πυκνάς. καὶ περὶ λιμένα γενόμενοι, νεώσμον καὶ λίαν εὐάσκαλον ἐγμενίζουσι τὴν τριήρη. καὶ μικρὸν μετασχόντες τροφῆς καὶ πότου, τὰ δ' ἦσαν ἄρτος καὶ ὕδωρ τούτοις ἐπιφερόμενα, πρὸς ὕπνον ἐτράπησαν, περὶ πρῷραν καὶ πρύμνην δυστάκτους ἀφωσιωσάμενοι φύλακας. περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς διαναστάντες τῶν ὕπνων, κώπαις πάλιν πτεροῦσι τὴν ναῦν, καὶ τοῦ λιμένος ἐξάγουσι. καὶ περί τι γεγονότες πολίχνιον, καὶ σιγῇ τὴν ναῦν προσορμίσαντες, καὶ τὴν

χερσὶν τῇ μὲν δὴ λαιαῖς ἀσπίδας λαβόμενοι, ταῖς δ' αὖ ἑτέραις δεξιαῖς ἀνασπάμενοι φάσγανα, καὶ ὅλους ἑαυτοὺς τοῖς ὅπλοις καταφραξάμενοι, ὡς μέλισσαι κηρίον, ὅλον ἐπικύκλωσαν τὸ πολίχνιον. καὶ θροῦν ἐγείραντες βαρβαρικόν τε καὶ ἄσημον, ἀόπλοις ὁπλῖται, κοιμωμένοις ἄγρυπνοι κατεπέθεντο, σφάττοντες, ἁρπάζοντες, ὡς θῆρες, ἀγρίως ἅπαν καταστρεφόμενοι τὸ πολίχνιον. καὶ πᾶν τὸ περιστυγὲς καταληϊζόμενοι σὺν αὐταῖς γυναιξὶ, σὺν αὐταῖς παρθένοις, νεανίσκοις, ἀνδράσιν, ὅσοις μὴ πρὸς ᾅδην βαρβαρικὴ μετεβίβασε μάχαιρα. περὶ γοῦν δὴ τὴν τριήρη πᾶν τὸ ληϊσθὲν συναγαγόντες οἱ πειραταὶ, καὶ τούτοις κατεπιβάντες, καὶ συνεπιβάντες αὐτοὶ, μακρὰν τοῦ λιμένος ἀπέβησαν. καὶ περὶ μέσα πελάγη γενόμενοι, καὶ ὡς ἐν θεμελίοις τοῖς καλωδίοις ὅλην τὴν τριήρη καταπηξάμενοι, τὰ σκῦλα μερίζονται. τούτων δ' ὅσον ἐν ἀνδράσιν, ὅσον ἐν νεανίσκοις, ὅσον ἐν παρθένοις καὶ γυναιξὶν,

clypeo læua sumpto, ense in dextera nudo, armis omnibus instructi, velut alueare solent apes, illud corona cinxerunt. Mox excitato barbarico & incondito tumultu armati inermes, somnolentos vigiles inuaserunt, totum oppidum quod cædibus rapinísque compleuerant, immaniter tamquam belluæ laniantes. Etiam post tot vastitates funerum, & obuia omnia quæ prædæ cesserant, abactæ mulieres, virgines, adolescentes, & viri quicumque gladijs fatóque vitam non reddiderant. Collecta in triremem omni præda, nauem conscendentes procul à portu recesserunt, medióque mari, funibus, & *dente tenaci*

Anchora fundabat naues.

Ibi demum spolia diuisuris viri, adolescentes,

Et grege permixto pueri, innuptæque puellæ,

vestibus exutæ nudo corpore ad pubem vsque intectæ exhibebantur. Homines nauis fundo, mulieres barbarorum probris, & libidini seruatæ sunt: quæ signati pudoris erant, laceram indutæ tunicam vim nullam expertæ sunt, neque aduersus illas fœdum quidpiam consultum est: cuius legis ergô, nescio. Cùm aduersus mulieres ita turpiter se gessissent, reliquis similiter compositis, prandio concesserunt. Estur opiparè potatúrque: nec vt prius defrudans genium mensa. Hominibus, vt dictum est, in triremis fundo, virginibus in prora locus constitutus erat. Mulieres accubuere barbaris: qui postquam lautos

ἀπεδύετο τὸν χιτῶνα· καὶ ἦν ἀπερικάλυπτον καὶ μέχρις αἰδοῦς, καὶ γύμνωσιν καθόλου φέρον τοῦ σώματος. ὁ μὲν οὖν δὴ πυθμὴν τῆς τριήρους, καὶ νεανίσκους, καὶ τοὺς ἄνδρας ἐδέχετο· τὰς δὲ γυναῖκας αἰσχύνη καὶ βαρβαρικὴ τις ἀσέλγεια. παρθένοις γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ἢ τίνι νόμῳ βαρβαρικῷ καὶ χιτὼν διερρωγὼς τις ἀπεδιδύσκετο, καὶ χεὶρ αὐθάδης οὐκ ἐπετίθετο· οὔτέ τι βαρβαρικὸν ἐπὶ ταύταις αἰσχρῶς κατεπράττετο. οὕτω τοίνυν τὰ μὲν περὶ τὰς γυναῖκας αἰσχρῶς. τὰ δ' ἄλλ' ἀκόσμως οἱ βάρβαροι διακοσμησάμενοι, περὶ τὸ δεῖπνον ἐτράπησαν. καὶ ἦν ἡ τράπεζα τούτοις πολυτελὴς, οὐχ ὡς παρὰ μικροῦ βαρβαρικὴ, καὶ πολυτελῶς ἀφιλότιμος. τοῖς μὲν οὖν ἀνδράσιν, ὡς εἴρηται, τῆς τριήρους ὁ πυθμὴν ἀφωσίωται· ταῖς δέ γε παρθένοις, ὁ περὶ τὴν πρῴρην τόπος ἀφώρισται. αἱ γάρ τοι γυναῖκες τοῖς βαρβάροις αἰσχρῶς περὶ τὸ δεῖπνον συνανεκλίθησαν. μετ' οἴνου δὴ πολυτελοῦς,

ὡς εἴρηται, τὰς σφαγάς, καὶ τὴν αἰσχρὰν ἐκείνην καὶ ὅλην αἵματος τράπεζαν, τοὺς μὲν νεανίσκους (ὀλίγοι δ' οὗτοι) ταῖς κώπαις παραθανατίζουσιν. ὅσοι δ' ὑπερβεβήκασι τούτοις, βαβαὶ τῆς τῶν βαρβάρων ἀμειλίκτου ψυχῆς, ξίφους γεγόνασι παρανάλωμα, καὶ τὰς κεφαλὰς ξίφεσιν εἰς θάλασσαν ἐξεσφενδονήθησαν. αἱ δὲ γυναῖκες αἰσχρῶς τοῖς βαρβάροις συνανεκλίθησαν. καὶ τὴν ἡ τριήρης πανδοχεῖον πλῆρες αἰσχρότητος, καὶ συμπόσιον αἵματος. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ τῆς νυκτός. ἐπεὶ δὲ νὺξ οὐδαμοῦ· ἥλιος γὰρ ὑπὲρ γῆν, καὶ τὸ ζητούμενον φῶς ἡμῖν προσηύγασε, καὶ τὴν ἡμέραν τὸ φῶς· ὡς ἐκ παστάδος ἀνίστη τὸν βάρβαρον, καὶ τὴν ὅλον μεθύον ταῖς ἡδοναῖς, καὶ βαρβάρῳ φωνῇ καταγλωσσαλγοῦν καὶ οἷς διαλεγόμενον. μετ' γοῦν δὴ πολλοῦ τινα θροῦν ὅσον τὸ ναυτικὸν ἐγείρει, καὶ μᾶλλον εἰ βάρβαρον, ᾠδή τις ἀλλόθροος καὶ ἄσημος ἱστίῳ λευκῷ τὴν τριήρη κατεκόσμησε. καὶ τὸ πνεῦμα πνεῦσαν ἐκ πρύμνης ὅλον

cruentóſque ſatis detruncauerant cibos, adoleſcentes paucos ad remum collocarunt, omnibus ætate prouectioribus (ô crudeles Barbarorum animos!) gladio conſumptis, quorum capita fluctibus mandata ſunt; dum accumbentes feminæ mero prandióque ſauciæ cum barbaris voluptarentur. Ita triremis meritorium & ſanguine ac cæde maculatum conuiuium fuit. Hæc geſta ſunt,

-- dum Sol albus receſſit in infera noctis.
Sed cùm candida ſe radijs dedit icta foras
lux;

iàmque cupita dies orbi arriſit, emerſi ſomno & velut nuptiali lectulo ſcelerati, nimiáque iam Venere ebrij, multa barbara inter ſe loquacitate collocuti, poſt immane murmur & quale ac quãtum nautica multitudo excitare amat, ornatam candido veló triremem ab aliquo illorum incondito alicuius mandato, vndis permiſerunt: ſtatímque flantes à puppe Zephyrorum animæ

pleno curuata vento vela ferebant; visáque nauis, tamquam impatiens pugnæ, pedibúsque solum quassans equus. Omittam quæ barbari cum mulieribus per summam impudentiam flagitiosè luserunt: cætera prætere a quæ vt barbaros decuit composita sunt. Tandem Artycomidem secundo appulsos vento magnus mortalium in littore numerus excepit. Ibi post illas quas Barbari & Piratæ cum incolis libationibus pacisci solent inducias, obsidibus in triremem receptis res nostræ prædáque ex oppiduli direptione exposita est: statímque subita, in littore, fori species conspecta est, breuíque exonerata naue omni auri, argenti, æríſque & ferri ac vestium cæteráque rapta à barbaris supellectile, singula pretio cesserunt. Sola mancipia in littore non exposita, in naue

τὸ ἱστίον ἐκύρτωσε. καὶ ἦν ἡ τριήρης ὡς ἵππος εἰς πεδίον κροαίνουσα. καὶ ἵνα τἀν μέσῳ παρῶ, ὅσα τὸ βάρβαρον κατεκώμαζεν, ὅσα ταῖς γυναιξὶν ἀνήδυετο, καὶ τἆλλ' ὁπόσα βαρβαρικῶς καὶ ἀσέμνως ἐστέλλετο, εὐφόρῳ τῷ πνεύματι, περὶ τὴν Αρτύκωμιν ἐγενόμεθα· καὶ πλῆθος ἐξ Αρτυκώμιδος ὁρῶμεν περὶ τὴν ἤπειρον. καὶ μετὰ μὲν δὴ πολλὰς τὰς σπονδάς, ἃς οἶδε τὸ βάρβαρον σπένδεσθαι, καὶ ὅσα πειραταὶ πρὸς ἠπειρώτας βαρβαρικῶς διαλλάσσονται, δέχεται μὲν ἡ τριήρης ὁμήρους τινάς· ἡ δ' ἤπειρος τὸν τῆς τριήρους φόρτον ὅσον ἐκ τοῦ πολιχνίου τὸ βάρβαρον ἐληΐσατο. καὶ ἦν περὶ τὴν ψάμμον πανήγυρις αὐτοσχέδιος. ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ καὶ χαλκῷ καὶ σιδήρῳ καὶ χιτωνίσκοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα βαρβαρικὴ καταληΐζεται χείρ, τῆς τριήρους ἐξεφορτοῦτο, καὶ ὅλον διεπιπράσκετο. τὸ δ' ὅσον τῆς λείας ἐν ἀνθρώποις ἦν, οὐ μετεκομίσθη περὶ τὴν ἤπειρον, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ τριήρει

κατεπιπεράσκετο. καὶ γυναικῶν μὲν καὶ νεανίσκων αἰχμαλώτων ἡμῶν, ὀλίγος τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος λόγος, ἢ μᾶλλον οὐδείς. ὃ πολὺ δὲ ἐκεχλεύη περὶ τὴν τῶν παρθένων κτῆσιν. αἱ δὲ ἦσαν πολλοῦ τοῖς βαρβάροις τιμώμεναι, καὶ πολλοῖς τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος κτώμεναι. μετὰ μὲν τοί γε τόξον καὶ πηγὴν τῆς Ἀρτέμιδος, ἣν Ἀρτύκωμις φέρει Ῥῆνον ποταμὸν Κελτικόν. ἱερὸν γὰρ ἐν Ἀρτυκώμιδι περιφανὲς τῆς Ἀρτέμιδος. οὗ μέσον χρυσοῦν Ἀρτέμιδος εἴδωλον, τόξον τεῖνον ταῖν χεροῖν· τοῖν δέ γε ποδοῖν πηγὰς βλύζον κατὰ ποταμὸν ῥεύσας ἐρυβρύχιον καὶ πολυχεύμενα. ταύτας δὴ τὰς πηγὰς ἀνακαχλάζειν εἴποις ἰδών. ἃ δὴ καὶ τόξον καὶ πηγαὶ παρθένον ἐξέλεγχουσι τὴν παρθενικὴν ἀποσύλησιν. εἰ γάρ τις παρὰ παρθένον διψυχεῖ καὶ ζητήσει τὸν ἔλεγχον, ἐπὶ τὴν πηγὴν τὴν παρθένον ἐμβιβάζουσι, τῆς δάφνης αὐτὴν στεφανώσαντες. εἰ μὲν οὖν ἡ τὴν πηγὴν εἰσδῦσα παρθένος τὴν παρθενίαν οὐκ ἔψευσται, καὶ τὸ σεμνὸν οὐκ

emebantur: quorum tamen vilissimum apud omnes pretium fuit, ideo quia virginum auctioni tantùm inhiabant, quæ non nisi immani ære parabantur; maximè post Dianæ fontem & arcum, quibus inclita Artycomis virgines suas explorare amat:

Vt quos nascentes explorat gurgite Rhenus.

Etenim nobilis illa ciuitas est clarissimo Dianæ templo, cuius in medio imago numinis aurea manibus arcum tenens conspicitur. Scaturiunt simulachri ad pedes bullis ingentibus fontes magni fluminis strepitum imitati:

Qui tardè primùm clementi flamine pulsi
Incedunt, lenique sonāt clangore cachinni,

vt tu affirmares, oculis illos arbitratus. Hi fontes virginem virginalémq; scrobem effossā indicant: cùm de alicuius pudicitia dubitatur, facto sic periculo fides arguitur. Lauro coronata caput virgo fonti mandatur: quæ si pudicā se non mentita est, nullúsq; castitatē eius

imminuerit, manet arcu immoto numen, tacitísque molliter vndis virgo innatat. Si verò Dionæi cuiuspiam aura venti virgineam tædam exstinxit, deditque

Secreto amanti floris vsuram sui;

statim arcu reducto Dea, virgo & virginum custos, sagittam emittere videtur contra illius caput quæ virginitatem simulauit. Infelix sagittæ metu dum caput aquis immergit, vibrata in lenes fluctus vnda strepitu clangente coronam aufert. Hoc ritu omnes à Barbaris coronatæ & fonti permissæ exploratæ sunt. Quæ intacto ab vndis capite iterum coronatæ reuersæ sunt, illas magna pecunia venditas reliquerunt; reliquæ non signati floris triremi redditæ inter mulieres aurum ære, quod dicitur, virgineã lauri coronam barbaris amplexibus permutarũt. His

ἀπο-

ἀποσεσύληται, τὸ τόξον Ἄρτεμις οὐ τείνει, τὸ ὕδωρ ἠρεμεῖ, καὶ ἡ παρθένος κούφως τοῖς ὕδασι φέρεται, τῷ τῆς δάφνης στεφάνῳ κατακεκοσμημένη τὴν κεφαλήν. εἰ δ' Ἀφροδίτης πνεῦμα παρθενικὴν λαμπάδα κατέσβεσε, καὶ λαθὼν ἔρως τὴν παρθενίαν ὑπέκλεψε, τείνει τὸ τόξον Ἄρτεμις παρθένος θεὸς κατὰ μὴ παρθένου τῆς ἐψευσμένης αὐτήν, καὶ βάλλειν δοκεῖ κατὰ κεφαλήν. ἡ δὲ φρίσσει τὸ βέλος, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς ὕδασιν ὑποκρύπτεται. τὸ ὕδωρ ἀνακαχλάζον, ἀφαιρεῖται τὸν στέφανον. πρὸ οὖν ὅσον τοῖς βαρβάροις ἐδασμολογήθη παρθενικὸν, ἐκ δάφνης στεφανωθὲν, τῇ πηγῇ κατεβάπτετο. καὶ ὅσον μὲν οὐ κατέδυ τὴν κεφαλὴν, ὅσον οὐκ ἀφῃρέθη τὸν στέφανον, ἠργυρολογήθη πολλοῦ, ὅσον δὲ τὴν παρθενίαν κατέψευστο, τὴν τριήρη κατεκληρώσατο, καὶ ταῖς γυναιξὶ συνηρίθμητο, καὶ χρυσοῦ χαλκὸν ἀντηλλάξατο, τοῦ τῆς δάφνης παρθενικοῦ στεφάνου παστάδα βαρβαρικήν. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ

περὶ τὴν Ἀρτύκωμιν· καὶ οὕτω τῆς τριήρους ἐξεφορτώθη τὰ λάφυρα. καὶ πάλιν ἡ τριήρης τοῖς συνήθεσι κατεπληρώθη πτεροῖς· καὶ πάλιν τὸ βάρβαρον ἐφ᾽ ἑτέραν ἐστέλλετο. καὶ ἡμεῖς δοῦλοι βαρβάρων ἐξ ἐλευθέρων εἱλκόμεθα. περὶ δὲ τρίτην ἡμέραν ἐπί τινα λιμένα καταίρομεν ἕτερον· καὶ τὴν τριήρη περὶ τὴν ἤπειρον μεθελκυσάντων ἡμῶν, καὶ ὅλην ταύτην ἐξαψαμένων τοῖς πείσμασιν, ὅλον τῆς νεὼς ἐξέπλη τὸ βάρβαρον, καὶ περὶ τὴν ψάμμον ἐγένετο, καὶ τὰς γυναῖκας συμμεθελκύσατο, καὶ ὅλην σκηνὴν ἐγγὺς κυμάτων ἐπήξατο, καὶ λαμπρὰν ἡτοιμάσατο τράπεζαν. καὶ μετὰ δὴ πολλὰς τὰς τροφάς, καὶ πότους καὶ βαρβαρικά τινα παίγνια, καὶ τἄλλ᾽ ὁπόσα βαρβαρικῶς καὶ ἀσέμνως ταῖς γυναιξὶ κατεχρήσατο, σὺν αὐταῖς γυναιξὶ πρὸς ὕπνον ἐτράπη τὸ βάρβαρον, ὅλαις ἡδοναῖς καταβαπτισθὲν τὴν ψυχήν, καὶ ὅλοις καταμεθυσθὲν τοῖς ἔρωσιν. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὸ βάρβαρον. ἡμεῖς

Artycomide gestis aliò properantes barbari cùm nos abduxissent, præda & spolijs oneratam,

Rursus remiuagam mouent celocem.

Tertia die in alium delati portum, appulsa terræ rudentibúsque firmata naue, egressi cum mulieribus statuto proximè fluctus in littore tentorio prandium opiparè fabricarunt. Estur ac potatur; tandémque post barbara ludorum oblectamenta cum feminis quas indecorè flagitauerant vniuersi, voluptatibus ebrij, alta quiete compositi sunt. Nos

θριαμβεύει τὰ ἐπινίκια, καὶ ἡ πόλις κροτεῖ καὶ ἀλαλάζει χαρμόσυνα. καὶ πάντες ἡμεῖς ἡ λεία, τὸ λάφυρον ξένως ἀφελκόμεθα μέχρις Ἀπόλλωνος ἱεροῦ, ὃ δὴ θαῦμα φέρει πόλις Δαφνήπολις. ἅμα γοῦν τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸν βωμόν· κἀγὼ τοὺς πόδας περιχυθεὶς τοῦ θεοῦ, καὶ ὅλοις πλύνων τοῖς δάκρυσι, σὺ στῆσον, Ἄπολλον, εἶπον, τὸν κλύδωνα, συμπαθὲς εὔδιον ἀντιπνεύσας τοῖς ἐμοῖς δυστυχήμασι. Διὸς κῆρυξ σοῦ πατρὸς ἧκον ἐξ Εὐρυκώμιδος ἐς Αὐλίκωμιν, ἐκ δάφνης ταύτης τῆς σῆς τὴν ἐμὴν ταύτην ἀθλίαν στεφανωθεὶς κεφαλήν. ἀλλ' Ἔρως σὸς ἀδελφὸς, ῥόδοις ταύτην ἀντεστεφάνωσεν. οὗτός μοι τὴν παρθενίαν ἐσύλησεν, ἢ μᾶλλον ἐρωτικῶς ἀντηλλάξατο, Ὑσμίνην παρθένον ἀθλίαις ταύταις ἀντιπαραδοθείς μοι χερσίν. ἣν καὶ Ποσειδῶν παρθένος ἀνήρπασεν ἐξ ἐμῶν τούτων ἀθλίων χειρῶν καὶ μέσης ψυχῆς, ὅλῳ πνεύματι πνεύσας, ὅλῃ θαλάσσῃ καὶ κλύδωνι. σὺ δέ μοι στῆσον τὸν κλύδωνα, καὶ

victoriæ plausúsque voces tota ciuitate, inter ducis exercitúsque triumphos ad Apollinis templum, quo vrbs illustris est, victorum præda spoliúmque deducti sumus. Statim circum aram omnibus effusis, ego numinis pedes, quos amplexu fatigabam, lachrimis vbertim manantibus rigans, Apollo, inquiebam, te hanc tempestatem sistere, te mei misertum leni Zephyrorum anima calamitates temperare meas decet. Ego patris tui nuntius Aulicomidem veni; hac tua lauro infelicissimum caput redimitus, quod frater tuus Cupido rosa coronauit: ille

Erepta spolium virginitatis habet:

aut potius amatorijs commutauit nequitijs, puellam Ismenem mihi tradens, quam intactam manibus ab meis medióque è pectore raptam ventorum velut agmine facto, totóque mari & stridentibus vndis abstulit. Te hac tempestate sedata, aut

pleno curuata vento vela ferebant; visáque nauis, tamquam impatiens pugnæ, pedibúsque solum quassans equus. Omittam quæ barbari cum mulieribus per summam impudentiam flagitiosè luserunt: cætera præterea quæ vt barbaros decuit composita sunt. Tandem Artycomidem secundo appulsos vento magnus mortalium in littore numerus excepit. Ibi post illas quas Barbari & Piratæ cum incolis libationibus paciſci solent inducias, obsidibus in triremem receptis res nostræ prædáque ex oppiduli direptione exposita est: statímque subita, in littore, fori species conspecta est, breuíque exonerata naue omni auri, argenti, ærísque & ferri ac vestium cæteráque rapta à barbaris supellectile, singula pretio cesserunt. Sola mancipia in littore non exposita, in naue

τὸ ἱστίον ἐκύρτωσε. καὶ ἦν ἡ τριήρης ὡς ἵππος εἰς πεδίον κροαίνουσα. καὶ ἵνα τἀν μέσῳ παρῶ, ὅσα τὸ βάρβαρον κατεκώμαζεν, ὅσα ταῖς γυναιξὶν ἀνηδύνετο, καὶ τἄλλ' ὁπόσα βαρβαρικῶς καὶ ἀσέμνως ἐστέλλετο, εὐφόρῳ τῷ πνεύματι, περὶ τὴν Αρτύκωμιν ἐγινόμεθα· καὶ πλῆθος ἐξ Αρτυκώμιδος ὁρῶμεν περὶ τὴν ἤπειρον. καὶ μετὰ μὲν δὴ πολλὰς τὰς σπονδὰς, ἃς οἶδε τὸ βάρβαρον σπένδεσθαι, καὶ ὅσα πειραταὶ πρὸς ἠπειρώτας βαρβαρικῶς διαλλάσσονται, δέχεται μὲν ἡ τριήρης ὁμήρους τινάς· ἡ δ' ἤπειρος τὸν τῆς τριήρους φόρτον ὅσον ἐκ τοῦ πολιχνίου τὸ βάρβαρον ἐληΐσατο. καὶ ἦν περὶ τὴν ψάμμον πανήγυρις αὐτοσχέδιος. ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ καὶ χαλκῷ καὶ σιδήρῳ καὶ χιτωνίσκοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα βαρβαρικὴ καταληΐζεται χεὶρ, τῆς τριήρους ἐξεφορτοῦτο, καὶ ὅλον διεπιπράσκετο. τὸ δ' ὅσον τῆς λείας ἐν ἀνθρώποις ἦν, οὐ μετεχρηματίσθη περὶ τὴν ἤπειρον, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ τριήρει

κατεπιπεράσκετο. καὶ γυναικῶν μὲν καὶ νεανίσκων αἰχμαλώτων ἡμῶν, ὀλίγοις τοῖς ἐξ Αρτυκώμιδος λόγος, ἢ μᾶλλον οὐδείς. ὁ πολὺ δ᾽ ἐκεχλὴς περὶ τῆς τῶν παρθένων κτῆσιν. αἱ δ᾽ ἦσαν πολλοῦ τοῖς βαρβάροις τιμώμεναι, καὶ πολλοῖς τοῖς ἐξ Αρτυκώμιδος κτώμεναι. μετὰ μὲν τοί γε τόξον καὶ πηγὴν τῆς Αρτέμιδος, ἣν Αρτύκωμις φέρει Ρῆνον ποταμὸν Κελτικόν. ἱερὸν γὰρ ἐν Αρτυκώμιδι περιφανὲς τῆς Αρτέμιδος. οὗ μέσον χρυσοῦν Αρτέμιδος εἴδωλον, τόξον τεῖνον ταῖν χεροῖν· τοῖν δέ γε ποδοῖν πηγὰς βλύζον κατὰ ποταμὸν ῥεούσας ἐρυβρύχην καὶ πολυχεύμονα. ταύτας δὴ τὰς πηγὰς ἀνακαχλάζειν εἴποις ἰδών. ἃ δὴ καὶ τόξον καὶ πηγαὶ παρθένον ἐλέγχουσι τὸ παρθενικὸν ἀποσύλησιν. εἰ γὰρ τις παρὰ παρθένον διψυχεῖ καὶ ζητήσει τὸν ἔλεγχον, ἐπὶ τὴν πηγὴν τὴν παρθένον ἐμβιβάζουσι, τῆς δάφνης αὐτὴν στεφανώσαντες. εἰ μὲν οὖν ἡ τὴν πηγὴν εἰσδῦσα παρθένος τὴν παρθενίαν οὐκ ἔψευσται, καὶ τὸ σεμνὸν οὐκ

emebantur : quorum tamen vilissimum apud omnes pretium fuit, ideo quia virginum auctioni tantùm inhiabant, quæ non nisi immani ære parabantur; maximè post Dianæ fontem & arcum, quibus inclita Artycomis virgines suas explorare amat:

Vt quos nascentes explorat gurgite Rhenus.

Etenim nobilis illa ciuitas est clarissimo Dianæ templo, cuius in medio imago numinis aurea manibus arcum tenens conspicitur. Scaturiunt simulachri ad pedes bullis ingentibus fontes magni fluminis strepitum imitati:

Qui tardè primùm clementi flamine pulsi
Incedunt, leníque sonãt clangore cachinni,

vt tu affirmares, oculis illos arbitratus. Hi fontes virginem virginalémq; scrobem effossã indicant: cùm de alicuius pudicitia dubitatur, facto sic periculo fides arguitur. Lauro coronata caput virgo fonti mandatur: quæ si pudicã se non mentita est, nullúsq; castitatẽ eius

imminuerit, manet arcu immoto numen, tacitísque molliter vndis virgo innatat. Si verò Dionæi cuiuspiam aura venti virgineam tædam exstinxit, deditque

Secreto amanti floris vsuram sui;

statim arcu reducto Dea, virgo & virginum custos, sagittam emittere videtur contra illius caput quæ virginitatem simulauit. Infelix sagittæ metu dum caput aquis immergit, vibrata in lenes fluctus vnda strepitu clangente coronam aufert. Hoc ritu omnes à Barbaris coronatæ & fonti permissæ exploratæ sunt. Quæ intacto ab vndis capite iterum coronatæ reuersæ sunt, illas magna pecunia venditas reliquerunt; reliquæ non signati floris triremi redditæ inter mulieres aurum ære, quod dicitur, virgineā lauri coronam barbaris amplexibus permutarūt. His

ἀπο-

ἀποσεσύληται, τὸ τόξον Ἄρτεμις οὐ τείνει, τὸ ὕδωρ ἠρεμεῖ, καὶ ἡ παρθένος κούφως τοῖς ὕδασι φέρεται, τὴν τῆς δάφνης στεφάνῳ κατακεκοσμημένην τὴν κεφαλήν. εἰ δ' Ἀφροδίτης πνεῦμα παρθενικὴν λαμπάδα κατέσβεσε, καὶ λαθὼν ἔρως τὴν παρθενίαν ἀπέκλεψε, τείνει τὸ τόξον Ἄρτεμις παρθένος θεὸς κατὰ μὴ παρθένου τῆς ἐψευσμένης αὐτήν, καὶ βάλλειν δοκεῖ κατὰ κεφαλήν. ἡ δὲ φείσει τὸ βέλος, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς ὕδασιν ἀποκρύπτεται. τὸ ὕδωρ ἀνακαχλάζον, ἀφαιρεῖται τὸν στέφανον. πρὸ οὖν ὅσον τοῖς βαρβάροις ἐδασμολογήθη παρθενικόν, ἐκ δάφνης στεφανωθέν, τῇ πηγῇ κατεβάλλετο. καὶ ὅσον μὲν οὐ κατέδυ τὴν κεφαλήν, ὅσον οὐκ ἀφῃρέθη τὸν στέφανον, ἠργυρολογήθη πολλοῦ. ὅσον δὲ τὴν παρθενίαν κατέψευστο, τὴν πεῖραν κατεκληρώσατο, καὶ ταῖς γυναιξὶ συνηρίθμητο, καὶ χρυσοῦ χαλκὸν ἀντηλλάξατο, ὁ τοῦ δάφνης παρθενικοῦ στεφάνου παστάδα βαρβαρικήν. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ

περὶ τὴν Αρτύκωμιν· καὶ οὕτω τῆς τριήρους ἐξεφορτώθη τὰ λάφυρα· καὶ πάλιν ἡ τριήρης τοῖς συνήθεσι κατεπλεροῦτο πτεροῖς· καὶ πάλιν τὸ βάρβαρον ἐφ᾽ ἑτέραν ἐστέλλετο· καὶ ἡμεῖς δοῦλοι βαρβάρων ἐξ ἐλευθέρων εἱλκόμεθα. περὶ δὲ τρίτην ἡμέραν ἐπί τινα λιμένα καταίρομεν ἕτερον· καὶ τὴν τριήρη περὶ τὴν ἤπειρον μεθελκυσάντων ἡμῶν, καὶ ὅλην ταύτην ἐξαψαμένων τοῖς πείσμασιν, ὅλον τῆς νεὼς ἐξέπλη τὸ βάρβαρον, καὶ περὶ τὴν ψάμμον ἐχέετο, καὶ τὰς γυναῖκας συμμεθελκύσαντο, καὶ ὅλην σκηνὴν ἐγγὺς κυμάτων ἐπήξατο, καὶ λαμπρὰν ἡτοιμάσατο τράπεζαν. καὶ μετὰ δὴ πολλὰς τὰς τροφὰς, καὶ πότους καὶ βαρβαρικά τινα παίγνια, καὶ τἄλλ᾽ ὁπόσα βαρβαρικῶς καὶ ἀσέμνως ταῖς γυναιξὶ κατεχρήσατο, σὺν αὐταῖς γυναιξὶ πρὸς ὕπνον ἐτράπη τὸ βάρβαρον, ὅλαις ἡδοναῖς καταβαπτισθὲν τὴν ψυχὴν, καὶ ὅλοις καταμεθυσθὲν τοῖς ἔρωσιν. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὸ βάρβαρον. ἡμεῖς

Artycomide gestis aliò properantes barbari cùm nos abduxissent, præda & spolijs oneratam,

Rursus remiuagam mouent celocem.

Tertia die in alium delati portum, appulsa terræ rudentibúsque firmata naue, egressi cum mulieribus statuto proximè fluctus in littore tentorio prandium opiparè fabricarunt. Estur ac potatur; tandémque post barbara ludorum oblectamenta cum feminis quas indecorè flagitauerant vniuersi, voluptatibus ebrij, alta quiete compositi sunt. Nos

eorum ebrietate audaciores facti nauis è fundo nos subduximus. Iámque inquies animus varijs iactabatur discursibus; terra an mari, cum ipsa triremе fugam expedire præstaret; an armis quibus probè instructa erat Græco more armatos illos inuadere, ibíque vincere, aut saltem pugnando cadere satius esset. Hac ambiguitate mentium fluctuantes, dum in diuersa rapiebamur, alius exercitus barbaros somno meróque ac venere sepultos inuasit cepítque. Nos Græca seruitus post barbaram excepit, ex seruis iterum seruos, conseruósque dominorum, & simul captiuos. Ergo gentis nostræ hominibus seruitiũ deferre iussi, per medium forum & Daphnipolim Apollini sacrã traducti, miscente lætas

δ' ἐκ πυθμένος τοῦ σκάφους τῇ μέθῃ τῶν βαρβάρων θαῤῥήσαντες, ἑαυτοὺς ἀνηγάγομεν. καὶ μυρίοις κατετυραννούμεθα λογισμοῖς· ἢ τῆς τριήρεις ἀποβῆναι περὶ τὴν ἤπειρον, ἢ σὺν αὐτῇ τριήρει τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων φυγεῖν, ἢ τοῖς ὅπλοις ἑλληνικῶς καθοπλίσασθαι, ὅσα τριήρης φέρει πολλά, καὶ τοῖς βαρβάροις κατεπιτίθεσθαι, ἢ νικᾶν, ἢ πίπτειν μαχομένους ἡμᾶς. ταῦθ' ἡμεῖς, καὶ στρατὸς ὁπλίτης περὶ τὴν ἤπειρον τοῖς βαρβάροις κατεπιτίθεται, ὅλοις ὑπνοῦσιν, ὅλοις καταβεβακχευμένοις ἐξ οἴνου καὶ ἔρωτος. καὶ τὸ μὲν βάρβαρον ἅπαν ἄλλο κατεληΐζετο. ἡμεῖς δ' ἑλληνικὴν βαρβαρικῆς δουλείας ἀντηλλαττόμεθα, καὶ δοῦλοι πάλιν ἐκ δούλων γεγόναμεν, καὶ βαρβάροις δεσπόταις γεγονότες ὁμόδουλοι, καὶ αὖθις δεσπόταις συναιχμαλωτιζόμενοι, ὁμογλώττοις ἕλλησιν ἐδουλογραφούμεθα. καὶ περὶ μέσην ἀγορὰν καὶ πόλιν Δαφνήπολιν Ἀπόλλωνος ἱερὰν, στρατηγὸς καὶ στρατὸς ἐφ' ἡμῖν

θριαμβεύει τὰ ἐπινίκια, καὶ ἡ πόλις κροτεῖ καὶ ἀλαλάζει χαρμόσυνα. καὶ πάντες ἡμεῖς ἡ λεία, ὃ λάφυρον ζεχθέντες ἀφελκόμεθα μέχρις Απόλλωνος ἱερεῦ, ὁ δὲ θαῦμα φέρει πόλις Δαφνήπολις. ἅμα γοῦν τὸ πλῆ ἐπὶ τὸν βωμόν· κἀγὼ τοὺς πόδας περιχυθεὶς τῦ θεοῦ, καὶ ὅλοις πλιώων τοῖς δάκρυσι, σὺ ςῆσον, Απολλον, εἶπον, τὸν κλύδωνα, συμπαθὲς ἐὐδιον ἀντιπνεύσας τοῖς ἐμοῖς δυςυχήμασι. Διὸς κήρυξ σὺ πατρὸς ἥκον ἐξ Εὐρυκώμιδος ἐς Αὐλίκωμιν, ἐκ δάφνης ταύτης τῆς σῆς τὴν ἐμὴν ταύτην ἀθλίαν ςεφανωθεὶς κεφαλήν· ἀλλ' Ερως σὸς ἀδελφὸς, ῥόδοις ταύτην ἀντεςεφάνωσεν. ὅτός μοι τὴν παρθενίαν ἐσύλησεν, ἢ μᾶλλον ἐρωτικῶς ἀντηλλάξατο, Υσμίνην παρθένον ἀθλίαις ταύταις ἀντιπαραδοθεὶς μοι χερσίν. ἣν καὶ Ποσειδῶν παρθένος ἀνήρπασεν ἐξ ἐμῶν τούτων ἀθλίων χειρῶν καὶ μέσης ψυχῆς, ὅλῳ πνεύματι πνεύσας, ὅλῃ θαλάσσῃ καὶ κλύδωνι. σὺ δέ μοι ςῆσον τὸν κλύδωνα, καὶ

victoriæ plausúsque voces tota ciuitate, inter ducis exercitúsque triumphos ad Apollinis templum, quo vrbs illustris est, victorum præda spoliúmque deducti sumus. Statim circum aram omnibus effusis, ego numinis pedes, quos amplexu fatigabam, lachrimis vbertim manantibus rigans, Apollo, inquiebam, te hanc tempestatem sistere, te mei misertum leni Zephyrorum anima calamitates temperare meas decet. Ego patris tui nuntius Aulicomidem veni; hac tua lauro infelicissimum caput redimitus, quod frater tuus Cupido rosa coronauit: ille

Ereptæ spolium virginitatis habet:

aut potius amatorijs commutauit nequitijs, puellam Ismenem mihi tradens, quam intactam manibus ab meis medióque è pectore raptam ventorum velut agmine facto, totóque mari & stridentibus vndis abstulit. Te hac tempestate sedata, aut

Ismenem mihi restituere, aut me vbi vbi locorum est ad illam abducere oportet. Ego ex libero seruus, imò ter seruus ex prȩcone factus sum; Amoris, Barbarorum, ac istius denique vrbis ciuium. Hæc dicentem & ad laurum tripodémque cum reliquis ductum numinis dictio sortésque iterum seruum autumarunt: rursúsque seruus, ac tertiò seruire iussus, dominum cui seruitutis meæ obsequium sors & oraculum tribuerant, ad ædes sequutus sum; statímque ingressum hera,

Quis essem, qua patria, & quibus parentibus ortus,

interrogauit. Ego seruus tuus sum, inquam, ô domina. Cætera si quæris, tragœdiam postulas. Me sibi tropæum fortuna fixit. Ego laruale simulachrum, deorum ludibrium, & Eumenidum mensa sum. Hæc dicens, solo quod lachrimis madebat,

τὴν Ὑσμίνην παράδου μοι τῇ χειρί· ἢ κἀμὲ πρὸς αὐτὴν Ὑσμίνην ὅλον μετάγαγε. δοῦλος ἀντ' ἐλευθέρου γεγένημαι, καὶ τρίδουλος ἀντὶ κήρυκος· Ἔρωτι δουλογραφηθεὶς τὰ πρῶτα, καὶ βαρβάροις τούτοις, καὶ τρίτον τοῖς ἐκ τῆς σῆς ταύτης Δαφνιπόλεως ξένοις. ταῦτ' ἔλεγον, καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις συνεφελκόμην περὶ δάφνην καὶ τρίποδα. καὶ χρησμός με καὶ κλῆρος πάλιν δουλογραφεῖ. καὶ πάλιν τρίδουλος καὶ δοῦλος ἐγώ, καὶ τῷ δεσπότῃ περὶ τὴν οἰκίαν μεθέλκομαι, ᾧ χρησμὸς καὶ κλῆρος τὴν ἐμὴν ἐχαρίσατο δούλωσιν. ἡ δέ μοι δέσποτις φησί,

τίς, πόθεν εἶς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις,
ἠδὲ τοκῆες;

ἐγὼ δ' ἀλλ' ὦ δέσποινα δοῦλος εἰμί· τὰ δ' ἄλλα ζητοῦσα μαθεῖν, ὅλον δρᾶμα ζητεῖς καὶ ὅλον τραγῴδημα. παράδειγμα τύχης ἐγώ, νερτέρων σκιά, δαιμόνων παίγνιον, ἐριννύων τράπεζα. καὶ λέγων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπεπήγνυν τῇ γῇ, καὶ

ἄλλη τοῖς δάκρυσιν ἔβρεχον. ἡ δὲ, ἀλλ' ἐπίσκηπτε, λέγουσα, μὴ φείσῃ μηδενός, ἀλλὰ πάντ' ἐκκάλυπτε λέγων. ἐμοῦ δὲ ἐπέλιπεν ἡ φωνὴ, καὶ ἡ γλῶσσα ἐσφάχετο, καί μου τῶν ὀφθαλμῶν κατὰ ποταμοὺς ἀπέρρει τὸ δάκρυον. ὁ δέ μου δεσπότης, (πρῴην γὰρ καὶ αὐτός) καιρὸς ἀρίστου, φησὶν, ἀνακλιθῶμεν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ περὶ τράπεζαν καὶ μέσας σοφὰς τῇ γλώσσῃ τοῦ δούλου καιρὸν χαρισώμεθα. τοίνυν παρετίθετο τράπεζα. καὶ οἱ δεσπόται μὲν ἀνεκλίνοντο. ἐγὼ δὲ παρειστήκειν δουλοπρεπῶς. καὶ πάλιν ἡ δέσποτις πρός με φησίν· ἰδού σοι καιρὸς κατὰ μέρος ἡμῖν τῇ γλώσσῃ καταζωγραφῆσαι τὰ σά. ἐγὼ δὲ καὶ μόνον ἐπιμνησθεὶς, ξένον ἐβρυχησάμην ἐγκάρδιον· πολλὰ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν κατέσταξα δάκρυα· φείσασθε, λέγων, δεσπόται, δυστυχημάτων ἐμῶν, μὴ τὴν τράπεζαν εἰς κοπετὸν μεταβάλω, καὶ πένθους ὑμῖν κρατῆρα κεράσωμαι. ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθον καὶ μὴ πείθων,

fixos oculos tenebam. Illa magis vrgens, nullam non rerum mearum remetiri atque omnia porrò exordiri iussit.

Reliquit ora vox, & asperis stetit
Turbata lingua faucibus.
Vtque incitato flumen impetu ruens
Torrente sæuit alueo;
Sic vda mæstis defluens genis aqua
Vultus madentes obruit.

Herus qui aderat, Prandij, inquit, tempus est, decumbamus; inter epulas temporis aliquid istius narrationibus daturi. Apposita itaque mensa, vt seruum decuit, adstiti; iterúmque domina res meas ordiri me voluit. Ego vt primùm harum meminisse oportuit, cruciabilem imo de pectore suspiritum ducens, questúsque lamentabiles interfremens, manantibus vbertim lachrimis, illos obtestatus sum, parcerent durissimis casibus meis, ne conuiuij lætitia in luctum versa tristitiæ poculum omnibus propinarem. Cùm non persuasissem,

hoc vsurpaui:

Conditio serui nempe semper pessima est:
Quæ non oportet, victa per vim sustinet.

Mihi patria Eurycomis, Themisteus & Diantea parentes: an diuites & in ciuitate sua primi, taceo. Diasiorum quæ splendida celebritate peraguntur, tempus erat. Ego laureatus, sacram vestem, calceúmque, omnia denique præconis insignia indutus, Aulicomidem veni. Ibi Amor, Ismene formosissima virgine & Sosthenis viri inter suos nobilissimi filia, illicio Cupidinum vsus, me vicit. Itaque Veneri mancipatus cum puella eiúsque patre vrbi me meæ reddidi: Cætera ita subsequuta sunt. Puellæ pater inter copiosa fercula aliud filiæ connubium nuntiauit: nos illud læti fugientes acerbissimam in seruitutem incidimus; vtque iactari solet, ex fumo in

αἴ αἴ τὸ δοῦλον ὡς κακὸν πεφυκέναι, φημί·
τολμᾷ γὰρ ἃ μὴ χρὴ τῇ βίᾳ νικώμενον.
ἐμοὶ πατρὶς πόλις Εὐρύκωμις, πατὴρ
Θεμιστεὺς καὶ μήτηρ Διάντεια. εἰ δ' εὐ-
τυχοῦντες, εἰ τὰ πρῶτα φέροντες τῶν
ἐν Εὐρυκώμιδι, οὐκ ἐμὸν ἐστι λέγειν.
καιρὸς Διασίων τῇ πόλει, καὶ πανηγύρεις
λαμπραὶ τὰ Διάσια. ἐγὼ δὲ δάφνῃ στε-
φανωθεὶς, χιτῶνι κατακοσμηθεὶς, ἀρβύ-
λῃ σεμνῇ, καὶ ὅλον περιδυθεὶς τὸ κηρύ-
κειον, κῆρυξ ἧκον εἰς Αὐλικώμιδα. καί μου
τὸν στέφανον Ἔρως ἐσύλησεν, Ὑσμίνῃ παρ-
θένῳ περικαλλεῖ Σωσθένους θυγατρὶ, τὰ
πρῶτα τῶν ἐπ' Αὐλικώμιδι φερόντων,
αἰσχίστῳ χρησάμενος· καὶ δοῦλος Ἀφρο-
δίτης εἰς τὴν ἐμὴν Εὐρύκωμιν αὖθις ὑπέ-
στρεψα σὺν αὐτῇ παρθένῳ, καὶ τῷ ταύ-
της πατρί. τὰ δ' ἐφεξῆς ὁποῖα; Σω-
σθένης πατὴρ Ὑσμίνης ἐν μέσῃ τραπέζῃ
καὶ δείπνῳ πολυτελεῖ, γάμον ἕτερον κη-
ρύσσει τῆς θυγατρός· ὃν ἡδέως φεύγοντες
ἡμεῖς, πικρῶς ἁλισκόμεθα, εἰς πῦρ ἐκ

καπνῷ ἐμπεσόντες, καὶ ἐξ ὄμβρων εἰς θάλασσαν. ναῦς ὑπηρέτης ἡμῖν τῇ φυγῇ, πρὸς τὸν Ποσειδῶν ἀνήπτυξ, καὶ θῦμα ζητεῖ, καὶ τὸ θῦμα πληρούμεθα. καὶ ἦν ὁ κλῆρος ἐπὶ τὴν Υσμίνην πεσών. ἡ δέ μου τῆς χειρὸς ἐξ ἐφεδρείας ἐκσπασθεῖσα, κατὰ κυμάτων ὠθεῖται, καὶ τὸ μὲν ναυτικὸν ἐξάγει ταύτην τοῦ κλύδωνος, ἐμὲ δ᾽ εἰς μέσας θαλάσσας ἐμβάλλει καὶ κλύδωνα, καὶ θρῆνον, καὶ κωκυτόν· ἃ δὴ μὴ φέρον τὸ ναυτικόν, τῆς νεὼς περὶ τὴν χέρσον ἐκσφενδονᾷ με, καὶ τὸ βάρβαρον τοῦτο τὸ νῦν συναιχμάλωτον, αἰχμάλωτον ἄγει με. ὅθεν ἐκ τῆς ταύτης πόλιν ᾐχμαλωτίσθην χειρός, δοῦλος ἐκ δούλου γενόμενος. ταῦτ᾽ ἔλεγον, καὶ κατεβρεχόμην τοῖς δάκρυσιν. ἡ δέ μοι δέσποινα φησίν· ὅλον δρᾶμα τὰ κατά σε, καὶ ὄντως τραγῴδημα· τὰ δ᾽ εἰς δεσπότας ἡμᾶς, εὐτυχεῖς. ἐγὼ δὲ, ὅτι δεσπότας μᾶλλον ἔχω δυστυχῶ, πρὸς τὴν δέσποιναν ἔλεγον· ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γίνεσθαι καὶ ἄλλων,

ignem, ex imbre in mare. Opera nauis vtebamur, quam fœda & aduersa tempestas agitauit. Victima Neptuno sorte quæritur; illáque super Ismenem cadit. Infelix virgo manibus ab meis auulsa fluctibus mandata est. Is me casus atro lamẽtorum luctuúmque mari mersit: quorum impatiens, libera iam tempestate, nautica plebes naui exoneratum reliquit. Ibi demum repertum Barbari illi, quos captos mecum habes, abduxerunt, vsque iterum seruus ex seruo tibi prædæ cessi. Hæc cum lachrimis dicta danti, Verè, respondit domina, casus tuos, & quidquid tibi accidit, tragœdiam censere potuisti: hoc solo felix quòd nos heros nactus es. Imò, inquam, infelix; etenim

Gustare nulla quisquis assuenit mala.

Fert, sed dolet ceruice supposita iugo.

Excepit iratus dominus: Quamuis patria nobilis, splendidum genus, & plurima domi ac pretiosa supellex est, horum tamen orbitate omnium nobis seruis. Sed neque illud proderit quòd castitati & pudicitiæ Veneris Amorisque lubentias, & rosarum coronamina laureis prætulisti. Itaque modestus esto, & modestiam, si sapis, ama, ne coactus illam discas, sítque tibi præceptoris loco domini manus. Tacui flentibus fixísque in terram oculis, dum me minitabiliter herus dictis sæuis increpuit. Soluto conuiuio, ego qui laureatus Aulicomidem nauigaueram, qui curru illam ingressus saliaribus Sosthenis epulis accubuerã,

φέρω

φέρει με, ζητεῖ δ' αὐχὴν ἐντιθεὶς ζυγῷ. καὶ ὁ δεσπότης φησίν· εἰ μὲν σοι πατρὶς περιφανὴς, καὶ γένος λαμπρὸν, καὶ τὰ κατ' οἴκους πολυτελῆ, νῦν τούτων ἔχεις οὐδέν· δοῦλος γὰρ εἶ καὶ δοῦλος ἡμῶν. εἰ δὲ τὸ σωφροσύνης καὶ παρθενίας Ἀφροδίτην ἀντηλλάξω καὶ Ἔρωτα· εἰ δὲ καὶ στεφάνων δάφνης παρθενικῆς στέφανον ἐκ ῥόδων ἐρωτικόν· μή σοι γε τὸ ἀπὸ τοῦδε, ἀλλὰ κτῆσαι τὸ σῶφρον καὶ τὸ φιλόσωφρον ἀγάπησαι· ἵνα μὴ τὴν σωφροσύνην ἐξ ἔργων μάθῃς αὐτὸν, καὶ χρεία δεσπότου κτήσῃ διδάσκαλον. ταῦτα μὲν ὁ δεσπότης. ἐγὼ δ' ἐσίγων, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶχον ὁρῶντας εἰς γῆν, καὶ ὅλους δακρύων μεστούς. καὶ οὕτω πέρας τὰ τῆς τραπέζης ἐδέχετο. καὶ ὁ τῶν Διασίων κῆρυξ Ὑσμινίας ἐγὼ, ὁ τῇ δάφνῃ στεφανωθεὶς, ὁ λαμπρῶς τὸ πρῶτον πλεύσας ἐξ Εὐρυκώμιδος, ὁ περὶ τὴν Αὐλίκωμιν βασιλικῶς ἐφ' ἅρματος ἱπποπασάμενος, ὁ πολυτελῶς ἐπὶ τῆς τοῦ Σωσθένους λαμπρᾶς τραπέζης ἀνακλιθεὶς,

ἐπὶ δουλικῆς τραπέζης νῦν ἀνακέκλιμαι σὺν ὁμοδούλων χορῷ, καὶ τὰ τῶν δούλων ὑπηρετῶ, καὶ ὅλος δοῦλος εἰμὶ, καὶ ὅλην δουλείαν ἐνδέδυμαι, καὶ ὅλην δουλοπρέπειαν ὑποκρίνομαι, ὅλον ἀποδυθεὶς (ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ) τὸ κηρύκιον, καὶ ὅλον τὸ ἐλεύθερον. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ κατ' ἐμὲ, καὶ οὕτως ἐδούλευον. ἀλλ' οὐδ' ἐν μέσοις οὕτω δεινοῖς Ὑσμίνης λήθην παρθένου φίλης ἐμῆς ἔπαθον· οὐ νὴ τὸν φοβερὸν Ἔρωτα τὴν τοσούτων δυστυχημάτων πηγήν. ὁ τῶν Διασίων ἧκε καιρός· καὶ κἂν Δαφνήπολις οὐ τιμᾷ τὰ Διάσια, κἂν οὐκ ἄγει πανήγυριν· ἀλλ' ἐμὲ οὐ διέλαθε, καὶ τὴν μνήμην ἀνῆψε, καὶ τὸν θρῆνον ἐξήγειρεν. ἀλλ' ἡ μοι τύχη καὶ τούτων ἐφθόνησεν. ἐθρήνουν, ἀλλὰ τὸν θρῆνον ὑπέκλεπτον· ἐδάκρυον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπεκρυπτόμην τῶν δεσποτῶν. τὴν ψυχὴν εἶχον καὶ φωνὴν καὶ γλῶτταν πρὸς δάκρυα, δοῦλος ὁ κῆρυξ ἐλευθερολογούμενος, ὅλην ἀνεπλαττόμην τῷ νῷ τὴν Εὐρύ-

seruiles interficiebam cibos; cum cæteris vernulis idem obsequium præstans, similiter seruus, imò ipsissimam seruitutem indutus; quam fingere me oportuit, omnibus (Iupiter diique omnes!) præconij & libertatis insignibus amissis. Sed neque diuersi hoc expediuerunt casus; non per metuendum Cupidinem, & semper nouam malorum meorum sobolem; vt immemoris & madida memoria Ismenes obliuisceretur. Interea non me latuit instans Diasiorum tempus; quæ quamuis Daphnipolis non agit, neque solenni pompa celebrat, accensa tamen recordatione mens luctum excitauit, quem fortunæ scæuitas & inuidia præripuit. Etenim madentes lachrymis oculi dominorum aspectum cauebant: ita mente, voce & lingua singulis luctui traditis, obuersabãtur animo infelicissimi prçconis cum Eury-

comide Aulicomis, Sosthenis hortus, fons, dulce stridentes aues, aurea aquila, vinum fundens Ismene & blanditias ferens, pedem pede clàm tangens, poculis ludens & alijs solitis nequitijs, cùm complexa somno corpora suaui quiete dicantur. Quæ omnia reuoluens, Ismenem charissimam voce tenui & admodum diminuta vocabam. Ecce tibi illam, inquit Rhodope; habes me Ismenem dominam tuam, sed Amori obsequentem. Ego tacitus terga vorti, & Ismenes, quam animo semper intuebar, amorem veneratus cubiculo me exterminaui. Cætera, quibus me nequitijs illa vrgeret assiduè, quibus ad dominum calumnijs minísque & dictis sæuis, quo capitis, manuúmque gestu, dissimulabo silentio, ne fursim adrepens Amor linguæ opera

κώμην, τὴν Αὐλίκωμιν, τὸ κηρύκιον, τὸν τοῦ Σωσθένους κῆπον, τὸ περὶ τὸν κῆπον φρέαρ, τὰ παρὰ τούτῳ πτηνά, τὸν κατάχρυσον ἀετόν· τὴν Ὑσμίνην κιρνῶσαν, ἐρωτικῶς μοι προσπαίζουσαν, τοῖς ποσί μου συμπαίζουσαν, ταῖς κύλιξι καταπαίζουσαν· καὶ τἄλλ' ὁπόσα τότε (βαβαὶ τῶν ὡς ἐν ὀνείροις ἐρωτικῶν ἡδονῶν) κατεπαίζομεν· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, Ὑσμίνη μοι φίλη, λεπτὸν ἐψιθύριζον. οἷς μέσοις ἡ δεσπότις ἄφνης ἐφίσταται, καί μοι φησίν· ἰδού σοι παρίσταται· ἔχεις Ὑσμίνην ἐμέ, δέσποιναν σὴν καὶ δούλην ἐξ ἔρωτος. ἐγὼ δ' οὐδὲν εἰπών, εὐθὺς ἀπεπήδησα, καὶ μόνης Ὑσμίνης ἐτίμων τὸν ἔρωτα, καὶ ὅλην ἀναπλειζομένην αὐτήν. ὅσα μὲν οὖν μοι συνέπαιζεν ἡ δεσπότις ἐρωτικῶς, καὶ κατεπετίθετο συνεχῶς, καὶ ὅσα παρὰ τῷ δεσπότῃ κατελοιδόρει μου, καὶ ὅσα με κατηπειλεῖτο καὶ χειρὶ καὶ γλώσσῃ καὶ κεφαλῇ, οὐ τῆς ἐμῆς ἂν εἴη ταῦτα γλώσσης λαλεῖν, ἵνα μὴ λαθὼν ἔρως τῇ γλώσσῃ

καταπορνεύσῃ μου τὴν ψυχὴν, ἢ καὶ τὴν γλῶτταν αὐτήν, ὦ Ὑσμίνη φυλάξω παρθένῳ μεστὴν χαρίτων ἐρωτικῶν, καὶ μύστης Ἀφροδίτης· οὐ κατακόρως ἡμεῖς τῇ γλώττῃ μόνῃ κατετρυφήσαμεν. καιρὸς οὖν ἑορτῆς, καὶ λαμπρὰ πανήγυρις Δαφνηπόλει, καὶ παρθένου Δάφνης φυγὴ, τὰ τῆς ἑορτῆς· καὶ φύσις ὁμωνύμου φυτοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσιν Ἀπόλλωνος ἑορτὴ καὶ πανήγυρις· παρθένος γὰρ ἡ Δάφνη, καὶ παρθένος καλή. ταύτης Ἀπόλλων ἐρᾷ, καὶ ἡ παρθένος φεύγει τὴν συμπλοκὴν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀναινεῖται τὸν ἔρωτα. τὴν γῆν δυσωπεῖ. ἡ δ' οὖν ἔχει τὴν κόρην, καὶ φθονοῦσα κρύπτει, καὶ παρθένον τηρεῖ· καὶ φυτὸν ὁμώνυμον ἀντιδίδωσιν. Ἀπόλλων τοῦ φυτοῦ στεφανοῦται, καὶ παραμυθεῖται τὸν ἔρωτα. παρὰ ταύτῃ δὴ τῇ Δάφνῃ βωμὸς καὶ πόλις ὁμώνυμος. Ἀπόλλωνος ὁ βωμὸς, καὶ ἡ πόλις Δαφνήπολις. ταῦτα δὴ ταύτῃ· πανήγυρις Δαφνηπόλει, καὶ κήρυκες στεφανῖται χρησμῷ λαμβάνοντες τὸ κηρύκιον. Ἀπόλ-

mentem corrumpat, aut saltem ipsam linguam quam Ismene custodiam; vel ideo quia

Eius purpureis sacrum labellis
Nectar hauserit, hoc polita quondam
Dum Cupidineo lepôre plena,
Melleo Veneris fluénsque rore,
Optato ebria fluctuabat ore.

Dum hæc aguntur, Daphnipolis festos qui instabant dies magnificè actura se parabat. Daphnes fuga & in eiusdem nominis arborem mutata, festi quod Apollini dicatur, origo est. Daphnem pulcherrimi floris & seruati pudoris virginem Apollo deperibat; illa numinis nuptias amorémque aduersata Telluri supplex; quæ miserta fugientem occuluit, & seruato virginitatis honore laurum insequenti deo reddidit. Inde laureatus Apollo hac arbore infelices primi amoris euentus solatur. Proximum arbori Phœbi templum, ciuitásque de virginis nomine Daphnipolis dicta. Hæc festo causam præbuere: coronati præcones acceptum oraculo præconiũ obeunt,

eóque tempore herum meum Arty-comidem ire oportuit. Ille statim lauro coronatus per medium forum & theatrum splendido agmine stipatus incessit, frequentis populi circulo septus, & inlustri comitatu; his denique omnibus quæ me quoque aliquando luserant: quorum hoc temporis momento recordatus inter gratas festi & publicæ lætitiæ voces luctu lamentóque implebar: ita memoria ménsque velut graui tonitru procelláque sideris percussæ corruerant. Herus interea sacra veste calceóque ornatus, larem suum successit, nobili & magnifico comitatu, quo simili aliquando (papæ reciprocas sortis vices!) Eurycomidem perueneram: móxque paratæ festiuiter mensæ cum domina

λων χρησμοδοτεῖ, καὶ κήρυκα τὸν ἐμὸν δεσπότην ἀνηγόρευσε, καὶ κήρυκα λαμπρὸν εἰς Ἀρτύκωμιν. ὁ δὲ στεφανοῦται τῇ δάφνῃ· διὰ μέσης ἀγορᾶς πομπεύει λαμπρῶς, διὰ μέσου θριαμβεύει θεάτρου. καὶ πλῆθος περὶ τὸν κήρυκα, καὶ πομπὴ λαμπρὰ καὶ ποικίλη, καὶ τἆλλ' ὁπόσα κἀμὲ κατέπαιζε τὸ κηρύκιον. ὧν πάντων μεμνημένος ἐγὼ, μέσῳ λαμπρῷ θεάτρῳ καὶ λαμπρᾷ τελετῇ πλήρει χαρίτων καὶ ἡδονῆς, θρήνων ἐπληρούμην καὶ κωκυτῶν· καὶ ὡς ἐν κεραμεῷ τῇ μνήμῃ τὴν ψυχὴν κατεκεραμοβολούμην πυκνά. οὕτω τοίνυν, οὕτω λαμπρῶς, οὕτω πολυτελῶς καὶ φιλοτίμως ὁ κήρυξ καὶ δεσπότης ἐμὸς περὶ τὴν οἰκίαν ἐγίνετο, δάφνης ἐστεφανωμένος, χιτῶνι κεκοσμημένος λαμπρῷ καὶ πεδίλῳ σεμνῷ. μετὰ γοῦν δὴ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην πομπὴν, ἣν κἀγώ ποτε (βαβαὶ τῆς τύχης) ἐπόμπευον εἰς Εὐρύκωμιν, ὁ κήρυξ σὺν αὐτῇ μοι δεσποίνῃ, περὶ λαμπρὰν ἀνακλίνε)

τράπεζαν, δάφνῃ τὴν κεφαλὴν ἐστεφανωμένος, καὶ κήρυξ ὢν ἐκ κορυφῆς καὶ μέχρι ποδῶν. περὶ δὲ μέσην τὴν τράπεζαν ἡ δεσπότις φησί· κῆρυξ, σὴν μὲν ταύτην ἐμὴν κεφαλὴν Ἀπόλλων λαμπρῶς ἐστεφάνωσε, κήρυκά σε λαμπρὸν στελλόμενος εἰς Ἀρτύκωμιν, καὶ κήρυκα λαμπρᾶς Ἀπόλλωνος ἑορτῆς. καί σοι τὰ περὶ τὴν ὁδὸν εὖ ἀγάθοιτο. δοῦλος δ' οὗτος ἡμῶν, ὃν αἰχμὴ σοὶ καὶ γυναία χεὶρ ἐκτήσατο, μή σοι συνέψοιτο πρὸς Ἀρτύκωμιν. δοκεῖ γάρ μοι καὶ τὸν νοῦν συνετὸς, καὶ τῇ γλώσσῃ σοφὸς, καὶ ὅλον συνέχων τὸ ἐπισκήνιον, καὶ συνεχῶς θρηνῳδῶν καὶ κοπτόμενος. δέδοικα γοῦν μή τι σοι νεανιεύσηται τῶν οὐκ ἀγαθῶν, ὅτι καὶ δοῦλοι τοῖς δεσπόταις πολέμιοι. καὶ ὁ δεσπότης φησίν· ἀλλὰ κατὰ τὴν τραγῳδίαν,

χρηστοῖσι δούλοις συμφοραὶ τῶν δεσποτῶν
κακῶς πίτνονται.

ἡ δὲ, ἀλλὰ χρηστοῖς, φησὶν ἡ τραγῳδία. ὁ δὲ καὶ κήρυξ γεγονέναι τερατολογεῖ. καὶ

accubuit, omnibus præconij ornamentis à capite ad pedes vſque inſtructus. Medias inter epulas Rhodope dominũ his verbis interpellat: Domine præco, Apollo qui tuum hoc meum caput lauro coronauit, qui te ſui præconem feſti Artycomidem deſtinauit, faxit ille tibi proſperum iter, ac viam curet. Cæterùm auctor tibi ſum, ne ſeruus ille, quem bello captum poſſides, te ſequatur: equidem animi prudens & linguæ parcus eſt; ſed contracto ſupercilio ſemper tetricus perpetuo luctu ſqualet. Ita me metus inceſſit ne cuiuſquam tibi illætabilis cauſam præbeat. Præterea infeſtum dominis eſt omne ſeruorum genus. Neſcis illud tragœdiæ? inquit dominus:

Hæc magna ſeruis optimis calamitas,
Cùm res heriles peßimè afflictæ cadunt.

De bonis, reſpondit Rhodope, loquitur: verùm ille præconium iactat, &

genus ac patriam, illustria multa denique alia nugator perhibet. Conuersus ad me herus: Tu quoque aliquando præco fuisti & capite sic coronato? Accipe, ô domine, inquam, æquis hæc auribus: & si quid vltra modestiam aut temerariè dictum tibi videatur, boni consule. Ego certè sacro calceo ornatus, ista tua splendidiorem tunicam indutus, Iouis hominum deorúmque parentis præco fui. Hoc verò esse potuit, excepit dominus, cùm liber esset; quamuis à Barbaris in seruitutem postea abductus fuerit: nam & fortunæ arbitrio humana negotia, non consilio reguntur. Itaque si comitem itineris illum habuero, fortè non inutilis erit. His dictis cœna perfunctus munus suum obire pergit: rursúsque arrecta ciuitas

ἥλιος τὴν πατρίδα λαμπρολογεῖ, καὶ ἄλλα πολλὰ καταγλωσσαλγεῖ. καὶ ὁ δεσπότης πρός με φησίν· εἰ κῆρυξ, ὡς εἴρηκας, γέγονας, οὕτω δὴ καὶ σὺ κατ' ἐμὲ τὴν κεφαλὴν ἐστεφάνωσας. ἐγὼ δέ, ἀλλὰ σύ μοι δέσποτα κῆρυξ, φεῖσαι γλώσσης ἐμῆς οὕτω περιπετῶς κινδυνευούσης καὶ ἀναιδῶς. ἀληθῶς καὶ τοὺς πόδας κεκόσμημαι, καὶ ποδήρη χιτῶνα τουτουῒ λαμπρότερον περιδέδυμαι. ὅτι καὶ κῆρυξ Διὸς παῖς ἀνδρῶν τε θεῶν τε· σὺ δέ μοι σύγγνωθι δέσποτα. καὶ πρὸς τὴν δεσπότιν ὁ δεσπότης φησίν· ἴσως ποτ' ἦν κῆρυξ οὗτος ἐλεύθερος ὤν, κἂν βάρβαρος χεὶρ εἰς δουλείαν μετήγαγε·

> τύχη (γὰρ) τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.

εἰ γοῦν μοι συνέψαιτο περὶ τὴν Ἀρτυκώμην, ἴσως οὐκ ἀσυντελὴς ἔσται μοι τῷ κηρύγματι. ταῦτα εἶπε, καὶ τῆς τραπέζης ἀνέστη· καὶ πρὸς τῷ λειτουργήματι γέγονε. καὶ πάλιν ἡ πόλις ὀρθή· καὶ

πάλιν λαμπρὰ προπομπὴ, καὶ πάλιν πανηγύρεις, καὶ πάλιν ᾠδαὶ, καὶ τἄλλ' ὁπόσα κοσμοῦσι τοὺς κήρυκας.

ΒΙΒΛΙΟΝ θ'.

ΥΤΩ τοίνυν, οὕτω λαμπρῶς τὴν πρὸς τὴν Ἀρτύκωμιν ἐξεστελλόμεθα· καὶ παρὰ ταύτην ὁ κήρυξ ἐγένετο. καὶ πάλιν λαμπρὰ προπομπή· καὶ πάλιν ὄχλος καὶ θρίαμβος, κόσμος ἀγυιῶν, καλλώπισμα ἀγορῶν, παρθένων στεφάνωμα. περὶ γὰρ δὴ τοῦτο τὸ μέρος Ἀρτύκωμις εὐτυχεῖ, παρθενίαν τιμῶσα, καὶ βωμὸν Ἀρτέμιδος παρθένου, κόσμον ἔχουσα κεφαλαίου. κυμβάλων πλῆθος καταθέλγον τὴν ἀκοήν· παστάδων καλλωπισμὸς, ἡδύνων τοὺς ὀφθαλμούς· ῥόδωντα λαχμοὶ, καὶ πᾶς εὐώδης καπνὸς εὐφραίνων τὴν ὄσφρησιν· καὶ πλῆθος ῥητόρων λαμπρῶν, ὑφαῖνον

illum nobili comitatu proſequuta, lætitia cantúque & his omnibus quæ præconum honori dantur, perſonabat.

LIBER NONVS.

ITA nos Artycomidem profectos, ſtatim quàm ad illam peruenimus, illuſtri comitatu iterum & quo potuit plauſu populus excepit. Quid memorem platearum cultus, vicorum ornamenta, & virgines verno florentes coronamine? Hac enim maximè laude felix Artycomis cenſetur, quia caſtitatem honore proſequitur, & Dianæ virginis templum præcipuum vrbis decus poſſidet. Omitto gratiſſima auribus

Cymbala, quæ feſtos concrepuere ſonos:

præterea tota vrbe paratas viſu iucundiſſimas porticus, roſarum ſparſiones, & fragrantem ardentium aromatum fumum; præter ingentem Rhetorum qui ingredientem

laudauerunt, turbam. Hos inter triumphos herus meus superbissimo gestu ad cælos vsque in arduum elatus supercilium, tamquam ipse Apollo, grandi gradu & non æquis cum cæteris passibus incedebat. Ego plenis lachrymarum, quæ in mediam vsque animam stillabant, oculis, capite in terram, imò ad ipsos inferos deiecto, rerum præteritarum memoria mæstissimus sequebar. Interim ciuitatis præcipui nuntium hinc inde ad se trahentes, hospitio excipere satagebant, prorsus vt exortum inter illos hoc nouum & inusitatum quispiam certamen intuitus, vulgarij, non inepti, dicti meminisset;

Optima est hæc contentio inter homines.

Victor tandem Sostratus curru ad ædes ductum honore multo, & eo prorsus modo quo me quōdam Sosthenes, si Ismenem demas, excepit: cuius rei grauissimā animo meo recordationem

τὸν εἰσιτήριον. ὁ μὲν οὖν δὴ δεσπότης ἐμὸς, ἐν μέσῃ ταύτῃ λαμπρᾷ προπομπῇ καὶ ποικίλῳ θριάμβῳ καὶ πολυτελεῖ, καὶ οἷς Ἀπόλλων αὐτὸς ἐθριάμβευσεν, ἀνὰ μακρὰ βιβὰς ὥδευεν, οἷον ὑπερνεφέλῳ τῷ σχήματι, ὀφρὺν ἐπαίρων μέχρις ἐς αὐτὸν οὐρανόν. ἐμὲ δ' ἡ μνήμη μέχρις ἐς αὐτὸν ᾅδου κατῆγε πυθμένα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπλήρου δακρύων εἰς αὐτήν μου μέσην σταζόντων ψυχήν. οἱ δὲ Ἀρτυκώμιδος προσύγοντες ζητοῦσι ξενίσαι τὸν κήρυκα, καὶ ὅλον ἕκαστος πρὸς ἑαυτὸν ἀνθέλκεται, καὶ μεθέλκεται· καὶ κοινή τις ἔρις καὶ φιλοξενίας ἀγών. εἴποι τις ἰδών·

ἀγαθὴ δ' ἔρις ἥδε βροτοῖσι.

Σώστρατος νικᾷ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἅρμα φέρων ἀνάγει, καὶ παρὰ τὴν οἰκίαν μετάγει τὸν κήρυκα· καὶ φιλοφρονεῖται τοῦτον φιλοτιμότατα, ὅσα καὶ Σωσθένης Υσμινίαν ἐμὲ, πλὴν Υσμίνης, πολυτελῶς ἐφιλοφρονήσατο. ἃ πάντα μέσης ἥπτετό μου ψυχῆς, καὶ λήθης ηὐχόμην

κρατῆρα πιεῖν. ὅλον ὁ κήρυξ ἀπετίθετο τὸ κηρύκιον. καὶ τράπεζα πολυτελὴς παρετίθετο· καὶ παρθένος Ῥοδόπη Σωστράτου θυγάτηρ, οἰνοχοεῖ· καλὴ μὲν κατὰ παρθένον ἁπλῶς· πρὸς δέ γε τὴν ἐμὴν ἐκείνην Ὑσμίνην, ὡς πρὸς Ἀφροδίτην μιμῶ. τρυφαὶ ποικίλαι περὶ τὴν τράπεζαν, ὅσαις οἶδε καὶ Σωσθένης φιλοφρονεῖσθαι τοὺς κήρυκας. ἐπὶ δὴ τούτοις πᾶσιν ὀφθαλμὸς ἥλλετό μου ὁ δεξιός. καὶ ἰδοὺ μοι τὸ σημεῖον ἀγαθὸν, καὶ τὸ παραμάντευμα δεξιώτατον. εἰ μὲν οὖν ὁ τῆς Ἀρτυκώμιδος οἶνος ἡδὺς κατὰ τὸν ἐξ Αὐλικώμιδος, οὐκ οἶδα, νὴ τοὺς θεούς. Σώστρατος δὲ οὐκ ἔχε κατὰ Σωσθένην Ὑσμίνην οἰνοχόουσαν· ὅθεν ἡττᾶται Σωσθένους· καί μου τὸ κηρύκιον τοῦ δεσπότου τοσοῦτον φιλοτιμότερον, ὅσον καὶ δυστυχέστερον. μετὰ γοῦν τὰς ἐν τῇ τραπέζῃ τρυφὰς, καὶ τὸ τοῦ συμποσίου πολυτελὲς καὶ λίαν φιλότιμον, Ῥοδόπη κιρνᾷ κρατῆρα τῆς ἑορτῆς. ὁ μὲν οὖν κήρυξ, καὶ τῇ τέχνῃ δεσπότης ἐμὸς ἐφ᾽ οὕτω

obliuiſci ſtudebam. Statim ergo depoſitis ab hero præconij ornamentis & inſignibus, illuſtre cõuiuium paratum eſt. Rhodope Soſtrati filia formæ non inelegantis, ſed quæ Iſmenæ æquè ac Veneri comparari poteſt, pincernam egit. Cæterùm multo varióque menſa luxu, & quali nuntios Soſthenes excipere amat, diffluebat. Mihi inter hæc omnia dexter crebrò ſaliens oculus felix augurium dabat. Itaque vtrum generoſum Artycomidis vinum, & quale Aulycomidis nectar, per Deos neſcio. Hoc ſolum noui; Soſtratum longè ab Soſthene ſuperatum iri hoc ſolo, quòd Iſmenem quæ vinum funderet pariter non habuit: vnde mihi præconium illo domini tanto magis honorificũ, quãto magis calamitoſum cõtigit. Poſt menſę delitias conuiuiíq; luxus, feſti poculum Rhodope propinauit: dominus meus, idémq; nuntius

ſaliarem in modum conuiuatus egregiè, vt mihi quidem videbatur, & cum voluptate bibit. Ego olim etiam præco, & qui ab Soſthene honorificè exceptus ſumptuoſæ pariter menſæ accubueram, qui Iſmenem, quam ſolam intueri felicitas eſt, vinum mihi propinantem habueram; prorſus eo tempore ſeruus, ſeruorum opera ſuſtinebam: itaque niſi ſoluto conuiuio diſceſſum foret, actutum dolore diſruptus interijſſem. Verùm herus menſa ſurgens, & cubiculo ſuo redditus, eximio molliter in lecto, qualem Soſthenes mihi quoque aliquando parauerat, decubuit. Nec mora, cùm Soſtrati filia, velut olim Iſmene, præconis pedes lauatura, ſequentibus quæ ad hoc miniſterium illam adiuuarent tribus ancillis, acceſſit; lauitque tamdiu dum ego reuocata in memoriam circa pedes meos Iſmenes manuum & labiorum iocularia facta mente reputans, cruciabili ſuſpiritu medijs è viſceribus

πολυτελοῦς τραπέζης ἀνακεκλιμένος λαμπρῶς, ἔπιεν ὡς οἶμαι μεθ' ἡδονῆς. ἐγὼ δ' ὁ ποτὲ κῆρυξ, ὁ λαμπρῶς ἐπανακεκλιμένος τραπέζης, ὁ τῷ Σωσθένει φιλοτίμως φιλοφρονηθείς, ὁ τὴν Ὑσμίνην ἔχων οἰνοχοοῦσαν, ἣν καὶ μόνον ἰδεῖν εὐτυχές, ἔργα τὰ δούλων ὑπέχω, καὶ ὅλος δοῦλός εἰμι. καὶ εἰ μὴ κατελύετο τὸ συμπόσιον, τάχα ἂν ὅλος ὑπ' ἀγωνίας ἐρράγην αὐτός. ἀλλ' ὁ κῆρυξ ἀναστὰς τῆς τραπέζης ἐπὶ τὸ δωμάτιον γέγονε· καὶ παρὰ κλίνῃ λαμπρᾷ μαλακῶς ἀνακέκλιται· οἵαν κἀμοί ποτε Σωσθένης ὑπέστρωσεν. ἡ τοῦ Σωστράτου θυγάτηρ, κατὰ τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην, ἧκε τοὺς πόδας ἐκπλύναι τοῦ κήρυκος. καὶ δύο παιδίσκαι παρείποντο καθυπηρετοῦσαι τῷ λειτουργήματι. ἔνιπτε μὲν οὖν ἡ Ροδόπη. ἐγὼ δὲ τὰ παρὰ τοὺς ἐμοὺς ἀναλογισάμενος πόδας ἐκ τε χειρῶν καὶ χειλέων τῆς ἐμῆς ἐκείνης Ὑσμίνης χαριεντίσματα, πνεῦμά τι μέγα καὶ λίαν ὀδυνηρὸν ἐξ ἐμῶν μέσων ἐγκάτων

ἀνέσπασα, καὶ δακρύων ἐπλήρωσε τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ θεράπαινις ἡ τῶν ποδῶν τὸ μάκτρον ἀνέχουσα περὶ χερσίν, μικρὸν ὑπεστέναξεν, ὥσπερ μιμουμένη τὸ τῆς ἠχοῦς ὑστερόφωνον, καὶ δὴ Ὑσμίνη λεπτὸν ὑπεστέναξεν, ὅτε τῷ ποδί μου τὸν πόδα ταύτης ἐπὶ τῆς τοῦ Σωσθένους τραπέζης ἐπέθλιψα. εἶδον οὖν ἀτενῶς εἰς αὐτήν· καὶ νὴ τὴν Ὑσμίνην, τὴν Ὑσμίνην ἐδόκουν ὁρᾶν. ἡ δ' ἀντέβλεπεν ἀτενέστερον. ἐπεὶ δ' ἡ τοῦ Σωστράτου θυγάτηρ ἀπονιψαμένη τοὺς πόδας τοῦ κήρυκος ᾤχετο, καὶ αἱ θεραπαινίδες παρείποντο, συνῴχετο ταύτῃ, καὶ ἣν ὡς Ὑσμίνην ἑώρων αὐτός. ἐγὼ δ' ὅλην τὴν νύκτα κατετυραννούμην τοῖς λογισμοῖς, ἆρ' ἣν Ὑσμίνη, λέγων πρὸς ἑαυτόν. ἀλλ' ἐκ χειρῶν ἀπεσπάσθη τούτων ἐμῶν, καὶ χερσὶ κυβερνήτου δημίου περὶ τούτων ἐμῶν βλεφάρων ὀφθαλμῶν ἐξεσφενδονήθη τοῖς κύμασιν. ἀλλὰ Ζεῦ, ἀλλ' Ἔρως τὴν κόρην ἐῤῥύσατο, καὶ πάντως ἔχει ταύτην Αὐλίκωμις. σοὶ γὰρ

ducto, lachrymis oculos impleui. Ponè famula, quæ linteum ad abstergendos pedes ferebat, veluti quæ

---fallax responsat imago
Vocibus; minimum quidpiam & quale Ismene cùm illius pedem meo imposito Sosthenis in mensa compressi, tenue ingemuit. Itaque defixis in illam oculis, ipsissimam, per Venerem, Ismenem inspicere mihi visus sum. Sed illa Sostrati discedentem filiam sequuta, cùm attentius me respexisset, nitidis iam nuntij pedibus, cum aliis duabus abscessit. Interim

Sæpe mihi dubiam traxit sententia mentem.

Prorsus ipsissima Ismene est, tacitus apud me inquiebam; sed ex manibus meis per vim auulsa, mox carnifici gubernatori tradita ante hos infelices oculos in mare mactata est. O si Iupiter Amórque virgini liberatæ Aulycomidem reddidissent: nec enim,

vt suo damno seruiret, eripuisse credendum est. Dum illius imaginem animo fingens, pernox

Hæc puto, hæc in corde versantur mihi;

ne tantillum quidem oculos quieti indulgens, strato exsilij, statímque oborta dies. Nocturnis malis aliud grauius accidit, vt certò sibi inuicem noua malorum sobole succedere infortunia viderentur: namque rursus opera seruorum sustinebam seruus, imò ter seruus: Ismenes primò quam deperibam, oculorum deinde, mox domini, sortis iniuriâ. Rursus procuratis largiter epulis, cum Sostrato herus accubuit; Rhodope vinum præbebat, dum præteritarum rerum tristior recordatio modò Aulycomidem ducens & ad Ismenem trahens, modò præconij memoriam refricans, mentem animi grauiter oppugnabat. Inter hæc omnia famulam quæ ad obsequium dominæ stabat

ἐπὶ κακῷ καὶ δουλείᾳ ταύτην ἐσώσατο. καὶ ὅλην αὐτὴν ἀνεπλαττόμην τῷ νῷ, καὶ λογισμοῖς ποικίλοις ὅλην τὴν νύκτα παραμετρούμενος, τῆς στρωμνῆς ἀνέστην, μηδὲ μέχρι βλεφάρων τοῖς ὕπνοις προσισάμενος. ἡμέρα γοῦν· καὶ τοῖς κατὰ νύκτα κακοῖς, μεῖζόν μοι προστίθεται τὸ κακὸν, καὶ κατὰ διαδοχάς μοι τὸ δυστυχές· πάλιν Ὑσμινίας ἐγὼ τὰ δούλων ὑπέχω, καὶ πάλιν δουλεύω, καὶ ὅλος δοῦλος καὶ τρίδουλος· δοῦλος Ὑσμίνης ἐξ ἔρωτος, δοῦλος λογισμῶν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ δοῦλος, ἐκ τύχης, τοῦ κήρυκος. τράπεζα καὶ πάλιν πολυτελής· καὶ πάλιν ὁ κήρυξ τῷ Σωστράτῳ συνανακλίνεται. καὶ πάλιν Ῥοδόπη κιρνᾷ, καὶ πάλιν κατ' ἐμῆς ψυχῆς ἡ μνήμη στρατεύεται, καὶ ταύτην ὅλην πολιορκεῖ. πρὸς τὴν Αὐλίκωμιν ἄγει, πρὸς τὴν Ὑσμίνην μεθέλκεται, καὶ ὅλον ἀναπλάττει μοι τὸ κηρύκιον. ἐν μέσοις τούτοις τῇ δεσπότιδι ἡ παιδίσκη καὶ πάλιν ὑπηρετεῖ. καὶ πάλιν ἐγὼ τὴν παι-

δίσκην ὁρῶ, καὶ πάλιν τὴν Ὑσμίνην βλέπειν δοκῶ. ἡ δ' ἀπενέστερον ἀντιβλέπει με, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πληροῦται δακρύων. ἐγὼ δ' ἀποσκευὰς τῆς τραπέζης, δαῖφνη παρακαθίζω συνηρεφῆ· (ἐγγὺς γὰρ παραδείσῳ τῷ τῆς τραπέζης ὁ Σώστρατος ἡτοιμάσατο) καὶ δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς πληρωθεὶς, καὶ ῥύθιον στενάξας ξεφνὸν, φεῖσαί μου, Ζεῦ, εἶπον· στῆσόν μου τὴν μακρὰν πλάνην, τὸν βαρύν μοι κλύδωνα καταστορέσον. ἰδού με καὶ πάλιν καταπαίζουσι δαίμονες. πλάττουσι τὴν Ὑσμίνην, κοσμοῦσιν ἐρωτικῶς, ἱστῶσί μου κατὰ μέτωπον, καί με κατατυραννοῦσι καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς λογισμοῖς. ταῦτ' ἔλεγον, καί τις ἐπιστᾶσά μου παιδίσκη φησίν· ἐξ Ὑσμίνης παρθένου σῆς ἐρωμένης, καὶ νῦν ἐμῆς ὁμοδούλου τοῦτό σοι τὸ ἐπιστόλιον. καί μου τῇ χειρὶ παραθεῖσα, δρομαίως ᾤχετο. τοῦτο δ' ἐγὼ λαβὼν, ἀνέπτυξα συντόμως· τὸ δ' εἶχεν οὕτως. Ὑσμίνη παρθένος Ὑσμινίᾳ τῷ ἐραστῇ

intuitus, Iſmenem iterum inſpicere viſus ſum. Illa etiam plenos lachrymarum oculos in me defixit. Itaque mihi à menſæ obſequio diſcedenti, quoniam horto vicinas epulas Soſtratus parauerat, vmbroſæ lauro aſſidere viſum eſt. Ibi medullitus ingemens, plenis lachrymarũ oculis, Tum demum, ô Iupiter, inquiebam, parce, longúmque hunc meum errorem ſiſtens, grauem malorum tempeſtatem ſeda. At me ruſus inania laruarum occurſacula ludunt, ínque Iſmenem, ornatam vt ſolet, effigiata, & oculos ſpecie fallunt optabili, & duplici malo videntem, dubitantémque mactant. Talia dicentem oppreſſit ancilla, quæ Iſmenes dominæ aliquando meæ, nunc conſeruæ, vt loquebatur, epiſtolam reddidit; ſtatímque illa reddita, celebri gradu greſſum accelebrauit. Ego acceptam epiſtolam, quæ ſic habebat, aperui. Iſmene virgo Iſmenię amatori

salutem. Ismenia Themistei, scito Ismenem tuam maris ex periculis à delphino liberatam, & Dianæ virginis Deæ, fontis arcúsque beneficio, virginem tibi conseruatam. Tu mei memoriam effundere caue: neque tot lubentias, quibus vnâ communem edulcauimus vitam, non recordare. Addo quòd exilio solum vertere coacta, parentibus & commodis tua causa desolata, maris etiam fluctus audacter tuli, & amara degustata morte inter Orci cancros iam hærens, captiua tamen ac serua, vt vides, adsum: Inter hæc omnia perpessu aspera, signati & non imminuti floris tecum vnà Daphnipolim nauigatura. Vale, & pacti conuenti memor virginitatē pariter tuere. Ita se habebat epistola: cuius verbis fidem adhibere cùm vellem, ipsa rerum gestarum memoria non sinebat. Et littera quidem, cùm negotia nostra exprimeret, Ismenem esse quæ

χαίρειν. Ὑσμινία Θεμιστείδη, ἴσθι ὡς Ὑσμίνην τὴν σὴν δελφὶν θαλάσσης ἐῤῥύσατο. καὶ πηγὴ καὶ τόξον Ἀρτέμιδος παρθένου θεᾶς, παρθένον σοι ταύτην παρεφυλάξατο. σὺ δὲ μὴ λήθην νοσήσῃς, μήτε τῶν ἐπ' Αὐλικώμιδος τῆς ἐμῆς πατρίδος, πολλῶν χαρίτων ἐρωτικῶν, μήτε τῶν ἐπ' Εὐρυκώμιδος πατρίδος τῆς σῆς· μηδ' ὅτι διὰ σὲ καὶ πατρίδος καὶ τεκόντων καὶ τοῦ κατ' οἶκον λαμπροῦ πλούτου κατεφρόνησα· θαλάσσης καὶ κυμάτων κατετόλμησα, διὰ σὲ θανάτου γευσαμένη πικροῦ· καὶ τέλος, αἰχμάλωτος καὶ δούλη νῦν ὡς ὁρᾷς· καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν παρθενίαν ἀπαρεγχείρητος. καὶ νῦν ὁμοιόδουλος ἐπὶ Δαφνήπολιν συνεκπλεύσω σοι. ἔῤῥωσο· καὶ τὰς συνθήκας ἀπαρεγχειρήτους τηρῶν, σωφρόνως ἀντιπαρθένευε. οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὸ ἐπιστόλιον. οὐ πιστεύειν τοῖς γράμμασιν, οὐ συνεχωρούμην τοῖς πράγμασι. τὸ μὲν γὰρ δὴ γράμμα πείθειν ἐμάχετο τὸ παιδίσκην Ὑσμίνην εἶναι, καὶ τὸ Ὑσμίνης

τὸ ἐπιστόλιον. ὅλον γὰρ δρᾶμα τὸ καθ' ἡμᾶς ἀνεπλάττετο· τὸ δὲ τοῦ πράγματος καινὸν καὶ ὑπέρμεγα οὐ συνεχώρει μοι πιστεύειν τοῖς γράμμασι. δὶς οὖν καὶ τρὶς τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνοὺς, καὶ ὅλην καταφιλήσας αὐτὴν, ἐξανέστην τῆς δάφνης· καὶ παρὰ τὴν τράπεζαν γεγονὼς, τὴν ὡς Ὑσμίνην παιδίσκην ἀτενέστερον ἔβλεπον, καὶ ὅλην περιειργαζόμην αὐτήν. ἡ δ' ἀντιβλέπουσα, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπληροῦτο δακρύων. καὶ οὕτω κατελύετο τὸ συμπόσιον· καὶ κήρυξ δεσπότης ἐμὸς σὺν δούλοις ἡμῖν, ἐπὶ τὸ δωμάτιον γέγονεν. Ὑσμίνη δ' ὡς δούλη τῇ Ροδόπῃ συνείπετο· καὶ οὕτως ἀπ' ἀλλήλων ὠχόμεθα. καὶ πάλιν πυκνοὶ λογισμοὶ τὴν ψυχήν μου κατεμερίζοντο. καὶ πάλιν ἀναπτύξας τὸ γράμμα, κατὰ Λάκαιναν κύνα, καὶ νοῦν καὶ λέξιν ἀνώρυττον, καὶ ὅλον κατεχηλάττουν τὸ ἐπιστόλιον. ὁ μὲν οὖν δὴ κήρυξ καὶ δεσπότης ἐμὸς ἀνακεκλιμένος κλίνῃ λαμπρᾷ, καὶ μαλακῶς ἐστρωμένῃ, καὶ ὅλος

scripserat persuadere conabatur; nisi insolens facti nouitas fidem minus adstrueret. Itaque lectam ter & quater epistolam exosculatus, cùm relicta lauro mensæ proximum me stetissem, famulam illam oculis in ea contuitu pertinaci intentis curiosiùs inspexi, dum illa flentibus vbertim oculis pariter me respexit. Interea

Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ,

herus magna stipante caterua seruorum, cubiculo se reddidit. Ismene similiter Rhodopen, vt ancillam decuit, secuta est; nósque ita separati discessimus. Tunc iterum fluctuans animi mens scindebatur in multiplices curas; rursúsque, Lacænæ, quod dicitur, canis ad instar, apertæ verba epistolæ venaticè captabam. Dum pulcherrimo in lecto dominus meus & molliter, vt oportuit, præparato,

Fessum quieti corpus nocturno impetu
Dedit, sopore placans artus languidos:

me quidem humi cubantem variæ cogitationes & crebræ dormire non sinebant; atque adeò totam noctem vigil emensus sum. Commodùm nocte discussa sol nouus diem fecerat, cùm somno simul emersus & lectulo præco, sacra vestimenta indutus, omni nuntij cultu ornatus ad Dianæ iuit. Ego domus ad tutelam relictus, cùm pro foribus excubans apertæ iterum epistolæ litteris, quas fletibus rigabam, oculos nimio plus adfixissem, Rhodope quæ in horto erat (is autem portæ cui assidebam, proximus) madentes lachrymis genas inspiciens, quid caussarer interrogauit. Ego verò, Nihil aliud, inquam, domina, nisi quòd ex libero seruus sum, & in seruitute dum viuo, malè mecum agitur. Tum illa genus & patriam scire, ac quomodo liber

κατὰ κήρυκα ὢν, καὶ μέχρι κλίνης αὐτῆς τοῖς ὕπνοις ἐσπείσατο. ἐγὼ δὲ σὺν ὁμοδούλοις κατὰ δοῦλον ἀνακλιθεὶς κατὰ γῆν τοῖς λογισμοῖς οὐ συνεχωρούμην ὑπνοῦν. καὶ ἦν μοι τὰ τῆς νυκτὸς ἡμέρα πρὸς ὕπνον καὶ γρήγορσιν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὅλον ὁ κήρυξ περιθέμενος τὸ κηρύκιον, καὶ ὅλος κήρυξ γινόμενος, ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἐγίνετο τῆς Ἀρτέμιδος. ἐγὼ δὲ περὶ τὸ δωμάτιον καταλέλειμμαι· καὶ τῇ πύλῃ παρακαθίσας, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀναπτύξας, ὅλους τοῖς γράμμασι κατεπεπήγειν τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ ὅλον τὸ γράμμα τοῖς δάκρυσιν ἔπλυνον. ἡ δὲ τοῦ Σωστράτου Ῥοδόπη περὶ τὸν κῆπον γινομένη (πρὸς γὰρ τῆς πύλης ἦν ἧ παρεκαθήμην αὐτὸς) καί με βρεχόμενον ἰδοῦσα τοῖς δάκρυσιν, καὶ οἷον κατελεήσασα, τί πάσχεις, τέκνον; φησίν. ἐγὼ δέ, οὐδὲν ἄλλο, δέσποινα, πρὸς αὐτήν, ἢ δοῦλος ἐξ ἐλευθέρων εἰμί, καὶ δούλιον ἦμαρ βλέπων, πάσχω κακῶς. ἡ δέ μοι καὶ γένος ἐζήτει μαθεῖν καὶ πατρίδα, καὶ ὅπως δοῦλος

ἐξ ἐλευθέρων γεγεννημένη. κἀγὼ πρὸς αὐτήν· ἀλλὰ προτρέχει μου τοῦ λόγου τὸ δάκρυον, δέσποινα, καὶ κατεπικλύζει μου τὴν γλῶτταν, καὶ κατακλυδωνίζει μου τὴν ψυχήν, καὶ ὅλην ἐπέχει μου τὴν ψυχήν. εἰ γὰρ τὴν ἐν κακῷ τύχην ἐθέλεις ἰδεῖν, ὅλως ἐν σώματί σοι παρίσταμαι, ὅλον ἐνδεδυμένος τὸ δυστυχές, πρὸς ὅλην ἀπευκταίαν τύχην μεταπλασθείς, καὶ στήλη δυστυχίας γενόμενος. ἡ δέ γε Ῥοδόπη μᾶλλον ἐζήτει τὰ κατ' ἐμέ, καὶ οἷον κατεδυσώπει τοῦ μαθεῖν. κἀγὼ πρὸς αὐτήν· Εὐρύκωμίς μοι πατρίς, πατὴρ Θεμιστεὺς καὶ μήτηρ, Διάντεια· τἆλλα μὲν εὐτυχεῖς, πλὴν ἐμοῦ τούτου παιδός· ὃν Ἔρως καὶ Τύχη καὶ Ποσειδῶν ἐξ εὐτυχοῦντος δυστυχῆ, δοῦλον ἐξ ἐλευθέρου, καὶ τρίδουλον ἐκ κήρυκος φέρουσι. Διασίων καιρός, καὶ κήρυξ ἐγώ· καὶ κήρυξ οὐκ ἐς τυχοῦσαν, ἀλλ' ἐς Αὐλίκωμιν. ὅπως μὲν οὖν μοι κατέπαιζε τὸ δαιμόνιον, λαμπράς μοι προπομπὰς ὑφαῖνον καὶ θριάμ-

in ſeruum euaſiſſem doceri auebat. Ad hæc ego; Præcurrunt verba lachrymæ, ô domina, quæ loquentis vocem animúmque flebili diluuio inundant. Adeóque ſi ipſam rerum humanarum ſortem cum omni malorum turba videre lubido eſt, iam ego tibi integrã illam ſiſtam; quæ me infelicitatis columen, aduerſa omnia conglomerans, in eáque quaſi transformans, reddidit. Cupidam Rhodopem magis hæc omnia ſtimulabant, adeò vt precibus vrgendi finem non faceret, vſque ego exoratum me præbens, Eurycomis, inquam, mihi patria eſt; Themiſteus pater & Diantea mater; omnia felices, ſi hoc orbi filio vixiſſent, quem Amor, Fortuna, Neptunúſque felicem priùs & liberum præconémq;, nunc & magnis compotẽ & multis malis ſeruum pręterea pro lubidinis arbitrio raptant. Inſtãtibus Diaſijs ego ſorte præconium, non alicuius ignobilis vrbis, ſed Aulicomidis adeptus ſum. Superuacuum eſſet referre quibus me ludibrijs numẽ traduxerit; qua geſtientem pompa, quibus trium-

phis luserit : compendiò vt narrem , Aulycomidem profectus , à Sosthene, qui primas in ciuitate obtinebat, exceptus sum. Huic virgo filia, Gratiarum partus, Veneris merum cingulum, Amoris illicium, Cupidinum ineuitabilis plaga fuit; cum qua indiuidua Amoris societate coniunctus sine pudicitiæ offensa,

Nec Zonam soluens diu ligatam,

artissimè vixi. Interim pactum alterius connubij pater inter epulas inductis sermonibus concelebrauit. Quod ne auditu quidem ferentes, aliud fuga occupauimus; nauis, quæ se obtulerat, opera vsi. Circa id tempus procellosum sæuientibus vndis intumuit mare, eiúsque placandi ergô Gubernatoris manus ab complexibus meis formosam virginem auulsit. Vix ea fatus eram, cùm animi deliquio mutis vox aspera faucibus hæsit, &

Ipse me in terram saucius fligi cadens.

Statim circumfluæ denso agmine Rhodopes ancillæ subleuatum me & cubiculo domini redditum, eius in

τοὺς πολυτελεῖς, περιττὸν ἂν εἴη καὶ λέγειν. κῆρυξ ἐς Αὐλίκωμιν ἥκω, καὶ παρὰ Σωσθένους φιλοφρονοῦμαι, ἀνδρὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐπ' Αὐλικώμιδι φέροντι. παρ' ᾧ δ' ἦν παρθένος θυγάτηρ, ἄγαλμα χαρίτων, Ἀφροδίτης κεστὸς, δέλεαρ ἐρωτικὸν, καὶ παγὶς Ἔρωτος ἄφυκτος. ταύτῃ δὴ ταύτῃ τῇ θυγατρὶ τοῦ Σωσθένους, ὅλῃ συνανεκράθην ἐρωτικῶς· κἂν οὐδέν τι τῆς παρθενίας ἐγυμνησάμεθα. γάμον ἕτερον ὁ πατὴρ κηρύσσει τῆς θυγατρός· ὃν μηδὲ μέχρι αὐτῆς ἀκοῆς ἀνεχόμενοι, φεύγομεν, καὶ τὸν γάμον ὠνούμεθα. ναῦς ὑπηρετεῖ τῇ φυγῇ. καὶ Ποσειδῶν ἐν κλύδωνι καὶ χειρὶ κυβερνήτου τὴν καλὴν ἐκείνην παρθένον ἀθλίων τούτων ἀφαρπάζει χειρῶν. ταῦτ' εἶπον· καὶ ὅλος ὀλιγωθεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ ὅλος ἄφωνος γεγονὼς κατὰ γῆν ἐξαίφνης ἐπεπτώκειν. αἱ δὲ παρὰ τὴν Ῥοδόπην περιχυθεῖσαί με, καὶ ὅλον συχνοῦσαί με, καὶ παρὰ τὸ δωμάτιον ἀγαγοῦσαί με, παρὰ τὴν τοῦ δεσπότου

κλίνην τοῦ κήρυκος ἀνακλίνουσι. καὶ ἡ Ῥοδόπη τῇ κλίνῃ παρακαθίσασα ὑπὲρ τό μου χειρῶν, ἀπεμάσσετο τοὺς ἱδρῶτας, ἐδάκρυεν, ὅλον ἐκοινοῦτο μοι τὸ δυστύχημα, τὴν ψυχὴν ἀνεκτᾶτό μου, τὰς ῥῖνας μυρίζουσα· ὑγρὰν μοι χεῖρα κατεπετίθει τῷ στέρνῳ, καί μοι τὸ περικάρδιον ἔψυχε. καὶ τέλος τὰς θεραπαινίδας κατασκορπίσασα, πλὴν τῆς ὡς παιδίσκης Ὑσμίνης, καὶ ὅλον συναγαγοῦσά με κατεφίλησε· καὶ φιλήσασα δακρύων ἐπληρώθη τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ στενάζουσα βύθιον, ὦ τύχη, φησί, μεταπλάττουσα τὴν βίαν καὶ φύσεις ἀλλάττουσα· ὦ παῖ Διός, τύραννε Ἔρως ψυχαῖς κατατυραννῶν, τὸ ἐλεύθερον ἀφαιρούμενος καὶ τὴν δουλείαν ἀντιδιδούς. καί μου τὴν κλῆσιν ἐζήτει μαθεῖν. ἐγὼ δέ, ἀλλ' ὦ δέσποινα, καὶ ταύτην τὸ δαιμόνιον προσαφήρηται. οὐδὲ γὰρ οὐδ' αὐτῆς ἐφείσατό μοι τῆς κλήσεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἐλευθέρου δοῦλον εἰργάσατο· καὶ τὸ πικρὸν τῆς δουλείας οὐ τῆς ἐλευθερίας

lectulo collocarunt; cui aſſidens ipſa, quà manus contrectans & ſudorem abſtergens tamquam infortunij mei particeps, collachrumans, exerrantem animum, nares inungendo, reuocabat; quin & humida pectori ſuperpoſita manu, æſtuans & inquieto ardore ſuccenſum leni frigore cor recreabat. Ancillis denique hinc inde præter Iſmenem inter varia miniſteria diuiſis, preſſim me humentibus baſijs exſugens, medullitus hæc effata ingemuit: O fortunæ verſabiles motus, qui mortalitatem, rerum naturas immutantes, luditis! ô durum Amoris in animas imperium, qui libertatis ablatæ loco ſeruitutem retribuit! Vix loquendi pauſam feceram, cùm & nomen meum quæſiuit. Hoc vltimum, ô domina, reſpondi, numinis inuidia abſtulit, quæ etiam nudo appellationis vocabulo parcere indignata eſt. Nam vbi me ſeruum ex libero fecit, & pro libertatis

dulcedine seruitutis amorem, pro luce tenebras retribuit, statim & Græca detracta veste Barbarico nomine Atracem vocauit. Ita verbo factóque ad infimitatem obsequiorum redactus sum seruilium. Hæc dicendo, quam luctu & lachrymis squalentem ancillam Ismenem intuebar, quid caussaretur, Rhodope interrogauit. Illa fratrem me suum esse mentita, & cum dicto arctiùs complexa, non destitit

Pressa sugere basiatione;

vsque dum mutua reddens oscula, Ismene soror, ingeminans; illa, Ismenia frater; vix ab inuicem separati mendacio fidem fecimus. Rhodope pariter amplexu & osculo excipiens, me sibi carum esse ob illum quo germanam prosequebar amorem, pronuntiauit. Interim ancilla in cubiculum veniens, Sostratum & dominum

ἀνταπέδωκε μέγιστος, καὶ σκότος φωτὸς ἀντεισήγαγεν. οὕτω καὶ κλήσεως ἡρωικῆς βαρβαρικήν μοι κλῆσιν ἀντεπιτέθεικεν, Ἀρτάκην ἀνθ' Ὑσμινίου μετεκάλεσέ με. καὶ νῦν ὅλος δοῦλος εἰμὶ καὶ κλῆσιν καὶ πράγματα. ταῦτ' εἶπον· καὶ τὴν ὡς παιδίσκην Ὑσμίνην ὁρῶ ὅλην καταθρηνοῦσαν, καὶ ὅλην καταδακρύουσαν. καὶ ἡ Ῥοδόπη, τί πάσχεις, παιδίσκη; φησίν. ἡ δέ, αὐτοκασίγνητός μοι, φησίν, ὁ νεανίσκος, ὦ δέσποινα. καὶ περιπλακεῖσά με κατεφίλει, ὅλον με συνεπλέκετο. κἀγὼ δ' ἀντεφίλουν περιπλακεὶς Ὑσμίνῃ, λέγων, κασίγνητε, ἡ δ' αὐτοκασίγνητε· καὶ πολλὴν ἐφίλει με. μόλις οὖν ἀλλήλων ἡμεῖς ἀπεπλάκημεν, τὸ πλάσμα πιστούμενοι. καὶ ἡ Ῥοδόπη συναπεπλάκη μοι, καὶ κατεφίλησε λέγουσα· φιλῶ σε τῆς στοργῆς, καὶ τῆς φιλαδελφίας ἀσπάζομαι. παιδίσκη δέ τις περὶ τὸ δωμάτιον γενομένη φησί, σὸς πατήρ, δέσποινα, Σώστρατος καὶ κῆρυξ δεσπότης τοῦδε τἀνδρός

ἐπῳνήκοισι τοῦ βωμοῦ. ἡ μὲν Ῥοδόπη περὶ τὸν κῆπον ἐγένετο, τῆς ὡς ἐμῆς ἀδελφῆς Ὑσμίνης καὶ δούλης αὐτῆς ἐπομένης δουλοπρεπῶς. ἐκ δὲ τῆς κλίνης ἐγὼ κατὰ γῆν καὶ κατὰ λίθους ὡς εἰκὸς κατακέκλιμαι. ἧκεν ὁ δεσπότης. ἀνέστην ἐγώ. καὶ ὁ μὲν τὰ τῶν δεσποτῶν, ἐγὼ δὲ τὰ τῶν δούλων ὑπέχω. τράπεζα καὶ πάλιν πολυτελής· καὶ πάλιν ὁ κῆρυξ ὁ δεσπότης ἐπὶ τὴν τράπεζαν. καὶ πάλιν ὑπὸ τὸν δεσπότην ὁ δοῦλος ἐγώ, καὶ ὅλος ὑπὸ τὸν κήρυκα. πάλιν ἡ Ῥοδόπη κιρνᾷ· πάλιν ἐγὼ τῇ Δάφνῃ παρακαθίζω. καὶ χαίρω μὲν τὴν Ὑσμίνην ὡς Ὑσμίνην ὁρῶν· ἀλλ᾽ ὀδυνῶμαι τὴν ψυχήν, καὶ ὅλον πολιορκοῦμαι τὸν νοῦν. καὶ λογισμοῖς ποικίλοις καταμφίζομαι, οἷς μέσοις ἡ τοῦ Σωθένους θυγάτηρ, ἡ τῆς Ῥοδόπης ἐκ τύχης δούλη, κἀμοῦ δεσπότις ἐξ ἔρωτος, καὶ νῦν ἐκ πλάσματος ἀδελφή, Ὑσμίνη τὸ φῶς μοι τῶν ὀφθαλμῶν, ἣν ἐμοὶ Ἔρως ἐδουλογράφησεν, εἰς Ἀρτύκωμιν ἧκει περὶ τὴν Δάφνην·

ab templo reduces nuntiauit. Statímque Rhodope subsequente germana & serua Ismene, horto se reddidit. Ego me lectulo attollens & humi lapides super cubans heri aduentum opperiebar: quo viso celeriter surgens, ille dominum vt decuit agebat, ego seruum. Iámque instructo dapali conuiuio lætus epulas exercebat dominus, egóque proximus ad ministerium stabam; cùm iterum Rhodope vinum fundere iussa, laurum prope sedendi otium fecit. Ibi versando sententias multiformes, oculis in Ismenem vt Ismenem contuitu pertinaci intentis gaudebam; quamuis anxia mentis sollicitudine stringebar. Secundum ista, Ismene lumen oculorum meorum, quam Amor Aulicomide mihi mancipat, Sosthenis filia, Rhodopes serua per sortis iniuriam, soror per ludum, domina per amorē, ad laurum accessit,

& proximè sedens liberè osculata, inter oscula tinnulo risu hæc obstrepens ganniebat; Ego te vt fratrem amo, vt amatorem osculor: tamen illa quæ iungo

Oscula, sentiri non esse sororia possunt: imò nec amatoria, sed dominæ amatori sic amplexus admoueo. Ego lenocinio destinata sum, quia te Rhodope deperit, quæ hoc ad te suauium misit. Tu amorem fortuna dimensus, libertatis tuæ vindex, liberæ Rhodopes libidini non indulgebis, ne graue seruitium corporis dum fugis, grauius animi patiaris. Ideóque Ismenes tuæ amorem non reijcies: Si decidua vultu pulchritudo tamquam Locrensis rosa emarcuit, superest non imminuta floris integri castitas; si corpore seruio, manet incorrupta, quæ omnibus à natura insita est, animi libertas. Cætera, vtrum tua causa serua, ante seruitutem captiua, imò ante diras Barbarorum manus fluctibus

ἐγγύς μου παρακαθίζει, ἀνυποστόλως φιλεῖ, φιλοῦσα ἄγχει, καὶ ἄγχουσα φησίν· ὡς ἀδελφόν σε φιλῶ, καὶ ὡς ἐραστὴν περιπλέκομαι. ἀλλ' οὐκ ἐμόν σοι τοῦτο τὸ φίλημα. οὐχ ὡς ἐξ ἐρωμένης ἐμῆς πρὸς ἐμὸν ἐραστήν, οὐδ' ὡς ἐξ ἀδελφοῦ πρὸς κασίγνητον· ἐκ δὲ δούλης πρὸς δεσπότιδος ἐραστήν. ἐρᾷ σου Ῥοδόπη δεσπότις ἐμή. μαστρωπὸς ἐγώ· καὶ ἀποστολιμαῖον τὸ φίλημα. σὺ δέ μοι μὴ τύχαις ἀντιμετρήσαις τὸν ἔρωτα, μὴ τὴν ἐλευθερίαν μεταδιώκων, τῷ τῆς ἐλευθέρας Ῥοδόπης ἔρωτι δουλωθείς, μὴ καὶ δουλωθῇς τὴν ψυχήν, φθάνων δούλωσιν σώματος. μή μου τῆς σῆς Ὑσμίνης ἀποβουκολήσῃς τὸν ἔρωτα. εἰ γάρ μου τὸ τοῦ προσώπου κάλλος ἐξαπερρύη κατὰ ῥόδον Λοκρόν, ἀλλά μοι τὸ τῆς παρθενίας κάλλος ἀμάραντον· κἂν δουλεύω τῷ σώματι, κατ' οὐδὲν τῆς ψυχῆς ἐλυμηνάμην τὸ ἐλεύθερον. εἰ δὲ καὶ δούλη διὰ σέ, καὶ παρὰ δούλης αἰχμάλωτος, καὶ παρὰ τῆς τῶν βαρβάρων χειρὸς ἐξεσφεν-

δονήθην εἰς θάλασσαν, οὐ τῆς ἐμῆς αὖ ἐπὶ γλώττης τῶν λαλῶν. ταῦτά μοι περιπαθῶς Ὑσμίνη σὺν δάκρυσιν. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὴν, Ὑσμίνη· καὶ λέγων ἐφίλησα, καὶ φιλήσας ἐδάκρυσα, καὶ δακρύσας, Ὑσμίνη, πάλιν, δοῦλος ἐγὼ διά σε, καὶ χαίρω κοινούμενός σοι τὸ δούλιον, ὅτι σοι καὶ τὸ παρθένιον ἐκοινωνησάμην ἐρωτικῶς, καὶ δοῦλος σὺν Ὑσμίνῃ θανεῖν εὐξαίμην, ἢ μετὰ Ῥοδόπης παρθένος ἀθανατίζεσθαι. τίς δέ σε βυθοῦ καὶ θαλάσσης ἀνήγαγε; τίς σε περὶ ταυτηνὶ μετήγαγε τὴν Ἀρτύκωμιν; ἢ δ' αὖ, οὐ τὴν νῦν ἐστὶ τῶν καιροῦ. Ὑσμίνη δ' ἐγὼ καὶ ζῶσα· κἂν αἰχμάλωτος διά σε, καὶ δούλη νῦν ὡς ὁρᾷς. ἡ δέ μοι δεσπότις, κἂν δεσπότις ἐστὶν, ἀλλ' ἔπαθεν ἐρωτικῶς, καὶ δούλη σοι πρὸς ἔρωτα γέγονε, καί μοι τὰ τοῦ πάθους θαῤῥεῖ, δούλης Ὑσμίνης τὸν ἀδελφὸν Ὑσμινίαν ἐρωτικῶς ζητοῦσα· καὶ δεσπότις οὖσα, δουλεύει τοῖς ἔρωσι. ταῦτ' εἶπε, καὶ πάλιν ἐφίλει με, καὶ πάλιν, οὐκ ἐμά σοι ταῦτα, φησί,

mandata sum, exponere pretium operæ non fuerit. Talia cum fletibus & cordolio loquebatur, cùm ego nomine vocatam exosculatus obórtis inter oscula lachrymis, Ismene, inquiebam, ego tua causa seruus, tamen socia seruitute gaudeo, quoniam & communis in amore nostro libertas fuit. Ita tecum vita defungi mihi potius est quàm cum Rhodope immortalitate donari. Verùm ede quis Deorum profundo pelagi liberatam te Artycomidi restituit. Non huius temporis hæc narratio est, respondit illa: tu modò me Ismenem esse & viuere, seruam captiuámque tua causa scito. Immemor sui domina te deperit: iámque delapso in ima præcordia Cupidine tibi seruit: nam & arcani me consciam esse iussit, immodicó Ismeniæ fratris amore exæstuans. Ita herile imperium Amoris imperio obnoxium est. Hæc effata promptis basiis adlubescebat, quæ sua tamen

esse negabat, sed Rhodopes domina cuius mandata capesseret, hæc ad illam basia deferens. Tu, inquiebam quocunque te nomine vocare fas mihi fuerit, Ismene es; tibíque seu conserua, soror, aut domina dici mauis quæ sepositа Rhodope ideo charissima sunt, quia te ab Ioue mihi desponsam Amor in manum conuenire voluit, & vndis traditam à Neptuno vindicauit. Rhodope cum amore suo valeat, & si quam aliam virginem propter Ismeniam tuum ludos Cupidines faciunt. Etsi non ames, subiecit Ismene imò pacti tenax amorem reijcias, amare tamen simula & amatorem finge forte non irritum nec inutile nobis cedet hoc; saltem si nihil aliud luc habituris, vt fratrem soror amplecti, vt serua tecum liberè versar

τὰ φιλήματα, Ροδόπης δὲ τῆς ἐμῆς δεσποίνης ἡ δουλοπρεπῶς καθυπηρετεῖ καὶ διακομίζω σοι τὰ φιλήματα. κἀγὼ πρὸς αὐτήν· ὄντως Ὑσμίνη μοι σύ· καταφιλῶ σου τὰ χείλη, κἂν ὁμοδούλης, κἂν ἀδελφῆς, κἂν ἐρωμένης ὦσι. καὶ φιλῶ τὰ φιλήματα, πλὴν οὐχ ὡς Ροδόπης φιλήματα, ἀλλ' ὡς ταῦτα Ὑσμίνης ἣν μοι Ζεὺς ἐμνηστεύσατο· ἣν Βασιλεὺς Ἔρως παρέθετό μοι ταύτῃ τῇ δεξιᾷ· ἣν Ποσειδῶν ἀπεσπάσατο, καὶ νῦν πάλιν Ἔρως ἀντιπαρατίθησι βασιλεύς. Ροδόπη δ' ἐρρέτω, καὶ Ροδόπης ἔρως, καὶ εἴ τινα παρθένον ἄλλην Ὑσμινίᾳ τούτῳ τῷ σῷ καταπαίζουσιν ἔρωτες. ἡ δέ μοι φησί· κἂν μὴ φιλῇς, κἂν ἀπαναίνῃ τὸν ἔρωτα, κἂν τὰς συνθήκας τηρῇς· ἀλλὰ πλάττου μοι τὸν φιλοῦντα, καὶ τὸν ἐραστὴν ὑποκρίνου μοι. καὶ ἴσως οὐκ εἰς κενὸν ἡμῖν οὐδ' ἀσυντελῆ τὰ τοῦ πλάσματος. εἰ μὴ γὰρ οὐδὲ ἕτερον, ἀλλ' ἀνυπόπτως, ὡς δούλη, συνομιλήσω σοι, ὡς ἀδελφὴ συμπλακήσομαι,

καὶ ὡς μαστρωπὸς διακομίσω σοι τὰ φιλήματα. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· ὡς οὐ καταψεύσομαί σου τὸν ἔρωτα, καὶ τὰς πολλὰς ἐκείνας συνθήκας ἀπαρεγχειρήτους παραφυλάξομαι, θεοὶ ἐπιμάρτυρες ἔστων. ἰδοὺ δὲ καθυπηρετῶ σοι τῷ πλάσματι, καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑποκρίνομαι· τὸν δὲ σὸν ἐραστὴν ἀποπλάττομαι, καὶ τὸν τῆς Ροδόπης ἐραστὴν καταπλάττομαι· σὺ δὲ διακόμιζέ μοι φιλήματα, καὶ εἴ τι τούτων ἐστὶν ἐρωτικώτερον ἕτερον. ἐγὼ δή ἐν τοῖς τούτοις χείλεσι καὶ ὅσοις ἄλλοις τρυγᾶται βότρυς ἐρωτικὸς, τὴν Ροδόπην φιλήσω, καὶ ὅλην ταύτην καταφυγήσω τὴν ἄμπελον, τῆς σῆς ταύτης ἐμῆς Υσμίνης τὴν παρθενίαν φυλάττων ἀσύλητον, καὶ μέχρι φιλημάτων ἀπαρεγχείρητον. καὶ περιπλακεὶς, καὶ ὅλην τὴν Υσμίνην καταφιλῶν, οὔ σοι ταῦτα, λέγω, δίδωμι τὰ φιλήματα, τῇ δέ σοι δεσποίνῃ Ροδόπῃ τοῖς σοῖς μοι τούτοις χείλεσι μεταπέμπομαι. ἡ δ᾽ ὥσπερ μετακομίσουσα τῆς

vt lenocinio destinata, missilia deferre basia possim. Ego, inquam, Deos testes aduoco, vt amorem tuum non prodam, & violanda numquam pacta summa fide tuebor : adeóque, quoniam iubes, mihi quoque placet fratrem tuum amatore deposito simulare: tu modò basia mihi, & si quid aliud robustius, defer. Dum Rhodopen amare fingam, ego in te tuísque labellis & alijs corporis tui partibus, in quibus pubescens aureæ Veneris vua decerpitur, Rhodopen amabo, totáque vitę potiri licebit, non imminuta pudicitia tua. Et cum dicto eius in amplexum effusus osculum conlabellaui; Non hæc, inquiens, basia tibi libo, sed dominæ, tuis ad illam labellis deferenda. Vix ea fatus eram, cùm illa

inde pernici se fuga tamquam ad Rhodopem latura proripuit: confestímque in aurem succrotilla voce aliquid dixit. Ego quoque laurum reliqui post plurimas eius laudes: nam & auream Apollinis arborem, terræ partum, Veneris monumentum, Cupidinum delitium indigitaui. Ita Rhodope Ismenem lenocinari cogebat, eiúsque opera sibi multum in contrahẽdo inter nos amore proficere videbatur. Mihi totus amor Ismene fuit: qui completis hoc solo igne præcordijs immodicè bacchatus æstuabat. His amoribus conuiuium impendimus; quo soluto, herus meus cubiculo somnóque festinãter redditus, statim vt ab dapali cœna obdormiuit. Me verò quem Rhodope deperibat, horti secessum & otia quærentem, iterum Ismene, debitum dominæ amori obsequium sistens, inuenit; rursúsque prona in fratrem complexus amabiles edens mellitissima

δάφνης ἀπέδραμε, καὶ περὶ τὴν Ῥοδόπην ἐγένετο. καὶ ἦν καταφιλοῦσα, κἀγὼ τῆς δάφνης ἀνέστην, πρότερον καταμακαρίσας αὐτὴν δάφνην, ὀνομάζων οὕτως χρυσῆν, Ἀπόλλωνος σπέρμα, ὠδίνημα γῆς, μνήμην Ἀφροδίτης, καὶ παραμύθιον Ἔρωτος. ἡ μὲν οὖν Ῥοδόπη τὴν Ὑσμίνην εἶχε μέσον ὅρον πρὸς ἔρωτα, καὶ μέση ταύτῃ στιοάγεν ἐδόκει τὸν ἔρωτα. ἐγὼ δ᾽ ὅλον ὅρον ἔρωτα εἶχον αὐτῆς· καὶ περὶ μέσην μου τὴν ψυχὴν τὸν τῆς Ὑσμίνης ὅλον συνήγαγον ἔρωτα. οὕτω μὲν οὖν μοι τὰ τῆς τραπέζης εἶχεν ἐρωτικῶς, καὶ οὕτω κατελύετο τὸ συμπόσιον. καὶ κῆρυξ μὲν ὁ δεσπότης ἐμὸς περὶ τὸ δωμάτιον γέγονε. καὶ ἦν ἀνακεκλιμένος καὶ τοῖς ὕπνοις ὡς ἐκ πολυτελοῦς τραπέζης εὐθὺς κατεσπένδετο. ἐγὼ δὲ περὶ τὸν κῆπον ἐγεγόνειν· καὶ πάλιν Ὑσμίνη καθυπηρετεῖ τῇ δεσποίνῃ πρὸς ἔρωτα· καὶ πάλιν ἧκε περὶ τὸν τῆς δεσπότιδος ἐραστήν· πάλιν τὸν ἀδελφὸν περιπλέκεται, πάλιν φιλεῖ,

πάλιν μαστροπεύει, πάλιν διακομίζει φιλήματα. κἀγὼ δὲ ἀντιφιλῶ, περιπλέκομαι, τὸν ἀδελφὸν ὑποκρίνομαι, τὸν τῆς Ῥοδόπης ἐραστὴν κατασχηματίζομαι, καὶ ἀντιπέμπω φιλήματα, τὴν Ὑσμίνην ὡς δούλην ὑπηρετοῦσαν ἔχω, καὶ ὅλον φανερῶς καθυποκλέπτω τὸν ἔρωτα. ἡ δέ μοι φησίν· ἐκ Ῥοδόπης δεσποίνης ἐμῆς τοῦτό σοι τὸ ἐπιστόλιον· καὶ τῇ χειρί μου παρέθετο· κἀγὼ πρὸς αὐτήν· Ὑσμίνη, σὲ μόνην δεσπότιν ἐξ ἔρωτος κέκτημαι. σῆς μόνης ἔρωτι τέτρωμαι. σῇ γραφίδι δουλογραφοῦμαι, καὶ δοῦλος ἔρωτος γίνομαι. καί μοι τὸ δουλογράφον γλυκύπικρον, ἀναπόνιπτον, σοι νίπτρῳ τὸ κηρύκιον ἀπονένιμμαι. τὴν σοι τοιχωρύχῳ παρθενίαν ὅλην ἀποσεσύλημαι. ξεπόλει σῇ τὴν πατρίδα σὺν αὐτοῖς τοκεῦσιν ἀφῄρημαι. τοίνυν αἰχμάλωτος καὶ δοῦλος νῦν, ὡς ὁρᾷς. ἃ πάντα χαίρω παθών, ὅτι σε τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην Ἔρως μοι πάλιν ἐξ ᾅδου κοινῶς ἀνεσώσατο. τὸν δέ γε πρὸς τὴν

lenocinij deferebat fauia ; quæ dum retribuerem, fratrem Ismenes & amatorem Rhodopes simulans, præter illud quòd basia remittebam, totum liquidò amorem, quem dissimulabam, clepsi : cúmque ab Rhodope epistolium se habere dixisset, illo statim reddito, Ismene, subieci, te solam dominam noui, æmula cupidine in amoris parilitatem congermanescēte : tuo solo igne faucium pectus ardet. Ego nexu mancipióque tuus & Amoris, æternum seruitutis meæ monumentum esse volo. Tu præconij gloriam mei subreptam tibi vindicasti : tu imminuta pudicitia tuis effecisti machinis, vt patria parentibúsque desolatus viuerem, & seruus, & captiuus, vt vides: quæ perpessu aspera lætus exantlaui, quia te mortis thesauro ereptam vitæ restituit Venus. Cæterùm

animus illum Rhodopes simulatum quamuis & fictum amorem meminisse horret refugítque; ideò quia te solum tuósque lepóres curiosis oculis arbitratus sum. Quamuis, respondit Ismene, affectus plena sunt quæ pangis basia, & suauissimum os mellis copiam stillet; Amor tamen verbo tenus non placet, & lucrum quod postmodò damnum parit, odio est. Tu quidem ex præcone & libero seruus; sed ego pariter serua; an ingenuis & nobilibus orta, tuum est dicere. Rhodope hera salutis auctor esse & libertatem si velit restituere potest. Equidem, inquam, hoc à natura muliebre secus habet, vt iracundius virili leuiúsque sit: maximè verò, si Tragico credis,

Affecta lecti cùm fides iniuria est,
Non alia fertur mens magis crudelior.

Risit subductis minimùm genis Ismene, &, Beatã me, dixit, propter hominũ

Ροδόπην ἔρωτα, καὶ μέχρι πλάσματος ὄκνου καὶ σκηνῆς· σοὶ γὰρ, Υσμίνη, μόνη καὶ χάριτι ταῖς ὅλαις ἐχαρισάμην τοῖς ὀφθαλμοῖς. ἡ δέ μοι φησί· κἂν ἔρωτα γέμῃ σοι τὰ φιλήματα, κἂν ὡς σύμβολον φέρῃς τὸ σῶμα, κἂν στάζῃ μοι μέλιτος· ἀλλ' οὐ γλώσσῃ μόνῃ τὸν ἔρωτα γεύομαι, ὅτι καὶ κέρδος μισοῦ ζημίας μοι προὔξενον. σὺ μὲν γὰρ ἐκ κήρυκος καὶ ἐξ ἐλευθέρου δοῦλος καὶ δυστυχής. ὅτι δὲ δούλη κἀγὼ, τοῦτο πάντως ὁρᾷς. εἰ δ' ἐξ ἐλευθέρων, εἰ δ' ἐξ εὐτυχῶν, σῆς γλώττης ἔσται τοῦτο λαλεῖν. Ροδόπη δὲ δεσπότις ἐμὴ καὶ σώζειν δυναμένη καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀποχαρίσασθαι. κἀγὼ φημὶ πρὸς αὐτήν· κἂν φύσει τὸ θῆλυ θερμότερον, κἂν φύσει πρεπτὸν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τραγῳδίαν,

ὅταν ἐς εὐνὴν ἠδικημένη κυρῇ,
οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μιαιφονωτέρα.

ἡ δ' ἀλλὰ μικρὸν ὑποστηρίξασα τὴν παρειὰν, μακάριον μοι, φησὶ, τὸ τῶν ἀνδρῶν

ἄπρεπτον, καὶ παρὸς ἔρωτος θέρμην ψυχρότερον.

τί δή με λυπεῖ τοῦθ᾽ ὅταν λόγῳ θανὼν,
ἔργοις δὲ σωθῶ, κἀξενέγκωμαι κλέος;

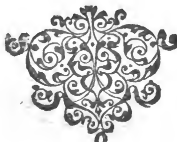
ταῦτα δὴ εἶπεν Ὑσμίνη περιπαθῶς, καὶ περιπλακεῖσά με κατεφίλησεν, Ὑσμινία, λέγουσα, σῶσον Ὑσμίνην τὴν σὴν, καὶ παρὰ ταύτης σὲ τὸν ἐμὸν Ὑσμινίαν. καὶ πάλιν ἐφίλει με, καὶ φιλοῦσα κατεδυσώπει με, πείσθητι, λέγουσα, καὶ τὸν ἐραστὴν ἀποκρίθητι· μή μοι δοκῇς ἀποκρίνεσθαι, τοῦ μὴ θέλειν ἀποκεκρίσθαι τὸν ἔρωτα. πείθομαι τοίνυν καὶ ἀναπτύσσω τὸ ἐπιστόλιον. τὸ δ᾽ εἶχεν οὕτως.

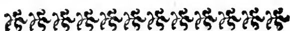

in amore constantiam & pruden-tiam.

Perire verbis non dolet multùm mihi,
Dum facto & opere salua gloriam feram.

Hæc effata cum affectu, in collum inuolat, & osculatur, Ismenia, inquiens, cura vt salua sit Ismene tua, túque ante ipsam. Rursúsque basium libans, cum osculo preces quoque adiecit: Præbe te morigerum, inquiebat, & amatorem simula, ne fingere videaris dum destinatus obduras. Parui itaque, & apertam epistolam inspexi quæ sic habebat.

LIBER DECIMVS.

RHODOPE virgo Sostrati filia Ismeniæ amatori salutem. Ismenia, felicem me esse generis & patriæ ergô omniúmque in quibus felicitas sita videtur, non ignoras, vel ipsa rerum momenta dubitare non sinunt. Porrò quo castitatem studio ad oculos vsque illibatam custodiuerim, Dianæ fons & arcus argumenta tibi certissima sunt. At tu seruus (nec ideo succensere debes) totam me tuam fecisti, Veneris obrutam fonte & sagittis in ima præcordia delapsis. Itaque virgo ditissima & inlustris, omnibus antefero votum amore tuo potiundi; imò patria extorrem viuere

ΒΙΒΛΙΟΝ ι.

ΡΟΔΟΠΗ παρθένος Σωστράτου θυγάτηρ Ὑσμινίᾳ τῷ ἐραστῇ χαίρειν. Ὑσμινία, ὡς μὲν εὐδαίμων ἐγὼ καὶ πατρίδι καὶ γένει καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοις θεωρεῖται τὸ εὔδαιμον, ἐκ πολλῶν ἔχεις μαθεῖν· μᾶλλον δ' αὐτά σοι παριστῶσι τὰ πράγματα. ὡς δ' ὅλον τὸν τῆς παρθενίας θησαυρὸν καὶ μέχρις αὐτῶν ὀφθαλμῶν ἐφυλαξάμην ἀπαρεγχείρητον, Ἀρτέμιδος πηγὴ καὶ τόξον, ἃ ἔλεγχός μοι σαφέστατος. σὺ δὲ καὶ δοῦλος ὢν (ἀλλά μή μοι νεμέσα τῷ ῥήματι) πηγαῖς Ἀφροδίτης ὅλην μου κατεπέκλυσας τὴν ψυχήν, καὶ βέλεσιν ἐρωτικοῖς κατετόξευσας. κἂν γοῦν παρθένος ἐγώ, κἂν εὐτυχής, κἂν περίδοξος, ἀλλὰ πάντα ταῦτα τῆς φιλίας ἐρωτικῆς ἀνταλλάσσομαι, καὶ πατρίδος

ταύτης ἐμῆς περιφανοῦς Ἀρτυκώμιδος τοῦ σὴν ἣν οὐκ εἶδον Εὐρύκωμιν· ἐθελοντείαν σοι χαριζομένη ἐξ ἀδροῦ βαλαντίου, καὶ χειρὸς ταύτης ἐμῆς, ἣ τὴν ἐπιστολὴν ἐγχαράττει σοι. Ὑσμίνην δὲ παιδίσκην ἐμὴν καὶ σὴν ἀδελφὴν, ἐθελοντείαν ἔχειν ἐκ τούτου τοῦ γράμματος. ἔρρωσο, τὸν τῆς Ῥοδόπης γάμον δουλείας ἀνταλλασσόμενος. οὕτω τοίνυν ἔχουσαν ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν, πρὸς τὴν Ὑσμίνην φημί· ὅσα σοι δοκεῖ πρὸς χάριν Ῥοδόπης εἰπεῖν, ὡς ἐξ ἐμῆς ταῦτα φάθι φωνῆς· εἰ δὲ καὶ φιλεῖσθαι ζητεῖ, καταφίλησον. καὶ μετάδου φιλήματα τῶν ὅσα τῶν ἐμῶν τούτων χειλέων ἔχεις πολλὰ στόματι παρατεθειμένα τῷ σῷ. εἰ δ' οὐ μόνοις ἀρκεῖται φιλήμασιν, οὐδ' ἐν χείλεσι παραμυθεῖται τὸν ἔρωτα, κατὰ δὲ τὰς τῶν φοινίκων θηλείας πόρθον ἐξ ἄρρενος φοίνικος, παρὰ μέσην αὐτὴν ζητεῖ τὴν ψυχὴν, καταπράξομαί σοι, καὶ τοῦτο τῇ Ῥοδόπῃ διαπεμπόμενος. ταῦτα πρὸς τὴν Ὑσμίνην ἐγώ. ἡ δὲ πάλιν περι-

placet: illámque quam nunquam vidi Aulycomidem ire, libertate priùs tibi magnis pecunijs redempta, etiam manu propria quæ istam tibi exarauit. Ismenem verò ancillam meam & sororem tuam hac epistola liberam esse, téque illam habere iubeo. Vale, & Rhodopes nuptijs seruitutem redime. Perlecta, quæ sic se habebat, epistola, Tu, inquam ad Ismenem, quæ tibi dicenda videbuntur, ea velut à me dicta illi referes. Quòd si & basia quærit, tu illa panges, & tot ac tanta quæ ex labellis meis sauia in os tuum deposita seruas, repones: adeóque si oscula sola sibi non sufficere dicat, neque magnum in sauijs amoris solatium putet; sed quod in palmarum amoribus iactatur, ramum ex mare palma, qui ad intima vsque penetret, quærit, illud ego prius in te expertus, & ita demum ad Rhodopen missurus faciam tibi. Et cum dicto illius in amplexum

effusus basium pangebam. Illa ad Rhodopen celeriter recurrit, dum ego in cubiculum reuersus, & humi pro more seruorum recumbens, somno, nocti obsequutus, libaui. Verùm in somnijs Ismenem intueri & simul colludere videbar. Etenim velut esurientis animus panem cogitat, & aqua sitienti viro semper somnium est; sic amanti ad amorem omnia, etiam cum caro corpore sermones, & in somnijs simulachra miris modis finguntur. Interim nox sequutáque noctem insomnia, & cum insomnijs somnus abijt. Iámque albescente luce, & suauiter ridente die, ego lecto festinanter surgens ad obsequium domino constiti. Adfuit & Sostratus, qui illi nuntiauit totam Aulycomidem ad ianuam præconem, cum quo Daphnipolin nauigatura esset, præstolari. Tu itaque, inquit, præconis vestes induere, & totus præco esto. Statim igitur laureatus, sacra veste,

πλακεὶς αὐτὴν κατεφίλησα. καὶ ἡ μὲν περὶ τὴν Ῥοδόπην ἐξέδραμεν· ἐγὼ δ' εἰσέδραμον περὶ τὸ δωμάτιον, καὶ δουλικῶς κατακλιθεὶς περὶ γῆν, ἐσπεισάμην τοῖς ὕπνοις, πεισθεὶς τῇ νυκτί. καὶ πάλιν καθ' ὅλους αὐτοὺς τὴν Ὑσμίνην ἐδόκουν ὁρᾶν, καὶ ταύτῃ συνέπαιζον. ὥσπερ γὰρ νοῦς πεινῶντος ἄρτον φαντάζεται, καὶ ὕδωρ ὄνειροι τῷ διψῶντι· οὕτως ἐρώσῃ ψυχῇ πάντα πρὸς ἔρωτα μεταπλάττεται, καὶ διαλογισμοί, καὶ τὰ καθ' ὕπνους φαντάσματα. παρῆκεν ἡ νύξ, ὕπνοι παρείποντο τῇ νυκτί, καὶ τοῖς ὕπνοις οἱ ὄνειροι. καὶ πάλιν ἧκε τὸ φῶς, καὶ τὸ γλυκὺ τῆς ἡμέρας ἐλλάασι. τῆς στρωμνῆς ἀνέστην ἐγώ· παρὰ τὸν δεσπότην ἐρχόμενον, καὶ ἤμην ὑπηρετῶν. ἐφίσταται Σώστρατος, καὶ φησίν· ἰδού σοι, κῆρυξ, πᾶσα πόλις Αρτύκωμις παρὰ πυλῶν συνεκπλεῦσαι ζητοῦσά σοι πρὸς Δαφνήπολιν. σὺ δέ μοι περίδυθι τὸ κηρύκιον, καὶ ὅλος κῆρυξ γενοῦ. στεφανοῦται τὴν κεφαλὴν ὁ κῆρυξ, τὸν χιτῶνα

καὶ τοῖς πεδίλοις κατακοσμεῖται, καὶ ὅλον περιθέμενος τὸ κηρύκειον, ἔξεισι τοῦ δωματίου. καὶ πάλιν ἡ πόλις ὀρθή, καὶ πάλιν ὀρχεῖται τὸ πλῆθος, καὶ τὸ περιπεμπτήριον λαμπρὸν ὑφαίνει τοῖς κήρυξιν, οἳ καὶ τὸν εἰσιτήριον πολυτελῆ προσεξύφανε. καὶ ἵνα τὰν μέσῳ παρῶ, τῆς νεὼς ἐπιβαίντες, ἐκεῖθεν ἀπέβημεν, καὶ περὶ τὴν Δαφνήπολιν ἐγενόμεθα. ὁ μὲν οὖν δὴ κήρυξ καὶ δεσπότης ἐμὸς σὺν τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος συνεκπλεύσασιν, ἐπὶ τῷ τοῦ Δαφνίου βωμῷ, κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῖς κήρυξι γέγονεν· ἐγὼ δὲ σὺν ὅσοι τῷ κήρυκι συνεκπλευσάμην εἰς Ἀρτύκωμιν, περὶ τὴν οἰκίαν τῆς δεσπότου γεγόναμεν. καὶ πάλιν ἡ δεσπότις ἐπ' ἐμὲ τὸν δοῦλον οἰστρηλατουμένη, καὶ οἷς ἐκβεβακχευμένη τοῖς ἔρωσιν. ὅθεν ἀναιδῶς περιπλακεῖσά με φιλεῖν ἀπεμάχετο. ἐγὼ δ' ὅλον ἐξ αἰδοῦς κατεκαλυψάμην τὸ πρόσωπον. καὶ ᾐσχυνόμην νὴ τοὺς θεούς, καὶ τὴν κατατυραννοῦσάν με δέσποιναν, καὶ τὴν δούλην Ὑσμίνην, καὶ τὴν σωφρο-

& ſacro calceo ornatus, ac cætera præconis indutus veſtimenta, domo egreſſus eſt. Tum rurſus arrecta ciuitas, & ſaltantis in gaudio publico populi tripudia, quibus à ſe tota ciuitas ſplendidiſſimum diſceſſum & qualem antea ingreſſum parabat: adeóque, vt ea quæ in medio acciderunt prætermittamus, naue conſcenſa inde ſoluentes Daphnipolim peruenimus. Confeſtim dominus comitantibus qui ex Artycomide ſimul nauigarant omnibus, ad Daphnæi Apollinis (vt præconibus moris eſt) iuit. Ego cum cæteris qui nobiſcum venerãt domini ædibus me reddidi. Ibi furens iterum domina amore inſaniens, impudenter me amplexa de oſculo pugnabat. Me per Deos vultum præ verecundia tegentem pudebat, & dominæ quæ in me tyrãnidẽ exerceret, & Iſmenes quamuis abſentis; præter illud quòd caſti-

tati metuebã. Etenim veste apprehensum, non cedentem, imò pertendentem obstinato hera trahebat animo. Ita nouum insolénsque inter dominam & seruum exortum certamen est. Ego castitatem seruare contendebam, dum amore capta prorsus domina quidquid ingenui mihi restabat, illud quasi iure suo retineret. Commodò rediens aliquis dominum aduentare nuntiauit, & cum dicto ille ad ianuam erat. Itaque eius è manibus, velut ex Barbaris liberatus, aptissimè illud ex Tragœdia retuli:

Quomodo aliquando, ô domina mare nata Venus,
Aspiciunt vultum maritorum?

Adfuit interim dominus subsequentibus Sostrato & Sostrati filia, quæ Ismenes manibus innixa veniebat. Apposita statim saliaris cæna est, & splendidè sumptuoséque, depositis prius

σειώνη αὐτήν. ἀλλ' ἡ δεσπότις ἐφείλκετό με τοῦ χιτωνίου. ἐγὼ δ' ὁ δοῦλος οὐ μεθελκόμην ἑπόμενος, ἀλλ' ὅλος ἀντιτεινον. καὶ ἦν ἀγὼν παρὰ δεσποίνη καὶ δούλῳ καινός. ὁ μὲν γὰρ δὴ δοῦλος ἐγὼ, τὴν σωφροσύνην ἐλευθέραν ἐφιλονείκουν τηρεῖν· ἡ δέ μου δεσπότις κατεδουλοῦτο τοῖς ἔρωσι· καὶ ὅλον ἤθελεν ἀπεμπολῆσαι τὸ ἐλευθέριον. ἀλλά τις ἐπλυνῆκεν ἐκ τοῦ βωμοῦ· ὁ φησὶν, ὁ δεσπότης, ὦ δέσποινα, καὶ σὺν τῷ λόγῳ περὶ τὴν πύλην ὁ δεσπότης ἐγένετο. τῶν δὲ ταύτης χειρῶν ὡς βαρβάρων ἀπηλλαττόμην αὐτός. καὶ τοῦ ἔπους ἐμνήσθην, καὶ τοῦτο προσφόρως κατετραγῴδησα λέγων·

Ω πῶς ποτ', ὦ δέσποινα πότνια Κύπρι,
Βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ξυνευνετῶν;

ἥκεν ὁ κήρυξ. συνείπετο Σώστρατος καὶ θυγάτηρ Σωστράτου τῇ τῆς Υσμίνης διεχομένη χειρί. φιλοτιμοτάτη παρετίθετο τράπεζα. λαμπρῶς ὁ κήρυξ καὶ πολυτελῶς διέκλινετο, πρότερον ὅλον

ἀποδυθεὶς τὸ κηρύκιον. καὶ ἡ δεσπότις ἀναιδῶς κατεφίλει τὸν κήρυκα, καὶ τούτῳ συνανεκλίνετο· καὶ Σώστρατος καὶ Ῥοδόπη συνανεκλίνετο. καὶ ἦν τὸ δεῖπνον πολυτελές. καὶ δεσπόταις μὲν ἐμοῖς καὶ Σωστράτῳ τῷ τῆς Ῥοδόπης πατρὶ, δοῦλος Ὑσμινίας ἐγὼ κιρνᾶν ἐγκελευόμην. Ὑσμίνη δὲ τῇ Ῥοδόπῃ πρὸς πόσιν ὑπηρετεῖ, ἵνα μηδὲ μέχρι κύλικος καὶ χειρὸς, τὸ σεμνὸν τῆς παρθενίας καταμολύνηται. οὕτως ἐρωτικῶς ἡμεῖς ἀνεκεράσθημεν, καὶ τὸ φίλιον ὅλον ἐκοινωσάμεθα. ὡς κοινώσασθαι καὶ τὸ δούλιον, καὶ πρὸς ἓν καθυπηρετῆσαι λειτούργημα. ἡ μὲν οὖν ἐμὴ δεσπότις τοῖς ἔρωσι δουλογραφηθεῖσα, τῇ κύλικί μοι προσέπαιζε καὶ κατέπαιζεν· ἢ μᾶλλον αὐτὴν ἐν ἐμοὶ καὶ κύλιξιν αὐταῖς κατέπαιζον ἔρωτες. νῦν μὲν γὰρ ἐπέθλιβέ μου τὸν δάκτυλον, νῦν δ' ὅλην τὴν χεῖρα τῇ κύλικι συνεφείλκετο, καὶ ἄλλ' ἄττα κατέπαιζεν, ἢ τοῖς ἔρωσι κατεπαίζετο. ὧν δὴ πάντων ὡς ἐκ πυρὸς φθόγγων αὐτὸς,

præconij insignibus, herus, & cum illo domina, quæ virum inuerecundè osculabatur, accubuit: post illos demum Sostratus & Rhodope. In hoc eleganti conuiuio dominis & Rhodopes patri vinum præbere iussus sum. Ad dominæ pedes Ismene idem factura constitit, vt in præbendo etiam pocula castitatis iura integra seruarentur. Ita nos lepidè cõmiscuimus, vt inuicem amantes in seruitute simili, vni pariter ministerio inseruiremus. Domina prorsus, vt dixi, amori mancipata, poculo, quod è manibus accipiebat meis, alludebat & illudebat: aut potius ipsam, si verum fateamur, in me poculóque ludebant Amores. Etenim modò digitum comprimens, modò manum totam cum poculo trahens, aliísque modis ludebat, aut ab amore ludebatur. Quæ singula velut ignem fugiens,

mox cum Ismene, quæ pariter vinum fundebat, ludebam: ita dominæ lusibus, ancillæ potiores lusus existimabam. Aduertit hoc Rhodope, atque vt Ismene colluderet annuit, quasi ipsa per illam ludere videbatur; quæ singula intuitus, Rhodopen Ismenes potius seruam credidi, quippe quæ suam illi ad amorem operam præstabat. Ita inter lusus amoréssque & dapales delitias soluto conuiuio, nobis quoque ministerium finiit. Ismene Rhodopen secuta cum illa simul abiit, ambóque in cubiculum quod Sostrato patri splendidum dominus destinauerat & sumptuosè ornauerat, secesserunt. Ego cum grege conseruorum in cubiculum nostrum omnium profectus cum illis accumbens post cænam denique obdormiui. Circa tertiam noctis vigiliam Sostratus cum Rhodope dominísque noctem totam in templo transacturi euigilarunt, Ismene méque,

Ὑσμίνη τῇ συνοινοχοούσῃ συνέπαιζον, τὸ τῆς δεσποίνης παιγνίων τὰ τῆς δούλης ἀνταλλασσόμενος. οἷς ἡ Ῥοδόπη συνένευε, καὶ τῇ δούλῃ παίζειν ἐπένευε, καὶ οἷς διὰ ταύτης ἐδόκει παίζειν αὐτή. πρὸς ἃ δὴ βλέπων αὐτὸς, τὴν Ῥοδόπην μᾶλλον δούλην εἶχον Ὑσμίνης, ὡς καὶ καθυπηρετοῦσαν εἰς ἔρωτα. καὶ οὕτως ἐν παιδιαῖς, ἐν ἔρωσιν, ἐν πολυτελέσι τρυφαῖς, κατελύετο τὸ συμπόσιον, καὶ ἡμῖν ἐγένετο τὰ τοῦ λειτουργήματος. ἡ μὲν οὖν Ὑσμίνη τῇ Ῥοδόπῃ παρείπετο, καὶ ταύτῃ συνῴχετο. καὶ ἄμφω γεγόνασι περὶ τὸ δωμάτιον, ὃ τῷ Σωστράτῳ δεσπότης ἐμὸς ἀφωσίωσε λαμπρῶς καὶ πολυτελῶς διακοσμησάμενος. ἐγὼ δὲ σὺν ὁμοδούλων χορῷ παρὰ τὸ τῶν δούλων ἐγενόμην δωμάτιον. καὶ ἤμην συγκατακεκλιμένος τοῖς δούλοις, καὶ συνδειπνῶν, καὶ τέλος ἀπανῶν. περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς, Σώστρατος σὺν Ῥοδόπῃ καὶ δεσπόταις ἐμοῖς, ἐπὶ τὸν βωμὸν διανυκτερεύουσιν. Ὑσμίνη δὲ κἀγὼ

τοῖς δεσπόταις κατὰ δούλοις ἑπόμενοι (σὺν
αὐτοῖς δεσπόταις, περὶ τὸν βωμὸν καὶ τρί-
ποδα καὶ δάφνην γεγόναμεν. θροῦς ἦν ἐν
βωμῷ καὶ σύμμικτος βοὴ, καὶ ἄσημος
θόρυβος· καὶ θρῆνος ἦρτο καὶ κωκυτός. Θε-
μιστεὺς δέ μοι πατὴρ καὶ Σωσθένης Ὑσμί-
νης πατὴρ, τῶν θρήνων ἐξάρχουσι. αἱ δέ γε
μητέρες ἡμῶν καὶ λίθον, ὅ φασι, τὸν ἀπὸ
γραμμῆς κινοῦσι πρὸς δάκρυον. τί μὲν οὐ
λέγουσαι, τί δ' οὐ πράττουσαι, τῶν ὅσα
πρὸς οἶκτον ἐφέλκουσι; τῶν ὅσα κινοῦσι
πρὸς ἔλεον; ξέναι τὸ σχῆμα, τὴν γλῶτταν,
ἀλκυόνος πολυπενθέστεραι, ἀηδόνος θρη-
νητικώτεραι, αὐτῆς Νιόβης μιμούμεναι
τὸ πολύδακρυ· πρὸς θρῆνον ἐρίζουσαι, καὶ
ἄμφω νικῶσαι, καὶ ἄμφω νικώμεναι·
ἄμφω διαρρήσσουσαι τὰς ἐσθῆτας, ἄμφω
τὰς παρειὰς αὐλακίζουσαι, ἄμφω κατα-
παταγοῦσαι τὰ στέρνα, ἄμφω τὸν τῆς
κεφαλῆς ἀποκειρόμεναι βόστρυχον, πενθί-
μῳ κουρᾷ, καὶ ἄμφω κόνιν καταπαττό-
μεναι. ἡ μὲν γὰρ δὴ μήτηρ ἐμὴ, Ἀπολλον,

vt seruos decet, dominos comitantibus. Vix ad aram laurúmque & tripoda peruenimus, cùm murmur statim & inconditam vocem confusúmque tumultum sensimus. Luctus erant omnia: Themisteúsque pater meus & Sosthenes Ismenes parens lessum occœperant. Verùm & matres nostræ lapidem, quod dicitur, à linea ad lachrymas mouebant; horum omnium quæ ad commiserationem mouent quid non dicentes? facientes? miserabiles ipso habitu, sermone etiam magis, Alcyones dolorem & Philomelæ planctum superare, Niobes etiam imitari lachrymas videbantur: etenim ambo de luctu certantes, ambo victrices victæque, veste disrupta genas radentes & pectora tundentes, ambo crinem quo lugentes solent modo, sparso etiam cinere sordentes posuerant: præcipuè mater,

Apollo, inquiebat mentis inops & quasi præ nimio luctu furibunda, perij. Phœbe Apollo, totius generis mihi crinis abscissus est. Floridi prati loco, quod curarem, filius fuit: sed fuit, adeóque cum arboribus prorsus & floribus abreptum lugeo. Quid dico de prato? fons, merum mel stillans, formosus ille fuit: iámque hoc sublato sicca & arida, merum absynthij alueare, & quam maximæ malorum segetis amaror obruit. Tutissimus portus Ismenias mihi erat, cuius in recessu tamquam in portu quiescens nauis, nullo salo iactabar. Nunc locorum nullibi ille portus, sed in medio velut mari fluctibus agitata feror. Ego illum candidum meum solem habebam: nunc illo obtecto sine sole moribunda mater iaceo; infelices tenebras illa quondam amabili & suauissima Eurycomide permutare parata. Sidus mihi olim lucidissimũ occidit, méque tenebrosa

Ἄπολλον, ἐβόα περιπαθῶς, ἡ κορυβαντιῶσα τοῖς θρήνοις καὶ καταβεβακχευμένη τοῖς δάκρυσιν. ὀλώλειν Φοῖβ' Ἄπολλον· τοῦ πλοκάμου μοι χλοῦς ἀπεκειράμην τὸν βόστρυχον. λειμών μοι παῖς εὐανθὴς, καὶ φυτηκόμος ἐγώ· ἀλλ' ὅλον αὐτὸν σὺν αὐτοῖς φυτοῖς, σὺν αὐτοῖς ἄνθεσιν ἀπεσυλήθην χερσωθεὶς. πηγή μοι στάζουσα μέλιτος ὁ καλὸς ἐκεῖνός μοι παῖς, ἣν ὅλην ἀφήρημαι· καὶ αὖος ὅλη γεγένημαι, καὶ ἀψινθίου σύμβολον εἰμὶ, ὅλη καταπικρανθεῖσα τῇ συμφορᾷ. εὐδιεινός μοι λιμὴν Ὑσμινίας ὁ παῖς· κἀγὼ δ' ὡς ναῦς ἐν λιμένι νηνεμίαν ἦγον. ἤμην ἀκύμαντος, νῦν δ' ὁ λιμὴν οὐδαμοῦ· κἀγὼ δ' ἡ ναῦς ἐν πελάγει μέσῳ κατακλυδωνιζομένη τοῖς κύμασιν. ἥλιον εἶχον τὸν παῖδα, καὶ νῦν τοῦ παιδὸς κρυβέντος, ἀνήλιος ἡ μήτηρ ἐγώ. καὶ κίμμερα τῆς ποτέ μοι πολυηλίου πολυημέρου ἐκείνης Εὐρυκώμιδος ἀντηλλαξάμην. ἀστήρ μοι παῖς ἐκεῖνος περιφανὴς, ἀλλ' ἀπεκρύβη, καὶ νὺξ

ἀφεγγῆς τὴν μητέρα με κατεκάλυψε. φῶς ἦν μοι παῖς ἐκεῖνος, ἀλλ' ἀπεσβέσθη, καὶ νῦν ἐν σκότει πορεύομαι. Ζεὺς σὸς πατὴρ, Ἄπολλον, δάφνης στεφανώσας αὐτὸν, κήρυκα πέμπεις λαμπρὸν εἰς ὀλυμπιάδα Αὐλίκωμιν. καὶ ἦν μοι τὸ μακάριον τῇ μητρὶ μέχρις ἐς αὐτὸν οὐρανόν· νῦν δέ μοι τὸ δυστυχὲς μέχρις ἐς ᾅδου πύλας αὐτάς. φυγὰς ὁ κήρυξ, ὁ δεσπότης, δραπέτης ὁ παρθένος αἰχμάλωτος ἔρωτος. καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἄπαις ἐγὼ, θρηνῶ τὸ παιδίον, καὶ τὴν μητέρα μᾶλλον καταθρηνῶ. ἀλλ' ὦ παῖ καὶ κῆρυξ καὶ δέσποτα, πῶς σε θρηνήσω; πῶς σε καταστεφανώσω τοῖς δάκρυσιν; ὡς νεκρόν; ἀλλ' ἴσως Ζεὺς τῇ μητρί μοι ταύτῃ τῇ σῇ τὸν παῖδα ἐφυλάξατο. καὶ ζῇς μὲν ἴσως, ἀλλ' ἴσως αἰχμάλωτος. καὶ δουλεύεις βαρβάροις, ὁ φιλέλλην, ὁ κήρυξ, ὁ δεσπότης πολλῶν. ἀλλ' ὦ τρίπους, καὶ δάφνη, καὶ ἐπὶ τούτοις Ἄπολλον χρησμῳδὲ, δέξαι μου ταύτας χοάς. καὶ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸ

nox obtexit: iámque dulcissimo meo lumine exstincto in tenebris ambulo. Tuus, ô Apollo, genitor lauro illum coronatum præconem, diram Aulicomidem proficisci iussit, etiam me felicitatem illam ad cœlum vsque extollente; nunc verò contrà ad ipsas vsque Erebi portas infortunium reputante. Nempe alicubi terrarum ille qui præco fuit, exulat; qui dominus fuit, seruus est; & qui castissimus quondam, nunc amat: omniúmque malorum cumulus, ego filio orba, illum atque adeò matrem magis lugeo. Verùm, ô fili, ô domine, ô præco, quomodo te amissum lugebo? quibus mortuum lachrymis coronabo? Fortasse te viuum mihi Iupiter seruauit: & qui Græcus ac Græcorum amantissimus semper fuisti, imò aliquando præco, & multorum dominus, nunc barbaro seruis. O tripus, ô fatidica laurus! O Apollo vates, accipe hæc libamina, & has insuper ante

omnia lachrymas, atque de nato oraculum redde.

Intonſe Apollo, ſi leues dorſo comas
Quatiunt volantis mobiles auræ Noti,
Miſerere tonſi capitis. hoc certè vides,
Canum vt reliquit ſacra canities caput.
Si te vetuſtas prima Daphnæum vocat,
Laurúmque longa tradidit dies tibi:

parce Iſmeniæ filio qui tua quondam lauro caput coronatus meũ Orci galea nunc tegit. Hæc & alia Diantea mater miſerabili clamore iactans lachrymarum vndis templũ totum inundabat. Verùm & Iſmenes mater Panthia amarum etiam, tamquam reſponſans, plangebat. Hei mihi, Iſmene filia, continuò clamabat, quæ infelices manus meas fugiens perijſti, & matrem tuam, abilla tamquã auis euolãs, perdita perdidiſti. Ah crudelẽ fugam, quæ lumen meum exſtinxit! Tu mihi thalamus æreus & turris ahenea eras: & tamen

τούτων τὸ δάκρυον. καί γε τὰ παρὰ τὸν παῖδά μοι χρησμῳδοῦντι. καὶ εἴη μοι τὸ χρησμῴδημα μὴ ἀπευκταῖον, ἀλλ' εὐκταιότατον. Ἄπολλον ἀκερσεκόμη, τὴν ἐμὴν ἐξαίφνης κεκαρμένην ἐξ ἴσου κεφαλήν. δάφνιε Ἄπολλον, Ὑσμίνης φεῖσαι παιδὸς, σῆς δάφνης λαμπρῶς ποτὲ περιεστεμμένης τὴν κεφαλὴν, καὶ νῦν τὴν ἐμὴν ταύτην οἰκτρὰν κεφαλὴν ἅδου κυνέη κατακαλύπτοντος. ταῦθ' Διάντεια μήτηρ ἐμὴ καὶ λίαν ἐξαίφνης κατεβαγχῴδει, καὶ κατὰ θάλατταν κατεκυματοῦτο τοῖς δάκρυσι, καὶ ὅλον τὸ ἱερὸν κατεπέκλυζεν. ἡ δέ γε τῆς ἐμῆς Ὑσμίνης μήτηρ Πανθία πικρὸν ἀνωδύρετο, οἴμοι τέκνον Ὑσμίνη, λέγουσα συνεχῶς, ὄλωλας μοι τούτων ἀθλίων χειρῶν· καί με τὴν σὴν μητέρα διώλεσας. ὡς ὄρνις εὔπτερος ἐπτερύξω, καί μου τούτων ἐξαίφνης ἀπέπτης χειρῶν. ἀλλ' ὦ πτερύξεως ἐκείνης ἀγρίας, ἥ μου τὸν λύχνον ἀπέσβεσε. θάλαμός μοι σὺ καὶ χάλκεος παρθενών· ἀλλ' ὦ μοι τέκνον

Ὑσμίνη, σὺν αὐτῷ θαλάμῳ, σὺν αὐτῷ παρθενῶνι, σὲ τὴν παρθένον ἀφῄρημαι. ὑψίκομός μοι κυπάριττος Ὑσμίνη μοι σύ, ἣν περὶ μέσην ἐμὴν ἐκπετασάμενος ψυχὴν, λιπαίνουσα δρόσῳ παρθενικῷ καὶ τοῖς ἄλλοις καλοῖς. ἀλλ' ὁ ἐξ Εὐρυκώμιδος πνεύσας τυφὼν ἀνέσπασε πρόρριζον. οὐ κήρυξ ἦν ἐκεῖνος, ἀλλ' ἄγριος θὴρ, ὃς τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην ἐξαιφνάδι τούτων χειρῶν καὶ μέσων ἀφήρπασεν ἀγκαλῶν· ὅλον μου τὸ κειμήλιον ἀπεσύλησεν. ἐθέρισέ μου τὸν ἄσταχυν, τὸν βότρυν ἐτρύγησε, καὶ τὴν ῥοδωνιὰν ἀπωλωθίσατο. στεφανίτης ἐκεῖνος ὁ θὴρ ἧκεν εἰς Αὐλικώμιδα· καί μου τὴν κεφαλὴν ἀφῆκεν ἀπερικόσμητον, ἀφελόμενός μου τὸν στέφανον. ὅλον τὸν παρθένον ᾐχμαλωτίσατο, καὶ τὴν ἐμὴν παρθένον δολίως συνεφειλκύσατο. βέλος ἔπεμψέ μοι κατὰ ψυχῆς, καὶ νῦν εἰς βάθος ὀδυνῶμαι τὰ σπλάγχνα. κηφὴν ὁ ἐξ Εὐρυκώμιδος ἀπηνὴς τὴν ἐμὴν ἀνεῖλεν Ὑσμίνην, τὴν γλυκεῖάν μοι μέλιτταν, καὶ

cum vtroque virginitas tua rapta eſt. Ego te excelſam cupreſſum putabam, quam in media conſitam anima virgineo rore rigabam, dum ſpirans ab Eurycomide turbo radicibus auulsã abſtulit. Præco ſine dubio ille non fuit, ſed immanis bellua, quæ complexibus à meis ſublatum per vim omnem meum theſaurum rapuit. In meſſem meam falcem injecit, vindemia me ſpoliauit, & roſarium floribus orbum reliquit. Coronata illa fera Aulicomidem venit, & ſublata mihi corona mox caput inornatum deſeruit; nempe virginitatem ſimulans te per fraudem abduxit; vnde cruciabili mærens animo totis viſceribus læſis doleo. Truculentus fucus apem mellitiſſimam Iſmenem meam ſic rapuit, &

animam absinthio luctúque impleuit. Dira illa & immanis aquila, quæ cùm pro te Dijs rem facerem, partes medijs ab ignibus rapuit, iam tum malum omen & infelix fuit. Nunc sæua Iouis omina euentum suum habuere: túque suauissimus fons meus, qui fessæ ætatis amarorem dulcem & toleratu facilem reddebas, aliò deriuatus es, dum te anima mea sitit, ac tamquam pulcherrimum fluuium os meum quęrit. O filia quo te luctu, quibus lachrymis prosequar? an vt mortuam? at vbi terrarum sepultam? quis te tumulus merum Gratiarum fontem tegit? Sed forsitan iuuentuti tuæ

Leti pepercit dira necessitas.

Hoc si ita est, quæ te terrarum sola detineant scire aueo. Prorsus ille tyrannus scelere & audacia conflatus, qui præconium ludibrio habitum mentitus est, ille virginitatem tuam ante tempus imminutam ra-

μου τὴν ψυχὴν ὅλην ἀψινθίας ἐπλήρωσε. μέγας ἄγγελος ἀετὸς τὰς ἐπὶ σοὶ θυσίας, θυγάτριον, ἐξ αὐτῶν μου χειρῶν καὶ μέσης πυρᾶς ἀνηρείψατο. καὶ ἦν μοι τὸ σημεῖον οὐκ ἀγαθόν· καὶ νῦν εἰς ἔργον ἀπέβη τὰ τοῦ Διὸς οἰωνίσματα. πηγή μοι γλυκάζουσα σύ, τὸ πικρόν μοι τοῦ γήρως καταγλυκαίνουσα. ἀλλ᾽ ὀχετηγός τις ἐξ Εὐρυκώμιδος εἰς ἑτέραν ἀμύξας μετήγαγέ σε· καὶ ἡ ψυχή μου διψᾷ σε, καὶ ὡς καλλιρρόου πηγὴν ζητεῖ σε τὸ στόμα μου. ἀλλ᾽, ὦ τέκνον Ὑσμίνη, πῶς σε θρηνήσω; πῶς ἐξαίφνης ἀποκλαύσομαι; ὡς νεκράν; ἀλλὰ ποῖ τέθαψαι γῆς; τίς σε τάφος καλύπτει, καὶ ὅλην τὴν τῶν χαρίτων κατακαλύπτει πηγήν; ἀλλ᾽ ἐφείσατό σου τῆς νεότητος θάνατος· καὶ τίς ἔχει σε πάλιν ἐθέλω μαθεῖν, τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην τὴν παρθένον, τὴν καλλιπάρθενον. ἀλλ᾽ ὁ τύραννος ἐκεῖνος, ἀλλ᾽ ὁ θρασύς, ἀλλ᾽ ὁ τὸ κηρύκιον καταπαίζων, καὶ ὅλον κατεψευσμένος αὐτοῦ, τὴν σὴν παρθενίαν ἀποσεσύ-

ληχεν· ὦ δεινῆς ἀωρείας, ὦ δυστυχίας ἐμῆς, ὦ φυλακῆς ἀφυλάκτου. ὦ δολίου θεοῦ ἐκείνου δολίως κλέπτοντος καὶ ἀγρείως ἁρπάζοντος. ἀλλ' ὦ λαλοῦσα πηγὴ, καὶ προφήμαντι δάφνη, καὶ τρίποις, καὶ ἐπὶ πᾶσι Φοῖβ' Ἄπολλον, δέξαι ταύτας ἀθλίας χοὰς, ἃς σπένδεταί σοι Πανθία μήτηρ ἀθλία, ὑπὲρ Ὑσμίνης ἀθλίας παιδός. ταῦθ' αἱ μητέρες περιπαθῶς καὶ λίαν ὀδυνηρῶς ἀπωδύροντο. οἱ δέ γε πατέρες ὀδυνηρότερον συνεπήχουν καὶ συνεκόπτοντο, ὦ παῖδες, ὀλώλατε, λέγοντες, ὑμῖν δ' ἡμεῖς συνολώλαμεν. Ἔρως ἐστράτευσε καθ' ὑμῶν, καὶ τὰς ἡμῶν καρδίας ἐπολιόρκησεν. Ἔρως τὴν ἐν ὑμῖν πορφύραν τῆς παρθενίας ἐσύλησε, καὶ κατὰ κόχλον ἡμεῖς ἀπερράχθημεν. Ἔρως τὴν ἡμετέραν ῥοδωνιὰν ἀπηνθίσατο, καὶ τὰς ὑμετέρας ψυχὰς ὅλας ἀνέπρησε καθ' αἱμασιάν. Ἔρως ἀφροδισίῳ πυρὶ τὴν τῆς νεότητος θέρμην ὑμῶν ἐξεπύρωσε, καὶ γεραιὰ σπλάγχνα πατέρων ἡμῶν εἰς βάθος κατέ-

puit. O infelicitatem meam! ô custodiam incustoditam! ô subleſtam belluam, quæ Iſmenem meam verbis astutè clepsit, & astutiùs rapuit.

Fatidica laurus, vósque garruli specus
Vndæ loquaces, nemini mortalium
Negate nullis ſæculis vmquam Deus,
Accipite lachrymas, quæque luctus debiti
Suprema ſoluit munera aſſuetus dolor
Orbæ parentis.

Hæc & ſimilia dum matres anxiæ ærumnabili voce lugebant, patres nostri grauiùs etiam plangentes, O filij, inquiebant, vos periſtis, nóſque vobiſcum. Amor contra vos pugnans expugnatis pectoribus veſtris caſtitatis etiam veſtræ decus rapuit: nos viles animæ malis relinquimur, tãquam confractæ conchæ æſtibus. Amor roſarium veſtrum floribus ſpoliauit, animos veſtros telo ſuo ſaucios aduſſit, iuuentutem veſtram igne ſuo accendit: aduſta prorſus & in cineres

redacta senectus nostra est. Amor Iouis filius patri aduersatus in medio festo, celebritatem inter & Diasia, præconis tamquam captiui virginitatem abreptam prædatus, imò toto parthenone oppugnato, animorum mentes expugnauit. Nos ista lauro tua, ô Apollo, filiorum nostrorum capita coronauimus: sed coronam Amor abstulit, & sordentem canitiem nostrã cinere coronauit. Tu senectutis nostræ misertus contra illum paricidã auxilio esto, & supplices quas tibi libamus inferias pro fato functis in ætatis flore filijs & nondum matura iuuentute accipe. Ista parentes vix effati erant, cùm mœstissima quæ aderat turba, oculis lachrymarum plenis sonorum & altum ingemuit. Ego ad Ismenem

καυσε, καὶ ἡμᾶς ἀπηνθράκωσιν. Ἔρως ὁ Διὸς παῖς ἐκστρατεύει κατὰ τοῦ πατρὸς ἐν μέσῃ πανηγύρει, Διὸς ἐν μέσῃ τελετῇ, καὶ Διασίοις αὐτοῖς· καὶ λάφυρον ἁρπάζει τὸν κήρυκα· τὴν παρθενίαν λῄζεται, καὶ ὅλον τὸν παρθενῶνα πολιορκεῖ, καὶ τὰς ἡμετέρας ὅλας κατασκυλεύει ψυχάς. ἐκ δάφνης ταύτης, Ἄπολλον, δάφνης τῆς σῆς, παίδων ἡμῶν κατεστεφανώσαμεν κεφαλάς· ἀλλ' Ἔρως ταύτας ἀπεστεφάνωσε, καὶ ἀντὶ τῶν τῶν πατέρων ἡμῶν κατεστεφάνωσε κεφαλάς. Ἄπολλον, Ἄπολλον, τὴν ἡμετέραν ταύτην ἴδε νόσον πολιάν· καὶ τῷ πατρὶ συμμετάσχου κατὰ πατραλοίου παιδός. δέξαι ταύτας ἱκετηρίους χοὰς ἃς σπένδονταί σοι πατέρες ὑπὲρ παίδων ὀλλυμένων οἰκτρῶς ἐν ἔαρος ἀκμῇ, ἐν ἀζυγήτῳ λειμῶνι, καὶ μέσῃ νεότητι. ταῦθ' οἱ πατέρες, ταῦθ' αἱ μητέρες ἡμῶν. ὁ δέ γε περιεστὼς ἅπας ἤλγησε τὴν ψυχήν, δακρύων ἐμεστώθη τοὺς ὀφθαλμούς, ἐκώκυσεν ὀλολύγιον. ἐγὼ δὲ περὶ τὴν Ὑσμίνην

ἐλθὼν, μεθελκυσάμην αὐτὴν τῆς χειρὸς,
Ὑσμίνη, λέγων, ὁρᾷς; ἡ δὲ, ἀλλ᾽ οὐ πε-
ριπτυσσόμεθα τὰς μητέρας; φησίν· ἐγὼ δὲ,
ἀλλ᾽ ἐπίσχες, εἶπον, ἐγκαρτερήσωμεν τῷ
χρησμῷ. καὶ δὴ καχλάζει τὸ ὕδωρ, ὁ
τρίπους ἠχεῖ, δάφνη μαντικὴ κατασείεται,
καὶ οἶκος ὅλη καταδυμεμοῦσθαι δοκεῖ. ἐνθου-
σιῶσιν οἱ περίπολοι, καὶ Φοῖβος μαν-
τεύεται, καὶ χρησμοδοτεῖ, καὶ φοιβάζει,
καὶ καταφοιβάζει τὰ μέλλοντα. καὶ ἰοὺ ὁ
χρησμὸς, τοὺς παῖδας ἡμᾶς τοῖς τοκεῦσιν
ἀποδιδοὺς, καὶ κατεπισκήπτων τὸν γάμον.
πρὸς ὃ δὴ φρίττει τὸ περιεστώς· αἱ μητέ-
ρες θρηνοῦσιν ἐξ ἡδονῆς, οἱ πατέρες ὀρ-
γιῶνται περὶ τοῦ βωμοῦ, καὶ ἡμεῖς ταῖς
χερσὶν ἀλλήλους συνδούμενοι περὶ τῶν τοῦ
Φοίβου ποδῶν κυλινδούμεθα. περιβρέχουσιν
ἡμᾶς αἱ μητέρες, ἁρπάζουσι, συμπλέ-
κονται, περιπλέκονται, φιλοῦσι, θρηνοῦσι,
καὶ συνέχουσιν ἀναπόσπαστα. μεθέλκουσι τοὺς
παῖδας ἡμᾶς οἱ πατέρες, ἑτέρωθεν ὅλην
ἡμῖν συμμερίζόμενοι τὴν ψυχήν. παι-

accedens, taciteque illam trahens, num hæc omnia videret sciscitabar. At matres, respondit illa, non amplectemur? tamen vt oraculum exspectando, se contineret, perfeci. Et verò subitò leni cum vndarum cachinno tripodis sonus audiri: sed & ipsa fatorum conscia laurus quasi vento agitata moueri videbatur: etiam furentes, & dei qui futura nuntiabat numine pleni sacerdotes vaticinabantur. Redditum oraculum fuit, quod parentibus restitutos nos in manum conuenire iuberet. Horruit ad hoc oraculum quæ aderat multitudo, matrésque nostræ præ voluptate lugebant, saltantibus ante aram patribus. Nos interea manibus inuicem complicatis ad dei genua effusos accurrentes rapiebant matres, & in amplexus ac basia ruentes lugentésque, ita vt à se auelli non paterentur. Detinebant ex alia parte Themisteus & Sosthenes totis animorum affectibus, & diuisa, vt ita loquar, nobiscum anima trahentes, gratijs

pro ſalute noſtra actis lætiſſimi plaudebant. Denique plebes tota Apollinem laudibus proſequuta, nos coronari gauiſa eſt. Verùm ille quondam herus meus & Soſtratus Rhodopes pater cùm in nos irruiſſent, temeraria pleraque & ominoſa etiam effutientes, ipſo vltimùm conuicijs laceſſito ſacerdote, res noſtras populo narrare exorſi ſunt: vt nempe barbarorum è manibus ereptos & militari lege ſeruos factos poſſiderent. Verùm ad hæc optimus qui nos coronauerat ſacerdos, O pulchram, inquit, legem qua Græcis mancipijs vti licet: vóſque, vt video, religentes valde & pios, qui Deorum præcones ſeruos facitis. Apollo & Græcorum & naturæ obſequutus legibus, natos ingenuos oraculo ſuo natalibus reſtituit; vos altero veſtro oraculo & lege contrà ſeruos eſſe iubetis. Nos verò, reſpondebant illi, legem nouam non

ἀνίζουσι χαριστήρια, ὑμνοῦσιν εὐχαριστήρια, κροτοῦσι σωτήρια. χαίρει δὲ πλῆθος, εὐλογεῖ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τῆς δάφνης ἡμεῖς στεφανούμεθα. κῆρυξ δὴ ὁ ποτὲ δεσπότης ἐμὸς καὶ Σώστρατος Ῥοδόπης πατὴρ ἡμῖν ἐπιτίθενται· διαῤῥήσσουσι τοὺς στεφάνους, ἀφειδῶς τὴν γλῶσσαν προπέμπουσιν, ἀπαίσια κινοῦσιν αὐτήν· τὸν ἱερέα κακολογοῦσι, καὶ δημηγοροῦσι τὰ καθ' ἡμᾶς, ὡς ἐκ βαρβαρικῶν χειρῶν ἡμᾶς ἀπεσπάσαντο, νόμῳ στρατιωτικῷ δουλογραφηθέντας αὐτοῖς. ὁ δέ γε στεφανῶν ἡμᾶς ἱερεὺς φησὶ πρὸς αὐτούς· εὖ γε τῆς νομοθεσίας ὑμῶν, ὡς δουλαγωγεῖτε τοὺς Ἕλληνας. ὑπέρευγε τῆς εὐσεβείας, ὡς δουλογραφεῖτε τοὺς κήρυκας. Ἀπόλλων χρησμοδοτεῖ, καὶ τοῖς ἐλευθέροις ἀφοσιοῦται τὸ ἐλεύθερον· οἷς νόμος Ἑλλήνων πρότερον καὶ φύσις αὐτὴ τὴν ἐλευθερίαν ἀπεχαρίσατο· ἀντιχρησμοδοτεῖτε δ' ὑμεῖς, ἀντινομοθετεῖτε, τοὺς ἐλευθέρους καταδουλούμενοι. οἱ δέ, οὐχ ἡμεῖς, φασίν, ἀντινο-

μαθητεύμενον· ἀλλ' αἰχμὴ ὁ νόμος τούτοις ἐδουλογράφησε στρατιωτικός. καὶ δὴ μεθέλκει ἡμᾶς· ἡμεῖς δ' οὐκ ἀπεσπώμεθα τῶν τοῦ Φοίβου ποδῶν. καὶ πάλιν αἱ μητέρες ἐθρήνουν, οἱ πατέρες κατεδυσώπουν καὶ γλώσσῃ καὶ δάκρυσι. καὶ ὁ ἱερεὺς τῇ χειρὶ ἀπεμάχετο. καὶ πείθειν οὐκ ἔχων ἀπεστεφανώθη τὴν κεφαλὴν, ἀπεδύσατο τὸν χιτῶνα, καὶ τὴν ἀρβύλην ἀπέθετο· καὶ ἀναβὰς ἐπὶ ὀκρίβαντος στεντόρειον πρὸς τὸ πλῆθός φησι· τί μάτην ὁ πολὺς οὗτος θεσμὸς ἐπὶ τὸν τοῦ Δαφνίου συντρέχεις βωμόν; καταδυσωπεῖς τὸν ἑκηβόλον χρησμοδοτεῖν; ἔχεις τοὺς σεμνούς σοι τούτους νομοθέτας χρησμοδοτήσοντας. ἅλις σοὶ τῶν χρησμοδοτημάτων, ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον· ἅλις σοι τῶν προμαντευμάτων· ἅλις σοι τῶν στεφανωμάτων. πρὸς ἃ δὴ τὸ πλῆθος καταθορυβηθὲν, θρασύνεται κατὰ τῶν ἁρπαζόντων ἡμᾶς. οἱ δ' εὐθὺς τῶν τοῦ Φοίβου ποδῶν ἐφάπτονται σὺν ἡμῖν, ὡς τὸν περὶ ψυχῆς τρέχοντες, καταδυσωποῦσι τὸν ἱερέα, ἱλάσκονται τὸν Ἀπόλλωνα.

feri
effe
ab
tieb
cer
que
aux
qua
cùn
pta
cra
con
por
tan
gat
tor
tis
sati
tur
no
sta
ser
ric
cu

ferimus, ſed belli iure vobis ſerui effecti ſunt. Et cum dicto nos, qui ab numinis genibus auelli non patiebamur, trahebant. Ipſe quidem ſacerdos præter lugentes matres patréſque, qui verbis & lachrymis ſupplices auxilium petebant, manibus etiam quanta vi poterat repugnabat: ſed cùm perſuadere non poſſet, iámq; erepta nobis corona eſſet, tum demum ſacra veſte & calceo depoſitis, ſuggeſto conſcenſo, alta & Stentorea voce populum ſic adorauit: Quid fruſtra tanta multitudo ad hoc templum rogatura accedis? habes illos legiſlatores quibus & vatibus frui potes. Satis oraculorum tibi, Phœbe Apollo, ſatis coronarum eſt. Commotus ad illa turbatúſque populus contra raptores noſtros audacior factus eſt. Itaque illi ſtatim dei ad pedes effuſi, ſacerdotem, vt Apollinem placaret, in vitæ periculo conſtituti precabantur: nóſque cum dicto poſtquam deum rogaſſent,

vt cogitata dictáque non meminisset, liberos esse iusserunt. Ita rursus coronati liberíque parentibus redditi sumus, qui statim pro salute virbiorum quasi natorum numini gratias agentes festis cantibus choreísque nos reduces, omniúmque victores, simul saltantes eximium restitutæ libertatis ergô pæana canentes excepere. Vocabat interim prandij hora, nósque hospitio sacerdos exceptos saliari conuiuio tractauit. Ismene quidem defixis præ pudore in terram oculis, cibos ne manibus quidem attingere ausa est. Ego contrà quouis Olympionica lætior, prætermanus oculósque mensæ coniunctissimos, conuiuij cibis, nuptias animo cogitans, etiam fruebar. Post diuersas opiparásque epulas, surgens mensa sacerdos

σύγγνωθι, λέγοντες, Ἄπολλον, καὶ φρενὸς καὶ γλώσσης ἡμῖν. ἡμᾶς παρθένους ἀνακηρύττουσι, τὰς ἑαυτῶν παρθενεύσαι ζητοῦντες ψυχάς. στεφανούμεθα τοίνυν ἡμεῖς, παρθενείαν ἐπιγραφόμεθα, καὶ τοῖς τοκεῦσιν ἀποδιδόμεθα. οἱ δ' ὅλοι πληρωθέντες ἡδονῆς καὶ χαρᾶς, σῶστρα θύουσιν ὡς ἐπαναβᾶσι παισίν· ᾄδουσιν ἀναγώγια, καὶ χορεύουσιν ἐπινίκια. συνορχούμεθα τούτοις ἡμεῖς, καὶ παιανίζοντες παρθένιοι, ἡλίκον οἷς ἐράσμιον. καλεῖ δὲ δείπνου καιρὸς, καὶ τῷ ἱερεῖ ξενιζόμεθα, καὶ ἦν τὸ δεῖπνον φιλοτιμότατον. ἡ μὲν οὖν Ὑσμίνη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐξ αἰδοῦς ἀφῆκε τῇ γῇ, καὶ ταῖς τροφαῖς οὐ προσήνεγκεν οὐδὲ μέχρις αὐτῶν. ἐγὼ δ' ὥς τις ὀλυμπιονίκης ἐξ ἡδονῆς καὶ χαρᾶς ὀφθαλμοὺς μὲν καὶ χεῖρας εἶχον ἐπὶ τὴν τράπεζαν· στόμα δὲ καὶ λαιμὸν ἐχαρισάμην τοῖς βρώμασι, καὶ ὅλῳ τῷ νῷ τὸν γάμον ἐνωπτριζόμην αὐτόν. μετὰ γοῦν δὴ ποικίλας καὶ πολυτελεῖς τὰς τροφὰς, ὁ ἱερεὺς ἀναστὰς τῆς τραπέζης, καὶ

τὸν χιτῶνα διαζωσάμενος, καὶ γυμνώσας τὼ χεῖρε, πρὸς τόπον ἡμῖν ὑπηρέτησε, τοῦτο πόμα, λέγων, σωτῆρος Ἀπόλλωνος. πίνουσι μὲν οὖν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ μετ' αὐτοὺς αἱ μητέρες· χάρις σοι, λέγοντες, Ἄπολλον, τῆς καλῆς ταύτης παρακαταθήκης, ἣν παρακατέθου τοὺς παῖδας ἡμῖν. καὶ μετ' αὐτοὺς ἡμῖν ἐκοινώσατο τὸ ποτήριον, Ἀπόλλων, λέγων, ὑμῖν κοινοῦται τὸ πόμα, ὃς καὶ τὸν γάμον ἐπισκήπτει χρησμοδοτῶν, δωρεῖται τὸ παρθένειον, καὶ ὅλον κοινοῦται τὸ ζώσιμον. ταῦτ' εἰπὼν, συνανεκλίθη· σὺ πάλιν, ἡμῖν, φησὶν, Ὑσμινία νυμφίε· ταύτην γάρ σοι τὴν κλῆσιν Ἀπόλλων φοιβάζων ἀπεχαρίσατο, μὴ φείσῃ λέγων τὰ καθ' ὑμᾶς ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης, καὶ μέχρις ἄκρης αὐτῆς. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· ὅλους διαπλέεις μοι κρατῆρας πυρὸς, καὶ μυρμηκιάν σοι τραγῳδημάτων διασομοῖς. ὁ δὲ, ἀλλὰ μὴ φείσῃ μοι, φησὶ, πρὸς Ἀπόλλωνος, μηδενὸς, πρὸς παρθενείας αὐτῆς καὶ νυμφῶνος, ὃν σοι λαμ-

cincta veste, nudatísque aliquantum brachijs poculum seruatoris Apollinis illud esse dictitans, præbuit. Primi Themisteus & Sosthenes, secundæque ab illis matres biberunt; Gratias agimus, ô Apollo, dicentes, ob pulchrum istud filiorum apud nos depositum. Nobis tertiò poculum sacerdos cum hoc dicto tradidit: Apollo inter vos hoc esse poculum commune vult, qui & vobis oraculo nuptias imperat, & libertate restituta toto vitæ curriculo eorumdē communiter participes, & indissolubili vitæ societate frui iubet. Hæc effatus accubuit, iterúmque ad me conuersus, Ismenia sponse, inquit, (tibi enim hoc nomen autumans deus tribuit) non negabis, vt puto, rerum tuarum narrationem à prima repetitā origine ad finem vsque pertexere. Tu flammas, inquam, accendis, innumerósque iubes renouare dolores. Te tamen per Apollinem, respōdit ille, obtestor, ne quidquā sileas, per libertatē tuam & nuptias quas tibi

tam splēdidè numen parauit. Verùm optimo sacerdoti, vt harum desineret precum, persuasi, quia pudore turbata mens animi, territáque etiamnum hæreret, in crastinum integram narrationem seruaturus. Ita finito conuiuio nos cubiculis reddidimus; quorum alterum Themisteo patri matríque & mihi; in eóque tres lecti parati erant, in quibus somno concessimus: alterum Sostheni pariter & vxori Ismenæque. Ita discreti separatíque noctem dimensi sumus.

περὶ Ἀπόλλων συμφοιτάλησιν. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὸν σώζεσθαι, δέσποτα· ὅλως γὰρ ἐξ αἰδοῦς καταπεθορυβημένος εἰμὶ τὴν ψυχὴν, καὶ ὅλον τεταραγμένος τὸν νοῦν. ἐς νέωτα δέ σοι τὰ τῆς διηγήσεως ταμιεύσομαι. πείθω τὸν ἱερέα, καὶ λύεται τὸ συμπόσιον, καὶ ἡμεῖς γινόμεθα παρὰ τὰ δωμάτια. Θεμιστεῖ γὰρ μοι πατρὶ, καὶ μητρὶ Διαντείᾳ κἀμοὶ δωμάτιον ἐν τῷ ἱεροῖς ἀφωσίωσε. καὶ κλίνας πρὸς παρὰ τούτῳ λαμπρὰς ὑπεστρώσατο· αἷς ἡμεῖς ἀνακλιθέντες, πρὸς ὕπνον ἐτράπημεν· Σωσθένης δὲ καὶ Πανθίᾳ σὺν τῇ τούτων Ὑσμίνῃ παιδὶ, δωμάτιον ἕτερον. καὶ οὕτως ἡμεῖς ἀπ' ἀλλήλων γινόμενοι, τὴν νύκτα παρεμετρήσαμεν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ιά.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν ἐπὶ τὸν βωμὸν γενόμενοι, δάφνης ἐστεφανωμένοι τὰς κεφαλάς, ἐπανηγυρίζομεν χαριστήρια, ἐπαιανίζομεν ἐπινίκια, ἐπεκροτοῦμεν σωτήρια, ὅλας ἑκατόμβας Ἀπόλλωνι θύοντες. τὸ δέ γε πλῆθος ὅσον εἶχεν οὐκ εὐαρίθμητον ὁ βωμός, πρὸς ἡμᾶς εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ τοῖς δακτύλοις παρεσημαίνετο. καὶ ἦν τὸ καθ' Ὑσμίνην καὶ Ὑσμινίαν ἡμᾶς, διὰ πᾶσαν γλῶτταν διήγημα κείμενον. καὶ ἦν Ἀπόλλων ἐφ' ἡμῖν εὐλογούμενος. πάλιν οὖν ἀρίστου καιρός, καὶ πάλιν δεῖπνον ὁ ἱερεὺς λαμπρὸν ἑτοιμάζεται, καὶ πάλιν ἡμᾶς φιλοφρονεῖται πολυτελῶς. ἐπεὶ δὲ πέρας εἶχε τὰ τῆς τραπέζης, ὁ τὸ δεῖπνον ἑτοιμασάμενος ὁ ἱερεύς, τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ πάλιν ζητεῖ

LIBER VNDECIMVS.

SEQVENTI die cùm ad Apollinis aram laureati veniſſemus, libertatem reſtitutam celebrauimus, felicis rerum exitus ergô cantauimus, & liberati plaudentéſque nobiliſſimo ſacrificio Apollinis pacem expoſtulauimus. Turba quæ ſine numero præſens aderat, inconniuo in nos defixa obtutu, digito monſtrabat. Ita noſtra omnium in ore hiſtoria erat, & in nobis Apollo vtrique laudabatur. Interim cibi capiendi hora venit, iterúmque parato ſacerdos opiparo conuiuio dapaliter excepit. Circa finem, rerum noſtrarum

cupidissimus, nimio discendi studio, auidè vrgendi finem cùm non faceret, ego quamuis me puderet, ideóque tardior & timidior subsisterem, inuitus tamen ad illarum narrationem deficiente pænè voce & hærente aspera ad fauces lingua, me comparaui, initium tenui voce sic exorsus.

Pater mihi Themisteus ille quem vides, & Diantea mater, quos tu benignè & honorificè hospitio excipis. Vrbs Eurycomis patria, in qua Iouis hospitalis celebre templum & Diasia festum. In hac vrbe sorte præconium adeptus sum in Aulicomidem. Itaque laureatus illam quæ mihi contigerat veni, omnino magnificè, vt & Iouis præconium & me præconem decuit. Ibi me hospitio exceptum Sosthenes splendidè & humaniter habuit; nam & in hortũ deducto, eius in medio cœnã apposuit. Proximè pratũ etiam lectum parauit, & Ismenẽ filiam

μαθεῖν. καὶ τὴν ἀμεταθέτως ἐσκείμενος. ἐγὼ δ᾽ ἀλλὰ κἂν ἠρνούμην, κἂν ὤκνουν, κἂν ἔφριττον, ἀλλ᾽ ἄκων ἀπεδυσάμην πρὸς τὴν διήγησιν. καὶ ἡ φωνή μου ἐπέλειπε, καὶ ἡ γλῶσσα ἐπείχετο. ἀρχομένη δ᾽ ὅμως ὧδε λεπτῇ τῇ φωνῇ· πατὴρ μέν μοι Θεμιστεὺς ἐστὶ, καὶ μήτηρ Διάντεια, οὓς σὺ ξενίζεις φιλοτιμότατα. πόλις δ᾽ Εὐρύκωμίς μοι πατρὶς, περὶ ἣν βωμὸς ξενίου Διὸς, καὶ τελετὴ τὰ Διάσια. ἐκ κῆρυξ ἐγὼ κληρούμενος τὸ κηρύκιον· καὶ κῆρυξ οὐκ ἐς τυχοῦσαν, ἀλλ᾽ ἐς Αὐλίκωμιν, στεφανουμένη τῆς δάφνης. ἥκω παρὰ τὴν κληρωθεῖσάν μοι πάντως πολυτελῶς, ὅτι καὶ Διὸς τὸ κηρύκιον, καὶ Διασίων κῆρυξ ἐγώ. παρὰ Σωσθένει ξενιζομένη τουτωῒ, πολυτελῶς ὑποδεχομένη, φιλοφρονουμένη λαμπρῶς· εἰσάγει γάρ με πρὸς τὸν κῆπον. ἐν μέσῳ τούτῳ τὰ τῆς τραπέζης μοι παρατίθεται. ἐστιεύς μοι τοῦ λειμῶνος τὰ τῆς στρωμνῆς ἑτοιμάζεται. Ὑσμίνη ταύτῃ τῇ θυγατρὶ Σωσθένης (ἐστὶ

ὁ ταύτης πατὴρ) οἰνοχοεῖν ἐγκελεύεται· ἡ δ' οἰνοχοεῖ τῷ πατρὶ πειθομένη. τέλος εἶχε τὰ τῆς τραπέζης· καὶ νίπτει μου τοὺς πόδας Ὑσμίνη, παρθένοις πόδας παρθένοις χερσίν. ἀνακλινόμεθα τῇ στρωμνῇ κατὰ παρθένον, ἀνέτως τοῖς ὕπνοις σπενδόμενος. ἀνιστάμεθα μεθ' ἡμέραν. γινόμεθα περὶ τὸν κῆπον· θαυμάζω τοῦτον τῆς τῶν φυτῶν συστοιχίας καὶ τῶν ἄλλων καλῶν. περὶ δὲ τοῦ κήπου θριγγεῖον μετάγω τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ μετὰ δή τινας γραφάς, θρόνον χρυσοῦν γεγραμμένον ὁρῶ. μειράκιον ἐπὶ τῷ θρόνῳ γυμνόν, ὁπλοφόρον, πυρφόρον, τὼ πόδε πτερωτόν, χάριεν τὸ πρόσωπον. τούτῳ δὴ τῷ μειρακίῳ δουλοπρεπῶς παρειστήκεισαν βασιλεῖς, δυνάσται καὶ τύραννοι, θῆρες καὶ θηρῶν βασιλεῖς· ἄπειρον γένος πτηνῶν, ἄπειρον γένος θαλάσσης· καὶ φασματώδεις δύο γυναῖκές τινες, ὑπὲρ γυναῖκας τὸ μῆκος, τὴν ῥυτίδα πέμπελοι καὶ τριπέμπελοι. ἡ μέν, λευκὴ τὰ πάντα, τὸ πρόσωπον, τὴν τρίχα καὶ

vinum præbere iussit. Illa patri paruit, & finito conuiuio pedes meos castissimis manibus lauit. Ego cubili redditus, statim vt nondum amantem decuit, somno concessi: commodùm crastino manante sole hortum iturus surrexi. Ibi fruticum ordines, plurimáque alia mirabundus, tandem oculis septum vsurpans, post aliquas picturas, aureo sedili depicto insidentem infantem inspexi nudum, sed alatis pedibus & formoso vultu flammas atque arma tenentem. Stabant quodcumque ad obsequium parati Reges, principes, & tyranni, feræ præterea, ferarúmque præcipuæ, præter omne volucrum sæculum & vniuersum piscium genus. Proximè insolẽtis formæ mulieres duæ, proceræ supra vulgus & rugarũ sulcis senióq;, imò trisenio cõfectæ. Prima prorsus alba vultu, crine,

veste, pedibus manibúsque, ac cæteris corporis partibus candidissimis erat. Alterius tota corporis compages nigerrima, & à capite (vt vulgò dicitur) ad pedes vsque tincta colore noctis videbatur. Hæsi hoc attonitus spectaculo, quod ingenij lasciuientis figmentum aut artificis nouam insolentémque picturam suspicatus sum. Verùm super pueri caput iambici versus exarati Amorem ibi descriptum docebant, qui currui insidens omnibus regia potestate imperaret. Ego non solùm contemta conuitijs pictura, sed etiam lacessito, vt castum decuit, Amore discessi. At ille dormienti per noctem mihi apparens, exprobratis quæ toto die dixeram singulis, tandem intimo pectoris penetrali se insinuans, de præcone pudicóque in amatorem mutatum seruorũ numero adscripsit, traditáque in dextram manum Isinene cum somno & castitate

τὸ χιτώνιον, χεῖρας καὶ πόδας, καὶ τἄλλα τοῦ σώματος. ἡ δὲ, τὰ πάντα μέλαινα, τὴν ὄψιν, τὰς χεῖρας, καὶ μέχρι ποδῶν ἐκ κεφαλῆς, καὶ μέχρις ὀνύχων αὐτῶν. ἃ δὴ κατεθορυβήθην ἰδὼν, καὶ τοῦ πλάσμα, καὶ τέχνης ζωγράφου, τὴν καινὴν ταύτην ἐξονειδιζομένην γραφήν. ἀλλ' ἢν ὑπὲρ τῆς μειρακίου κεφαλῆς ἰαμβεῖα, Ἔρωτα λέγοντα τὸ γεγραμμένον εἶναι, τὸν ἐπὶ δίφρου καθήμενον, πάντων κρατοῦντα βασιλικῶς. ἐγὼ δ' οὐ μόνον ἐκακολόγησα τὴν γραφὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Ἔρωτα σωφρόνως ἀπέσκωψα. ὁ δ' ἐφίσταται διὰ νυκτὸς ὑπνουμένῳ μοι, καὶ τὰ μεθ' ἡμέραν κατονειδίζει με. καὶ τέλος ἐμπίπλησι μου τὴν ψυχὴν, καὶ συνδουλογραφεῖ με τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἀντὶ κήρυκος, ἀντὶ παρθένου, πρὸς ὅλον ἐραστὴν μεταπλάττων με. καὶ τῇ χειρί μου ταύτῃ τῇ δεξιᾷ τὴν Ὑσμίνην μοι ταύτην παραθεὶς, ἀπέπτη μου τῶν ὀφθαλμῶν, συμμεθελκυσάμενος καὶ τοὺς ὕπνους, καὶ τὴν πε-

ξενίαν, καὶ τὸ κηρύκιον. καὶ ἤμην ἐραστὴς ὁ κήρυξ καὶ ὁ παρθένος ἀπάρθενος· ὅλην κατεπόρνευον τῆ Υσμίνην καὶ ὀφθαλμοῖς, καὶ γλώσσῃ, καὶ νεύμασι. μεταπλάττω καὶ ταύτην εἰς Ερωτα. καὶ οὕτως ἐξ Αὐλικώμιδος παλινοστῶ πρὸς Εὐρύκωμιν, ὅλω τῷ τῆς Υσμίνης δουλογραφούμενος ἔρωτι. ἡ δ' ἀλλ' οὐδ' αὐτὴ καὶ πῦρ καὶ πτερὸν καὶ τόξον ἐξέφυγεν Ερωτος, καὶ γλῶσσαν ἐμὴν πιθανολογοῦσαν, ὅσα παιδεύουσιν ἔρωτες. ἤρων οὖν Υσμίνης· εἰ δ' ἀντηρώμην, αὐτὴ λεγέτω. καὶ τὸν γάμον ἀλλήλοις ἐμνηστευόμεθα· ὃν κλέψαι θέλων αὐτὸς (εἰρήσθω γὰρ τ' ἀληθές) οὐ συνεχωρούμην τῇ κόρῃ. Σωσθένης σοῦ ὁ ταύτης πατὴρ ἐν μέσῃ τραπέζῃ καὶ δείπνῳ πολυτελεῖ γάμον ἕτερον κηρύσσει τῆς θυγατρός· ὃν ζητοῦμεν φυγεῖν, καὶ τῇ φυγῇ καθυπηρετεῖ Κρατισθένης, καὶ ναῦς ἐπιβαίντες, τῆς ἐμῆς ἀπέβημεν Εὐρυκώμιδος. εὐφόρου τυγχάνομεν πνεύματος, καὶ χαίρομεν φεύγοντες. ἀλλὰ κυκᾷ τὴ

In tenuem procul ex oculis euanuit auram:
dum ego amore ſaucius ſine caſtitate caſtus, oculis, lingua nutúque Iſmenem depudicans parem in amorem transformo. Ita ex Aulicomide virginis amori mancipatus Eurycomidem redij. Sed neque illa pennas ignémque & Amoris arcum ac linguam præterea meam ſingula quæ docent Amores ad perſuaſionem aptè dicentem effugit. Amabam igitur puellam; an pariter amatus, ipſa dicat. Sed & poſt nuptias inter nos conciliatas, robuſtam voluptatem mihi ſubripere volenti, per Iſmenem, vt verum dicam, non licuit. Dum hæc aguntur, Soſthenes virginis pater medius inter opiparæ cœnæ delitias matrimonium aliud filiæ cùm nunciaſſet, nos illud fugiendi deſiderio fugæ viam iniuimus, ad illam inſtruendam etiam Cratiſthenis opera vſi, & naue, quam commodùm conſcendentes ſecundo vento ex Eurycomide diſceſſimus. Ita læti fugiebamus;

Cùm deus attollēs æquales mōtibus vndas,
Turbatóque mari miserā submergere nauē
Certauit.

Tandem fœdæ tempestatis insania, pretium quo redimeremur imponendum gubernator edixit: quod dum sortiremur, cecidit super Ismenem sors, quæ statim in mare præceps deturbata tranquillitatē vndis reddidit. De cæteris quæ subsecuta sunt, viuentem rursus illam aspicio: sed qua ratione, per timendam illam tempestatem, Neptunúmque, & acerbā quam nos passi sumus seruitutem, per Apollinis ipsius numen & redditæ libertatis dulcedinem ignoro. Me totam interea nauem infelici gemitu turbantem, lachrymísque rorantibus inundantem non tulit impatiens cum reliqua nautarum turba gubernator, sed appulsa ad littus scapha naui exoneratū reliquerūt. Ibi in arena velut in vacuo tumulo ferales lachrymarū inferias puellæ libabā, cùm me triremis ex improuiso superueniēs barbaris hominib. plena inuasit. Illi ferino prorsus more iniecta crudeliter manu arreptū

θάλασσαν Ποσειδῶν· ἴσα καὶ ὄρεσιν ἐγείρει τὰ κύματα. τὴν ναῦν καταδῦσαι φιλονεικεῖ. λύζων ὁ κυβερνήτης τεθνεῶσαι νομοθετεῖ· κληρούμεθα τοῦτο, καὶ ἰδοὺ ὁ κλῆρος ἐπὶ τὴν Ὑσμίνην πεσών. ἐκσφενδονᾶται ταύτην ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ νηνεμίαν εὐθὺς τῇ θαλάσσῃ χαρίζεται. τὸ δ᾽ ἐφεξῆς, ἀναβιοῦσαν ταύτην ὁρῶ. πῶς δ᾽ οὐκ οἶδα, νὴ τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο κλυδώνιον· νὴ τὸν Ποσειδῶνα, καὶ τὴν πικρὰν δουλείαν· νὴ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸ τῆς ἐλευθερίας γλυκύ. ἐγὼ δ᾽ ὅλην τὴν ναῦν κατέκυκων τοῖς ὀδυρμοῖς, καὶ τοῖς δάκρυσι κατεπέκλυζον. ὃ μὴ φέρων ὁ κυβερνήτης, μηδ᾽ ὅλον τὸ ναυτικὸν μετάρσιοι παρὰ τὴν ψάμμον τὸ σκάφος, καὶ μετὰ νεὼς ἀποτίθενται. κἀγὼ δ᾽ ὡς ἐν κενηρίῳ τῇ ψάμμῳ, ταῖς τῶν δακρύων χοαῖς κατεσπενδόμην τῇ κόρῃ. καὶ τριήρης ἄφνης ἀφίσταται, πλήρης βαρβάρων ἀγρίων ἀνδρῶν, οἳ κατὰ θῆρας ἀπηνῶς μοι κατεπιτίθενται ἀγρίως αὐτῶν ἐφελ-

κόντες τῶν τειχῶν. εἰσάγουσι περὶ τῇ πρώρᾳ, καὶ τῇ κώπῃ παρακαθίζουσι. καὶ μετὰ δεῖπνον βαρβαρικὸν, ἐκεῖθεν ἀπαίρουσι. καὶ ἐπιτίθενταί τινι πολιχνίῳ, καὶ τοῦτο καταληΐζονται, καὶ σκύλων πληροῦσι τὴν ναῦν. τοὺς μὲν οὖν δὴ νεανίσκους ταῖς κώπαις παρακαθίζουσι· τοὺς δ᾽ ὑπεραναβεβηκότας αὐτοὺς, ἔργον μαχαίρας τεθείκασι, καὶ τῇ θαλάσσῃ παραδεδώκασιν. οὐκ διαρίθμητον γὰρ ὅσον ἐν ἀνθρώποις ἡ βάρβαρος χεὶρ ἐκ τοῦ πολιχνίου κατεληΐσαντο. ὅσον δ᾽ ἐν γυναιξὶν, ἀκολάστως ἐχρήσαντο. ταῖς παρθένοις γὰρ οὐδὲ μέχρις ἀφῆς βαρβαρικῶς ἐνεανιεύσαντο. καὶ οὕτω παρὰ Ἀρτύκωμιν ἐγενόμεθα. καὶ τὸ βάρβαρον βαρβαρικάς τινας σπονδὰς ἐσπείσατο τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος. καὶ οὕτω πλὴν ἀνθρώπων, πᾶν ἐξεφορτώθη τὸ ληϊσθέν. τὸ μὲν οὖν ἐν παρθένοις, ἐξ ἀνθρώπων ἡμῶν ἠργυρολογήθη πολλοῦ πρότερον τῇ τῆς Ἀρτέμιδος ἐμβεβλημένον πηγῇ. ἡμῶν δὲ νεανίσκων καὶ γυναικῶν

crinibus etiã immaniter in triremem tractum ad remos collocarunt. Mox & finito barbarico prandio inde soluentes, oppidulum aliquod cùm inuasissent, & illo miserè direpto nauem spolijs impleuissent, iuuenibus ad remos sedere iussis, cæteros prouectioris ætatis & exoleti floris occisos in mare præcipites dederunt. Etenim magnam hominum multitudinem, quãta nempe fuerat, barbarorum manus ex hoc oppidulo prædata abduxerat, mulieribus etiam cùm ad libidinum suarum flagitia vterentur, aduersus virgines ne tactu quidem, vt de barbaris suspicari promptum, insolẽter se gesserunt. Ita vrbem Artycomidem venimus, statímque pactis barbaricis quibusdam inducijs nauem omnibus quæcumque diripuerant spolijs exonerarunt. Virgines quotquot erant, Dianæ fonti primò creditæ, illiúsque vndis probatæ, magnò distractæ sunt. De nobis adolescentibus feminísque

Δαφνήπολιν. ἀλλ' ἥκει καιρὸς ὁ παρών, καιρὸς Ἀπόλλωνος ἑορτῆς. καὶ λαμπρὰ τελετὴ τὰ τῆς ἑορτῆς καὶ πανηγύρεις, κληροῦνται κήρυξι τὸ κηρύκιον. καὶ δεσπότης ἐμὸς ὁ χθές μοι τὸν τῆς ἱεροθεσίας διαρρηξάμενος στέφανον, κῆρυξ ἐς Ἀρτύκωμιν στέλλεται· γὰρ παρὰ τὴν κληρωθεῖσαν. συνέπομαι τῷ δεσπότῃ κατὰ δοῦλον ἐγώ. φιλοφρονούμεθα τῷ Σωστράτῳ τῷ τῆς Ῥοδόπης πατρί, τῷ χθὲς ἀφελομένῳ τὸν τῆς Ὑσμίνης στέφανον. ταύτης δὲ τῆς Ῥοδόπης τὴν Ὑσμίνην δούλην ὁρῶ. τὸν ἀδελφὸν ὑποκρίνομαι. ἡ δ' ὅλην μοι τὴν ἀδελφὴν κατασχηματίζει. καὶ φιλοδμένη ὁρώσης τῆς Ῥοδόπης αὐτῆς· εἰ δ' ἐρᾷ μου Ῥοδόπη, τῆς τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν ταύτην Ὑσμίνην καὶ δούλην αὐτῆς ὑπηρέτιν ἔχει πρὸς ἔρωτα, Ὑσμίνη λεγέτω. τὰ δὲ παρὰ τὸν βωμόν, σὺ μᾶλλον οἶδας ἡμῶν ἀκριβέστερον· τὰ τῶν μητέρων δάκρυα, τὴν τῶν πατέρων γλῶσσαν ἱερολογουμένην, τὰ καθ' ἡμᾶς, τὸν χρησμόν, τὴν

vocauit. Interim tempus Apollinis festi incidit, & splendida celebritas illustrísque conuētus imminebat, cùm herus, is qui heri libertatis mihi redditæ signum coronam à capite meo auulsam disrupit, sorte præconium indeptus, me seruo subsequi iusso, Aulicomidem venit: vbi à Sostrato illo, qui similiter Ismenes coronam per vim abstulit, Rhodopes patre humaniter excepti sumus. Ibi Rhodopes seruam Ismenem intuitus, cùm ego me illius fratrem simulassem, & illa sororem pariter fingeret, etiam inspiciente Rhodope amabamus: an verò me deperiret Rhodope, & sororis Ismenes famulæ suæ vteretur opera, illa dicat. Cætera quæ postmodùm aram circa contigerunt, tu meliùs & accuratiùs tenes; matrum lachrymas, & parentum quibus infelicem nostram sortem miserabātur verba, oraculum,

pignora ſua inuenta, libertatis impoſitas auulſáſque coronas, beatam orationem tuam, reſtitutam libertatem, aliáque quæ in templo contigerunt. Hæc effatum ſacerdos, cùm me valere iuſſiſſet, conuerſis ad Iſmenem oculis, Puella, inquit, ego ſponſi tui caſus omnes eius ab ore didici: tu modò dimidiæ tantùm lunæ orbem integrum perfice, vt perfectā poſtea totius hiſtoriæ narrationem teneam. Ad hæc Iſmene, Parce, precor, linguæ, per Apollinem ſeruatorē: nam & virgineam vocem innata verecundia cohibet: neque ego tam proiectæ audaciæ vnquā fuerim, vt parentibus coram veram rerum geſtarum hiſtoriam pertexere audeam. Denique virginibus tacere ac ſermonum procaciam fugere, laudi ſemper & ornatui fuit. Hæc & talia ſacerdoti pudibunda Iſmene reſponderat, cùm ille contrà, Filia, inquit, poſt libertatem tibi reſtitutam etiam

τὴν παίδων ἀνεύρεσιν, τὸν τῆς ἐλευθερίας στέφανον, τὴν στεφάνωσιν, τὴν ἀποστεφάνωσιν, τὴν σὴν μαντείαν ἐκείνην φωνήν, τὸν τῆς ἐλευθερίας ἡμέτερον στέφανον, καὶ τἆλλ' ὁπόσα παρὰ τὸν μέγαν τοῦτον τῆς ἐλευθερίας βωμόν. Ταῦτ' εἰπόντι, χαίροις, ὁ ἱερεύς μοι φησί· καὶ πρὸς τὴν Ὑσμίνην μετάγει τοὺς ὀφθαλμούς, παρθένε, λέγων, Ὑσμίνη, τὰ μὲν δὴ παρὰ τουτονὶ τὸν νυμφίον τὸν σόν, ἔχω μαθὼν ἀπὸ γλώσσης αὐτοῦ. σὺ δέ μοι τὴν μηνοειδῆ σελήνην ὁλοκύκλωσον, ἵν' ὁλόφωτον εἴη μοι τὸ διήγημα. ἡ δὲ πρὸς αὐτόν· φεῖσαι γλώσσης ἐμῆς, πρὸς Ἀπόλλωνος σωτῆρος. γλώσσῃ γάρ τοι παρθενικῇ αἰδὼς προκάθηται. μηδὲ γὰρ οὕτω πολύτολμος εἴην, ὡς τὸν πατέρα μὴ φείδεσθαι, καὶ τὴν μητέρα περιφρονεῖν. σιγὴ παρθένοις κόσμος, καὶ γλώσσης φειδώ. Ταῦτα μὲν οὕτω ἡ κόρη μετ' αἰδοῦς πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ τὰ πάντα καλὸς ἱερεύς, παρθένε τέκνον, φησίν, εἶτα σοὶ μὲν ἐλευθερίαν Ἀπόλλων χαρίζεται, καὶ

τὸν καλὸν τοῦτον Ὑσμινίαν ἐπινυμφεύει
σοι. σὺ δ᾽ οὐδ᾽ αὐτὸ δὴ τὸ κατά σε δρᾶμα
θύσεις Ἀπόλλωνι· ἵν᾽ εἴη τὸ διήγημα ἀγω-
νίζον, καὶ φθίνον τὸ τερατούργημα, ὁ μέγας
Ἀπόλλων οὕτω καινῶς ἐφ᾽ ὑμῖν φοιβάζων
τερατουργεῖ; ἡ δ᾽ ἐσίγα, καὶ μόνον ἐδάκρυεν.
ὁ δέ γε Σωσθένης ἀτενῶς ἰδὼν πρὸς αὐ-
τὴν, καὶ δεινὸν τοῖς ὄμμασιν ὑποβλέπων·
οὐ γλώσσης σιγὴ, φησὶν, ὁ τῆς σωφροσύνης
ὅρος ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἔργων κοσμιότης καὶ ἤθους
εὐπρέπεια. σοὶ δ᾽ αἰδὼς μὲν οὐκ ἦν
πραττούσῃ κακῶς, εἰπεῖν δ᾽ αἰσχύνη.
ἐμοὶ δ᾽ εὐκταιότατον, Ἀπολλον, αἰδεῖσθαι
ταύτην πράττειν, ἢ μᾶλλον λαλεῖν.
πρὸς ἃ δὴ, νὴ τοὺς θεοὺς, ἠρυθρίων αὐτὸς
καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπεφραττόμην τὰ ὦτα, καὶ
ἄλλος ἤμην Πρωτεὺς μυρίοις τοῖς χρώ-
μασιν ἀλλαττόμενος, πλήν γε δυσχεραίνων
τοῖς σκώμμασι τοῦ πατρός· πρὸς ὃν ὁ ἱερεὺς,
πέπαυσο, Σώσθενες, μὴ καὶ ἀναστῆναι
πείσῃς τὴν κόρην. αἰδὼς γὰρ, παῖς
ἐλέγχων ἐστὶ, πρᾶξις δ᾽ οὐκ ἔτεκεν αὐτήν.

pulchrum Ismeniam despondit Apollo. Tu verò æterna perennare memoria narrationem illam velut illi sacram non curas: adeóque per te miracula illa pereunt, quæ tam inusitata & insolita circa vos edito etiam oraculo perfecit. Tacebat illachrimans illa, cùm Sosthenes defixis in eam oculis iracundum intuitus, Nequaquā, inquit, silentium castitatis argumentum est, sed modesta opera, optimíque mores. Te tuorum operum, cùm malè faceres, non puduit: nunc illorum recitationis pudet. At nobis optandum illud fuisset, vt quæ referre times, facere timuisses. Erubui ad istá, per Deos, & occlusis parum abfuit auribus, varios, tamquam aliquis Proteus, subinde colores mutando, molestè prorsus patris iocos ferens, illis succensebam. Verùm sacerdos Sostheni, vt se cohiberet, edixit, ne virginem inde discedere cogeret: nam & reprehensionem sequitur pudor, quem tamē res ipsa non meretur.

Statímque his dictis ad puellam conuersus, ne ideo à narrando cessaret, imperauit. Illa sudore amaro fletúque diffluens, titubante lingua & offensa ob lachrymas voce, morâtibus tellure oculis sic incepit: Omnia quæ ad noctem vsque & tempestatẽ acciderunt, vobis hoc à viro narrata sunt: cæterùm in mare præcipitem deiectam leuiter adnatans delphin, agiléſque per vndas saltus subinde vibrãs dorso suscepit amico. Ego nuda pernóxque belluæ & aquarum spectaculo turbata, etiam oculorum vertigine ad maris aspectum correpta, nimio piscis timore distracto varijs cogitationibus animo angebar: adeóque piscem, quo salutis auctore fruebar, quamuis inseruientem mihi, tamen inimico contra me animo reputans, quem liberatorem metuebam, illum amplexata inimicum amabã. Itaque belluæ metu de fuga sollicita, cùm eius ineundæ viam quærerem, irato me committere mari non ausa, reciproco curarum vndarúmque fluctuans æstu, præter varias de delphino cogitationes, his omnibus agitata hærebã. Iámque medijs aquis spiritum

καὶ πρὸς τὴν κόρην φησί· μὴ φείσῃ λέγουσα. ἡ δὲ περιρρεομένη πυκνοῖς ἱδρῶσι καὶ δάκρυσι, καὶ τῇ γλώσσῃ διαμβλύνουσα, καὶ τὴν φωνὴν ὑποδιακοπτομένη τῷ ἄσθματι, καὶ ὅλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενῶς τῇ γῇ προσερείδουσα· τὰ μὲν δὴ μέχρι νηὸς καὶ θαλάσσης καὶ κλύδωνος, εἴρηται, φησί, τῷ δὲ τἀνδρί. ἐπεὶ δ' ἐξεσφενδονήθην εἰς θάλασσαν, δελφὶν ἐπὶ νώτου με δέχεται, τοῖς κύμασι κυβιστῶν, καὶ ὅλος κούφως νηχόμενος. ἐγὼ δ' ἐπενηχόμην μὲν γυμνὴ τῷ θηρί, καὶ τοῖς κύμασιν ἐκυκώμην, καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν ἠλιγγίων, καὶ πρὸς τὸν τοῦ θηρὸς φόβον τὴν ψυχὴν ἐσπαραττόμην αὐτήν. εἶχον ὡς σωτῆρα τὸν θῆρα, καὶ τὸν ὑπηρέτην ἐστοχαζόμην ἐχθρόν. ἔφριττον τὸν σωτῆρα, τὸν ἐχθρὸν ἐφίλουν· καὶ ὡς σωτῆρι μὲν συνεπλεκόμην αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ θὴρ ὁ σωτήρ, ἐζήτουν φυγεῖν· ἀλλ' οὐκ ἐθάρρουν τοῖς κύμασι. καὶ ἤμην κατακλυδωνιζομένη καὶ λογισμοῖς καὶ κύμασι καὶ θηρί· ἐπεὶ δ' ἤδη τὴν ψυχὴν

diſruptóque malo, gubernator qua poterat arte tempeſtatem effugere conabatur: Sed miſerum latuit quòd ab fumo fugiens in flammam inciderat: namque vt appulſa primùm triremis quieuit, ferinis hominibus traditos nos demum ſenſimus: etenim altera in portu triremis hominúmqne multitudo viſa eſt, qui truculentis oculis, & nigerrima facie, crudelibus belluarum potius quàm virorum manibus, poſtquam nos omnes captiuos detinuiſſent, hominibus ſingulis per ſummum ſcelus occiſis, capta lætiſſimi præda receſſerunt; ſolam me iacentem in nauis fundo, in vinculis relinquentes. Poſtridie velo ventis dato reddita mari triremis tota, nocte leuiter dulci zephyrorum anima ferebatur: Verùm vbi primùm cum luce ſummo mane ſol incanduit, proxima cum terra ciuitas conſpecta eſt. Ibi deſcēſu facto, poſt inducias cū incolis pactas, piratæ me quoque cum cæteris

καὶ κατέπτυγα τὸ κέρας. καὶ ὁ κυβερνήτης ἐζήτει τὴν γῆν, ἐκφυγὼν τὸν κλύδωνα· ἀλλ' ἔλαθεν εἰς πῦρ ἐμπεσὼν, τὸν καπνὸν ἐκφυγών. ἅμα γὰρ τῇ γῇ προσορμίζει τὴν ναῦν, καὶ θηρσὶν ἀνθρώποις ἡμᾶς παραδίδωσιν. ἦν γὰρ περὶ τὸν λιμένα τριήρης, καὶ παρὰ τῇ ψάμμῳ πλῆθος ἀνδρῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίων, μεμελανωμένων τὰς ὄψεις, παλαμναιοτάτων τὰς χεῖρας, καὶ θηρίων ὅλων, ἢ μᾶλλον ἀνδρῶν· οἳ συνέχουσι πάντας ἡμᾶς, καὶ σφάττουσι τοὺς ἄνδρας ἀνηλεῶς, καὶ χαίρουσι τῷ θεάματι. ἐμὲ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως παρὰ τὸν πυθμένα σκάφους κατάγουσι, ποδοκάκην ἐνθέντες μοι τοῖς ποσί. καὶ μεθ' ἡμέραν ἐκείνην ἐστείλαντο τὴν ὀθόνην, παραδόντες τὸ σκάφος τῷ πνέοντι. καὶ δι' ὅλης ἐκείνης νυκτὸς, ἐφερόμεθα προσηνῶς οὐρίῳ τῷ πνεύματι. ἐπεὶ δ' ὁ λαμπρὸς ἐξέλαμψεν ἥλιος, καθορῶμεν τὴν γῆν· καὶ πόλις περὶ τῇ γῇ. ἀποβάντες τῆς τριήρους οἱ πειραταί, καὶ τοῖς πολίταις ἀσπασάμενοι, ἐξάγουσι τὸν

pignora sua inuenta, libertatis impositas auulsásque coronas, beatam orationem tuam, restitutam libertatem, aliáque quæ in templo contigerunt. Hæc effatum sacerdos, cùm me valere iussisset, conuersis ad Ismenem oculis, Puella, inquit, ego sponsi tui casus omnes eius ab ore didici: tu modò dimidiæ tantùm lunæ orbem integrum perfice, vt perfectā postea totius historiæ narrationem teneam. Ad hæc Ismene, Parce, precor, linguæ, per Apollinem seruatorē: nam & virgineam vocem innata verecundia cohibet: neque ego tam proiectæ audaciæ vnquā fuerim, vt parentibus coram veram rerum gestarum historiam pertexere audeam. Denique virginibus tacere ac sermonum procaciam fugere, laudi semper & ornatui fuit. Hæc & talia sacerdoti pudibunda Ismene responderat, cùm ille contrà, Filia, inquit, post libertatem tibi restitutam etiam

τὴν παίδων ἀνεύρεσιν, τὸν τῆς ἐλευθερίας στέφανον, τὴν στεφάνωσιν, τὴν ἀποστεφάνωσιν, τὴν σὴν μακαρίαν ἐκείνην φωνήν, τὸ τῆς ἐλευθερίας ἡμέτερον στέφανον, καὶ τἆλλ' ὁπόσα παρὰ τὸν μέγαν τοῦτον τῆς ἐλευθερίας βωμόν. Ταῦτ' εἰπόντι, χαίροις, ὁ ἱερεύς μοι φησί· καὶ πρὸς τὴν Ὑσμίνην μετάγει τοὺς ὀφθαλμούς, παρθένε, λέγων, Ὑσμίνη, τὰ μὲν δὴ παρὰ τουτονὶ τὸν νυμφίον τὸν σόν, ἔχω μαθὼν ἀπὸ γλώσσης αὐτοῦ. σὺ δέ μοι τὴν μυθώδη σελήνην ὁλοκύκλωσον, ἵν' ὁλόφωτον εἴη μοι τὸ διήγημα. ἡ δὲ πρὸς αὐτόν· φεῖσαι γλώσσης ἐμῆς, πρὸς Ἀπόλλωνος σωτῆρος. γλώσσῃ γάρ τοι παρθενικῇ αἰδὼς προκάθηται. μηδὲ γὰρ οὕτω πολύτολμος εἴην, ὡς τὸν πατέρα μὴ φείδεσθαι, καὶ τὴν μητέρα περιφρονεῖν. σιγὴ παρθένοις κόσμος, καὶ γλώσσης φειδώ. Ταῦτα μὲν οὕτω ἡ κόρη μετ' αἰδοῦς πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ τὰ πάντα καλὸς ἱερεύς, παρθένε τέκνον, φησίν, εἶτα σοι μὲν ἐλευθερίαν Ἀπόλλων χαρίζεται, καὶ

τὸν καλὸν τοῦτον Ὑσμινίαν ἐπινυμφεύῃ σοι. σὺ δ᾽ οὐδ᾽ αὐτὸ δὴ τὸ κατὰ σε δρᾶμα θύσῃς Ἀπόλλωνι· ἵν᾽ εἴη τὸ διήγημα αἰωνίζον, καὶ φθινὸν τὸ περιτούργημα, ὁ μέγας Ἀπόλλων οὕτω καινῶς ἐφ᾽ ὑμῖν φοιβάζων περιτουργεῖ; ἡ δ᾽ ἐσίγα, καὶ μόνον ἐδάκρυεν. ὁ δέ γε Σωσθένης ἀτενῶς ἰδὼν πρὸς αὐτὴν, καὶ δεινὸν τοῖς ὄμμασιν ὑποβλέπων· οὐ γλώσσης σιγὴ, φησὶν, ὁ τῆς σωφροσύνης ὅρος ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἔργων κοσμιότης καὶ ἤθους εὐπρέπεια. σοὶ δ᾽ αἰδὼς μὲν οὐκ ἦν πραττούσῃ κακῶς, εἰπεῖν δ᾽ αἰσχύνη. ἐμοὶ δ᾽ εὐκταιότατον, Ἄπολλον, αἰδεῖσθαι ταύτην πράττειν, ἢ μᾶλλον λαλεῖν. πρὸς ἃ δὴ, νὴ τοὺς θεοὺς, ἠρυθρίων αὐτὸς· καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπεφραττόμην τὰ ὦτα, καὶ ἄλλος ἤμην Πρωτεὺς μυρίοις τοῖς χρώμασιν ἀλλαττόμενος, πολύ τε δυσχεραίνων τοῖς σκώμμασι τοῦ παιδὸς πρὸς ὃν ὁ ἱερεὺς, πέπαυσο, Σώσθενες, μὴ καὶ ἀναστῆναι πείσῃς τὴν κόρην. αἰδὼς γὰρ, παῖς ἐλέγχων ἐστὶ, πρᾶξις δ᾽ οὐκ ἔτεκεν αὐτήν.

pulchrum Ismeniam despondit Apollo. Tu verò æterna perennare memoria narrationem illam velut illi sacram non curas: adeóque per te miracula illa pereunt, quæ tam inusitata & insolita circa vos edito etiam oraculo perfecit. Tacebat illachrimans illa, cùm Sosthenes defixis in eam oculis iracundum intuitus, Nequaquā, inquit, silentium castitatis argumentum est, sed modesta opera, optimíque mores. Te tuorum operum, cùm malè faceres, non puduit: nunc illorum recitationis pudet. At nobis optandum illud fuisset, vt quæ referre times, facere timuisses. Erubui ad istá, per Deos, & occlusis parum abfuit auribus, varios, tamquam aliquis Proteus, subinde colores mutando, molestè prorsus patris iocos ferens, illis succensebam. Verùm sacerdos Sostheni, vt se cohiberet, edixit, ne virginem inde discedere cogeret: nam & reprehensionem sequitur pudor, quem tamē res ipsa non meretur.

Statímque his dictis ad puellam conuersus, ne ideo à narrando cessaret, imperauit. Illa sudore amaro fletúque diffluens, titubante lingua & offensa ob lachrymas voce, morãtibus tellure oculis sic incepit: Omnia quæ ad noctem vsque & tempestatẽ acciderunt, vobis hoc à viro narrata sunt: cæterùm in mare præcipitem deiectam leuiter adnatans delphin, agiléſque per vndas saltus subinde vibrãs dorso suscepit amico. Ego nuda pernóxque belluæ & aquarum spectaculo turbata, etiam oculorum vertigine ad maris aspectum correpta, nimio piscis timore distracto varijs cogitationibus animo angebar: adeóque piscem, quo salutis auctore fruebar, quamuis inseruientem mihi, tamen inimico contra me animo reputans, quem liberatorem metuebam, illum amplexata inimicum amabã. Itaque belluæ metu de fuga sollicita, cùm eius ineundæ viam quærerem, irato me committere mari non ausa, reciproco curarum vndarúmque fluctuans æstu, præter varias de delphino cogitationes, his omnibus agitata hærebã. Iámque medijs aquis spiritum

καὶ πρὸς τὴν κόρην φησί· μὴ φείσῃ λέγουσα. ἡ δὲ περιῤῥεομένη πυκνοῖς ἱδρῶσι καὶ δάκρυσι, καὶ τῇ γλώσσῃ διαμερτελύζουσα, καὶ τὴν φωνὴν παρακοπτομένη τῷ ἄσθματι, καὶ ὅλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενῶς τῇ γῇ προσερείδουσα· τὰ μὲν δὴ μέχρι νηὸς καὶ θαλάσσης καὶ κλύδωνος, εἴρηται, φησί, τὰ δὲ τἀνθένδε. ἐπεὶ δ' ἐξεσφενδονήθην εἰς θάλασσαν, δελφὶν ἐπὶ νώτου με δέχεται, τοῖς κύμασι κυβιστῶν, καὶ ὅλος κούφως νηχόμενος. ἐγὼ δ' ἐπενηχόμην μὲν γυμνὴ τῷ θηρί, καὶ τοῖς κύμασιν ἐκυκώμην, καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν ἠλιγγίων, καὶ πρὸς τὸν τοῦ θηρὸς φόβον τὴν ψυχὴν ἐσπαραττόμην αὐτήν. εἶχον ὡς σωτῆρα τὸν θῆρα, καὶ τὸν ὑπηρέτην ἐλογιζόμην ἐχθρόν. ἔφευγον τὸν σωτῆρα, τὸν ἐχθρὸν ἐφίλουν· καὶ ὡς σωτῆρι μὲν συνεπλεκόμην αὐτοῦ. ἐπεὶ δ' ὁ θὴρ ὁ σωτήρ, ἐζήτουν φυγεῖν ἀλλ' οὐκ ἐθάῤῥουν τοῖς κύμασι. καὶ ἤμην κατακλυδωνιζομένη καὶ λογισμοῖς καὶ κύμασι καὶ θηρί· ἐπεὶ δ' ἤδη τὴν ψυχὴν

exhalaturæ puer delphino nudus inſidens adſtitit, qui protenſa manu me captam, móxque in terram deductam relinquens, ſtatim alarum quas in pedibus habebat, remigio vſus, ab oculis ſubitus euolauit.

Interea vaſti deſerto in littore ponti
Sola gemens, lachrymíſque genas perfuſa madentes,
Sæpius ingeminans, matrem miſeranda vocabam.

Poſt aliquot dies, quorum ego numerum non teneo, nauem intuita, manibus expanſis, ſupplici etiam geſtu & voce vocaui. Nauigantes, illa celeriter in terram appulſa, exceptam me ſtatim & naui impoſitam, commiſeratione, vt videbatur, ducti, laceris quibuſdam pannis induerunt; appoſitis etiam quos truncarem cibis, ſuæ communis miſeriæ participem fecerunt. Tota nocte propitio vento nauigauimus: iámque ſalutata quæ paululum apparebat terra, non inuitis zephyris properabamus, cùm oriente ſole, creſcentibus vndis & ingruentibus notis,

disruptóque malo, gubernator qua poterat arte tempestatem effugere conabatur: Sed miserum latuit quòd ab fumo fugiens in flammam inciderat: namque vt appulsa primùm triremis quieuit, ferinis hominibus traditos nos demum sensimus: etenim altera in portu triremis hominúmqne multitudo visa est, qui truculentis oculis, & nigerrima facie, crudelibus belluarum potius quàm virorum manibus, postquam nos omnes captiuos detinuissent, hominibus singulis per summum scelus occisis, capta lætissimi præda recesserunt; solam me iacentem in nauis fundo, in vinculis relinquentes. Postridie velo ventis dato reddita mari triremis tota, nocte leuiter dulci zephyrorum anima ferebatur: Verùm vbi primùm cum luce summo mane sol incanduit, proxima cum terra ciuitas conspecta est. Ibi descēsu facto, post inducias cū incolis pactas, piratæ me quoque cum cæteris

καὶ κατετρύγα τὸ κέρας. καὶ ὁ κυβερνήτης ἐζήτει τὴν γῆν, ἐκφυγὼν τὸν κλύδωνα· ἀλλ' ἔλαθεν εἰς πῦρ ἐμπεσὼν, τὸν καπνὸν ἐκφυγών. ἅμα γὰρ τῇ γῇ προσορμίζει τὴν ναῦν, καὶ θηρσὶν ἀνθρώποις ἡμᾶς παραδίδωσιν. ἦν γὰρ περὶ τῷ λιμένι τριήρης, καὶ παρὰ τῇ ψάμμῳ πλῆθος ἀνδρῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίων, μεμελανωμένων τὰς ὄψεις, παλαμναιοτάτων τὰς χεῖρας, καὶ θηρείων ὅλων, ἢ μᾶλλον ἀνδρῶν· οἳ περιέχουσι πάντας ἡμᾶς, καὶ σφάττουσι τοὺς ἄνδρας ἀνηλεῶς, καὶ χαίρουσι τῷ θεάματι. ἐμὲ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως παρὰ τὸν πυθμένα σκάφους κατάγουσι, ποδοκάκην ἐνθέντες μοι τοῖς ποσί. καὶ μεθ' ἡμέραν ἐκείνην ἐστείλαντο τὴν ὀθόνην, παραδόντες τὸ σκάφος τῷ πνέοντι. καὶ δι' ὅλης ἐκείνης νυκτὸς, ἐφερόμεθα προσηνῶς οὐρίῳ τῷ πνεύματι. ἐπεὶ δ' ὁ λαμπρὸς ἐξέλαμψεν ἥλιος, καθορῶμεν τὴν γῆν· καὶ πόλις περὶ τῇ γῇ. ἀποβάντες τῆς τριήρους οἱ πειραταί, καὶ τοῖς πολίταις ἀσπασάμενοι, ἐξάγουσι τὸν

φόρτον τοῦ σκάφους, κἀμὲ συνεξάγουσι.
καὶ περί τινα μετάγουσί με πληγὴν, καὶ
δάφνης με στεφανώσαντες, ἐπιρρίπτουσι
τοῖς ὕδασι, καὶ μεθ' ὥραν πάλιν ἐξάγουσι,
καὶ δουλογραφοῦσί με τῇ Ῥοδόπῃ· μεθ' ἧς
τὸν μέγαν τοῦτον βωμὸν τῆς ἐλευθερίας κα-
τέλαβον· δέσποιναν ἔχων αὐτὴν ἐκ θα-
λάσσης, καὶ τύχης, καὶ δουλογραφείας βαρβα-
ρικοῦ. ταῦτα τῆς ἐμῆς Ὑσμίνης εἰπούσης,
τέλος μὲν δεῖπνον ἐδέχετο. καὶ τοῖς ὕπνοις
ὡς ἐκ πολυτελοῦς τραπέζης εὐθὺς ἐπεσπα-
σάμεθα. ἐπεὶ δὲ νὺξ οὐδαμοῦ, ἥλιος γὰρ
ὑπὲρ γῆν, καὶ ἡμεῖς τοῖς ὕπνοις ἀπεσπα-
σάμεθα, καὶ στρωμνῆς ἀνέστημεν ἕκαστος.
ἐπεὶ δὲ πέρας λάβοι καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς,
ἀπαίρομεν ἐκ Δαφνηπόλεως εἰς Ἀρτύ-
κωμιν, ὡς χρυσὸν ἐν πυρὶ, τὴν Ὑσμίνην
ἐν πηγῇ καὶ τόξοις ἀργυρογνωμονήσοντες.
περὶ γὰρ τὴν πηγὴν γινόμεθα τῆς Ἀρτέμι-
δος· καὶ πᾶσα πόλις σὺν ἡμῖν συνεξῆλθε·
καὶ τὸ τῆς Ἀρτυκώμιδος γίνεται πρὸς τῇ
πηγῇ, πρὸς τοῖς τόξοις, τὴν Ὑσμίνην

mercibus exoneratam ductámque ad fontem & lauro coronatam aquis permiserunt, ac post circiter horam inde extractam Rhodope venditam manciparunt, à qua demum magnam & celebrem libertatis aram perueni: experta priùs dominam Rhodopen, tempestatis sortisque & barbaricæ venditionis iniurias. Vix ea Ismene effata erat, cùm soluto conuiuio, vt post opiparas epulas solet, somno concessimus. Iámque lapsa nocte cùm super terram

Et Phœbus albicassit & recentatur,

somno excusso stratis omnes exsilijmus, finitáque celebritate inde soluentes Artycomidem venimus, fonte Dianæ arcúque, Ismenes castitatem, vt igne argentum probaturi. Iámque nos fonti proximos vniuersa Daphnipolis accurrens cum Artycomide cingebat. Ego circa fontem arcúmque lauro coronatam

Ismenem inspicio, dum quisque deam precabundus & puellæ misertus dubio de rei euentu animo pendens, ac de integra pudicitia diffidens, ne castitatem mentita redarguatur, pauet. Itaque defixis in arcum fontémque & coronam oculis, vbertim lachrymans diuersis subinde cogitationibus oppugnabar, dum interim coronata, acclamante multitudine, Ismene, iámque fonti permissa, altum populi silentium nullúmque murmur fuit; quieuit tacitus arcus, leniterque silentibus vndis virgo innatauit. Tota quæ præsens aderat plebes ingenti præ gaudio saltans, saluam virginem lætabatur, signatæque illam pudicitiæ altissima voce prædicabat. Ego toto præ voluptate in lætitiam effuso animo hærebam, dum egressæ fonte virginis (neque enim quisquam de appellatione illa, vt puto, dubitabit) mater in amplexus ruens, laudato qui talem filiam genuisset patre, ad Dianæ gratias actura venit, vbi propter victoriam coronata est. Ita relicto nemini

στεφανουμένην ὁρῶ, τὴν Ἄρτεμιν καταδυσωπεῖ, ὑπὲρ τῆς κόρης, περὶ τῆς παρθένου διψυχεῖ, ἀπιστεῖ τῇ σεμνότητι, καὶ φείσασθαι τὸν ἔλεον· ἐγὼ δ' εἱστήκειν ὁρῶν, περὶ τὸ τόξον, καὶ τὴν πηγήν, καὶ τὸν στέφανον ὅλους ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ βλέπων ἐδάκρυον, καὶ ὅλην τὴν ψυχὴν κατεπολιορκούμην τοῖς λογισμοῖς. Ὑσμίνη μοι στεφανοῦται· τὸ παρεστὼς διαλάζει ἐμβαίνεται τῇ πηγῇ. τὸ πλῆθος σιγᾷ, καὶ θροῦς ὑδαμοῦ, τὸ τόξον ἠρεμεῖ, τὸ ὕδωρ ἀτρεμεῖ· ἐπεὶ ἡ παρθένος κούφως τοῖς ὕδασιν ἐπινήχεται. χαίρει τὸ πλῆθος· ἐξ ἡδονῆς ὀρχεῖται· χάριεν κροτεῖ, καὶ διαλάζει σωτήριον. καὶ ἡ παρθένος ἡ κόρη κηρύσσει Στεντόρειον. ἐγὼ δ' ὅλην ὑφ' ἡδονῆς ἐκκέχυμαι τὴν ψυχήν. ἐκβαίνεται τῆς πηγῆς ἡ παρθένος. οὐκέτι γὰρ διψυχήσει περὶ τὴν κλῆσιν οὐδείς· ἡ μήτηρ δ' αὐτὴν περιπτύσσεται. ὁ πατὴρ μεθ' ἡδονῆς εὐλογεῖται, καὶ περὶ τὴν Ἄρτεμιν γάρ. ἐπιστεφανοῦται τὸ ἐπινίκιον ἡ παρθένος, παρθένος. περὶ τὴν κόρην, οὐκ

de non imminuta castitate dubio, Artycomide discedentes Aulicomidem venimus. Ibi celebratas magnificè nuptias perfecimus, medio in Sosthenis horto, circa sumptuosam illam mensam, fontémque; quo loci primas nuptias inuicem amantes contraximus. Arrecta tota ciuitas festis cantibus, plausúque & lætitia personabat. Quid memorem geniali coram thalamo & cubiculo tripudia, acclamatum nobis audientibus crepitu musico hymenæum? vt denique omnibus quibus potuerit artibus splendidas nuptias lætissima ciuitas instruxerit? Quis tam suauis magnificæque reperietur eloquentiæ, quis adeò lepôris Attici disertissimus, summóque & facili verborum ornatu præditus, qui illarum descriptioně nuptiarum verbis exprimere possit? Prorsus deorũ alicuius genialis lectus, aut Iunonis nuptiæ, Venerísque thalamus videbatur mihi. Tam honorificè Ismenem ducẽti subriebatur ingens gaudium, præcipuè quòd Ismenem Amor ad me splendidè deductã, & mecũ sedere iussam simul

magnificè coronatā tradiderit. Sed & conuiuio finem imponi desiderabam, lucémq; exosus, & noctē cupidissimis exspectans votis identidem vulgarium illud, quod in comœdia iactatur, tenui susurro dicebam: *O Iupiter, quàm hæc longa dies, quæ vspiam nocti non cedit*! Ita supra Homeri præconium, omnémque eloquētissimæ linguæ ingeniíque aciē nuptiæ nostræ celebratæ sunt. Verùm ô Iupiter, cuius in Aulicomidē præco profectus sum; ô domine Cupido, cuius seruus ex Aulycomide, in patriam reducem intuli pedem; tu Neptune, qui pro liberatione nostra Ismenem, cuius capite lustratum nauigium fuit, excepisti; túq. maxime Apollo, qui libertatē ereptā nobis restituisti; vósque Dianæ fons & arcus, qui virginitatē Ismenes illibatam ostēdistis; concedito omnes ne profundo submersa obliuionis pelago singula quæ nobis acciderunt, rugosa postmodum vetustatis, æuíque longioris caries deleat; sed ne ipsa quæ mortui --*Lethæa oblinia potant*. Tu præcipuè diuûm pater atque hominum rex, si parilem in Castoribus germanitatis amorem miratus, æter-

μεγαλοπρεπῶς συνεστεφάνωσεν. ἀλλ' ἠύχόμην πέρας τὰ τῆς τραπέζης εὑρεῖν. καὶ νὴ τὸν Ἔρωτα, τὴν ἡμέραν ἐμίσησα, τὴν νύκτα ζητῶ· καὶ τὸ τῆς κωμῳδίας μικρὸν ὑπαλλάξας, ὑπεψιθύρισα·

Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῆς ἡμέρας ὅσον. οὕτω μὲν οὖν μοι τὰ τῶν γάμων παρὰ τὴν Ὁμήρου μεγαλοφωνίαν, παρὰ πᾶσαν μοῦσαν, παρὰ πᾶσαν γλῶτταν κατεστομωμένην ῥητορικῶς. ἀλλ' ὦ Ζεῦ, οὗ κήρυξ ἦλθον εἰς ταυτηνὶ τὴν Αὐλίκωμιν. * ὦ τύραννε Ἔρως, οὗ δοῦλος ἐξ Αὐλικώμιδος ταύτης εἰς τὴν ἐμὴν ἐπανῆκον Εὐρύκωμιν. ὦ μέγ' Ἄπολλον, ἀλήθειαν ἡμῖν χαριζόμενος. ὦ τόξον Ἀρτέμιδος, καὶ πηγὴ τὴν παρθένον διελέγχουσα. μὴ βυθὸς ἀμνηστίας κατεπικλύσῃ ταῦτα τὰ καθ' ἡμᾶς· μὴ χρόνος μακρὸς, μὴ ῥυτὶς, μὴ λήθης κρατὴρ ἐν ᾅδου κιρνώμενος. ἀλλ' ὦ Ζεῦ, εἰ τὸ τῶν Διοσκούρων θαυμάζων φιλάδελφον, ἐν οὐρανῷ τὴν μνήμην φυλάττεις ἀθάνατον, παρ' ἐκείνης ἡμῖν τὸ φιλάδελφον ὅλον

κοινωσαμένης τὸ ζώσιμον. εἰ τὸν πολὺν Ἡρακλῆν τῶν πολλῶν γέρεις ἐκείνων δρόμων καὶ περιδρόμων, οὐρανῷ τὴν μνήμην ἀπαθανατίζεις αὐτοῦ· ἡμεῖς οἱ αἰχμάλωτοι καὶ δοῦλοι καὶ πλανῆται, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν παρθενίαν ἀπαρεγχείρητοι. ἀλλὰ κατέψευσμαι τὸ κηρύκιον· Ἔρωτα παῖδα Διὸς ἀντηλλαξάμην πατρός· καὶ Ζεὺς οὐ κατηστερίσε τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐν οὐρανῷ μνήμην οὐκ ἐπινεύει χαρίσασθαι. σὺ δ' ἀλλ' ὦ Πόσειδον, εἰ τὸν Ἴκαρον γέρεις, καὶ σώζεις τούτῳ τῇ θαλάσσῃ τὴν μνήμην ἀθάνατον, τὴν πελάγει κλῆσιν ἐξ αὐτοῦ χαριζόμενος· ἡμῖν οὐ περισώσεις τὴν μνήμην ἐξ ἡμετέρων ἐκείνων τεράτων κλῆσιν τῇ θαλάσσῃ δωρούμενος, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ἐν ὕδασι καταζωγραφῶν, καὶ μέχρις ἐσχάτων τηρῶν ἀναπόνιπτα; καὶ πάντως. ἀλλ' αἰδῇ τὴν ἧτταν, καὶ δέδοικας μὴ τὰ καθ' ἡμᾶς καταζωγραφῶν, στηλογραφήσοις τὰ κατὰ σοῦ. σὺ δ' ὦ Γῆ μῆτερ, εἰ τὴν Δάφνην φθάνουσαν γέρεις, καὶ κρύπτεις, καὶ σώζεις,

nam in cælis illorum memoriam conseruasti: nos quoque similiter qui supra fraternos illorum affectus inuicem amantes vitæ gaudia periculáque omnia cõmunia reddidimus, ab obliuione vindica. Si longos Herculis miseratus errores, tandem immortalem illius in cœlis recordationem exstare voluisti; nos quoque captiui, seruíque, & exules, non imminuta inter hæc omnia castitate, fuimus. Quòd si præconium mentitus indignè ideo me gessi, quòd Ioue patre contrà, filium Amorem permutauerim, ideóque rerum nostrarum referri in astra memoriam abnuis; tu Neptune pater, qui misertus Icari denominato de illius nomine freto æternitati commendasti; an tu nobis idem non tribues, neque prodigia nostra descripta, & illa quæ in mari nobis acciderunt omnia, ad vltimos vsque sæculorum fines seruata, nomẽ vndis facient? Nimirum victum te puderet; metuísque ne nostra exprimendo, tua quoque notiora facias. Tu igitur vltima parens omnium Tellus, si fugientis Daphnes miseratione ducta, producta,

ſponte tua, cognomine planta ſaluam illam occultaſti: ſi Hyacinthum ſimili modo immortalem reddidiſti; an & poſteritati inluſtrem noſtri memoriam non mandabis, nec de nomine noſtro producta gignentia æterna rerum noſtrarũ monumenta per ætatum examina produces: in quibus negotia noſtra deſcripta omnibus notiora, veluti publicatura & perennitati perpetuùm es commendatura? Verùm in te Ennoſigæus Neptunus, terram quatiens deus, rugienti murmure fremens irruet, & te parentem omnium, hiſtoriam noſtram conſeruantem, prætereа illum ob Amoris victoriam, aſpernatam, vndis furẽtibus obrutam inundabit. Ego matris amantiſſimus cultor & obſeruantiſſimus ſum; itaque Iupiter cœlis, neque mari Neptunus perenniter ſeruandas res noſtras commendabunt: ſed neque plantis Tellus & floribus æternas laudabit: Verùm Mercurij ſtylo, atramentóque & ignea eloquentiſſimi viri lingua litteris mandatæ, tamquam perituris numquam ta-

καὶ φυτὸν ὁμώνυμον αὐτομάτως ἠμυνᾶς,
εἰς μνήμης συντήρησιν. εἰ τὸν Ὑάκινθον ἐξ
ὁμωνύμου φυτοῦ φυλάττεις ἀθάνατον, ἡ μὲν
οὐ συντηρήσεις τὴν μνήμην; φυτὰ δὲ οὐκ
ἀναδώσεις ὁμώνυμα, στήλας ἀθανάτους τῆς
καθ' Ὑσμίνην ταύτην καὶ τὸν Ὑσμινίαν ἐμέ;
ὅλον δρᾶμα τὸ καθ' ἡμᾶς τοῖς φυτοῖς κα-
ταζωγραφοῦσα καὶ καταστηλιτεύουσα, καὶ
καθ' ἡμᾶς φυλάττουσα τὴν μνήμην ἀθάνα-
τον; ἀλλ' ἐννοσίγαιος ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' ἐνο-
σίχθων, καὶ καταβρυχήσεταί σε μῆτερ ὡς
λέων, καὶ κατακυκήσει σε τὴν μητέρα
στηλογραφοῦσαν τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν
ἐξ ἔρωτος καταφαυλίζουσαν ἧτταν αὐτῇ.
ὁ φιλομήτωρ δὲ ἐγώ, καὶ τιμῶ τὴν
μητέρα, καὶ κήδομαι τῆς μητρός. τοίνυν
εἰ Ζεὺς οὐ κατασείσει καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς,
ἢ Ποσειδῶν καταστηλογραφήσει τοῖς ὕδασιν,
ἢ Γῆ μὴ καταφυτουργήσει τοῖς φυτοῖς, καὶ
τοῖς ἄνθεσιν· ἀλλ' ὡς ἐν ἀμαράντοις ξύλοις
καὶ λίθοις ἀδάμασιν, Ἑρμοῦ γραφίδι καὶ
μέλανι καὶ γλώσσῃ πῦρ πνεούσῃ ῥητορικόν,

τὰ καθ' ἡμᾶς στηλογραφηθήσεται. καί τις τῶν ὀψιγόνων καταρητορεύσει ταῦτα, καὶ ὡς ἀθανάτῳ στήλῃ τοῖς λόγοις ἀνδριάντα χαλκουργήσει κατάχρυσον. ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀνθρώποις ἐρωτικώτερον, τὴν πολλὴν ἐρωτικὴν χαρίτων ἡμᾶς ἀποδείξεται. καὶ ὅσον παρθενικὸν καὶ σεμνότερον, τῆς σωφροσύνης πάλιν ἀγάσεται. ὅσον δὲ συμπαθέστερον, ἐλεήσει τῶν δυστυχημάτων ἡμᾶς. καὶ οὕτως ἡμῖν ἔσται τὰ τῆς μνήμης ἀθάνατα. ἡμεῖς δὲ καταχαριτώσομεν τὴν γραφὴν, καὶ ὅλην βίβλον κατακοσμήσομεν, καὶ χάρισιν ἐρωτικαῖς ἐκ τοῖς ἄλλοις ὅσα βίβλοις κοσμοῦσι καὶ τοὺς λόγους κατακαλλύνουσι. κλῆσις δ' ἔσται τῇ βίβλῳ, τὸ καθ' Ὑσμίνην δρᾶμα καὶ τὸν Ὑσμινίαν ἐμέ.

ΤΕΛΟΣ.

bulis fixæque adamante manebunt. Eteni m poſteriorum aliquis diſertiſſimè ſingula explicando, tamquam immortali columnæ, ita verbis ſuis auream ſtatuam ſuperſtruet. Sic

Quantum eſt hominum venuſtiorum, nos ſimilium venerum gratiarúmque diſertiſſimos obuio plauſu excipiet: ſimiliter quantum pudicorum erit, caſtitatis ergô mirabundi laudabunt. Sed & fortis iniuria captiuorum quantum erit, hi pariter omnes nos alacriori animo ſuſcipient. Denique quibus ad miſericordiam lentus duci faciliſque animus erit, prorſus ob infortunia miſerebũtur: atque ita immortalitati rei geſtæ memoria ſacrabitur, dum nos ornatum libellum cultúmque omnibus, vt in cæteris libellis fieri amat, Amorum gratijs, ſermoniſque illecebris ſcribemus. Libello autem nomen erit, Amorum Iſmenes, Iſmeniæque hiſtoria.

FINIS.

